
Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid: Torsdagen den 24 oktober kl 18.00
Plats: Folkets Hus i Säter
Förslag justeringspersoner: Dan Isberg Lissel och Michael Arvidsson
Kl. 17.00 Gruppmöten

Innehållsförteckning

Kf § 1	Månadens blomma	5
Kf § 2	Nytt medborgarförslag om en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka	6
Kf § 3	Nya motioner/medborgarförslag	7
Kf § 4	Information från revisionen	8
Kf § 5	Revisionsrapporter	9
Kf § 6	Delårsrapport	10
Kf § 7	Programhandling Kungsgårdsskolan	11
Kf § 8	Avtal Folkets Hus	13
Kf § 9	Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende kollektivtrafik	16
Kf § 10	Information från Visit Dalarna AB	18
Kf § 11	Hemsorterat för villor, systemval	19

Kf § 12 Revidering av samverkansavtal – gemensam överförmyndarnämnd 20	
Kf § 13 Redovisning av obesvarade medborgarförslag	22
Kf § 14 Rapport ej verkställda beslut kvartal 2 2024.....	24
Kf § 15 Interpellationer/frågor	25
Kf § 16 Valärenden	26
Kf § 17 Rapporter.....	27
Kf § 18 Delgivningar	28

Säter 2024-10-15

Abbe Ronsten
Ordförande

Margareta Jakobsson
Sekreterare

Kallelsen delges ersättarna för kännedom

Kf § 1 Månadens blomma

KS2023/0341

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 2 Nytt medborgarförslag om en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka

KS2024/0412

Presidiets förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar hänskjuta medborgarförslaget till kommunstyrelsen för beredning.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om en gång- och cykelväg mellan Solvarbo och Enbacka lämnas in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-10-24 av Micaela Högman.

Medborgarens förslag

”Vägen mellan Solvarbo och Enbacka är en liten väg med mycket trafik. Bilar, traktorer och bussar /skolskjutsar ska samsas med cyklister och gångtrafikanter. Sträckan har hög hastighetsbegränsning bitvis (70) och för att göra det säkert för alla så borde det finnas en upplyst gång och cykelväg.”

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #13508 | Inskickat av: MICAELA KRISTIN HÖGMAN | 2024-10-03 10:39

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Gång/cykelväg Solvarbo-Enbacka

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Vägen mellan Solvarbo och Enbacka är en liten väg med mycket trafik. Bilar, traktorer och bussar /skolskjutsar ska samsas med cyklister och gångtrafikanter. Sträckan har hög hastighetsbegränsning bitvis (70) och för att göra det säkert för alla så borde det finnas en upplyst gång och cykelväg.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

MICAELA KRISTIN HÖGMAN

Telefon

0735816591

E-postadress

micaela.hogman@hotmail.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Ja

Lämna kontaktuppgift till den andra medborgarförslagslämnaren

Namn

Anders Hjort

e-postadress

andershjort9@hotmail.com

Telefonnummer

0720284295

Är det någon mer person som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

Kf § 3 Nya motioner/medborgarförslag

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 4 Information från revisionen

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 5 Revisionsrapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 6 Delårsrapport

KS2024/0347

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar överlämna delårsrapporten för 2024 för Sätters kommun till kommunfullmäktige för fastställande.

Ärendebeskrivning

Enligt Lagen om kommunal redovisning kap.13, ska kommuner minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning, delårsrapport. Delårsrapporten skall innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Delårsrapporten avser i Sätters kommun perioden januari till augusti.

Årets resultat för kommunen per 2024-08-31 uppgår till +5,5 mkr jämfört med samma period föregående år på +6,1 mkr.

Prognos till årets slut år 2024 för årets resultat uppgår till ett underskott på -11,2 mkr jämfört med budget på -18,8 mkr, vilket är en avvikelse på +7,6 mkr.

Prognos för justerat resultat för år 2024, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på +3,9 mkr (+0,5% av skatteintäkter och generella bidrag) jämfört med budget på 0 mkr (0%). Uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat med 9,4 mkr och disponering av resultatutjämningsreserven (RUR) är budgeterad med 10,4 mkr.

Beslutsunderlag

Sätters kommun - Delårsrapport 2024 augusti med årsprognos.

Delårsrapport augusti 2024 Sätters kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen besluta överlämna delårsrapporten för 2024 för Sätters kommun till kommunfullmäktige för fastställande.

Ärendebeskrivning

Enligt Lagen om kommunal redovisning kap.13, ska kommuner minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning, delårsrapport. Delårsrapporten skall innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Delårsrapporten avser i Sätters kommun perioden januari till augusti.

Årets resultat för kommunen per 2024-08-31 uppgår till +5,5 mkr jämfört med samma period föregående år på +6,1 mkr.

Prognos till årets slut år 2024 för årets resultat uppgår till ett underskott på -11,2 mkr jämfört med budget på -18,8 mkr, vilket är en avvikelse på +7,6 mkr.

Prognos för justerat resultat för år 2024, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på +3,9 mkr (+0,5% av skatteintäkter och generella bidrag) jämfört med budget på 0 mkr (0%). Uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat med 9,4 mkr och disponering av resultatutjämningsreserven (RUR) är budgeterad med 10,4 mkr.

Bilaga

Sätters kommun - Delårsrapport 2024 augusti med årsprognos

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Delårsrapport 2024

Sätters kommun

Årsprognos 2024-12-31

2024-10-01

**SÄTERS
KOMMUN**

Innehåll

Förvaltningsberättelse	3
Allmänt.....	3
Viktiga händelser	3
En lägesbild av Säter	4
God ekonomisk hushållning	4
Avstämning av finansiella mål	5
Avstämning av strategiska mål.....	9
Resultat och resultatprognos.....	22
Verksamheternas nettokostnader	22
Skatte- och statsbidragsintäkter	25
Finansiella intäkter	25
Finansiella kostnader	25
Investeringar	25
Pensionsmedelsförvaltning	26
Pensionsförpliktelser	26
Personalredovisning	27
De kommunala bolagen	29
Resultaträkning	30
Finansieringsanalys	31
Balansräkning	32
Noter	33
Nyckeltal	38
Driftsredovisningsredovisning	39
Investeringssammandrag	41
Tillämpade redovisningsprinciper	42
Resultaträkningar från kommunens bolag	44
Utlåtande från kommunens revisorer.....	45

Förvaltningsberättelse

Allmänt

Enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) kapitel 13, ska kommuner minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning, delårsrapport. Delårsrapporten skall innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång. Delårsrapporten avser i Sätters kommun perioden januari till augusti.

Sätters kommun upprättar budget- och verksamhetsuppföljningar med prognos av årsutfallet sju gånger om året, där detaljeringsgraden är betydligt högre än i delårsrapporten. Utgångspunkten är att bidra till kommunfullmäktiges styrning och uppföljning av den ekonomiska utvecklingen. I det sammanhanget måste delårsrapporten ses som en mer formaliserad komplettering till dessa uppföljningar.

Viktiga händelser

Enligt SCB:s officiella siffror gällande befolkningsutvecklingen har Sätters befolkning minskat under första kvartalet och sedan ökat under andra kvartalet. Under första halvåret 2024 minskade befolkningen totalt med 21 personer. Befolkningen ökade sedan igen under juli och uppgick till 11 244 per sista juli, vilket är i linje med december föregående år. För att nå målet på 11 258 invånare per den 1 november behöver befolkningen öka med ytterligare 14 personer.

Kommunfullmäktige har under året hanterat och beslutat,

- Svar på olika medborgarförslag och motioner
- Yttrande till olika granskningsrapporter från revision; Granskning av efterlevnaden av offentlighetsprincipen
- Beslut till utbetalning av partistöd 2024
- Beslut om olika taxor
- Beslut om biblioteksplan och beslut om kulturmiljöprogram
- Beslut om kretsloppsplan 2023 – 2030
- Revidering av plan för utveckling av Säterdalen
- Fastställt årsredovisning Sätters kommun 2023
- Godkänt bokslut från gemensamma nämnder/förbund; Räddningstjänsten Dala Mitt (RDM), Gemensamnämnd för upphandling (GNU), Överförmyndare i samverkan Falun-Borlänge regionen, Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel (ATL), Hjälpmedelsnämnden, Södra Dalarnas Samordningsförbund
- Hyresavtal Odal mannen 15
- Beslut om Fågelsångens framtid
- Beslut om en planeringsstrategi inför översiktsplanarbetet
- Beslut om budget 2025 och plan för 2026 - 2028
- Antagit styrdokument för kommunens krisberedskap

En lägesbild av Säter

Sätters kommun kännetecknas av goda ekonomiska förutsättningar samt tillit (arbete och löner; inkomst och förmögenhet; bostad; sociala relationer och tillit). Kommunens svagaste punkt enligt BRP+ är tillgänglighet till tjänster, vilket framför allt gäller internetuppkoppling och kollektivtrafik. Hälsa, utbildning, demokratiskt engagemang, trygghet/säkerhet och miljöfrågorna återfinns i ett spann mellan den ekonomiska tryggheten och nuvarande nivå på tjänster.

BRP+ förstärker Agenda 2030 och kan användas för att vägleda prioriteringar.

Lägesbild Säter BRP+

BRP+ är ett mått på livskvalitet och hållbarhet som har utvecklats av Tillväxtverket och Reglab. Grafen ovan beskriver Sätters kommun ur 10 indexmått. Indexmått baseras på ett antal överenskomna indikatorer. Den gröna yttre ramen är bästa möjliga resultat, den röda ringen längst in mot mitten sämsta möjliga resultat. BRP+ speglar situationen i samhället oavsett ansvar och rådighet. För mer information, se kolada.se, jämföraren [Säter], mer, BRP+.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning. I samband med fastställande av strategisk plan med ekonomiska ramar beslutar kommunfullmäktige om finansiella och verksamhetsmässiga mål som ska leda mot en god ekonomisk hushållning i verksamheten. De mål som fastställs i den strategiska planen följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Den sammantagna bedömningen är att Sätters kommun beräknas uppnå en god ekonomisk hushållning för helår 2024 även om det är ett tufft år för kommunen med stora utmaningar. Det långsiktiga resultatmålet kommer inte att uppnås för året vilket var medräknat i årets budget. Budget för de finansiella målen beräknas uppnås i prognosen till årets slut. De nya strategiska målen för 2024-2027 med dess inriktningar beskriver Sätters kommuns mål för de kommande fyra åren. Måluppföljning för de nya målen och inriktningarna har precis påbörjats och bedömningen är att kommunen följer planen och är på väg åt rätt håll. Bedömning av måluppfyllelse för de strategiska målen är således positiv.

RUR (Resultatutjämningsreserv)

Sätters kommun har en resultatjämningsreserv vars syfte är att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna. Medel kan avsättas till resultatutjämningsreserven vid goda resultat och reserven kan också användas när kommunen i en balanskravsutredning uppvisar ett negativt resultat som beror på en svag utveckling av skatteunderlaget. Villkor för resultatutjämningsreserven finns som har beslutats av kommunfullmäktige. Regelverket för RUR har förändrats från och med räkenskapsåret 2024 och reservering av medel till RUR kan inte göras efter 2023. Disponering av medel från RUR för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel kan dock göras fram till 2033.

Negativt balanskravsresultat

Kommuner som vill ta hänsyn till andra bedömningar som man anser vara förenliga med god ekonomisk hushållning får hantera dessa inom ramen för kommunallagens regler för synnerliga skäl (prop. 1996/97:52 s. 38 och 94). Sådana eventuella justeringar får emellertid hanteras på raderna efter balanskravsresultatet. Det handlar då om fall där ett frångående är mycket väl motiverat och där det grundläggande kravet i 11 kap. 1 § kommunallagen om god ekonomisk hushållning har beaktats.

Avstämning av finansiella mål

Sätters kommun har i beslut om budget för 2024 i Kommunfullmäktige 2023-06-15 fastställt Kommunens finansiella mål för resultat, investeringsnivåer/självfinansieringsgrad och skuldsättning samt mål för pensionsförvaltningen för hur mycket av kommunens pensionsmedel som skall tillskjutas 2024. De finansiella målen reviderades i Kommunfullmäktiges beslut om reviderad budget 2023-11-30.

Resultatmål

Målet över tid har varit att resultatet skall överstiga 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. En översyn av resultatmålet har genomförts och kommunen kommer att behöva öka resultatmålet till minst 3% i genomsnitt av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för att kommunen skall kunna hantera ökade behov av investeringar de kommande åren och det ökade lånebehovet. Plusresultatet är inte en vinst utan ett överskottsmål, som bl. a skall täcka:

- Inflationssäkring av eget kapital. Vid ett nollresultat minskar det egna kapitalet i reala värden med kostnaden för inflationen.
- Finansiellt sparande för framtida behov som investeringar och pensionsåtaganden.
- Marginaler för osäkerheter i intäkter och kostnader.

Med fokus på långsiktighet så kommer beräkning och analys att göras för kommande tioårsperiod. I samband med budget och framtagning av budgetdirektiv kommer årliga resultatmål att föreslås vilka kan variera med anledning av omvärldsfaktorer och kommunens satsningar/fokusområden.

Resultatmål för planperioden

Resultatmålet är lagt på det justerade resultatet, där hänsyn tagits till såväl avkastning som tillskott från kommunens pensionsmedelsförvaltning. Kommunens långsiktiga resultatmål är att resultatet skall värdesäkra kommunens egna kapital. Kommunens resultatmål anpassas så att en jämn utveckling av kommunens nettokostnad för verksamheten kan uppnås.

Kommunen påverkas starkt av omvärldsfaktorer med kostnadsökningar, höga pensionskostnader, löneökningar, kraftigt ökade räntekostnader genom ökad upplåning med ökade räntenivåer mm. Kommunens förväntade intäkter beräknades bli lägre än kommunens totala kostnader för 2024 varvid ett underskott har budgeterats på -18,8 mkr för årets resultat. På grund av det ansträngda ekonomiska läget fortsätter arbetet med effektiviseringar och besparingsåtgärder som påbörjades under 2023.

För budget 2024 kommer således inte resultatmålet på minst 3% att kunna uppnås. För 2024 är budgeterat justerat resultat satt till 0 mkr och utgör 0 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning, där disponering av resultatutjämningsreserv (RUR) beräknas göras med 10,4 mkr samt uttag av pensionsmedel med 9,4 mkr. Slutligt beslut vad gäller RUR och pensionsmedel tas i samband med beslut om årsredovisning för 2024. Totalt belopp att disponera från RUR uppgår till 10,4 mkr.

Utfall vid delår

Årets resultat för kommunen per 2024-08-31 uppgår till +5,5 mkr jämfört med samma period föregående år på +6,1 mkr, dvs 0,6 mkr lägre vid delår 2024.

Årsprognos 2024

Årets resultat: Prognos till årets slut år 2024 för årets resultat uppgår till ett underskott på -11,2 mkr jämfört med budget på -18,8 mkr, vilket är en avvikelse på +7,6 mkr.

Justerat resultat: I budget för 2024 bedömdes att kommunens långsiktiga resultatmål på minst 3% inte kan uppnås. Prognos för justerat resultat för år 2024, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på 3,9 mkr (0,5% av skatteintäkter och generella bidrag) jämfört med budget 0 mkr (0%). Prognosen beräknas bli bättre än budget. Målet för årets budget beräknas kunna uppnås.

Justerat resultat (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024
Årets resultat	-18 795	-11 201
VA resultat/prognos	0	-1 000
Avkastning pensionsmedel	-1 050	-3 600
Resultatutjämningsreserv	10 436	10 436
Tillskott pensionsmedel	9 409	9 409
Total	0	3 944

Investeringsnivåer och självfinansieringsgrad

Investeringsbehovet är fortsatt stort. Standarden på flera av kommunens fastigheter behöver generellt höjas. Anläggningar för vatten och avlopp behöver byggas om och förbättras. Användningen av IT inom skola och administration kräver löpande investeringar. Till detta kommer bl.a beslutade åtgärder som sker i samarbete med Trafikverket.

Exempel på investeringsbehov:

- Lokalöversyn
- Underhåll på befintliga lokaler
- Anläggningar vatten och avlopp
- Infrastruktur
- Digitalisering

För att inte kostnaderna för investeringar ska ta alltför stort utrymme av den kommunala kakan behöver investeringsnivåerna anpassas i storlek och tid. Mål för självfinansieringsgrad är viktigt och med självfinansiering menas det likvida utrymme som skapas av kommunens resultat och nivån för avskrivningar. Undantag från självfinansieringsgraden kan beslutas av kommunfullmäktige för enskilda objekt.

Investeringsramar

Totala ackumulerade investeringar per augusti uppgår till 53,7 mkr och utgör 29% av årsbudget.

Årets beslutade investeringsbudget uppgår till 110,4 mkr per KF 2023-11-30. Till detta tillkommer beslut av överförda investeringsmedel från 2023 med 71,8 mkr. Total investeringsvolym för 2024 uppgår till 182,2 mkr med en beräknad upparbetningsgrad på 60 % som innebär investeringar på 109,3 mkr.

Det är svårt att nå 100% upparbetningsgrad genom att kommunen inte kan påverka samtliga faktorer kopplat till upparbetningsgrad. En rimlig upparbetningsgrad baserad på historiska fakta ligger kring ca 70%-80%. Många projekt sträcker sig även över flera år vilket gör att det ibland är svårt att bedöma exakt hur mycket av projektet som belastar respektive år. Under 2023 var upparbetningsgraden totalt 51 %, varav 50 % inom SBN skattefinansierat och 37 % inom VA/Renhållning. Bedömningen är att budgeterade projekt inte kommer att upparbetas fullt ut under 2024 och uppskattningen är att ca 75 % av budgeterade investeringar kommer att kunna upparbetas, vilket skulle innebära investeringar på 136,7 mkr till årets slut.

Mål för självfinansieringsgrad

Över en fyraårsperiod, tre föregående år plus beräkningsår, ska minst 60 % av investeringarna vara självfinansierade. Vid behov av större investeringar kommer självfinansieringsgraden att kunna variera och vara lägre eller högre vissa år, vilket tas fram i budgetarbetet.

I budget för 2024 var det tydligt att målet på 60 % inte skulle kunna uppnås. I budget för 2024 beräknades att självfinansieringsgraden skulle uppgå till ca 40 % över en 4 års period.

Prognos för investeringar till årets slut beräknas uppgå till 136,7 mkr med en upparbetningsgrad på ca 75%. Prognosen är att självfinansieringsgraden över en fyraårsperiod beräknas uppgå till ca 40% och ligger i linje med budgeterad nivå. Målet beräknas uppnås.

Skuldsättning

Sätters kommun har haft en jämförelsevis låg skuldsättningsnivå. Det har även kommunens bostadsbolag, Säterbostäder AB. Både kommunen och bostadsbolaget står dock inför stora investeringar som kräver ökad upplåning, och skuldsättningen behöver styras. I riktlinjer för god ekonomisk hushållning har därför ett skuldsättningstak införts. Nytt mål för skuldsättning med ett lånetak har införts from år 2023, vilket innebär att beräkning görs av den faktiska skuldsättningen inom kommunkoncernen i förhållande till kommunens invånare. Beräkningen görs på kommunkoncernens totala låneskulder per invånare.

Kommunfullmäktige fastställer låneram för Sätters kommun och för kommunens bolag varje budgetår. Total fastställd låneram av Kommunfullmäktige för Sätters kommun och för kommunens bolag uppgår till 975,4 mkr för 2024 och innebär ett lånetak på ca 86 000 kr per invånare. För 2024 uppgår kommunens låneram till 500 mkr samt att kommunen kan utnyttja krediten på 38 mkr på kommunens koncernkonto. Sätters kommun skall såsom egen skuld ingå borgen för Säterbostäder AB:s låneförpliktelser upp till totalt högsta lånebelopp på 435 mkr och för Sätters Kommuns Fastighets AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2,4 mkr.

Långsiktigt mål för kommunkoncernens totala lånetak är 90 000 kronor per invånare.

Ökad upplåning resulterar i ökade räntekostnader som påverkas av ränteutvecklingen.

Sätters kommun hade en låneskuld 2023-12-31 på 475 mkr. Under året har nyupplåning hittills gjorts med 25 mkr och kommunens långfristiga lån uppgår till 500 mkr per 2024-08-31 vilket ligger i linje med budget. Säterbostäder AB har hittills under 2024 minskat skuldsättningen med 10 mkr och ingen ytterligare nyupplåning beräknas göras till årets slut. Total låneskuld för koncernen beräknas uppgå till 867 mkr till årets slut. Bedömningen är att kommunkoncernen kommer att uppnå en skuldsättning under långsiktigt mål för skuldsättning. Målet beräknas uppnås för år 2024.

Pensionsmedlens användning

Vid försäljningen av Sätters energiverk avsattes 70 mkr till kapitalförvaltning för framtida pensionskostnader. 1998 placerades dessa medel i aktiv kapitalförvaltning hos två förvaltare. I det reglemente som reglerar hur förvaltarna får placera kapitalet har angetts att huvuddelen skall vara placerat i räntebärande värdepapper. Aktiemarknadens svängningar har påverkat kapitalets utveckling. När kursutvecklingen har varit god har avkastningen bidragit till att förbättra kommunens kapital. Vid nedgången i börserna sjunker värdet. För att motverka svängningar i kapitalets värde, är kapitalet placerat i Statliga realränteobligationer samt övriga räntebärande värdepapper. Detta ger en långsammare, men mer stabil värdeökning.

Kommunen skall för varje år ta ett beslut om hur mycket av pensionsförvaltningen som skall utnyttjas för pensionsutbetalningar. Fonderingen av pensionsmedel, och utnyttjandet av de fonderade medlen kan utgöra grund för att frångå kravet på balans i budget och bokslut. Budgeten kan underbalanseras med det belopp som används ur fonden.

I beslut om budget för 2024 är uttag från pensionsmedelsförvaltningen 9,4 mkr. Slutligt uttag för året beslutas i samband med årsbokslut.

Avstämning av strategiska mål

Sätters kommuns vision beskriver ett framtida önskat tillstånd: Så här är det i Sätters kommun. Visionen är vägledande i all verksamhet. Visionen inspirerar och motiverar till att bygga och utveckla det Säter vi vill ha. Den ger utrymme för kreativitet och mod.

Vision - Säter är en välkomnande kommun:

- Vi bygger framtiden genom engagemang och samarbete
- Vi skapar framtidstro och livskvalitet
- Vi strävar mot ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle

Strategiska mål:

- Rikare liv
- Hållbar framtid
- Omsorgsfull boendeutveckling
- Serviceorienterad organisation

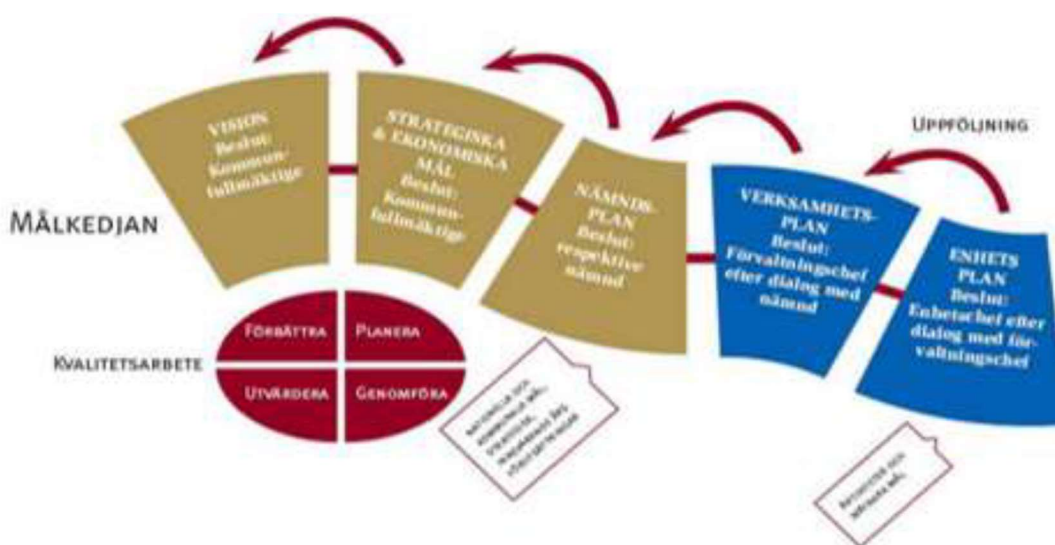
De strategiska målen med dess inriktningar beskriver Sätters kommuns mål för de kommande fyra åren (mandatperioden). De uttrycker kommunfullmäktiges väg för att Sätters kommuns verksamhet under mandatperioden ska gå mot att nå innebörden av visionen.

De strategiska målen utgörs av en rubrik, och ett antal inriktningar. Inriktningarna styr nämndernas och kommunens bolags arbete. Nämnderna konkretiserar de strategiska målens inriktningar i sina nämndmål. Nämndmålen sammanställs i nämndsplaner. Bolaget konkretiserar de strategiska målen i sin plan.

Uppföljning sker i enlighet med Kommunfullmäktiges dokument ”Ekonomi- och målstyrning” (beslutad 2022-12-01).

Bild över målkedjan inom kommunen:

Vid avstämning av de strategiska målen görs en bedömning av måluppfyllelse där fem olika nivåer kan väljas och visas som små cirklar med olika färger.

- Grön - Helt uppfyllt (helt ifylld)
- Grön - I hög grad uppfyllt (delvis ifylld)
- Gul - Delvis uppfyllt
- Röd - Ej Uppnått
- Utan färg - Ej utvärderad

Bedömning görs också av trend med val av ökad, oförändrad eller minskad trend.

Strategiska mål 2024-2027 med inriktningar

Rikare liv

- Inriktning 1. Alla invånare i Sätters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.
- Inriktning 2. De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.
- Inriktning 3. Alla invånare i Sätters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.
- Inriktning 4. Alla invånare i Sätters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.
- Inriktning 5. Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar

Hållbar framtid

- Inriktning 1. De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Sätters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.
- Inriktning 2. Sätters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.
- Inriktning 3. Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.

Omsorgsfull boendeutveckling

- Inriktning 1. I Sätters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen.
- Inriktning 2. I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.
- Inriktning 3. Det ska vara tryggt att bo och leva i Sätters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.

Serviceorienterad organisation

- Inriktning 1. Sätters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.
- Inriktning 2. Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.
- Inriktning 3. I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.
- Inriktning 4. Sätters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.

Avstämning av strategiska mål

Rikare liv

Bedömning	Trend
	↗

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024-08
(N15424) Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, lägeskommun, andel (%)	83.9%	83.3%	79.6%	79.6%

Organisation: Sätters kommun

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
Alla invånare i Sätters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.		→	Samtliga behöriga som sökt feriearbete har erbjudits detta. Feriearbetarna har fått en värdsutbildning och mer gemensam information och arbeten i kommunen än tidigare för att komma närmare målet om kvalitativa feriearbeten
De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.		→	Ett antal aktiviteter som syftar till att ta fram stöd och rutiner har genomförts men inga medborgardialoger har genomförts. Sommarens feriearbete har haft nya inslag - värdskap och information om olika kommunala arbeten
Alla invånare i Sätters kommun ska ha en egen försörjning, ett liv med god hälsa och framtidstro.		↗	HR arbetar strategiskt med att Sätters kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare, genom olika stödjande insatser till cheferna. I de upphandlingar där det är relevant ställs sociala krav. Fiber utbyggnaden i kommunen fortsätter
Alla invånare i Sätters kommun ska ha tillgång till en rik fritid med rekreation och social gemenskap.		→	Olika aktiviteter har anordnats för yngre och äldre och en skatepark tar form i centrala Säters. Både ordinarie förskola, skola och kulturskola har bidragit på bredare vis och dialoger har förts med barn, elever och medborgare.
Fler ska kunna ta del av organiserade och spontana aktiviteter och fritidssysselsättningar		↗	Aktiviteter som för lov verksamhet, sommarlov, seniorkul har ordnats kostnadsfritt för olika grupper medborgare. De olika multisportarenorna i kommunen används av alla åldrar.

Kopplad till Agenda 2030

Alla invånare i Sätters kommun ska ha förutsättningar för att göra val inför framtiden baserat på förmågor och intressen.

Samtliga behöriga som sökt feriearbete har erbjudits detta. Feriearbetarna har i år fått en värdsutbildning och mer gemensam information och arbeten i kommunen än tidigare för att komma närmare målet om kvalitativa feriearbeten.

Sommarjobbarna har genomfört en enkät med övriga sommarjobsungdomar som tagit reda på hur ungdomar idag får kännedom om kommunal verksamhet, samt hur de önskar ta del av den framöver.

Medborgardialog med barn och unga, ökad möjlighet till en rik fritid och sociala aktiviteter för alla grupper i samhället, möjlighet att koppla upp sig i hela kommunen via fiber.

Modeller för dialog med barn och unga finns som arbetsmaterial, möjlighet till rik fritid har utökats med Senior kul, en nya Skatepark och discgolf bana har skapats av föreningarna men med visst stöd för kommunen.

Det pågår arbete med SKOL IF på Klockarskolan men för övrigt är det ett svårt mål för föreningarna. Föreningarnas arbete behövs för att målet ska nås.

Trenden pekar åt en minskning av hushåll i långvarigt försörjningsstöd.

Kommunens tre bibliotek ska vara inspirerande mötesplatser med fokus bildning, läsglädje och källkritik

Med stöd av markpolicy och kulturmiljöprogram utveckla tillgänglighet till naturen.

Försiktig uppgång vad gäller meritvärde i årskurs 9. Omorganisation kring särskilda undervisningsgrupper, hög andel behöriga lärare bidrar positivt. Särskilda insatser och ökad samordning för att främja elevers närvaro i grundskolan.

Genom utbildning av skolornas elevråd har delaktigheten ökat. Nämndens intresse för elevrådets protokoll har medfört ökat fokus på elevrådets arbete på de olika skolorna.

Alla verksamheter har implementerat rörelseaktiviteter i verksamheten. Samarbete med SISU (Idrottsrörelsens studieförbund) för rastaktiviteter, elever i grundskolan möter dans och rörelse på musiklektioner. Danspedagog träffar högstadiets elever vid idrottslektioner. Grundmotoriska rörelser som främjar inlärning på schemat i anpassad grundskola med stöd av programvaran Skolplus.

Kulturskolan erbjuder i den frivilliga verksamheten ämnena musik, instrumentundervisning, dans, teater, bild, körsång, solosång, orkester, digitalt skapande, teater för anpassad grundskola.

I högre grad involvera barnets perspektiv i beslut som fattas.

Den aktivitet som genomförts under sommaren är nattvandring där flera av kommunens föreningar ställer upp och jobbar på fredag- och lördagskvällarna.

En reviderad övergripande kompetensförsörjningsplan har beslutats och olika dialoger har förts med chefer kring kompetensförsörjning. Nytt rekryteringssystem för att underlätta att kompetensbaserad rekrytering genomförs har upphandlats.

Sociala krav ställs i de upphandlingar där det är möjligt.

78% av Sätters hushåll har tillgång till fast bredband om 100Mbit/sekund.

99,7% av hushållen i tätbebyggda områden har tillgång eller möjlighet att ansluta sig.

Motsvarande för hushållen i glesbyggt område 80,3%

Samverka avseende samhällsplanering/detaljplaneläggning sker.

Hållbar framtid

Bedömning	Trend
	↗

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024-08
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter	18 463	18 465	21 065	21 065

Organisation: Sätters kommun

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Sätters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete		↗	Sätters kommun är med och håller i olika nätverk som bidrar till bättre samverkan på både nationell nivå med SKR och inom länet och regionen i olika fora. Upphandling har olika och hållbarhetskriterier och en revidering och ny miljö och klimatplan tar form
Sätters kommun ska öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.		↗	Arbete sker att öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt. Utbyte av alla gatubelesyningsarmaturer till Led Återbruk av sopgrus och andra fyllnadsmassor. Mätning av matsvinn på skolor och förskolor för att minska matsvinn. Samrådsplanering för ökad delaktighet: Vid genomförande av samråd i ex. detaljplaner m.m. ska sektorn eftersträva att skapa delaktighet och dialog mellan olika grupper i samhället.

Det ska vara enkelt och möjligt att åka kollektivt till och från skolor, arbeten, vård och fritidsaktiviteter.			Arbete med stationsområdet samt gång-och cykelstråk. Utökning av cykelställ för att möjliggöra att del av resan kan göras med cykel. Arbete för att möjliggöra hållplatser för stråktrafik på Riksväg 70 sker. Nytt hållplatsläge Mora By under framtagande. Ny pendelparkering kopplat till hållplats lagmannen kommer att bli klar. Pågående utredning för att tillskapa pendelparkering i Fäggeby. Elever som enligt skolskjutsreglementet har rätt till skolskjuts har också möjlighet att åka skolskjuts.
--	---	---	--

Kopplad till Agenda 2030

De globala, nationella och regionala hållbarhetsmålen ska ligga till grund för Sätters kommuns ansvarsfulla och strategiska hållbarhetsarbete.

Sätters kommun arbetar med att öka kunskap, förmåga och motivation till ett socialt, ekonomiskt och miljömedvetet förhållningssätt.

Arbete med stationsområdet samt gång-och cykelstråk. Utökning av cykelställ för att möjliggöra att del av resan kan göras med cykel.

Arbete för att möjliggöra hållplatser för stråktrafik på Riksväg 70 sker.

Nytt hållplatsläge Mora By under framtagande.

Ny pendelparkering kopplat till hållplats lagmannen kommer att bli klar.

Pågående utredning för att tillskapa pendelparkering i Fäggeby.

Fortsatt utbyte av alla gatubelesyningsarmaturer till Led för att minska energiförbrukning.

Återbruk av sopgrus och andra fyllnadsmassor. Samt öka återvinning av bergmaterial vid schakter.

Energisparåtgärder på kommunens fastigheter.

Förstudie avseende resursverk pågår.

Minska rengöringsmedel vid skötsel av kommunens lokaler görs.

Mätning av matsvinn på skolor och förskolor för att minska matsvinn.

Säsongsanpassa livsmedelsinköp på köken.

Projekt för att utöka antal solceller på kommunens fastigheter.

Arbete för att ha en hög grad av lokalproducerat mat.

Samrådsplanering för ökad delaktighet: Vid genomförande av samråd i ex. detaljplaner m.m. ska sektorn eftersträva att skapa delaktighet och dialog mellan olika grupper i samhället. I dialog ska särskilt hållbarhetsaspekten lyftas.

Öka mängden mätt vatten via uppsättning av nya digitala vattenmätare: minska andelen kunder som debiteras för vattenförbrukning med schablon.

Arbeta för att minska tillskottsvatten i systemet.

Optimera körrutter vid slamtömning.

Studiebesök på våra anläggningar för t.ex. skola.

Planering och genomförande av fastighetsnära insamling => öka förståelsen för återvinning.

Elever som enligt skolskjutsreglementet har rätt till skolskjuts har också möjlighet att åka skolskjuts.

Samverkan med Dalatrafik innebär utmaningar. Skolverket meddelar förändringar i timplan med kort varsel vilket riskerar att förlänga skoldagen för elever. Det medför ökad tillsynsplikt för skolan i del fall elever måste vänta på en senare buss.

Planer har setts över och reviderats. Ett antal åtgärder har påbörjats och vissa genomförts för att säkra att kommunen ligger i linje med de hållbarhetsmål som finns regionalt, nationellt och globalt.

Omsorgsfull boendeutveckling

Bedömning	Trend
	↗

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024-08
(N00410) Nöjd Inflytande-Index - Påverkan				46%
(U40400) Nöjd Region-Index - Arbetsmöjligheter				60%
(N07403) Anmälda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	890	843	809	809

Organisation: Sätters kommun

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
I Sätters kommun ska det vara möjligt att bo i attraktiva miljöer som är hälsofrämjande och som passar den egna levnadssituationen		↗	Skönviksområdet utvecklas. Nytt kvarter i samband med att nya SÄBO tillkommit. Arbete med förbättring av säkra skolvägar Olika detaljplaner är på väg mot granskning och samråd. Präst Källa har lämnat in bygglov för 40 lägenheter och Aktören för 60 lägenheter. Satsning på gång- och cykelvägar både avseende beläggning och belysning
I planering och byggnation ska hållbarhet vara prioriterad.		↗	Arbete pågår för planering av ombyggnation av Kungsgårdsskolan, bygge av Förskola 2 samt dialog kring Fågelsångens framtida användning. Sträva mot Miljöbyggnad Silver i nybyggnadsprojekt Förbättrad dagvattenhantering vid exploatering och nybyggnation. Även arbete med att förbättra systemet nedströms Tryggare utemiljö tillskapas i omvandlingen av Gruvplan.
Det ska vara tryggt att bo och leva i Sätters kommun. Människor ska kunna skapa och upprätthålla goda sociala relationer och kunna leva rika liv.		↗	Brottsförebyggande rådet har fått större utrymme och konkreta åtgärder lyfts fram till åtgärder. Nattvandring under sommarhelger med hjälp av föreningarnas medverkan. Kommunen har en veckovisrapportering för att förebygga och följa upp händelser utifrån otrygghet mm EST (effektiv samordning för trygghet)

Kopplad till Agenda 2030

Skönviksområdet utvecklas utifrån ett kulturarvsperspektiv. Platsen och dess historia bevaras, samtidigt som den utvecklas till en attraktiv plats för boende och besök.

Intensivt arbete pågår för planering av ombyggnation av Kungsgårdsskolan, bygge av Förskola 2 samt dialog kring Fågelsångens framtida användning.

Arbete för ett hållplatsläge efter riksväg 70 pågår.

Stationsområdet i Säter är under färdigställande.

Framtagande av mark och skogspolicy.

Nytt kvarter i samband med byggnation av Säbo.

Arbete med förbättring av säkra skolvägar.

Detaljplan Bladguldet på väg mot granskning.

Detaljplan Kyrkberget på väg mot samråd.

Detaljplan förskola Siggebo under samråd.

Detaljplan Båthamnen på väg mot granskning

Präst Källa har lämnat in bygglov för 40 lägenheter

Aktören har fått bygglov för 60 lägenheter

Samverkan med Säterbostäder avseende byggnation Skönvik & Gustafs Sockenstugan

Återvinning av schakt och jordmassor

HVO istället för Diesel till maskinpark

Succesivt utbyte till eldrivna maskiner

Sträva mot Miljöbyggnad Silver i nybyggnadsprojekt

Förbättrad dagvattenhantering vid exploatering & nybyggnation. Även arbete med att förbättra systemet nedströms

Tillskapande av trygg utemiljö i samband med byggnation av förskola 2

Tryggare utemiljö tillskapas i omvandlingen av Gruvplan

Skapa delaktighet vid ombyggnationer så att vi bibehåller känslan om omhändertagna byggnader sett till lokalservice & fastighetsunderhåll

Satsning på gång- och cykelvägar både avseende beläggning och belysning

Arbete för att identifiera var det är höga hastigheter och vidta korrigerande åtgärder

Hittills under 2024 har Socialnämnden yttrat sig i remisser avseende bostadsplanering. Arbetet med aktiviteter mot målet har nyligen påbörjats vilket gör att målet i dagsläget inte fullt ut kan utvärderas.

Serviceorienterad organisation

Bedömning	Trend
	↗

Indikatorer	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024-08
(U40402) Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	280	260	233	233
(N00003) Personalkostnader, kr/inv	43 396	45 040	48 400	48 400
(N00068) Månadsavlönad personal, anställda inom övrig verksamhet				
(U07451) Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI		73%	60%	60%
(U40401) Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkät, ranking	260	239	205	205

Organisation: Sätters kommun

Inriktning	Bedömning	Trend	Kommentar
Sätters kommun ska vara anpassad till vad som krävs för att nå globala, nationella, regionala och kommunala strategiska mål.		↗	Utbildningar för personal för att bibehålla samt höja kompetens Delta i olika nätverk för att höja kompetensen både inom politik som tjänstepersoner HR har arbetat med olika typer av aktiviteter så som chefsstöd, utbildning, coaching för att ge förutsättning till bra ledarskap vilket är en del av att vara en attraktiv arbetsgivare. Sätters kommun är med och håller i olika nätverk som bidrar till bättre samverkan på både nationell nivå med SKR och inom länet och regionen i olika fora.
Verksamheten ska vara av hög kvalitet, professionell samt ha god förmåga att möta företag och medborgare och skapa förtroende för verksamheten.		↗	Utveckla samverkan i företagarrådet Näringslivsenheten har marknadsfört och samordnat lotsmöten utifrån inkomna förfrågningar från näringslivet under våren. Samverkansmöten har påbörjats med miljö- och byggenheten. Tillsammans ska vi skapa ett systematiskt arbete med målet att myndighetsutövningen ska bli mer främjande. Arbeta och utveckla Lotsfunktion Möte med företagarrådet har genomförts under januari och augusti.
I Sätters kommun ska det vara möjligt att etablera, bedriva och utveckla många sorters företagande.		↗	Näringslivsenheten har marknadsfört och samordnat lotsmöten utifrån inkomna förfrågningar från näringslivet under våren. Samverkansmöten har påbörjats med miljö- och byggenheten. Indikator är Svenskt Näringslivs ranking och Insiktmätning Arbeta och utveckla Lotsfunktion Möte med företagarrådet har genomförts under januari och augusti. En lyckad företagarfest, välbesökta frukostmöten Årets studiebesök och företagsföreläsningar i klassrummen har genomförts under vårterminen tillsammans med det lokala näringslivet. Dialogmöte har arrangerats under våren med tema lokal mat. Kostenheten närvarade utifrån temat.
Sätters kommun ska arbeta gemensamt med näringslivet för goda kommunikationer, kompetens och andra förutsättningar för ett framgångsrikt företagande.		↗	Näringslivsenheten har marknadsfört och samordnat lotsmöten utifrån inkomna förfrågningar från näringslivet under våren. Arbeta och utveckla Lotsfunktion Möte med företagarrådet har genomförts under januari och augusti. Näringslivsenheten har även lagt tid på möten med sakkunniga/beställare för att höja kompetensen hos dessa. Detta för att bidra till en hållbar upphandlingskedja; från beställare/beställning till leverantör/avtal.

Kopplad till Agenda 2030

Utbildningar för personal för att bibehålla samt höja kompetens

Delta i olika nätverk för att höja kompetensen

HR har arbetat med olika typer av aktiviteter så som chefsstöd, utbildning, coaching för att ge förutsättning till bra ledarskap vilket är en del av att vara en attraktiv arbetsgivare

Arbeta med kommunens medarbetarpolicy för att öka förståelse för bemötande och helhetssyn

Öka förståelsen för processen från jord till bord för kommunens personal

Utveckla samverkan i företagarrådet

Näringslivsenheten har marknadsfört och samordnat lotsmöten utifrån inkomna förfrågningar från näringslivet under våren.

Samverkansmöten har påbörjats med miljö- och byggenheten. Tillsammans ska vi skapa ett systematiskt arbete med målet att myndighetsutövningen ska bli mer främjande.

Tillskapat nytt samordnat utskickskök för skola/förskola

Indikator är Svenskt Näringslivs ranking och Insiktmätning

Arbeta och utveckla Lotsfunktion

Inrättande av funktionen mark- och exploateringsansvarig. En funktion som aktivt arbetar för att höja kommunens markberedskap.

Alltid möte upp med möten när företag har frågor om Samhällsplanering eller utveckling.

Arbeta för att arbeta för att utveckla hållplatslägen i dialog med Trafikverket och regionen.

Arbeta för att utveckla pendelparkeringar som underlättar kollektivt resande.

Ett första steg är att budgetuppföljning införs i befintligt beslutsstödsystem inom kommunens alla sektorer.

Utbildningsmaterial har tagits fram kring kommunal kunskap för medarbetare och politiker. Ett material om kommunal kunskap och ett material om hantering av allmänna handlingar och offentlighetsprincipen har tagits fram. Näringslivsenheten har startat upp gemensamma avstämningar med miljö och byggenheten. Samverkansformen håller på att arbetas fram. Kommunikationsenheten har tagit ett samlat grepp med ny organisering av webbarbetet, där intern

och externt webbarbete samordnas. Detta har gått in i förvaltande fas av webbplatserna med start juni 2024.

Under året har arbete fortsatt med måluppföljning enligt nya strategiska mål, nämndmål/planer, verksamhetsplaner mm med indikatorer och aktiviteter. Framtagning av delårsrapport har påbörjats.

Fortsatt arbete med prislappsmodellen med fördjupade analyser av de olika verksamheterna under 2024 samt fortsatt arbete med budet i balans under 2024.

Möte med företagarrådet har genomförts under januari och augusti. Tema har varit skola-arbetsliv samt brott och otrygghet. Dialogmöte har arrangerats under våren med tema lokal mat. Kostenheten närvarade utifrån temat.

En lyckad företagarfest samt välbesökta frukostmöten genomfördes under våren i samverkan med näringslivet.

Årets studiebesök och företagsföreläsningar i klassrummen har genomförts under vårterminen tillsammans med det lokala näringslivet.

Möte med företagarrådet har genomförts under januari och augusti. Tema har varit skola-arbetsliv samt brott och otrygghet. Dialogmöte har arrangerats under våren med tema lokal mat. Kostenheten närvarade utifrån temat.

Ett antal tidiga dialoger har genomförts under våren. (Dock finns det få passande upphandlingar i upphandlingsplanen i år där det finns lokala leverantörer.).

Näringslivsenheten har även lagt tid på möten med sakkunniga/beställare för att höja kompetensen hos dessa. Detta för att bidra till en hållbar upphandlingskedja; från beställare/beställning till leverantör/avtal.

Resultat och resultatprognos

Prognos för årets resultat uppgår till ett underskott på -11,2 mkr jämfört med budget på -18,8 mkr, vilket är en avvikelse på +7,6 mkr.

Prognos för justerat resultat för år 2024, där avkastning och tillskott från pensionsförvaltningen samt VA-enhetens resultat av- och tillräknas, beräknas uppgå till ett överskott på +3,9 mkr (+0,5% av skatteintäkter och generella bidrag) jämfört med budget på 0 mkr (0%).

Uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat med 9,4 mkr och disponering av resultatutjämningsreserven (RUR) är budgeterad med 10,4 mkr.

Verksamheternas nettokostnader

Utfall för verksamhetens nettokostnader ackumulerat per augusti är totalt 3,0 mkr lägre än budget. Avvikelser mot budget beror på underskott inom vissa verksamheter och periodiseringsavvikelser samt att justering av pensionskostnaderna har gjorts med ombokning från finans. Pensionerna har ett överskott per augusti på 5,8 mkr. Det finns dock kostnader för upplupna löner som har bokats inom finans som inte finns redovisade inom driftsredovisningen.

Prognos för verksamhetens nettokostnader för helår 2024 är ett underskott på totalt -4,8 mkr. Underskott redovisas för Socialnämnden på -10,4 mkr, för Barn- och utbildningsnämnden på -2,0 mkr och för Miljö- & Byggnämnden på -0,7 kr. Prognos för Samhällsbyggnadsnämnden är ett överskott på 1,3 mkr, varav +0,7 mkr för SBN Skattefinansierat och VA/återvinning +0,6 mkr, där VA-enheten prognostiserar ett överskott på +1,1 mkr medan Återvinning prognostiserar ett underskott på -0,5 mkr. Kulturnämnden prognostiserar ett överskott på 0,2 mkr. Prognos till årets slut för övriga verksamheter ligger i linje med budget.

Prognos för pensioner är ett överskott på +7,0 mkr jämfört med ett underskott på -3 mkr i föregående prognos. I prognosen till årets slut per augusti har en justering gjorts av pensionskostnader mot pensioner i stället för mot finans. Tidigare år har justeringar av pensionskostnaderna redovisats mot finans och inte inom driftsredovisningen.

Prognos avseende reserv för oförutsedda kostnader beräknas bli ett underskott på -208 tkr som beror på att medel för lönesatsning 2024 betalats ut till socialnämnden enligt beslut i personalutskottet.

Nämnd/ sektor 2024-08 <i>Belopp i tkr</i>	Ackumulerat utfall	Ackumulerad budget	<i>Avvikelse</i> Ack utfall vs Ack budget	Budget 2024	Ack utfall i % av årsbudget	<i>Prognos- Avvikelse</i>
Totalsumma	538 533	541 535	3 002	841 784	64%	-4 808
<u>Kommunstyrelse</u>	60 894	67 255	6 361	101 097	60%	6 792
Kommunstyrelsens förvaltning	43 071	43 902	831	66 068	65%	0
Pensioner (inkl pensionsförsäkr)	17 565	23 319	5 755	34 979	50%	7 000
Reserv oförutsedda kostnader	258	33	-225	50	516%	-208
<u>Verksamheter i samverkan</u>	11 370	11 343	-27	17 014	67%	0
Räddningstjänsten Dalamitt	9 726	9 800	74	14 700	66%	0
Överförmyndare i samverkan	812	714	-98	1 071	76%	0
Upphandlingscenter	832	829	-3	1 243	67%	0
<u>Samhällsbyggnadsnämnd</u>	24 809	30 303	5 494	45 826	54%	1 300
SBN Skattefinansierat	27 575	30 379	2 804	45 826	60%	700
VA/Återvinning	-2 766	-76	2 690	0	0%	600
Miljö- och byggnämnd	3 828	3 210	-619	4 890	78%	-700
Kulturnämnd	10 318	12 390	2 072	18 585	56%	200
Barn- och utbildningsnämnd	211 149	209 273	-1 876	332 606	63%	-2 000
Socialnämnd	215 706	207 003	-8 704	320 626	67%	-10 400
Kommunrevisionen	459	760	301	1 140	40%	0

Verksamhetsuppföljning per nämnd:

Utfall för verksamhetens nettokostnader ackumulerat per augusti är totalt 3,0 mkr lägre än budget och utgör 64% av årets budget. Vid en jämn fördelning över året skulle 8/12 eller 67 % av budgeten varit förbrukad. Nämnder/styrelser med prognostiserade underskott kommer att åläggas att ta fram åtgärdsplaner för budget i balans 2024.

Kommunstyrelsen: Sektorn har förbrukat 65 % av årsbudget och ackumulerat utfall per augusti är 0,8 mkr lägre än ackumulerad budget. Inklusive pensioner och reserv för oförutsedda kostnader visar Kommunstyrelsen ett överskott på 6,4 mkr ackumulerat per augusti, där pensionerna uppgår till ett överskott på 5,8 mkr och ett underskott avseende reserv för oförutsedda kostnader på -225 tkr.

Total prognos för 2024 för kommunstyrelsen beräknas bli +6,8 mkr, bestående av ett överskott på pensionerna på 7,0 mkr samt en ett underskott avseende reserv för oförutsedda kostnader på -208 tkr. I prognosen till årets slut har en justering gjorts av pensionskostnader mot pensioner i stället för mot finans. Kommunstyrelsesektorns prognos är +/-0 per augusti men var ett underskott på -1 mkr i prognosen per mars. Orsak var att serverkostnaderna från Borlänge kommun har blivit dyrare än budgeterat. Under april har åtgärder tagits fram för att nå budget i balans. Åtgärderna innebär att konsultstödet hos näringsliv inte utnyttjas, att man håller på vakanta tjänster samt en allmän återhållsamhet när det kommer till resor och konferenser.

Barn- och utbildningsnämnden: Nämnden har förbrukat 63% av årsbudget och ackumulerat utfall per augusti är 1,9 mkr sämre än ackumulerad budget.

Barn- och utbildningsnämndens prognos för helåret är ett underskott på -2,0 mkr och arbete pågår för att minska prognostiserat underskott. Prognostiserade underskottet härleds i stor utsträckning till elever med behov av individuella undervisningslösningar. Åtgärder som vidtas utgörs av återhållsamhet vid nyanställningar/återanställningar, återhållsamhet vid inköp, minska sjuktalen – minskade timvikarier och att minska förskolepersonal med anledning av färre barn inom verksamheten. Ett effektiviseringskrav på 1% har effektuerats på samtliga enheter från och med juni.

Socialnämnden: Nämnden har förbrukat 67% av årsbudget och ackumulerat utfall visar på 8,7 mkr högre kostnader än ackumulerad budget.

Socialnämndens prognos för helåret 2024 är -10,4 mkr per augusti jämfört med -3,6 mkr i föregående prognos. Underskott finns inom hemtjänst och funktionsnedsättning. Den största orsaken till försämringen är ökande kostnader inom funktionsnedsättning men även hemtjänsten försämrar prognosen p.g.a. högre personalbehov. Verksamheterna har tagit fram åtgärder som beräknas ge minskade kostnader på 4,8 mkr. Åtgärderna innefattar vakanshållande av tjänster och generell återhållsamhet, minskade kostnader för köp av externa platser mm.

Verksamhetsområden med underskott i prognosen för 2024 är Funktionsnedsättning -8,0 mkr och Hemtjänst -7,1 mkr. Prognos med överskott är Särskilt boende +1,7 mkr, Individ- och familjeomsorg +1,0 mkr, Biståndsenheten +0,6 mkr, Hälso- och sjukvårdsteamet +0,5 mkr, Integration -150 tkr samt Politisk verksamhet +50 tkr och stab/gemensamma resurser +0,7 mkr.

Samhällsbyggnadsnämnden: SBN skattefinansierat har förbrukat 60% av årsbudget och ackumulerat utfall per augusti är 2,8 mkr bättre än ackumulerad budget. Prognos för SBN skattefinansierat uppgår till +0,7 mkr. Enheter med prognostiserat underskott är Fastighet -1,5 mkr och Lokalservice -0,5 mkr. Prognos för Gata +1,0 mkr och Stab +1,7 mkr. Kostenhetens prognos ligger i linje med budget.

SBN taxefinansierat: Prognos för VA/Återvinning till årets slut uppgår till +0,6 mkr. VA-enheten har ett överskott på 1,1 mkr för att täcka tidigare års underskott. Återvinning prognosticerar ett underskott på -0,5 mkr som är kopplat till ökade kostnader för införandet av FNI.

Miljö- och byggnämnden: Nämnden har förbrukat 78% av årsbudget och ackumulerat utfall per augusti visar på 0,6 mkr högre kostnader än ackumulerad budget. Miljö- och Byggnämndens prognos för helår 2024 är ett underskott på -0,7 mkr baserat på lägre intäkter samt kostnader för konsult inom Miljö pga vakant tjänst. Osäkerhet på kostnadssidan kopplat till konsultbehovet inom Miljö. Åtgärder för budget i balans är återhållsamhet vid återbesättning av vakanta tjänster. Arbete pågår för att identifiera ytterligare åtgärder.

Kulturnämnden: Nämnden har förbrukat 56% av årsbudget och ackumulerat utfall per augusti visar på 2,1 mkr lägre kostnader än ackumulerad budget. Överskottet främst på intäktsidan och beror på bidrag där kostnaden inte upparbetats i samma grad. Till årets slut förutspås ett överskott på +0,2 mkr.

Övriga verksamheter:

Räddningstjänsten Dalamitt har ett utfall på 66% av budget. Prognos är i linje med budget.

Överförmyndare i Samverkan har en förbrukning på 76% av årsbudget. Fakturan för helår (705 tkr) har kostnadsförts. Årsprognos är i linje med budget.

Upphandlingscenter GNU har en förbrukning på 67% av budget. Prognos är i linje med budget.

Kommunrevisionen ligger i utfall på 40% av årsbudget. Prognos är i linje med budget.

Skatte- och statsbidragsintäkter

Prognos för 2024 är 4,9 mkr högre skatteintäkter och generella bidrag än budget. SKR redovisade den senaste skatteprognosen per 2024-08-22.

Prognos med avvikelse mot budget

Allmän kommunalskatt	-0,3 mkr
Slutavräkning 2023	-1,9 mkr
Skatteavräkning 2024	+3,0 mkr
Inkomstutjämnning	-0,4 mkr
Kostnadsutjämnning	-0,1 mkr
LSS-utjämnning	+0,3 mkr
Regleringsbidrag	-0,2 mkr
Fastighetsavgift	+4,5 mkr
Övriga bidrag	0,0 mkr
Total	+4,9 mkr

Finansiella intäkter

Utfall ackumulerat per augusti uppgår till 2,3 mkr. Prognos för året för finansiella intäkter är enligt budget och uppgår till 3,1 mkr.

Finansiella kostnader

Utfall ackumulerat per augusti uppgår till 12,2 mkr. Prognosen för finansiella kostnader beräknas uppgå till 18,1 mkr vilket är i enlighet med budget vid oförändrad upplåning.

Investeringar

Totala ackumulerade investeringar per augusti uppgår till 53,7 mkr och uppgår till 29% av årsbudget.

Årets beslutade investeringsbudget ligger på 110,4 mkr samt att det tillkommer beslutade överförda investeringsmedel från 2023 med 71,8 mkr. Total budget 2024 inklusive överförda medel uppgår till 182,2 mkr med en beräknad upparbetningsgrad på 60 % som innebär investeringar på 109,3 mkr.

Prognos för årets investeringar är en upparbetningsgrad på ca 75 % vilket skulle innebära investeringar på 136,7 mkr till årets slut.

Investeringsbudget 2024 med upparbetningsgrad

2024-08 Nämnd	Akkumulerat utfall	Årets budget	Ack utfall i % av årsbudget
<u>Kommunstyrelse</u>	-109	6 900	-2%
Kanslienhet mfl	-333	5 400	-6%
IT-enhet	224	1 500	15%
<u>Samhällsbyggnadsnämnd</u>	<u>52 184</u>	<u>170 097</u>	<u>31%</u>
Samhällsbyggnadsförvaltning stab	3 561	12 535	28%
Gatuenhet	8 383	44 102	19%
Fastighetsenhet	18 805	28 077	67%
Kostenhet	273	600	45%
Lokalservice	0	100	0%
VA-enhet	20 172	82 776	24%
Återvinning	990	1 907	52%
Kulturnämnd	96	367	26%
Barn- och utbildningsnämnd	805	3 500	23%
Socialnämnd	731	1 344	54%
Totalsumma	53 707	182 208	29%
Budget med upparbetningsgrad 60%		109 325	

Pensionsmedelsförvaltning

Utfall ackumulerat per augusti uppgår till +2,7 mkr, varav +2,2 mkr utgörs av avkastning och +0,4 mkr är värdeförändring. Prognosen för året beräknas uppgå till +3,6 mkr vilket är 2,6 mkr bättre än budget p.g.a högre avkastning än budgeterat samt en positiv värdeförändring.

Uttag från pensionsmedelsförvaltningen är budgeterat med 9,4 mkr för 2024. Slutligt beslut tas i samband med årsbokslut.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har år 2000 antagit en pensionsstrategi som bl.a. innebär att hela den avgiftsbaserade delen av avtalspensionen fr.o.m. 1998 utbetalas till de anställda. Avsättningar för pensioner i balansräkningen uppgick 2024-08-31 till 14,3 mkr inkl. löneskatt.

Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 skall enligt gällande redovisningsprinciper redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Dessa uppgick 2024-08-31 till 211,0 mkr inkl. löneskatt.

I beloppet ingår 2,2 mkr avseende pensioner till förtroendevalda. Beloppet kan jämföras med det bokförda värdet på pensionsfondsförvaltningen som uppgår till 116,5 mkr. Detta täcker således ansvarsförbindelsen till ca 55 %. Resten har återlånats till verksamheten och måste vid kommande pensionsutbetalningar stjäla utrymme från framtida verksamhet.

Kommunen har försäkrat bort delar av de pensionsförpliktelser som intjänats efter 1998. Det rör sig om förmånsbestämd ålderspension över brytpunkten på 7,5 basbelopp, samt efterlevandepension. För pensionsrätt intjänad före 1998 finns inga försäkringar, utan kommunen betalar själv denna del fullt ut.

Personalredovisning

Antal medarbetare

Sätters kommun har under 2024 haft 991 anställda, tillsvidare och visstidsanställda med månadslön. Antalet medarbetare som hade en tillsvidareanställning ökade med 26 till 906. Antalet medarbetare som fick timlön under året är 388 personer.

Säterbostäder AB har under 2024 haft 25 tillsvidareanställda.

Medelantal medarbetare	Säterbostäder		Sätters kommun	
	2024	2023	2024	2023
Tillsvidare	25	22	906	880
Tidsbegränsat antal med månadslön	0	2	85	103
Totalt	25	24	991	983
Tidsbegränsat antal med månadslön vikariat			33	56
Tidsbegränsat antal med månadslön AVA			1	36
Tidsbegränsat antal med månadslön övriga anställda		2	51	11
Timavlönade anställda			388	383

Medelåldern

Den totala medelåldern för anställda i Sätters kommun är 45,7 år för år 2024 och har ökat med 0,7 år jämfört med 2023.

För anställda i Säterbostäder AB är den totala medelåldern 54,8 år för 2024 och föregående år var den 54,7 år. Det är en ökning med 0,1 år.

Åldersfördelning

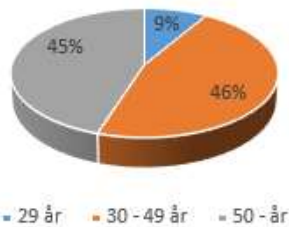
Åldersfördelningen för kommunens medarbetare är 10% för åldersgruppen 29 år och yngre. Kvinnor och män mellan 30–49 år är den största åldersgruppen och gruppen över 50 år utgör också en betydande andel. Detta innebär att kommunen kommer att ha ett fortsatt stort rekryteringsbehov inom den närmaste 10 års perioden och framåt.

Åldersfördelningen för Säterbostäders medarbetare är 36 % för 30-49 år och 64 % för 50 år och äldre.

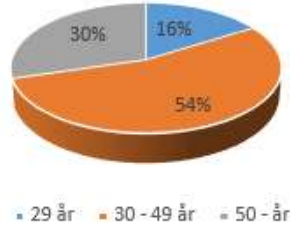

Åldersfördelning Sätters kommun:

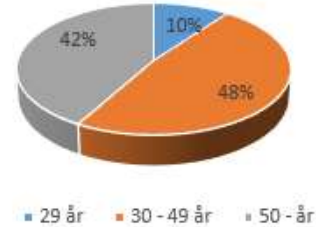
Åldersfördelning kvinnor

Åldersfördelning män

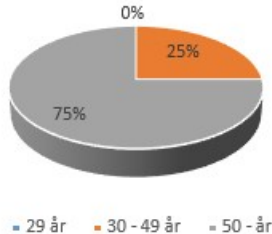

Åldersfördelning totalt

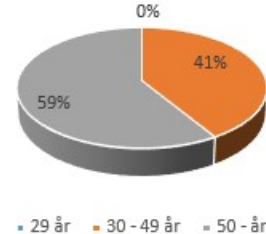

Åldersfördelning Säterbostäder:

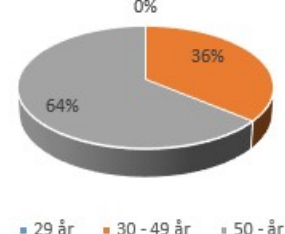
Åldersfördelning kvinnor

Åldersfördelning män

Åldersfördelning totalt

Könsfördelning

Könsfördelningen bland kommunens medarbetare med månadslön uppgick 79,5% för kvinnor och 20,5 % män under 2024. Andelen kvinnor minskade med 0,7 procentenheter medan andelen män ökade med 0,7 procentenheter jämfört med 2023. Inom vård, omsorg och skola finns en kraftig överrepresentation av kvinnor medan det motsatta gäller inom områden som Vatten/Renhållning, Gatuenhet och Fastighet.

För Säterbostäder AB bestod 32,0 % av personalen av kvinnor och 68 % män under 2024.

Könsfördelning Sätters kommun

Könsfördelning Säterbostäder

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro	Säterbostäder		Säters kommun	
	2024	2023	2024	2023
Total sjukfrånvaro i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	4,2%	2,4%	7,1%	7,8%
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	40,6%	48,7%	40,2%	46,2%
Sjukfrånvaron för kvinnor	3,3%	1,3%	7,4%	8,7%
Sjukfrånvaron för män	4,7%	2,9%	5,1%	4,1%
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	0,0%	0,0%	7,3%	7,0%
Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49 år	2,2%	1,7%	6,2%	6,6%
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	5,4%	2,8%	8,0%	9,3%

Sjukfrånvaron bland kommunens månadsanställda medarbetare uppgick 2023 till 7,1 %, vilket är en minskning med 0,7 procentenheter jämfört med 2023.

Den totala sjukfrånvaron för Säterbostäder under 2024 uppgick till 4,2 %, vilket är en ökning med 1,5 procentenheter i jämförelse med 2023 års sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron för 2024 är fördelat i åldrarna 30-49 år med 2,2 % samt 50 år och äldre 5,4 %.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Kommunens rekryteringsbehov har särskilt funnits i vård- och omsorg, förskolor och på lärarsidan. Särskilt utmanande har varit att rekrytera sjuksköterskor, undersköterskor, förskollärare, lärare fritidshem, lärare för årskurs 7-9 och personal till Miljö- och bygg.

Säterbostäder AB kommer inom de närmaste åren behöva rekrytera nya medarbetare i kombination med pensionsavgångar, med ett snitt på 2 medarbetare per år fram till 2027. Det finns en utmaning att rekrytera driftpersonal med tyngdpunkt på spetskompetens inom teknik. Särskilt utmanande är att rekrytera kvinnor till driftteknikerrollen för att skapa jämn balans mellan män och kvinnor sett ur ett jämställdhetsperspektiv.

De kommunala bolagen

Säterbostäder AB: För perioden januari – augusti redovisar Säterbostäder ett överskott på 4,4 mkr. Årsresultatet beräknas uppgå till 1,0 mkr före skatt, det är en förbättring med 1,0 mkr jämfört med budgeterat resultat.

Den ekonomiska vakansgraden uppgår hittills i år till 0,7%. Motsvarande siffra i fjol är 0,9%

Säters Kommuns Fastighets AB: För perioden januari – augusti redovisar Säters kommuns Fastighets AB ett underskott på -0,4 mkr. Årsresultatet beräknas uppgå till -0,3 mkr före skatt, det är en minskning med 0,3 mkr jämfört med budgeterat resultat.

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING			Delår	Delår	Bokslut	Budget	Prognos
Specifikation	(kk)	Not	202408	202308	2023	2024	2024
Verksamhetens intäkter:		1	109 164	100 984	162 443	168 136	168 136
Verksamhetens kostnader		2	-621 684	-601 294	-918 549	-951 720	-956 528
Avskrivningar		3	-26 930	-22 823	-34 840	-45 700	-40 700
Verksamhetens nettokostnader			-539 450	-523 133	-790 946	-829 284	-829 092
Skatteintäkter		4	409 185	404 225	608 444	613 923	614 722
Generella statsbidrag		5	142 992	131 427	195 944	210 434	214 487
Verksamhetens resultat			12 726	12 519	13 442	-4 927	117
Finansiella intäkter		6	2 337	2 282	4 038	3 132	3 132
Finansiella kostnader		7	-12 186	-7 891	-13 251	-18 050	-18 050
Pensionsförvaltning		8	2 660	-765	4 831	1 050	3 600
Resultat efter finansiella poster			5 537	6 145	9 060	-18 795	-11 201
Extraordinära poster (netto)							
Årets resultat			5 537	6 145	9 060	-18 795	-11 201

Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS/

Kassaflödesanalys (kk)

		Delår 202408	Delår 202308	Bokslut 2023
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat		5 537	6 145	9 060
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar				
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	28 132	23 498	34 399
Medel från verksamheten för förändring av rörelsekapitalet		33 669	29 643	43 459
Ökning (-)/ minskning (+) kortfr fordringar	16	12 036	17 614	2 472
Ökning (-)/ minskning (+) pensionsförvaltning	17	11 340	1 398	-4 871
Ökning (-)/ minskning (+) förråd				
Ökning (-)/ minskning (+) exploateringsfastigheter				-3 134
Ökning (+)/ minskning (-) korta skulder	22	-34 416	-38 148	5 488
Löpande verksamheten		22 629	10 507	43 414
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investering i immateriella anläggningstillgångar				
Investering i materiella anläggningstillgångar	10	-53 707	-111 683	-142 473
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	11	1 126	44	774
Investeringsbidrag				
Inköp av finansiella anläggningstillgångar			-1 112	-1 112
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar				
Investeringsverksamheten		-52 581	-112 751	-142 811
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån		25 000	105 000	125 000
Amortering av skuld				
Ökning av långfristiga skulder	21		5 805	7 203
Minskning av långfristiga fordringar		-1 103		
Finansieringsverksamheten		23 897	110 805	132 203
Årets kassaflöde		-6 056	8 561	32 806
Likvida medel vid årets början		44 336	11 530	11 530
Likvida medel vid årets slut		38 280	20 091	44 336
Årets kassaflöde		-6 056	8 561	32 806

Balansräkning

BALANSRÄKNING (kkkr)

TILLGÅNGAR	Not	Delår 202408	Delår 202308	Bokslut 2023
Anläggningstillgångar				
<i>Immateriella tillgångar</i>	12	64	155	82
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
mark, byggnader och tekniska anläggningar	13	836 503	794 155	805 611
maskiner och inventarier	14	32 093	29 775	37 316
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
värdepapper, aktier o bostadsrätter	15	37 363	37 363	37 363
långfristiga fordringar	15	0	0	
Summa anläggningstillgångar		906 023	861 448	880 372
Omsättningstillgångar:				
exploateringsmark		4 976	1 842	4 976
fordringar	16	102 476	99 369	114 511
kortfristiga placeringar	17	116 529	121 600	127 869
kassa och bank	18	38 280	20 091	44 336
Summa omsättningstillgångar		262 261	242 902	291 692
SUMMA TILLGÅNGAR		1 168 284	1 104 350	1 172 064
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital				
Ingående eget kapital		497 335	488 275	488 275
Resultat		5 537	6 145	9 060
Summa eget kapital	19	502 872	494 420	497 335
Avsättningar				
Avsättning för pensioner	20	14 287	13 320	13 085
Summa avsättningar		14 287	13 320	13 085
Skulder				
Långfristiga skulder	21	518 331	473 036	494 434
Kortfristiga skulder	22	132 794	123 574	167 210
Summa skulder		651 125	596 610	661 644
SUMMA AVSÄTTNINGAR, SKULDER OCH EGET KAPITAL		1 168 284	1 104 350	1 172 064
Panter och ansvarsförbindelser				
Borgen och andra förpliktelser mot kommunens företag	23	355 400	352 900	365 400
Övriga förpliktelser	24	8 761	9 679	8 988
Pensionsutfästelser enligt kollektivavtal	25	211 187	209 998	204 374
		575 348	572 577	578 762

Noter

NOTHÄNVISNINGAR

RESULTATRÄKNING

Not 1: Verksamhetens intäkter

	Redovisning 202408	Redovisning 202308	Redovisning 2023
Försäljningsintäkter	6 251	5 286	12 274
Taxor och avgifter	49 096	45 751	70 108
Hyror och arrenden	8 598	5 772	9 979
Statliga bidrag	38 934	37 233	58 045
Övriga bidrag	1 440	938	1 463
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	4 844	5 512	9 550
Försäljning av anläggningstillgångar		493	1 024
Verksamhetens intäkter	109 164	100 984	162 443

Not 2: Verksamhetens kostnader

Löner och sociala avgifter	355 125	338 076	526 621
Pensionskostnader	47 069	39 554	57 776
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	3 900	3 785	5 218
Bränsle, energi och vatten	12 311	13 917	20 496
Köp av huvudverksamhet	79 489	89 807	129 510
Lokal- och markhyror	16 108	17 773	26 187
Övriga tjänster	26 971	26 342	40 053
Lämnade bidrag	17 064	16 393	22 151
Realisationsförluster och utrangeringar			1
Bolagsskatt			
Räkenskapsrevision			325
Övriga kostnader	63 646	55 648	90 211
Verksamhetens kostnader	621 684	601 294	918 549

Not 3: Av- och nedskrivningar

Avskrivning immateriella tillgångar	18	310	466
Avskrivning mark, byggnader och tekniska anläggningar	22 815	18 384	28 172
Avskrivning maskiner och inventarier	4 097	4 128	6 202
Summa	26 930	22 823	34 840

Not 4: Skatteintäkter

Preliminär kommunalskatt	409 092	397 770	596 656
Preliminär slutavräkning innevarande år	1 988	4 070	8 864
Slutavräkningsdifferens föregående år	-1 896	2 385	2 924
Summa skatteintäkter	409 185	404 225	608 444

Not 5: Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämningsbidrag	98 257	91 936	137 904
Kommunal fastighetsavgift	27 310	24 130	37 677
Kostnadsutjämningsavgift	-2 476	-6 802	-10 241
Avgift till LSS-utjämning	-3 027	-656	-983
Övriga generella bidrag		5 280	5 280
Regleringsbidrag	22 927	17 539	26 308
Summa generella statsbidrag o utjämning	142 992	131 427	195 944

NOTHÄNVISNINGAR RESULTATRÄKNING	Redovisning 202408	Redovisning 202308	Redovisning 2023
Not 6 Finansiella intäkter			
Ränteintäkter			931
Aktieutdelning	646	666	895
Borgensavgift kommunens bolag	605	588	666
Ersättning från kommunkontosystemet äldrebooster	968	998	1 497
Övriga finansiella intäkter	118	30	50
Summa	2 337	2 282	4 038
Not 7 Finansiella kostnader			
Räntor på lån	11 658	7 171	12 347
Övrigt	528	720	904
Summa	12 186	7 891	13 251
Not 8: Kommunens pensionsförvaltning			
Pensionsförvaltningen avser framtida pensionsutbetalningar.	2 660	-765	4 831
	2 660	-765	4 831
NOTHÄNVISNINGAR FINANSIERINGSANALYS/Kassaflödesanalys			
Not 9: Ej likviditetspåverkande poster			
Avskrivningar	26 930	22 823	34 840
Avsättning för pensioner, se balansräkning not 20	1 202	675	-441
Summa	28 132	23 498	34 399
Not 10: Investering i materiella anläggningstillgångar			
Fasta anläggningstillgångar			129 203
Inventarier, inköp			13 270
Pågående investeringar	53 707	111 683	
Summa	53 707	111 683	142 473
Not 11: Försäljning av materiella anläggningstillgångar			
Utrangeringar	-1 126		774
Fastigheter			
Maskiner och inventarier		-44	
Summa	-1 126	-44	774

NOTHÄNVISNINGAR	Redovisning	Redovisning	Redovisning
BALANSRÄKNING	202408	202308	2023
<u>Not 12: Immateriella tillgångar</u>			
Förvärvade immateriella tillgångar			
Anskaffningsvärde	2 136	2 053	2 136
Akkumulerade avskrivningar	-2 072	-1 898	-2 054
Bokfört värde	64	155	82
Genomsnittlig nyttjandeperiod	3 år	3 år	3 år
Redovisat värde vid årets början	82	466	466
Årets investeringar	0	0	82
Årets avskrivningar	-18	-311	-466
Redovisat värde vid årets slut	64	155	82
<u>Not 13 Materiella anläggningstillgångar, årets händelser</u>			
Mark, byggnader, tekniska anläggningar			
Ingående anskaffningsvärde	805 611	704 580	704 580
Årets investeringar			129 203
Årets avskrivningar	-22 815	-18 378	-28 172
Pågående investeringar	53 707	107 953	
Utgående anskaffningsvärde	836 503	794 155	805 611
Genomsnittlig nyttjandeperiod	24 år	24 år	24 år
Linjär avskrivning tillämpas. Mark avskrivs ej			
<u>Not 14 Maskiner och Inventarier</u>			
Ingående anskaffningsvärde	109 303	96 033	96 033
Årets investeringar			13 270
Överföringar	-1 163	3 688	
Utgående anskaffningsvärde	108 140	99 721	109 303
Ingående ackumulerade avskrivningar	-71 988	-65 812	-65 812
Årets avskrivningar	-4 059	-4 133	-6 176
Utgående ackumulerade avskrivningar	-76 047	-69 945	-71 988
Utgående redovisat värde	32 093	29 775	37 315
Genomsnittlig nyttjandeperiod	6 år	6 år	6 år
Linjär avskrivning tillämpa. Konst avskrivs ej.			
<u>Not 15: Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Värdepapper, aktier och bostadsrätter			
Aktier Säterbostäder och aktieägartillskott	19 000	19 000	19 000
Aktieägartillskott Säterbostäder	6 700	6 700	6 700
Andelar Kommuninvest	11 309	11 309	11 312
Falun Borlänge -regionen AB	38	38	38
Utveckling i Dalarna Holding AB	220	220	220
Inera AB	43	43	43
Övrigt	54	54	51
	37 363	37 363	37 363

NOTHÄNVISNINGAR

BALANSRÄKNING

Not 16 : Kortfristiga fordringar

	Redovisning 202408	Redovisning 202308	Redovisning 2023
Kundfordringar	6 328	6 755	13 768
Skattefordringar	45 693	39 963	42 039
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	30 383	19 921	16 149
Övriga kortfristiga fordringar	20 071	32 730	42 555
Summa	102 475	99 369	114 511

Not 17: Pensionsförvaltning

Bankmedel avsedda för fondering till framtida pensionsutbetalningar

Upplupna ränteintäkter	1 508	-352	938
Obligationer, förlagsbevis mm	80 000	93 000	80 000
Värdereglering verkligt värde	2 462	-1 797	2 043
Kassa kapitalförvaltning	32 559	30 750	44 888
Summa	116 529	121 600	127 869

Genomsnittlig räntebindningstid

6,5 år

8,3 år

8,3 år

Genomsnittlig ränta

2,31%

2,38%

2,28%

Not 18: Kassa och bank

Kassa, bank	1 070	2 397	2 423
Koncernkonto	37 210	17 694	41 913
	38 280	20 091	44 336

Koncernkonto:

<i>Limit</i>	-55 000	-55 000	-55 000
Behållning koncernkontot varav	37 210	17 694	41 913
Sätters kommun	31 748	15 095	33 308
Säterbostäder AB	6 526	2 453	8 117
Sätters kommuns Fastighets AB	-1 064	146	488
	37 210	17 694	41 913

Not 19: Eget kapital

Ingående eget kapital	497 335	488 275	488 275
Justering eget kapital föregående år			
Årets resultat	5 537	6 145	9 060
Varav Resultatutjämningsreserv	10 436	10 436	10 436
Varav övrigt eget kapital	1 846	1 846	1 846
Summa eget kapital	502 872	494 420	497 335
Anläggningsskapital	387 692	375 092	372 853
Rörelsekapital	115 180	119 328	124 482
Summa eget kapital	502 872	494 420	497 335

**NOTHÄNVISNINGAR
BALANSRÄKNING**

Not 20: Avsättningar för pensioner

	Redovisning 202408	Redovisning 202308	Redovisning 2023
Ingående avsättning	8 172	7 749	7 749
Årets förändring			
<i>Varav</i>			
Ränte- och basbeloppsuppräknings	1 002	952	960
Övrigt	253	131	-93
Pensionsutbetalningar	-288	-539	-556
Intjänad särskild avtalspension			26
Förändring av löneskatt	235	740	86
	9 374	9 033	8 172
Avsättning för förtroendevalda	3 954	3 450	3 955
Löneskatt	959	837	959
	4 913	4 287	4 914
Summa visstids- och garantipensioner	14 287	13 320	13 085

Not 21: Långfristiga skulder

Lån i banker/kreditinstitut	500 000	455 000	475 000
Genomsnittlig räntebindningstid	2	5 år	2 år
Genomsnittlig ränta	3,54%	0,30%	2,48%
Anslutningsavgifter långfristig del	11 272	11 126	11 272
Övriga långfristiga skulder	7 059	6 910	8 162
Summa långfristiga skulder	518 331	473 036	494 436

Not 22: Kortfristiga skulder

Kortfristig skuld till kreditinstitut och kunder	10 040	5 779	13 213
Leverantörsskulder	36 658	30 043	44 573
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	9 120	8 853	8 361
Övriga kortfristiga skulder	613	796	803
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	76 363	78 103	100 260
Summa	132 794	123 574	167 210

	Redovisning 202408	Redovisning 202308	Redovisning 2023
--	-----------------------	-----------------------	---------------------

Not 23 Borgens-och övriga ansvarsförbindelser

Säterbostäder AB	353 000	350 500	363 000
Säters Kommuns Fastighets AB	2 400	2 400	2 400
	355 400	352 900	365 400

Not 24: Övriga förpliktelser

Kommunen:

Kommunalt borgens- o förlustansvar egnahem	0	158	0
Kommunen för Säters Golfklubb	6 222	6 322	6 272
Kommunen för Säters IF Fotboll	1 026	1 324	1 154
Kommunen för Säters GOIF	1 513	1 875	1 563
	8 761	9 679	8 988

NOTHÄNVISNINGAR

Not 25: Pensionsutfästelser enligt avtal

Pensionsutfästelser netto enl KPA/Skandia
Löneskatt 24,26 %

Ansvarsförbindelse specifikation

Ingående avsättning

Utbetalningar

Ränte- och basbeloppsuppräknings

Övrigt

Utgående avsättning

Ingående löneskatt

Förändring av löneskatt

varav

Ansvarsförbindelse för förtroendevalda

Löneskatt

Summa

	Redovisning 202408	Redovisning 202308	Redovisning 2023
	169 956	168 999	164 473
	41 231	40 999	39 901
	211 187	209 998	204 374
	164 473	162 374	162 374
	-8 036	-7 843	-11 350
	13 436	13 332	13 647
	83	1 136	-198
	169 956	168 999	164 473
	39 901	39 392	39 392
	1 330	1 607	509
	41 231	40 999	39 901
	211 187	209 998	204 374
	1 746	2 107	2 032
	424	511	493
	2 169	2 618	2 525
	211 187	209 998	204 374

Nyckeltal

NYCKELTAL

Verksamheternas nettokostnads andel av skatteintäkterna

Förändring av verksamheternas nettokostnad kronor jmf

med motsvarande period föregående år

Ökningen i procent

Förändring av av skatteintäkterna kronor

Förändring av skatteintäkterna procent

Likvida medel/ externa kostnader

Likvida medel/ externa kostnader inkl pensionsförvaltning

Soliditet exkl ansvarsförbindelse pensioner

Soliditet inkl ansvarsförbindelse pensioner

	Redovisning 202408	Redovisning 202308	Redovisning 2023
	98%	98%	98%
	16 317	50 695	54 777
	3%	11%	7%
	16 525	24 640	42 951
	3%	5%	6%
	6%	3%	5%
	23%	22%	18%
	43%	45%	35%
	25%	26%	23%

Driftsredovisning

Belopp i kkr

Driftsredovisning 2024-08: Utfall jämfört med budget

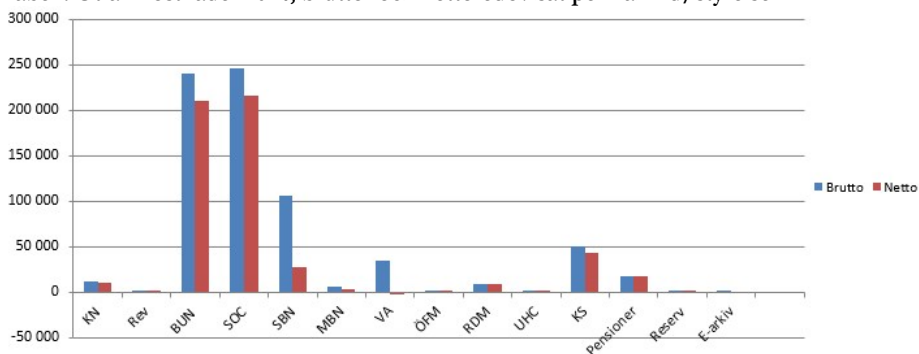
Driftsredovisning per nämnd kkr	Intäkter		Kostnader			Budgetavvikelse 202408		
	Utfall 202408	Budget 202408	Utfall 202408	Budget 202408	Netto 202408	Intäkter	Kostnader	Netto
Kulturnämnden (KN)	1 477	773	11 795	13 162	10 318	704	1 367	2 072
Revisionen (Rev)			459	760	459	0	301	301
Barn- och utbildningsnämnd (BUN)	28 959	30 000	240 108	239 273	211 149	-1 041	-835	-1 876
Socialnämnden (SOC)	30 117	26 174	245 824	233 176	215 706	3 943	-12 648	-8 704
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	79 285	79 396	106 861	109 774	27 575	-110	2 914	2 805
Miljö- och byggnämnden (MBN)	2 010	2 493	5 838	5 703	3 828	-483	-135	-619
VA- renhållning (VA)	37 427	38 497	34 661	38 421	-2 766	-1 070	3 760	2 690
Överförmyndare (ÖFM)	0	0	812	714	812	0	-98	-98
Räddningstjänst (RDM)	0	0	9 726	9 800	9 726	0	74	74
Upphandlingscenter (UHC)	0	0	832	829	832	0	-3	-3
Kommunstyrelsen (KS)	7 562	6 154	50 633	50 056	43 071	1 408	-577	832
Pensioner	380	0	17 944	23 320	17 565	380	5 376	5 754
Reserv oförutsedda kostnader	0	0	258	33	258	0	-225	-225
E-arkiv	1 911	3 058	1 911	3 042	0	-1 147	1 131	-17
Summa verksamheternas nettokostnader	189 128	186 545	727 662	728 063	538 533	2 583	401	2 983
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter & kostnader	-79 964	-74 914	-105 978	-117 266	-26 014			
Verksamhetens intäkter & kostnader enligt resultaträkningen	109 164	111 631	621 684	610 797	512 519			
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen:								
Avskrivningar			-26 930	-30 468				
Interna poster	-80 398	-80 707	-80 398	-80 870				
Finansiella kostnader, internränta			-11 085	-10 138				
Finans, upplupna kostnader	434	5 793	12 436	4 210				
Summa	-79 964	-74 914	-105 978	-117 266				

Kommentar

Verksamheternas nettokostnader: Under året har kommunens intäkter varit 2,6 mkr högre än budget och kostnaderna har varit totalt 0,4 mkr lägre än budget, dvs en nettoavvikelse på +3,0 mkr.

Driftsredovisningen inkluderar de interna posterna medan resultaträkningen exkluderar dem. De interna posterna för delåret år 2024 uppgår till 80 mkr. Bokningar inom finans, dvs poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter & kostnader, tas inte med i verksamheternas nettokostnader.

Tabell: Utfall kostnader 2024, brutto- och netto redovisat per nämnd/styrelse

Driftsredovisning 2024-08: Utfall jämfört med föregående år

Driftsredovisning per nämnd kkr	Intäkter		Kostnader		Netto 202408	Netto 202308
	Utfall 202408	Utfall 202308	Utfall 202408	Utfall 202308		
Kulturnämnden (KN)	1 477	704	11 795	11 908	10 318	11 204
Revisionen (Rev)			459	599	459	599
Barn- och utbildningsnämnd (BUN)	28 959	27 280	240 108	229 677	211 149	202 397
Socialnämnden (SOC)	30 117	27 002	245 824	229 068	215 706	202 066
Samhällsbyggnadsnämnd (SBN)	79 285	65 656	106 861	95 576	27 575	29 920
Miljö- och byggnämnden (MBN)	2 010	3 199	5 838	6 736	3 828	3 537
VA- renhållning (VA)	37 427	33 253	34 661	35 186	-2 766	1 933
Överförmyndare (ÖFM)	0	0	812	576	812	576
Räddningstjänst (RDM)	0	0	9 726	9 031	9 726	9 031
Upphandlingscenter (UHC)	0	0	832	787	832	787
Kommunstyrelsen (KS)	7 562	6 678	50 633	47 158	43 071	40 480
Pensioner	380	0	17 944	20 833	17 565	20 833
Reserv oförutsedda kostnader	0	0	258	400	258	400
E-arkiv	1 911	2 460	1 911	2 460	0	0
Summa verksamheternas nettokostnader	189 128	166 232	727 662	689 995	538 533	523 763
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter & kostnader	-79 964	-65 248	-105 978	-88 701	-26 014	-23 453
Verksamhetens intäkter & kostnader enligt resultaträkningen	109 164	100 984	621 684	601 294	512 519	500 310
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen:						
Avskrivningar			-26 930	-22 823		
Interna poster	-80 398	-65 335	-80 398	-65 335		
Finansiella kostnader, internränta			-11 085	-7 241		
Finans, upplupna kostnader	434	87	12 436	6 698		
Summa	-79 964	-65 248	-105 978	-88 701		

Kommentar

Verksamheternas nettokostnader: Utfall per augusti 2024 för kommunens intäkter är 22,9 mkr högre och kostnaderna är 37,7 mkr högre än föregående år, dvs en ökning av verksamheternas nettokostnader med 14,8 mkr jämfört med delår per 2023.

Investeringsammandrag

Belopp i kkr

Nämnd/Styrelse	Redovisning 202408	Årsbudget 2024	Prognos 2024	Utfall aug av årsbudget	Budgetavvikelse 2024
Kulturnämnd	96	367	275	26%	-92
Barn- och utbildningsnämnd					
För- och grundskola	802	3 500	2 625	23%	-875
Gymnasieskola -vux	3		0	0%	
	805	3 500	2 625	23%	-875
Socialnämnden	731	1 344	1 008	54%	-336
Samhällsbyggnadsnämnden					
Samhällsbyggnadsförvaltningen	22 366	38 611	28 958	58%	-9 653
Miljö- och byggnadsnämnd			0	0%	0
Gatukontoret	8 383	46 102	34 577	18%	-11 526
Lokalservice		100	75	0%	-25
Kostenheten	273	600	450	45%	-150
VA/Renhållning	21 163	84 683	63 512	25%	-21 171
	52 184	170 096	127 572	31%	-42 524
Kommunstyrelse					
Kommunkansli	-333	5 400	4 050	-6%	-1 350
IT- enheten	224	1 500	1 125	15%	-375
	-109	6 900	5 175	-2%	-1 725
S:a nämnder/styrelser	53 707	182 207	136 656	29%	-45 552

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad efter den nya Redovisningslagen (LKBR) samt efter rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). De områden som är berörda är framför allt värdering av kortfristiga placeringar, se mer nedan.

Kapitalkostnader - Kapitalkostnaderna belastar förvaltningarnas driftsanslag. De består av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningsvärde och är linjär, d v s lika stort belopp varje år under nyttjandetiden. Intern ränta beräknas på tillgångens bokförda värde vid varje månads ingång. Räntesatsen för år 2024 är 2 %. Räntan baseras på den ränta kommunen betalar på sina externa lån.

Aktivering av anläggningstillgångar sker i huvudsakligen där anskaffningsvärdet överstiger ett basbelopp (basbeloppet 57,3 kkr år 2024) och en ekonomisk livslängd som överstiger tre år. Tillgångarnas livslängd utgår från investeringens nyttjandetid

Personalomkostnadspålägg - Personalomkostnadspålägg kostnadsförs i samband med bokföring av löner (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt).

Personalomkostnadstillägget betalas som en intern ersättning från förvaltningarna till finansförvaltningen som ansvarar för utbetalningarna.

Skatteintäkterna - Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR's augustiprognos i enlighet med rekommendation RKR 2. Anslutningsavgifter tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över 20 år.

Interna transaktioner - Varor och tjänster som överförs från en verksamhet till en annan internfaktureras till självkostnadspris. Interna administrativa tjänster internfaktureras endast i speciella fall, tex vid va- och renhållning.

Pensionerna - Periodisering av den individuella delen av pensionerna och löneskatten har skett med underlag från Skandias prognos 2024-08. Samma prognos har använts för avsättningar och ansvarsförbindelse. Se även förvaltningsberättelsen.

Semesterlöneskulden bokförs löpande under året i samband med löneutbetalningarna. Uppehålls- och ferielöneskuld har periodiserats med utgångspunkt från sammanställning från Personec. Vid delårstillfället överstiger uttaget av semester den intjänade, men utjämning sker under hösten.

Finansieringsanalysens siffror gäller förändringen från januari till augusti. Någon periodiserad budget görs inte på denna och jämförelse kan därför inte göras.

Bolagen Sammanställd redovisning görs inte i delårsrapporten. Bolagens resultaträkningar bifogas och en sammanställning av större koncerninterna mellanhavanden görs. Bolagskoncernen ägs av kommunen till 100 procent. Resultatet kommenteras i förvaltningsberättelsen under särskild rubrik.

Leasingavgifter - Kommunens leasingavtal klassificeras som operationella förutom bilarna som klassificeras som finansiella. Hyresavtalen klassificeras som operationella eftersom de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet i allt väsentligt inte överförs till kommunen.

Pensionsmedelsförvaltning Pensionsmedlen värderas till marknadsvärdet.

ORD OCH UTTRYCK

Resultaträkningen visar årets finansiella resultat och hur det uppkommit. Den visar även förändringen av eget kapital, något som också kan utläsas genom att jämföra balansräkningen för de två senaste åren.

Finansieringsanalysen visar hur årets löpande verksamhet och investeringar har finansierats och hur verksamhetens likvida ställning har påverkats. Finansieringsanalysen är utformad som en betalningsflödesrapport.

Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen. Man kan också säga att den visar hur kapitalet har använts (tillgångar) och hur det har skaffats fram (skulder och eget kapital). Genom att jämföra två balansräkningar kan vi se hur likvida medel, lån och anläggningars värde har förändrats under året.

Tillgångar är dels omsättningstillgångar till exempel kontanter, pengar på banken, statsbidragsfordringar, förråd, dels anläggningstillgångar till exempel fastigheter, inventarier, aktier, långfristiga fordringar.

Eget kapital visar skillnaden mellan tillgångar och skulder och består av två delar. Dels rörelsekapitalet som är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder, dels anläggningsskapitalet som är skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Avsättningar är ekonomiska förpliktelser vilkas storlek eller betalningstidpunkt inte är helt bestämd. En del av pensionsskulden finns bland avsättningar.

Skulder är dels kortfristiga (skall betalas inom ett år) och dels långfristiga.

Kkr = kilokronor, tusentals kronor

Mkr = megakronor, miljontals kronor

Resultaträkningar från kommunens bolag

Säterbostäder AB Resultaträkning (Mkr)	Jan-augusti	Prognos	Budget	Differens
	2024	helår 2024	2024	prognos/ budget
Nettoomsättning	66,9	99,8	100,1	-0,3
Driftskostnader	-40,9	-66,2	-67,6	1,4
Underhållskostnader	-5,7	-8,6	-8,6	0,0
Fastighetsskatt	-0,7	-1,1	-1,1	0,0
Driftnetto	19,6	23,9	22,8	1,1
Avskrivningar	-10,0	-15,0	-14,8	-0,2
Räntekostnader (netto)	-5,2	-7,9	-8,0	0,1
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	4,4	1,0	0,0	1,0

Säters kommuns Fastighets AB

Resultaträkning (Mkr)	Jan-augusti	Prognos	Budget	Differens
	2024	helår 2024	2024	prognos/ budget
Nettoomsättning	1,4	2,5	2,5	0,0
Driftskostnader	-1,6	-2,6	-2,3	-0,3
Avskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Räntekostnader (netto)	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Resultat före bokslutsdisp. och skatt	-0,4	-0,3	0,0	-0,3

Större koncerninterna mellanhavanden (Mkr)

Kommunens intäkter

<u>Specifikation</u>	<u>Säterbostäder</u>	<u>Fastighetsbolaget</u>	<u>Summa</u>
Konsumtionsavgifter va/renhållning mm	4,1	0,0	4,1
	4,1	0,0	4,1

Kommunens kostnader

<u>Specifikation</u>	<u>Säterbostäder</u>	<u>Fastighetsbolaget</u>	
Hyror	9,0	0,0	9,0
Motorvärmare/Carport	0,2	0,0	0,2
Värme	0,1	0,0	0,1
Tjänsteköp och liknande	3,3	0,0	3,3
Övrigt	0,1	0,0	0,1
	12,7	0,0	12,7

**SÄTERS
KOMMUN**

Utlåtande från kommunens revisorer

Kf § 7 Programhandling Kungsgårdsskolan

KS2024/0368

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- Godkänna redovisad programhandling som funktionshandling för Kungsgårdsskolan i Säter
- Uppdra till Kommunstyrelsen att utifrån godkänd programhandling genomföra förprojektering fram till färdigt förfrågningsunderlag inför upphandling av entreprenad. Finansiering av förprojektering sker ur kommunstyrelsens investeringsram
- Uppdra till kommunstyrelsen att ta fram finansieringsmodell inför kommande upphandling.

Ärendebeskrivning

Projektet avser framtagande av programhandling för omstrukturering av Kungsgårdsskolan i centrala Säter. Förutsättningar och behov har tidigare studerats i en förstudie, Förstudierapport Kungsgårdsskolan.

Kommunfullmäktige har beslutat att tillställa medel för framtagande av programhandling för en om- och tillbyggnad av Kungsgårdsskolan. Nuvarande skola har flera problem som behöver en lösning. Strukturen med flera fristående byggnader försvårar samarbetet för att uppnå goda resultat i arbetet med elevernas utveckling. Förskoleklasserna finns idag på Prästgårdsskolan (PG), en mindre skolenhet flera hundra meter från övrig verksamhet på Kungsgårdsskolan. Förskoleklasserna önskas också inlemmas i en framtida, samlad skola. Vissa lokalteter finns på annan plats och önskas utredas om plats kan anordnas inom Kungsgårdsskolans område.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2021-09-30 Kf §101

1. Upphäva tidigare inriktningsbeslut Kf § 2016-06-13, 68 om flytt av högstadiet till Skönvik.
2. Uppdra kommunstyrelsen initiera projekt Förskola och Skola i centrala Säter.

Ks § 125 forts

Kommunstyrelsen beslutade 2023-10-03 Ks§210

Kommunstyrelsen beslutar utöka styrgrupp förskola 2:s uppdrag att inkludera planeringen av skollokaler i Säter samt att styrgruppen byter namn till ”Styrgrupp förskola skola Säter”.

Beslutsunderlag

Förslag till programhandling inklusive övergripande kalkyl

Delges

Barn och utbildningsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Säterbostäder

Programhandling för Kungsgårdsskolan i Säter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

- godkänna redovisad programhandling som funktionshandling för Kungsgårdsskolan i Säter
- Uppdra till Kommunstyrelsen att utifrån godkänd programhandling genomföra förprojektering fram till färdigt förfrågningsunderlag inför upphandling av entreprenad. Finansiering av förprojektering sker ur Kommunstyrelsens investeringsram
- Uppdrag till Kommunstyrelsen att ta fram finansieringsmodell inför kommande upphandling,

Ärendebeskrivning

Projektet avser framtagande av programhandling för omstrukturering av Kungsgårdsskolan i centrala Säter. Förutsättningar och behov har tidigare studerats i en förstudie, Förstudierapport Kungsgårdsskolan.

Kommunfullmäktige har beslutat att tillställa medel för framtagande av programhandling för en om- och tillbyggnad av Kungsgårdsskolan. Nuvarande skola har flera problem som behöver en lösning. Strukturen med flera fristående byggnader försvårar samarbetet för att uppnå goda resultat i arbetet med elevernas utveckling. Förskoleklasserna finns idag på Prästgårdsskolan (PG), en mindre skolenhet flera hundra meter från övrig verksamhet på Kungsgårdsskolan. Förskoleklasserna önskas också inlemmas i en framtida, samlad skola. Vissa lokaliteter finns på annan plats och önskas utredas om plats kan anordnas inom Kungsgårdsskolans område.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2021-09-30 Kf §101

1. Upphäva tidigare inriktningsbeslut Kf § 2016-06-13, 68 om flytt av högstadiet till Skönvik.
2. Uppdra kommunstyrelsen initiera projekt Förskola och Skola i centrala Säter.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Kommunstyrelsen beslutade 2023-10-03 Ks§210

Kommunstyrelsen beslutar utöka styrgrupp förskola 2:s uppdrag att inkludera planeringen av skollokaler i Säter samt att styrgruppen byter namn till ”Styrgrupp förskola skola Säter”.

Beslutsunderlag

Förslag till programhandling inklusive övergripande kalkyl

Delges

Barn och utbildningsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden

Säterbostäder

Underskrifter

Andréas Mossberg
Sektorchef

Mikael Spjut
Biträdande
Sektorchef

Marita Skog
Kommundirektör

KUNGSGÅRDSSKOLAN

Säters kommun

Förstudie - Programhandling

"En klimatsmart skola redo för framtiden"

2024-09-17

Program: Nybyggd Grundskola F-6

Storlek: ca 550 elever

Yta: ca 7 900 kvm BTA

Projektorganisation

PROJEKTORGANISATION

I arbetet med programhandling har det ingått representanter för olika delar av kommunens verksamhet samt deltagare från olika konsultföretag. Deltagarna har ingått i verksamhetsgrupp, projektgrupp, konsultgrupp eller styrgrupp alternativt bidragit med kortare inspel i frågor kopplat till sin verksamhet.

BESTÄLLARE:

Sätters kommun

Andréas Mossberg, Sektorschef samhällsbyggnad
Mikael Spjut, Bitr Sektorschef samhällsbyggnad
Stefan Forsmark, Sektorschef Barn- och utbildningssektorn
Sandra Pettersson, Bitr sektorschef Barn- och utbildningssektorn

VERKSAMHET:

Utredare:

Ulrika Engman, Utredare/Utvecklare
Göran Garmo, Utredare/Utvecklare

Verksamhetens referensgrupp:

Disa Bartholdsson, Rektor
Pernilla Myhr, Bitr rektor
Tina Backen Edbäck, Lärare idrott
Annette Hållen, Lärare åk 2
Åsa Sälgröm Bergh, Lärare förskoleklass
Åsa Lindbå, Skolsköterska
Hanna Bergman, Lärare åk 5
Mats Hedin, Lärare trä- och metall
Teija Peleback, Speciallärare
Tina Skinnars, Förskollärare fritidshem

Pia Ling Eriksson, Kulturskolledare

Anneli Helen Andersson, Biträdande lokalservicechef
Tobias Jonsson, Fastighet
Camilla Andersson, Fastighetstekniker

Katarina Lindberg, Kostchef

Elever från åk 1-6

KONSULTER:

Projektledarbyrå Sverige

Roland Appelgren, Projektledare
Marie Arnberg, Projektledare

Lönnqvist & Vanamo Architects

Pilvi Vanamo, Ansvarig arkitekt, Sakkunnig TIL 2
Mårten Kyrklund, Arkitekt, BIM-strateg
Max Lönnqvist, Arkitekt
Emilia Hallin, Arkitekt, Processledare (UK)

Johanna Dehlin Landskap

Johanna Dehlin, Ansvarig Landskapsarkitekt
Anna Lebisch, Landskapsarkitekt, Konstnär och Processledare (UK)
Anna Lundvall, Landskapsarkitekt, Specialist Kulturarv (UK)

Ramboll

Anthon Georgsson, Trafikplanerare

Intec Dalarna

Mathias Persson, Brandingenjör

WSP

Robin Eriksson, Ventilation

AFRY

Huw Brandt, Storkökskonsult
Tommy Johansson, EI

Innehåll

1. Kontext

- 5 Inledning
- 6 Säter grönstruktur
- 7 Säter stad
- 8 Platsens förutsättningar
- 9 Strukturanalys

2. Lokalbehov

- 11 Projekt mål
- 12 Måleffekter
- 13 Dialogarbete
- 14 Program

3. Planer

- 16 Inplacering
- 17 Översikt
- 18 Nybyggnad Entréplan
- 19 Nybyggnad Plan 1
- 20 Nybyggnad Plan 2
- 21 Krusen Källarplan
- 22 Krusen Entréplan
- 23 Krusen Plan 1
- 24 Krusen Plan 2
- 25 Krusen Vindsplan
- 26 Drotten Soutterängplan
- 27 Drotten Entréplan
- 28 Entréhall och reception
- 29 Hemvist
- 30 Uppehållsyta och fritids
- 31 Personal, rektor och elevhälsa
- 32 Trappan
- 33 Matsal
- 34 Bibliotek
- 35 Skärmtak

4. Gestaltning

- 37 Gestaltning
- 38 Kulörpalett
- 39 Material
- 40 Exteriör
- 41 Exteriör
- 42 Entré
- 43 Fasader Nybyggnad
- 44 Fasader Nybyggnad
- 45 Fasad Krusen
- 46 Sektioner Krusen
- 47 Sektioner Nybyggnad
- 48 Sektioner Drotten
- 49 Interiör

5. Skolgården

- 51 Centrala kvaliteter
- 52 Dialogarbete
- 53 Ekosystemstjänster
- 54 Historisk utveckling
- 55 Zonering
- 56 Programförklaring
- 57 Illustrationsplan
- 58 Översikt
- 59 Skolgården
- 60 Skolparken
- 61 Skolparken
- 62 Trafik

KONTEXT

Inledning

Programhandling Kungsgårdsskolan

- Uppdraget behandlar förutsättningar för en framtida om - och tillbyggnad av Kungsgårdsskolan
- Hanterar funktioner och ytor för Kungsgårdsskolans grundskolaverksamhet, fritidsverksamhet och skolgård
- Syftar till att skapa underlag för beslut om hur Kungsgårdsskolan ska utvecklas framåt och kommer ligga till grund för fortsatt planering och projektering av Kungsgårdsskolan

KORT OM PROJEKTET

- Grundskola för ca 550 elever F - 6
- Fritidsverksamhet, dagtid del av skolverksamhet
- Antal personal ca 70
- Verksamheten samlas i en ny tillbyggnad, i den befintliga huvudbyggnaden samt i en befintlig byggnad från 60-talet
- Klassrum dimensioneras för upp till 30 elever
- Fokus på gemensamma aktiviteter/mötesplatser så som matsal, aula/torg, mötesrum, personalrum
- Specialsalar bild, musik, slöjd, NO, rörelserum samlas i samma byggnad
- Tillagningskök med matsal för 200 personer, kan även användas för samlingar och möten
- Totalt ca 7900 kvm BTA, ca 14,4 kvm BTA / elev
- Nybyggnad ca 4700 kvm BTA (inkl huvudbyggnadens baksida)
- Friyta ca 29 kvm/ elev

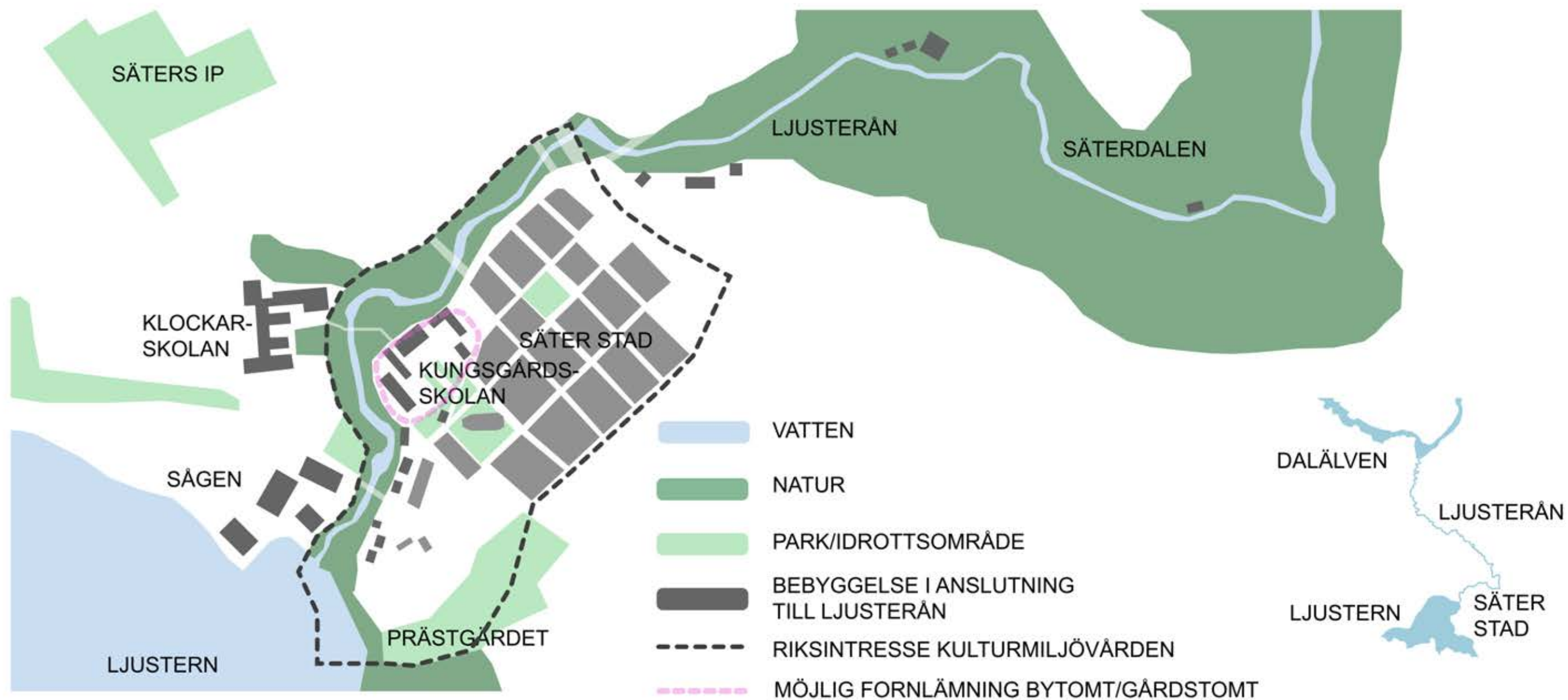
Säter grönstruktur

Säter ligger vid Ljusterån som rinner från sjön Ljustern genom Säterdalen och har sitt utlopp i Dalälven. Vattnets kraftiga fall från Ljustern ned i Ljusterån gav grundförutsättningar för framväxten av Sätters stad. Innan staden grundades låg ett fogdesäte som senare blev kungsgård på platsen där nu Kungsgårdsskolan ligger. Säter började anläggas som en järn- och kopparförädlingsort under 1500-talet. År 1619 anlades ett garverk, där råkoppar från Falun renades. Ett kopparmyntverk tillkom 1624 i anslutning till Ljustern.

En anläggningsplan med strikt rektangulära kvarter upprättades 1630. Denna äldsta struktur finns till stora delar kvar i dagens stadskärna, även om bebyggelsen inte är densamma idag. Ned mot Ljusterån anlades vattugränder mellan tomterna för att det skulle gå snabbt att hämta vatten i händelse av brand. Kyrkan uppfördes intill Kungsgården. Idag finns inga spår av Kungsgården eller de tidiga verksamheterna vid Ljusterån. Däremot har de utgjort en grund för hur stadsplanen lades ut i anslutning till Kungsgården och det rinnande vattnet. År 1642 fick

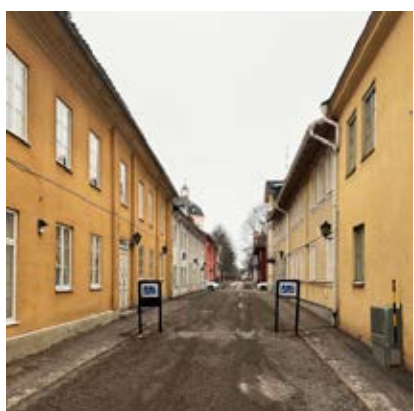
Säter stadsrättigheter, utfärdade av drottning Kristina och Säter stad är ett riksintresse för kulturmiljövården. (Kulturmiljöwebben för Sätters kommun)

Skolområdet är registrerat som möjlig fornläming på Riksantikvarieämbetets fornsök. Alla markarbeten skall föregås av en dialog med Länsstyrelsen och bedömas enligt Kulturmiljölagens 2 kap. Platsen har en lång dokumenterad historia och sannolikheten för att fynd påträffas får betraktas som mycket hög. (Antikvarisk förundersökning 2021)

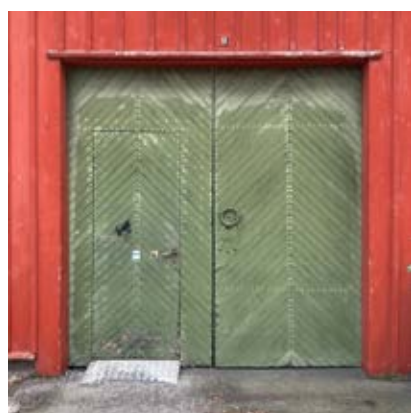

Säter stad

SÄTERPALETTEN

SÄTERDETALJER

RIKSINTRESSET [W109] SÄTERS STADSKÄRNA

Stadsmiljö, småstad som i den regelbundna rutnätsplanen från 1600-talet, övergången till landsbygd i sydväst och träbebyggelsen speglar 1600-talets stadsgrundningspolitik och trästadens bebyggelseutveckling till tiden kring sekelskiftet 1900.

Säter är en unik stad med en välbevarad stadskärna som nu står inför att utveckla sin centrala grundskola, Kungsgårdsskolan. Kungsgårdsskolan ligger centralt i Säter i närheten av Sätters kyrka och flera andra kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Norr om Kungsgårdsskolan skapar Ljusterån en vacker inramning till skolbyggnaderna.

På 1500-talet blev den tidigare bondgården vid Ljusterån i centrala Säter en kungsgård. Mellan 1682 och 1813 fungerade gården som boställe för överstelöjtnanten vid Kungliga Dalregementet och mellan 1813 och 1868 som bostad för översten. Vid 1930-talets början disponerade Säter stad gårdstomten när stadens nya folkskola byggdes. För att möjliggöra detta revs de befintliga huvud- och ekonomibygnaderna. På platsen uppfördes därefter en folkskola efter ritningar av arkitekten John Åkerlund. Den stilmässigt tjugotalsskandinaviska skolan invigdes 1935. Huvudbyggnaden kompletterades i efterhand med flera sidobyggnader mellan 1960-2015.

Eftersom Kungsgårdsskolan ligger mitt i den historiska stadskärnan är det viktigt att förstå de ambitioner och synsätt som präglar stadskärnan. Sätters stadskärna är en kulturhistoriskt och socialt värdefull miljö av riksintresse som skall bevaras, vårdas och återanvändas i största möjliga utsträckning. Alla förändringar skall föregås av omsorgsfull och kvalificerad projektering så att kulturvärdena beaktas. Detta gäller såväl miljöer som enskilda byggnader och såväl exteriört som interiört.

Platsens förutsättningar

SCENARIO 3
GULDHUSET, FOGDEN OCH KRUSENS
TILLBYGGNAD RIVS
NY TILLBYGGNAD
DISPONIBEL BTA TOTALT CA 8500 kvm

FASTIGHETSAREA ENLIGT DP
 27255 kvm

TILLÅTEN BYGGNADSAREA ENLIGT DP
 4088 kvm (27255 kvm x 0,15)

BEF BYGGNADSAREA TOTALT
 CA 2080 kvm

BEF BTA TOTALT
 CA 4000 kvm varav en del ej uppfyller
 tillgänglighets- eller dagsljuskrav

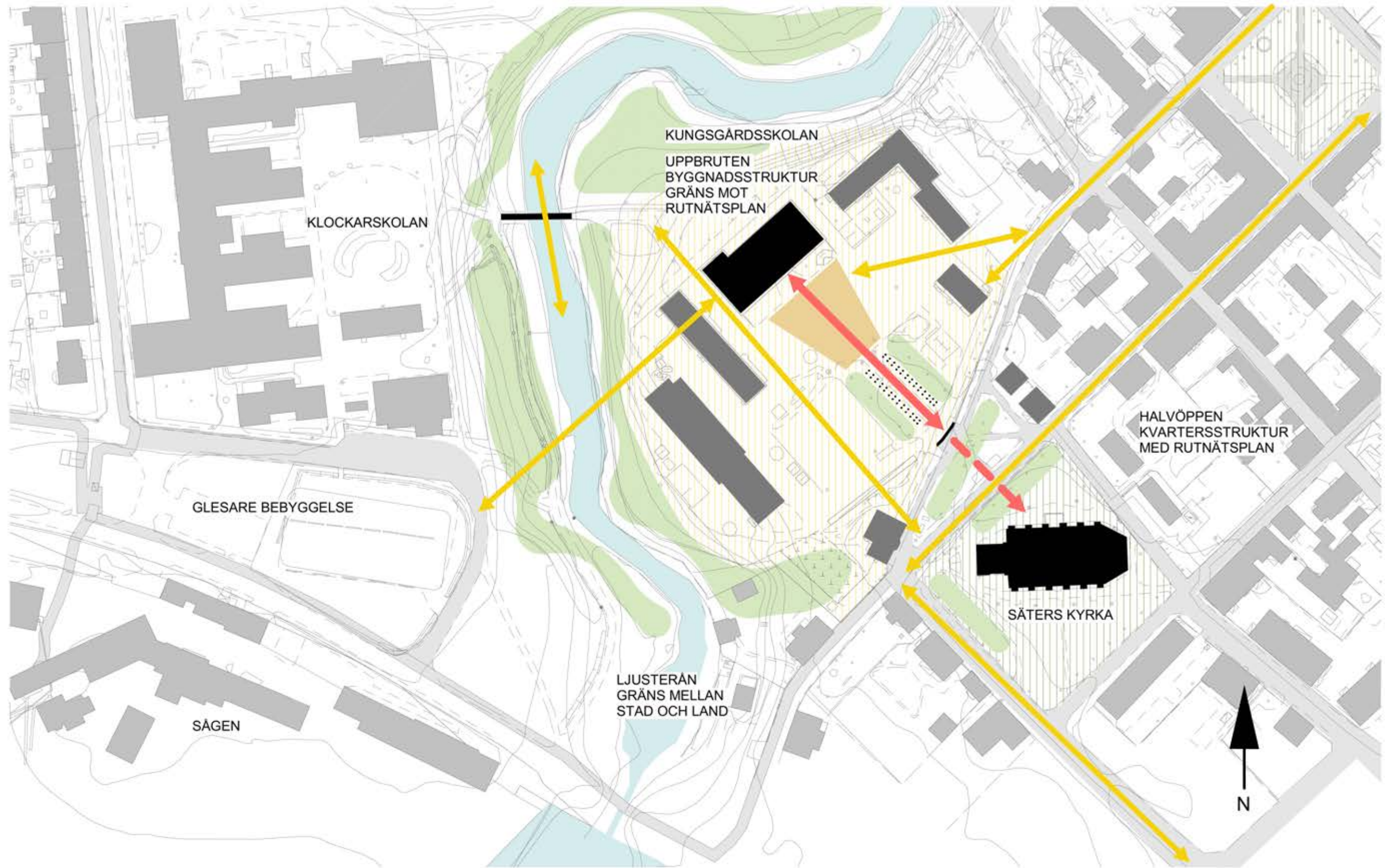
TILLÅTEN BYGGNADSAREA NYBYGGNAD
 CA 2000 kvm

TILLÅTEN BTA NYBYGGNAD
 UPP TILL CA 4000 kvm (2 VÅN)

- Särskilt värdefull byggnad enligt Antikvarisk förundersökning BEVARAS
- Ej särskilt värdefull byggnad enligt Antikvarisk förundersökning BEVARAS
- Ej särskilt värdefull byggnad enligt Antikvarisk förundersökning RIVS (EV ÅTERBRUK)
- Oklar status som särskilt värdefull byggnad BEVARAS
- Tillåten byggnadsarea och BTA nybyggnad OBS EJ INPLACERINGSFÖRSLAG
- Marken får ej bebyggas
- Kvartersmark, skola, q-märkt Utnyttjandegrad 15 % Högsta byggandshöjd 8 m

Strukturanalys

LOKALBEHOV

Projekt mål

STRATEGIER - BYGGNADEN

En klimatsmart byggnad som är redo för framtiden.

HÅLLBARHET

Klimatsmart

Byggnaden ska sträva efter att ha minimal klimatpåverkan. Förstahandsvalet av byggnadsmaterial är trä kompletterat med andra robusta och hållbara material. Beslut har tagits i styrgrupp att projektet ska uppfylla miljöbyggnad nivå silver men utan att certifieras. Swedish Green Building Council skrift Miljöbyggnad 4.0, indikator 4 Klimatpåverkan, föreskriver i tabellform en maximalt tillåten nivå på koldioxidutsläpp för olika byggnadstyper. Projektering i kommande systemhandlings- och detaljprojekteringskede kommer med hjälp av kontinuerliga beräkningar styras mot att angivet värde enligt indikator 4 uppnås. Projektets klimatavtryck ska löpande redovisas för beslutande styrgrupp under projektets gång, med möjlighet att påverka materialval i olika byggdelar. Byggnadsvolymer har getts en kompakt form för att bidra till att minska energianvändning. I programhandlingsskede utgår projektet från en trästomme eller en hybridstomme där trästomme kompletteras med andra stomsystem vid behov. Taket har formats för att ge möjligheter för placering av solpaneler. I nästa skeden utreds val av energikälla, omfattning och placering av solcellspaneler samt ev fler möjligheter att nyttja förnybar energi.

God hushållning av resurser

Projektet ska utvärdera befintliga resurser och bevara allt i skick att bevaras. För att tillskapa tillräcklig byggnadsarea samt sammanhållna lokaler krävs att en del av de befintliga byggnaderna rivs. Programhandlingen har därför antagit att nuvarande sidobyggnaderna "Fogden" och "Guldhuset" samt en tillbyggnad på huvudbyggnadens baksida rivs då de bedöms vara i dålig skick och ofunktionella som skollokaler. De kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna "Fyrken" och "Jumbo" bevaras men på grund av bristande tillgänglighet är de inte lämpliga som skollokaler i dagsläget. I projektet har det diskuterats om återbruk av rivningsmaterial och inventarier. En återbruksinventering och återbruksplan föreslås tas fram. Återbruk kan ske i skolprojektet eller i helt andra projekt genom återbruksmarknaden. I skolprojektet skulle det till exempel gå att återbruka befintliga byggdelar i delar av utemiljön eller uteförråd samt att återbruka delar av befintlig inredning.

LIVSKVALITET

Formbart för framtiden

Byggnaden erbjuder flexibla lokaler som är möjliga att anpassa för framtida behov. Då byggrätten enligt gällande detaljplan inte medger möjlighet till en framtida expansion, föreslås det att disponibla ytor på plan 2 i nybyggnaden förbereds för en framtida expansion. Antalet elever som påbörjat höstterminen 2024 på Prästgårdsskolan och Kungsgårdsskolan uppgår till 466 elever. Den nya Kungsgårdsskolan är med hänsyn till framtida tillväxtpotentialer dimensionerad för 550 elever, med möjlighet till ytterligare utökning upp mot 600 elever, om flera elever kan medges i framförallt årskurs 4-6.

Generalitet

Byggnaden är anpassad för respektive verksamhet med utgångspunkten att rum som kan vara generella är generella och går att nyttja för olika typer av gruppindelningar. Generalitet i lokalerna innebär att alla basklassrum är lika, och inte funktionsbestämda efter specifika ämnen (förutom specialsalar). Alla klassrum har tillgång till grupprum, vilket gör att även dessa kan ges ett mer generellt nyttjande vid behov. I nästa skede vid val av tekniska lösningar i rummen bör generalitet och flexibilitet fördjupas i vad det innebär för respektive rumsfunktion.

ATTRAKTIVITET

Trygghet

Byggnaden präglas av trygga miljöer både inne och ute. Byggnaden ska ha en tydlig och säker entrésituation kopplat till sin verksamhet samt en god orienterbarhet. Möjlighet till överblick och att se och synas har varit utgångspunkt för planeringen av byggnaden, vilket bidrar till att skapa en trygg miljö. I utemiljön skapas olika zoner för att erbjuda platser för aktivitet såväl som ytor för fokus och enskildhet. Koppling mellan inne och ute och möjlighet till överblick har styrts bl a placering av administrativa utrymmen och hemvisternas utformning. I kommande skeden är lösningar för belysning och ljudmiljö viktiga faktorer för att skapa trygga miljöer, särskilt i de stora öppna utrymmena så som matsal, entréhall samt uppehållsytta och bibliotek. I nästa skede bör det tas fram en plan för belysning och ljudmiljö.

Stolthet och framtidstro

Byggnaden signalerar stolthet, framtidstro och god arkitektur genom att byggnaden utförs med robusta material som är hållbara över tid. Byggnaden blir ett nytt landmärke, en symbol för det historiska Säter samt en ny årsring i staden. Byggnaden har gestaltats med en klassisk fasad med hög detaljeringsgrad, och tar stor hänsyn till kontexten med Säter som traditionell trästad. I programhandling finns förslag på placering av byggnadsansluten konst, något som kommer stärka byggnadens och platsens identitet och karaktär. För att i kommande skeden uppnå denna strategi krävs att genomtänkta detaljlösningar tas fram och genomförs. Invändig materialgestaltning utreds vidare i kommande skeden och ska följa uppsatt strategi.

Måleffekter

VERKSAMHETSMÅLSÄTTNINGAR

Kungsgårdsskolan utvecklas för att ha alla förutsättningar att uppfylla de krav som ställs på en modern skola.

”Skolan och förskolan ska kännetecknas av en demokratisk gemenskap, där alla barn/elever är delaktiga, en miljö där barn/elever har möjlighet att utvecklas och lära sig och där olikheter ses som en tillgång.”

I det långsiktiga arbetet skall följande vara vägledande:

”Alla barn/elever upplever meningsfullhet, trygghet, glädje och lust att lära.”

(Ur ”Förstudie Skola/förskola i centrala Säter” KS2018/0063)

Skollag:

3 kap 2 § Alla barn och elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

5 kap 3 § Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Arbetsmiljölagen:

2 kap. Arbetsmiljöns beskaffenhet

1 § Arbetsmiljön skall vara tillfredsställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället.

4 § De arbetshygieniska förhållandena när det gäller luft, ljud, ljus, vibrationer och liknande skall vara tillfredsställande.

Läroplanen:

” Strävan ska vara att skapa de bästa samlade betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling.”

Kommunens strategiska mål

Mål två i ”Ett rikare liv”:

De unga årens upplevelser och lärande ska öka barn och ungas förmåga och motivation att delta i samhällslivet och den demokratiska processen.

Förstudie Skola/förskola i centrala Säter

Den tidigare nämnda förstudien kom fram till behov som behöver uppfyllas i en ny skola:

Man behöver ”skapa funktionella lokaler i en sammanhållen skola”

” Med verksamheterna samlade ges också större möjligheter att lösa situationer med frånvarande personal genom samverkan mellan olika avdelningar/klasser. ”

Man möjliggör ” nära samarbeten mellan skolbibliotekarier, skolsköterskor, kuratorer och studie- och yrkesvägledare.”

Skolan behöver ” byggas om så att den underlättar ett nära samarbete mellan olika arbetslag och blir en funktionell skola för förskoleklass till årskurs 6”

”Samlade verksamheter skapar goda förutsättningar för hög kvalitet i verksamheten.”

”Vissa funktioner idag är underdimensionerade eller saknas. Det gäller matsal, kulturskola, idrottssal(ar), aula/samlingssal.”

Målsättningar

Med föreslagen förändring av Kungsgårdsskolan har verksamheten som målsättning att uppnå ett antal effektiviseringar.

När förskoleklass med tillhörande fritidshemsavdelning flyttar in på Kungsgårdsskolan får man en effektivare organisation då man slipper det avstånd som är idag. Att integrera förskoleklassen med resten av lågstadiet skapar en tryggare övergång från förskoleklass till årskurs ett då eleverna redan är bekanta med skolan och personalen.

Matsal på skolan frigör tid för både elever och personal, då man inte behöver gå över till Klockarskolan. Fritidshemmet får betydligt mer aktivitetstid. Det blir en tryggare matsituation då matsalen ligger i den egna skolan och då färre elever totalt nyttjar den. Matsalen kan också användas som samlingssal.

Funktionella lokaler för naturorienterande ämnen, musik, bild och slöjd skapar bättre förutsättningar för lärarna att bedriva en god, kvalitativ undervisning inom dessa ämnen.

Gemensamt arbetsrum och personalrum ökar samarbetet i personalgruppen och ger förutsättningar för ett bättre kunskapsutbyte lärare emellan. Tryggheten för eleverna ökar om alla lärare ses kontinuerligt och blir samspelta.

Skolgårdens nya utformning kommer att stödja elevernas lärande. I anslutning till rörelserummet skapas ytor för uteidrott. Ett takat utrymme för utomhusundervisning byggs, vilket ger bättre möjligheter till varierad undervisning. Gården ger möjlighet till varierade rastaktiviteter för eleverna, från lugna vrår till aktiva lekar.

Sammantaget ger trygga elever och samspelta lärare som kan lägga sin energi på undervisning i en ändamålsenlig skola betydligt större förutsättningar än idag att uppnå målen i styrdokumentet och de kommunala målen.

En ombyggnation av Kungsgårdsskolan ger förutsättningar att effektivisera organisationen. Det ger en kostnadseffektivisering då man beräknar att kunna spara in fyra tjänster. Det kan ske genom att personalen slipper ett antal förflyttningar med elever och att olika funktioner kan samordnas bättre än idag.

Närheten mellan delarna i skolan möjliggör att man kan lösa fler situationer genom att hjälpas åt istället för att ta in vikarier.

En fin välfungerande skola som man kan vara stolt över gör att personalen trivs på sin arbetsplats. Det medför mindre omsättning av personal, färre sjukskrivningar och bidrar till högre kvalitet och ökad trygghet för eleverna.

Dialogarbete

SAMMANFATTNING AV DIALOGWORKSHOP 1 - FLÖDEN OCH SAMBAND

Övning 1: Hur uppnås Vi-känsla - Gemensamt alla grupper

- **Tillgängligt och gemensamt personalrum**
- **Aula eller samlingslokal**
- **Gemensamma arbetsrum**

Dessa punkter återspeglar ett fokus på fysiska utrymmen som främjar samverkan och kommunikation bland skolans personal, vilket anses vara avgörande för att skapa en stark gemensam skolkultur.

Övning 2: Funktioner och rum, samband - Gemensamt alla grupper

- **Centralt placerade aula och matsal:** Alla grupper betonar vikten av att ha en centralt placerad aula eller matsal som kan fungera som hjärtat i skolan för samlings- och sociala aktiviteter.
- **Tillgängligt personalrum med central placering:** Gemensamt och tillgängligt personalrum nämns i flera förslag, vilket understryker betydelsen av att personalen har en central och välkomnande plats för samverkan och vila.
- **Hemvister årskursvis:** Organisation av skolans utrymmen årskursvis för att skapa en känsla av tillhörighet och struktur inom varje åldersgrupp.
- **Närhet till entrén för viktiga funktioner:** Funktioner som expedition, skolledning, och elevhälsa placeras nära entrén för att öka tillgänglighet och säkerhet.
- **Specialsalar grupperade:** En samling av specialsalar som slöjd, bild och musik, vilket främjar ämnesöverskridande samarbeten och lättare tillgång.

De gemensamma nämarna speglar en stark inriktning på att skapa en funktionell, välkomnande och integrerad skolmiljö som stödjer både pedagogiska och sociala behov.

Övning 3: Funktioner och rum, placering - Gemensamt alla grupper

- **Rivning av Fogden och Guldhuset:** Alla grupper föreslår att dessa byggnader rivs, vilket tyder på en gemensam uppfattning om att utrymmena de upptar är bättre lämpade för andra ändamål.
- **Centrala och tillgängliga funktioner:** Gemensamma områden som aula, matsal och vissa administrativa funktioner placeras centralt och/eller nära parkeringen i gruppernas förslag, vilket underlättar tillgång och användning.
- **Fokus på idrotts- och utomhusfaciliteter:** Det finns ett klart fokus på att förbättra och expandera idrotts- och utomhusfaciliteter, vilket visar en stark betoning på elevernas fysiska hälsa och möjligheten till utomhuspedagogik.
- **Nybyggnader och ombyggnader för att optimera utrymme och funktion:** Alla grupper föreslår omfattande nybyggnader och ombyggnader för att bättre anpassa skolans fysiska miljö till de pedagogiska och sociala behoven.

De gemensamma faktorerna speglar en enhetlig vision om att skapa en mer integrerad, tillgänglig och mångsidig skolmiljö som stödjer personligt lärande.

SAMMANFATTNING AV DIALOGWORKSHOP 2 - INPLACERINGSFÖRSLAG

Övning 1: Utvärdering Alt 1 - Gemensamt alla grupper

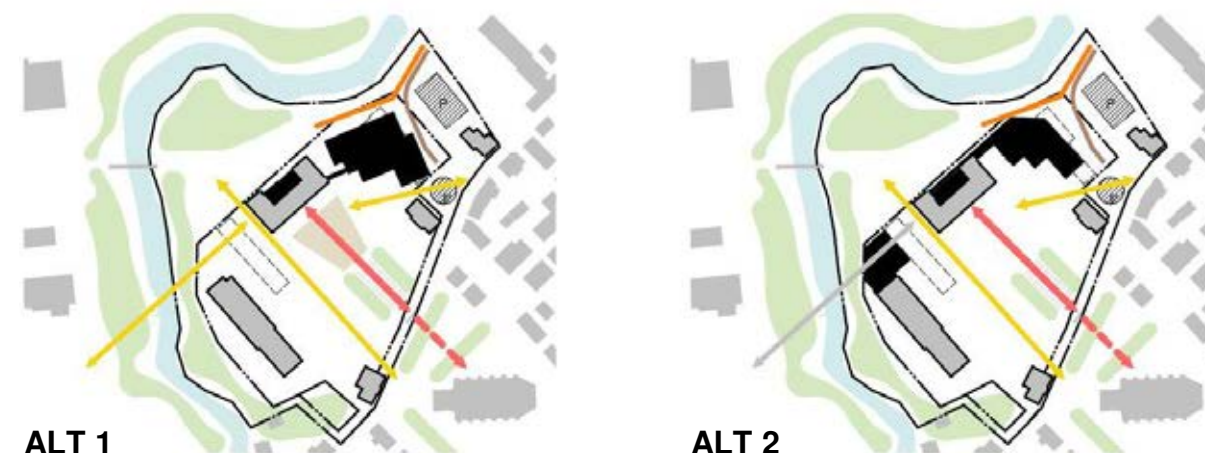
- **Fokus på funktionella och specialiserade utrymmen:** Alla grupper betonar behovet av välutformade och specialiserade utrymmen som stödjer skolans pedagogiska mål. Detta inkluderar specialsalar, rörelserum och personalrum som är anpassade efter deras specifika användningsområden.
- **Behovet av tillgänglighet och säkerhet:** Flera grupper diskuterar behovet av att ha välplacerade entréer för de olika funktionerna, en grupp betonar säkra receptionsområden som gör det möjligt att övervaka vem som kommer in i skolan. Säkerhet och tillgänglighet ses som prioriterade aspekter i skolans utformning.
- **Integration och sammanlänkning av byggnader:** Det finns också ett gemensamt intresse för att skapa goda förbindelser mellan olika delar av skolan, vilket framgår av förslagen om länkbyggnader och förbättrade genomgångsmöjligheter. Detta syftar till att underlätta rörelse och sammanhang inom skolan.

Synpunkterna illustrerar en strävan efter att skapa en skolmiljö som är både säker, funktionell och välorganiserad, med särskilt fokus på att utforma utrymmen som främjar både pedagogiska mål och elevvälbefinnande.

Övning 2: Utvärdering Alt 2 - Gemensamt alla grupper

Estetisk tilltalande design: Alla grupper uppskattar den estetiska designen av tillbyggnaden. Det är en konsekvent uppfattning att formen som ramar in skolgården är visuellt tilltalande och anses passa väl in i skolans övriga arkitektur.

Denna gemensamma nämnare visar att grupperna generellt sett stödjer en design som är både estetiskt attraktiv och praktisk. De ser positivt på en design som integrerar väl med den befintliga skolmiljön, vilket är avgörande för en angenäm skolupplevelse.

Arbetsgruppens samlade bedömning har varit att inplacering enligt alternativ 1 är fördelaktig utifrån verksamhetens behov och önskemål enligt redovisat resultat från dialogworkshop 1 och 2.

Program

För att definiera behov av antal klassrum har följande antagande gjorts i projektet. Skolan dimensioneras för hemklassrum för 3 paralleller och totalt 25 klasser. Elevantalet bedöms kunna variera från 23-30 elever / klass. Då elevantalet fluktuerar kan vissa årskurser behöva 4 klassrum, detta behov tillgodoses både i nybyggnad och befintlig huvudbyggnad Krusen. En målsättning för projektet är att nyttja lokaler effektivt och flexibelt, så när de extra klassrummen inte behövs som hemklassrum kan de användas som flexrum t ex för arbete i halvklass eller för fritids.

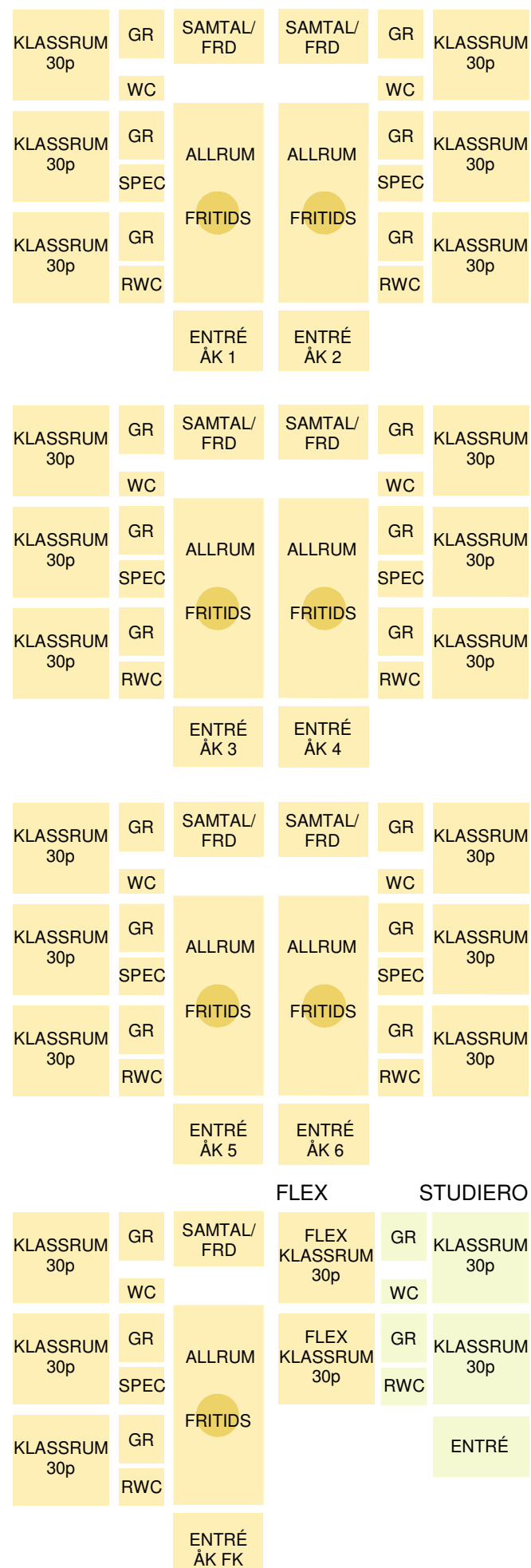
Utöver hemvisterna med hemklassrum och tillhörande stödfunktioner, finns det i förslaget generösa lokaler med central placering för personalen och administrationen. Specialsalarna är alla samlade i en egen byggnad som möjliggör ett flexibelt utnyttjade även efter skoltid.

Då ett uttalat behov från verksamhetens sida har varit fler och mer generösa samlingsytor samt en egen matsal, har en särskild fokus i programarbetet lagts i att skapa multifunktionella utrymmen för olika sammankomster.

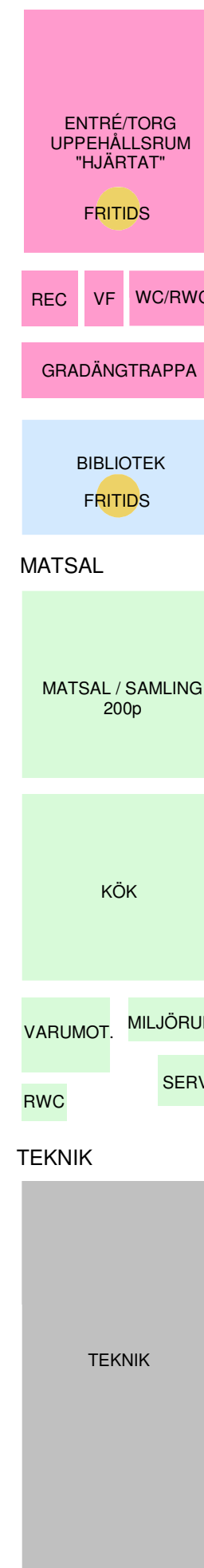
Som underlag för programhandlingen har projektet listat lokalbehovet, nedan redovisas ytorna summerade för respektive funktion och till höger en illustration av lokalprogrammet.

SAMMANLAGD RUMSAREA (BRA)	
KATEGORI	AREA
	129,5 m ²
Bibliotek	89,0 m ²
Elevhälsa	65,0 m ²
Entré/Torg	518,8 m ²
Hemvist	2549,6 m ²
Kommunikation	832,9 m ²
Matsal/Kök	474,1 m ²
Personal	419,1 m ²
Specialsalar	1311,8 m ²
Specialpedagog/SVA	61,1 m ²
Studiero	114,5 m ²
Städ/Frd	146,1 m ²
Teknik	946,4 m ²
Övrigt	41,6 m ²

HEMVIST

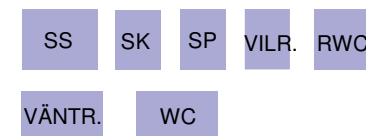
ENTRÉ/TORG

PERSONAL

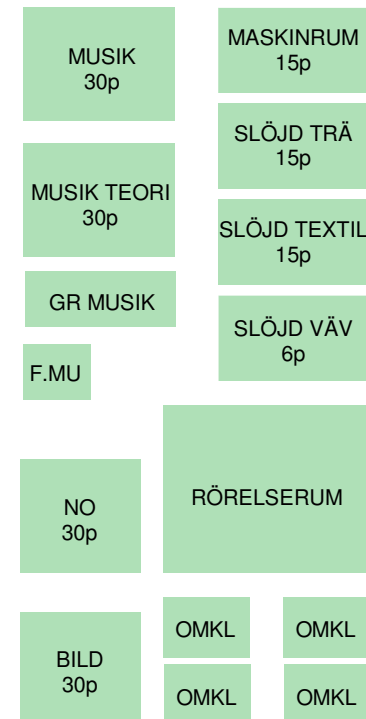
ELEVHÄLSA

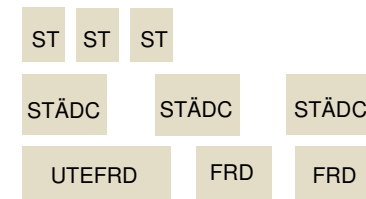
SPEC/SVA

SPECIALSALAR

STÄD, FÖRRÅD

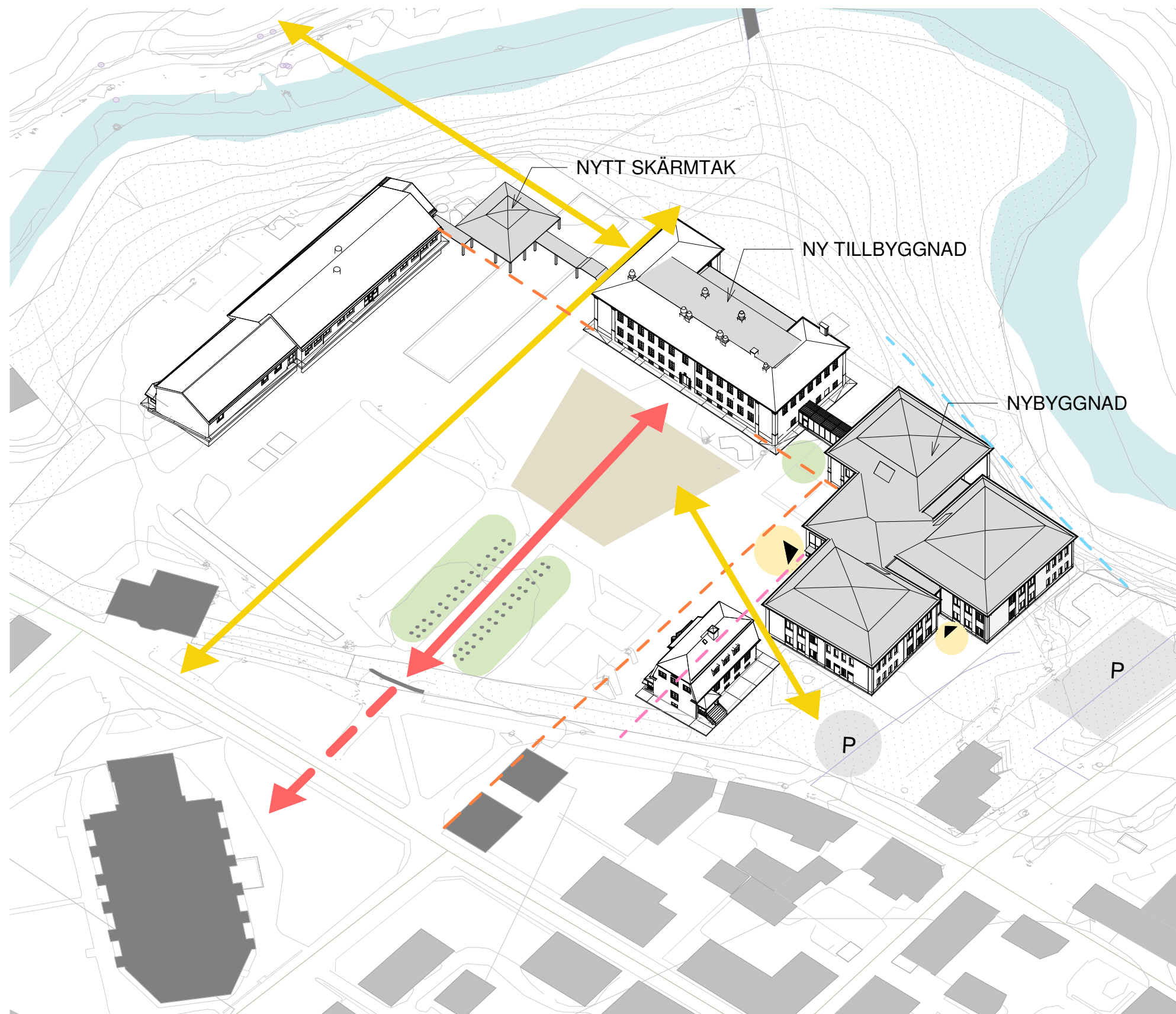
TEKNIK

PLANER

Inplacering

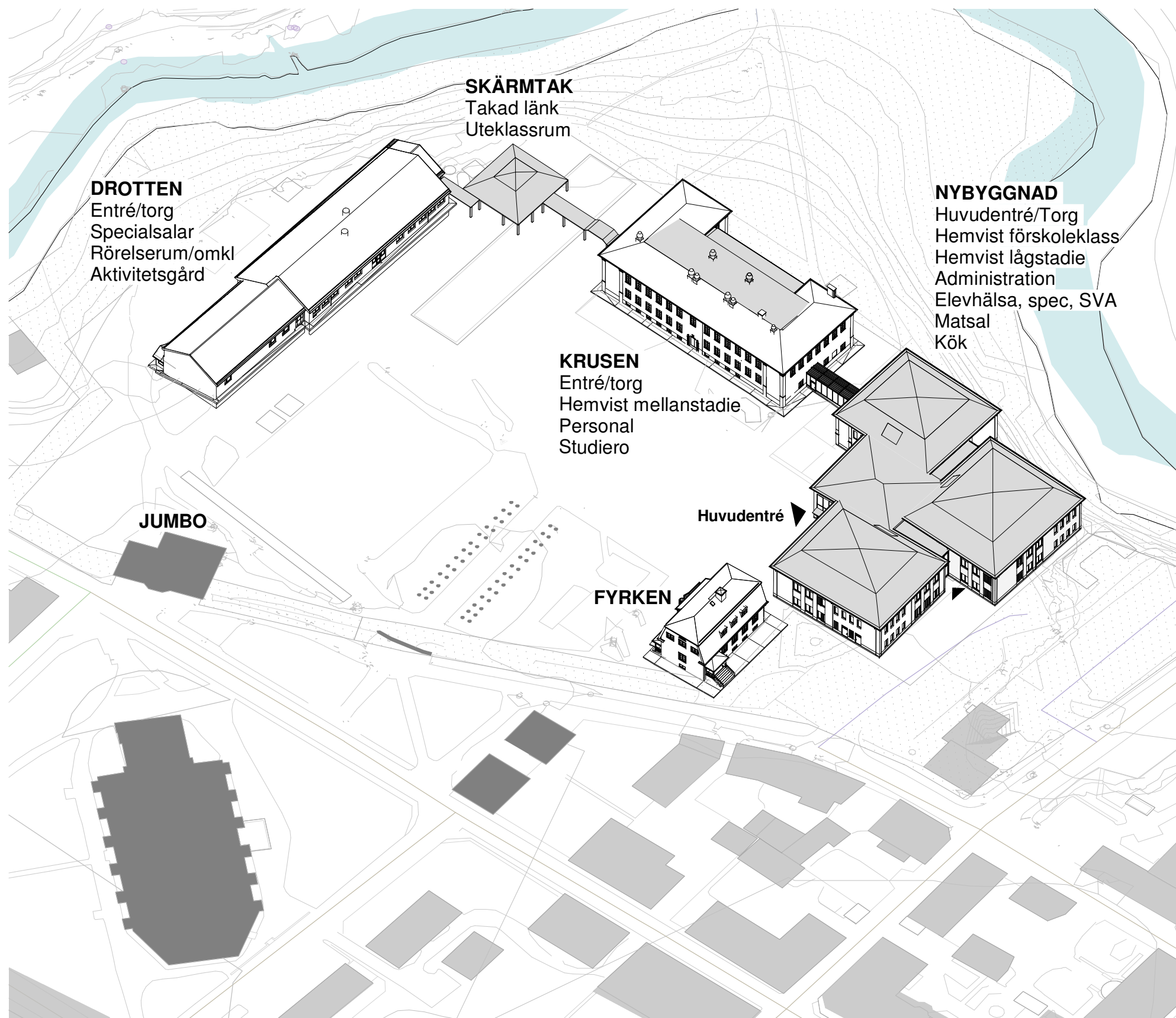
- Nybyggnaden anpassas till den omgivande miljön och de befintliga byggnaderna, både vad gäller placering, skala och utformning.
- Nybyggnaden utgår från befintliga vägnät och strukturer och påverkar inte läsbarheten av miljön negativt.
- Den viktiga axeln mellan kyrkan och huvudbyggnaden samt kopplingen mellan ån och skolgården bevaras och förstärks.
- Den nya skolbyggnaden bryts ner med fyra sammanlänkade volymer i två våningar.
- Volymerna gestaltas med valmade sadeltak vilket bidrar till att byggnaden inte har någon baksida utan snarare flera framsidor som möter besökaren i olika riktningar.

Översikt

Plandisposition utgår i från dialogarbetet och de överenskomna huvudprinciperna:

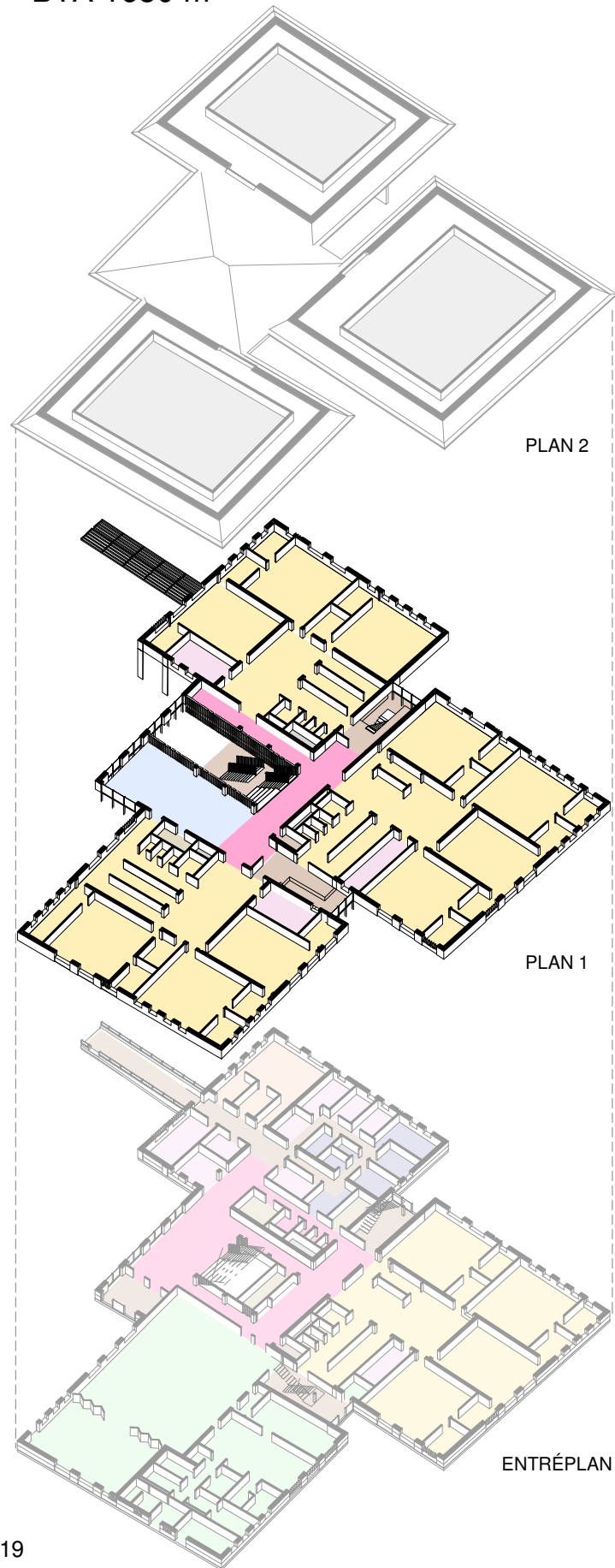
- Integrerade och sammanlänkade byggnader med centrala och tillgängliga funktioner
- Tydlig och överblickbar huvudentré
- Hemvister årskursvis
- Grupperade specialsalar
- Tillgängligt personalrum med central placering
- Fokus på idrotts- och utomhusfaciliteter
- Närhet till entrén för viktiga funktioner

Nybyggnad Plan 1

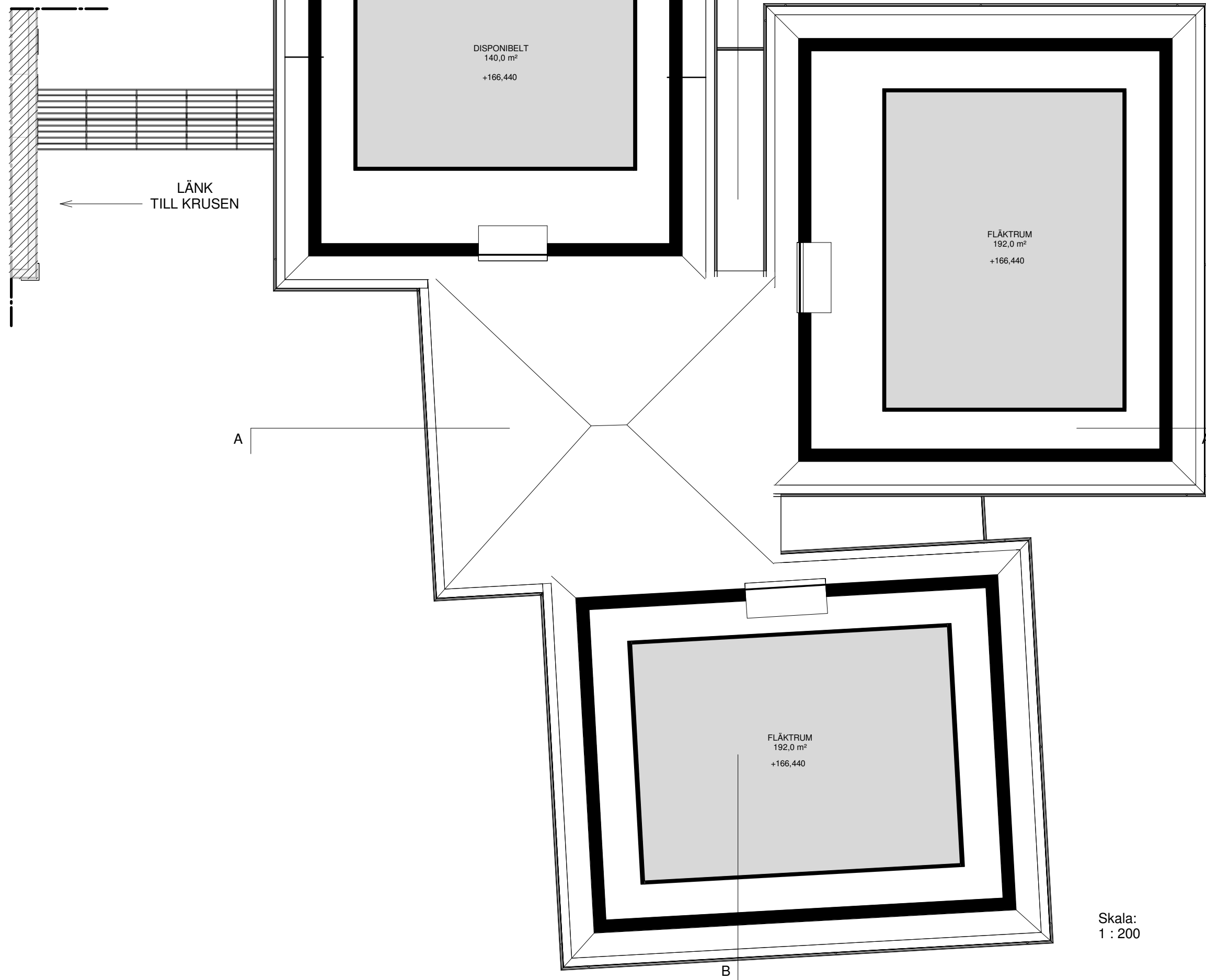
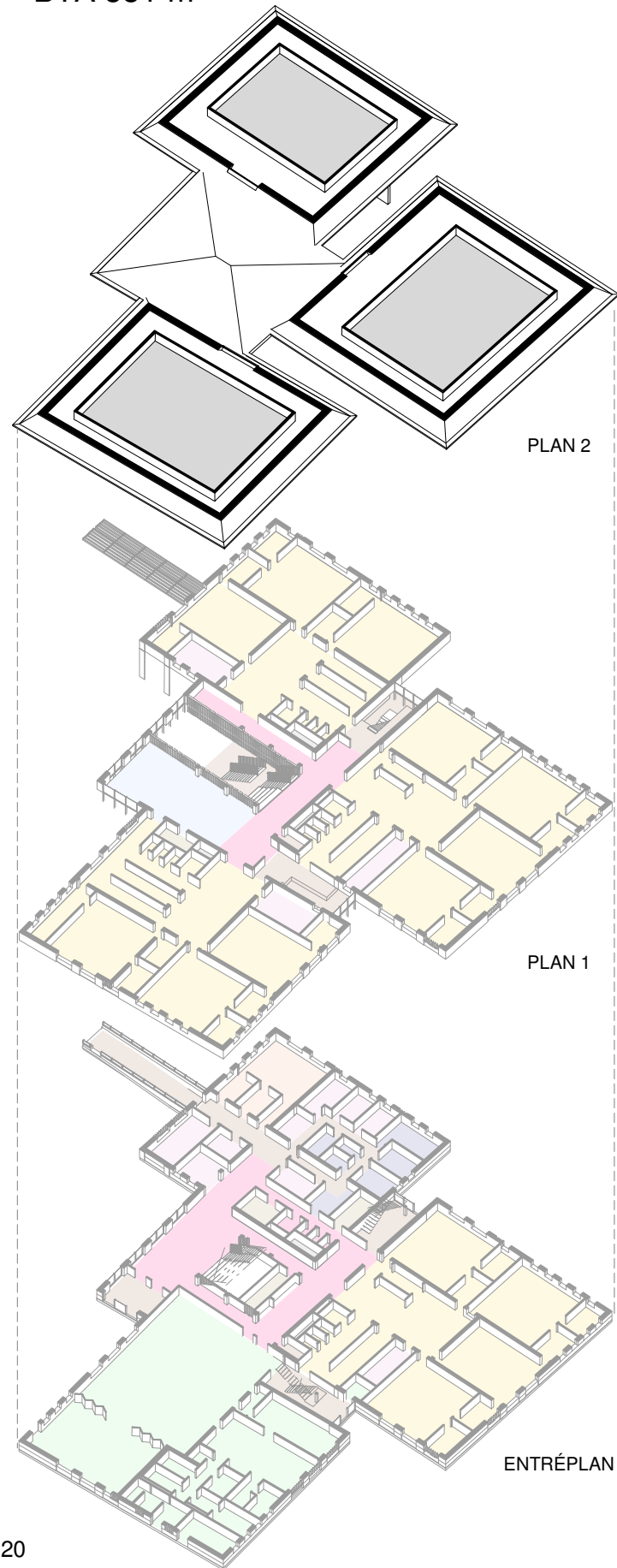
BTA 1680 m²

Skala: 1 : 200

Nybyggnad Plan 2

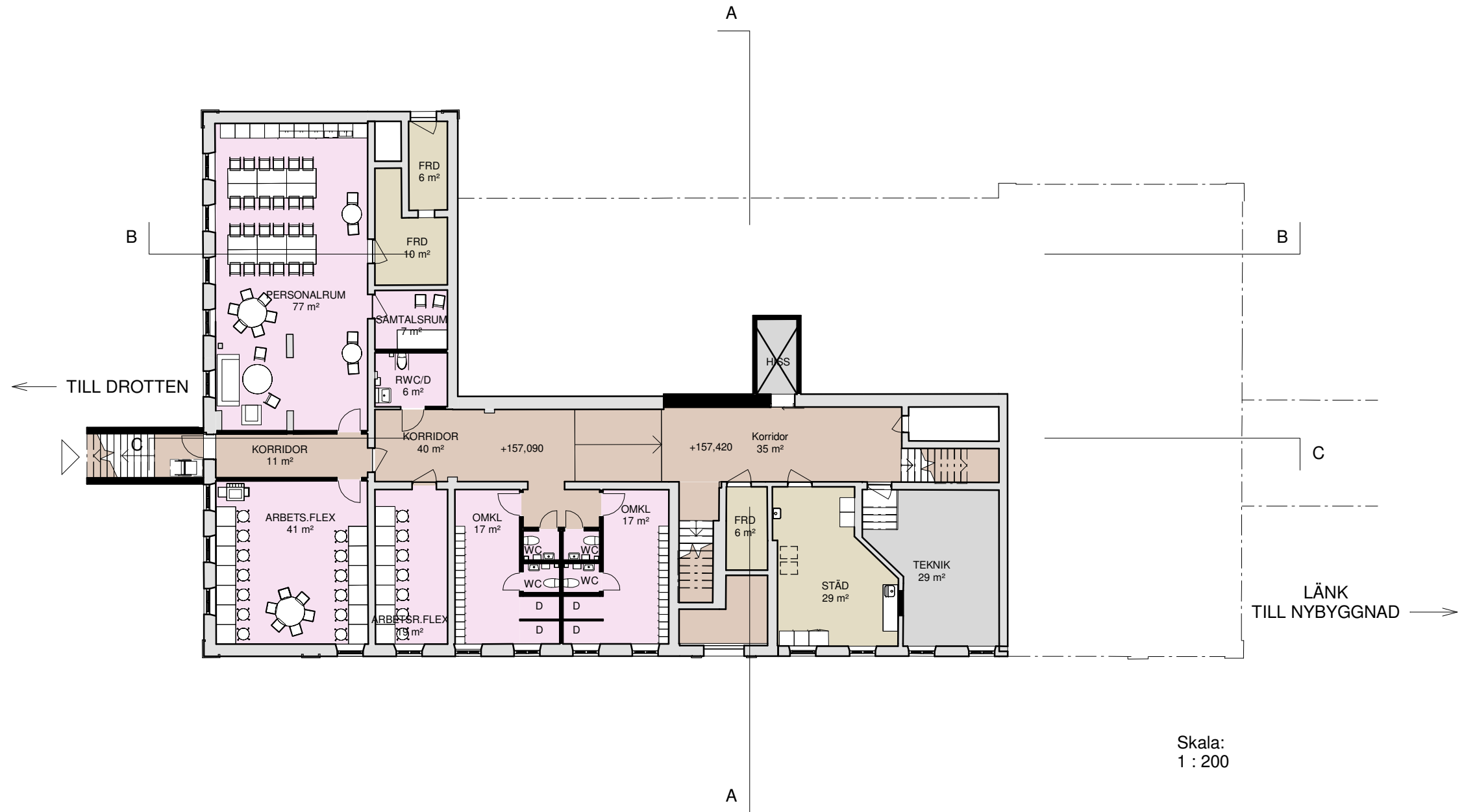
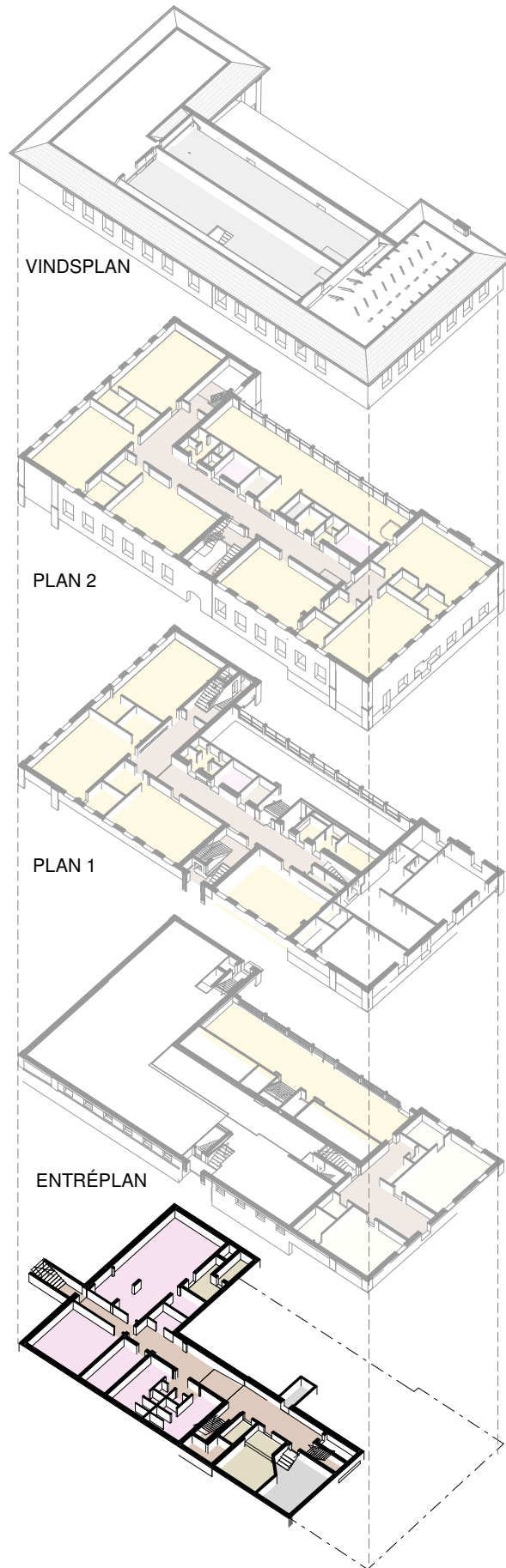
BTA 551 m²

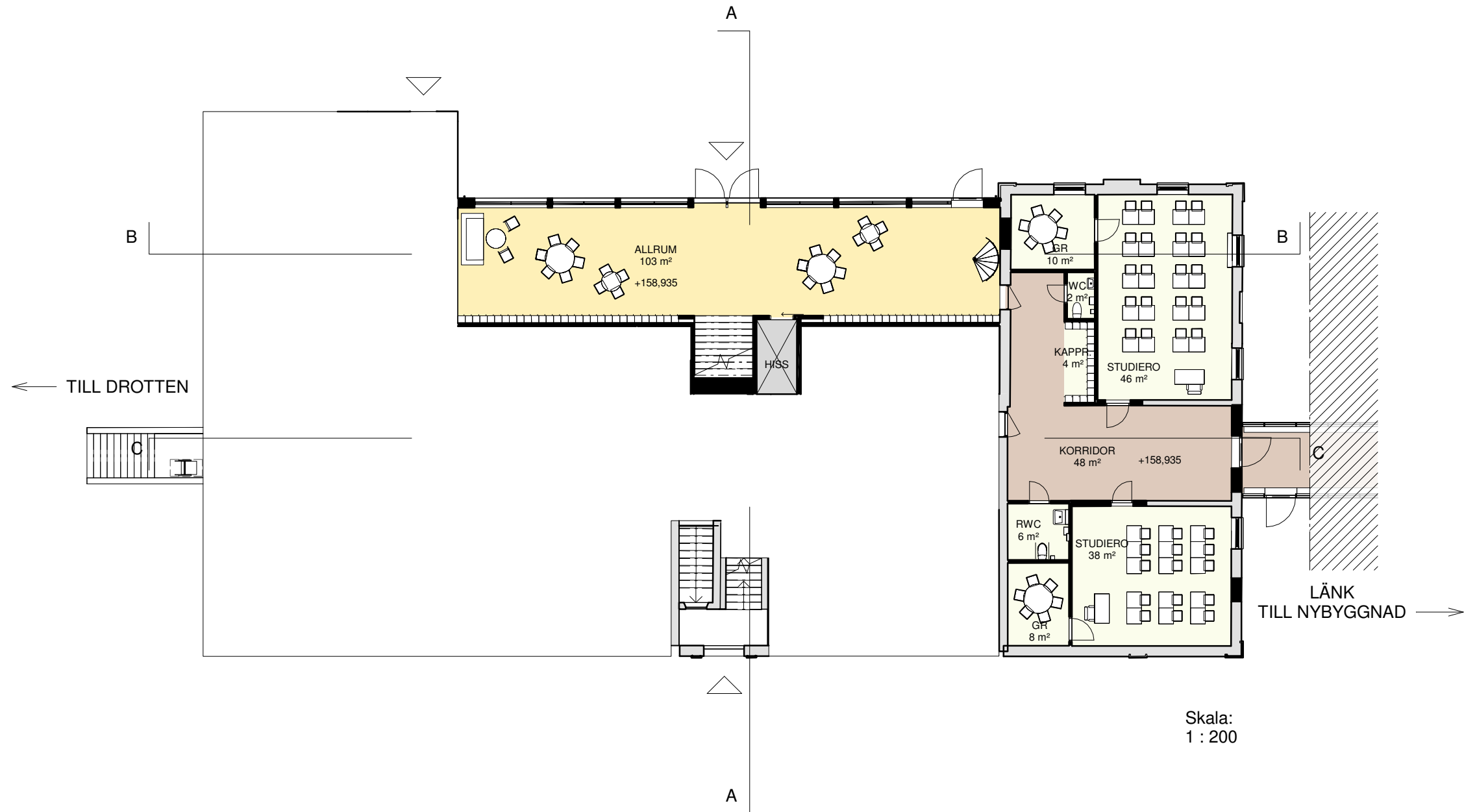
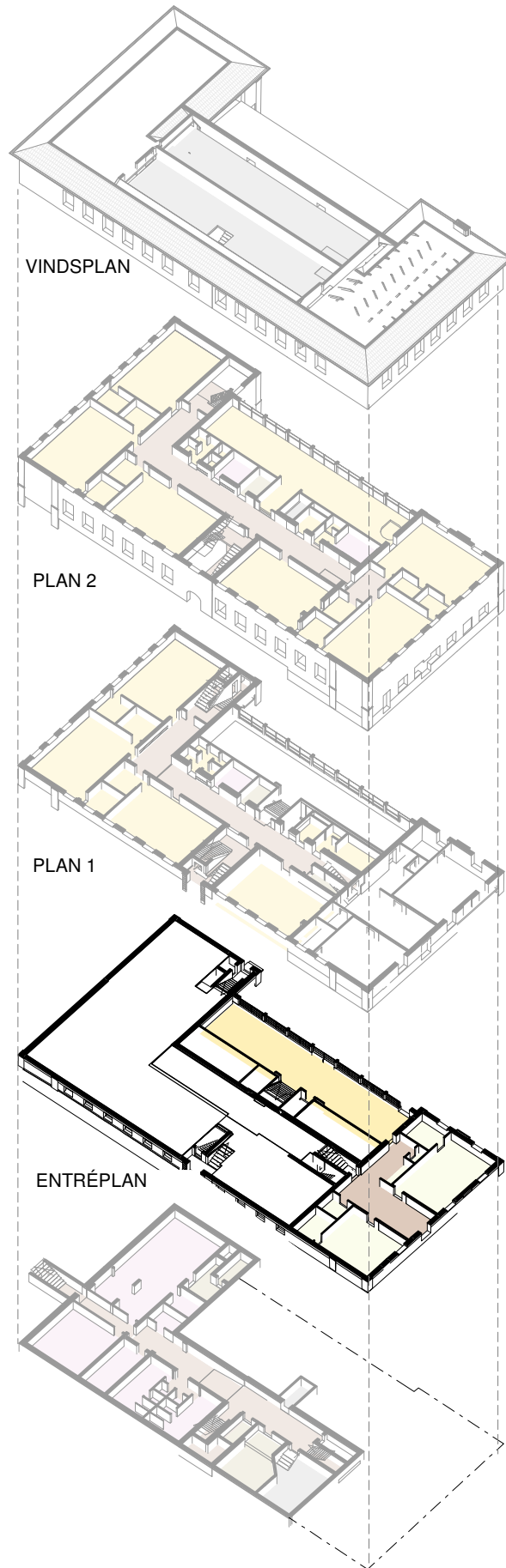
Krusen Källarplan

BTA 475 m²

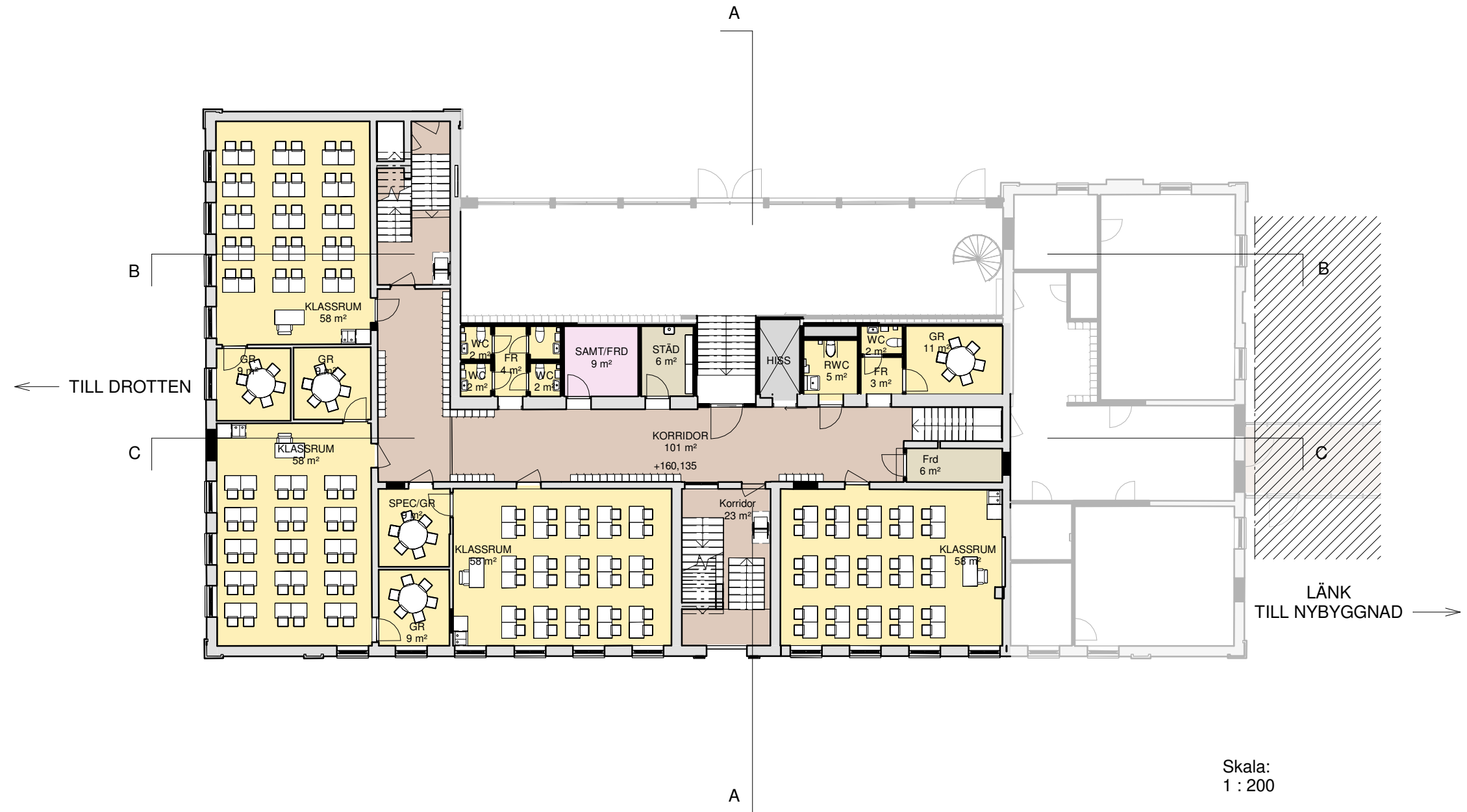
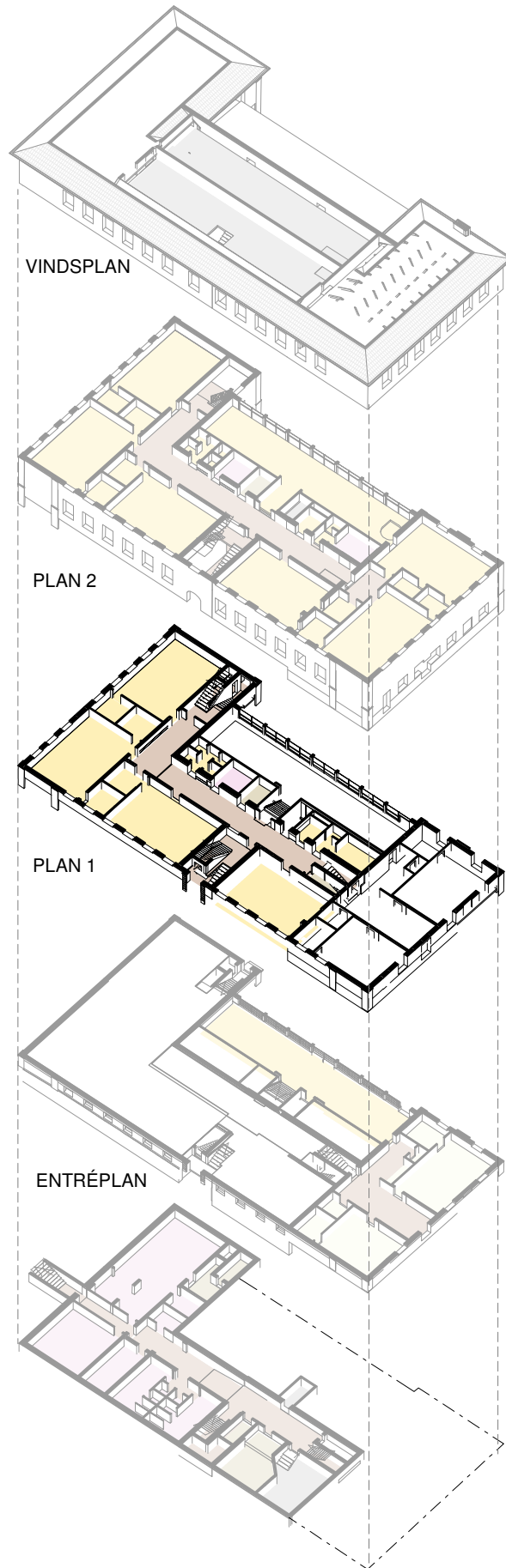
Krusen Entréplan

BTA 317 m²

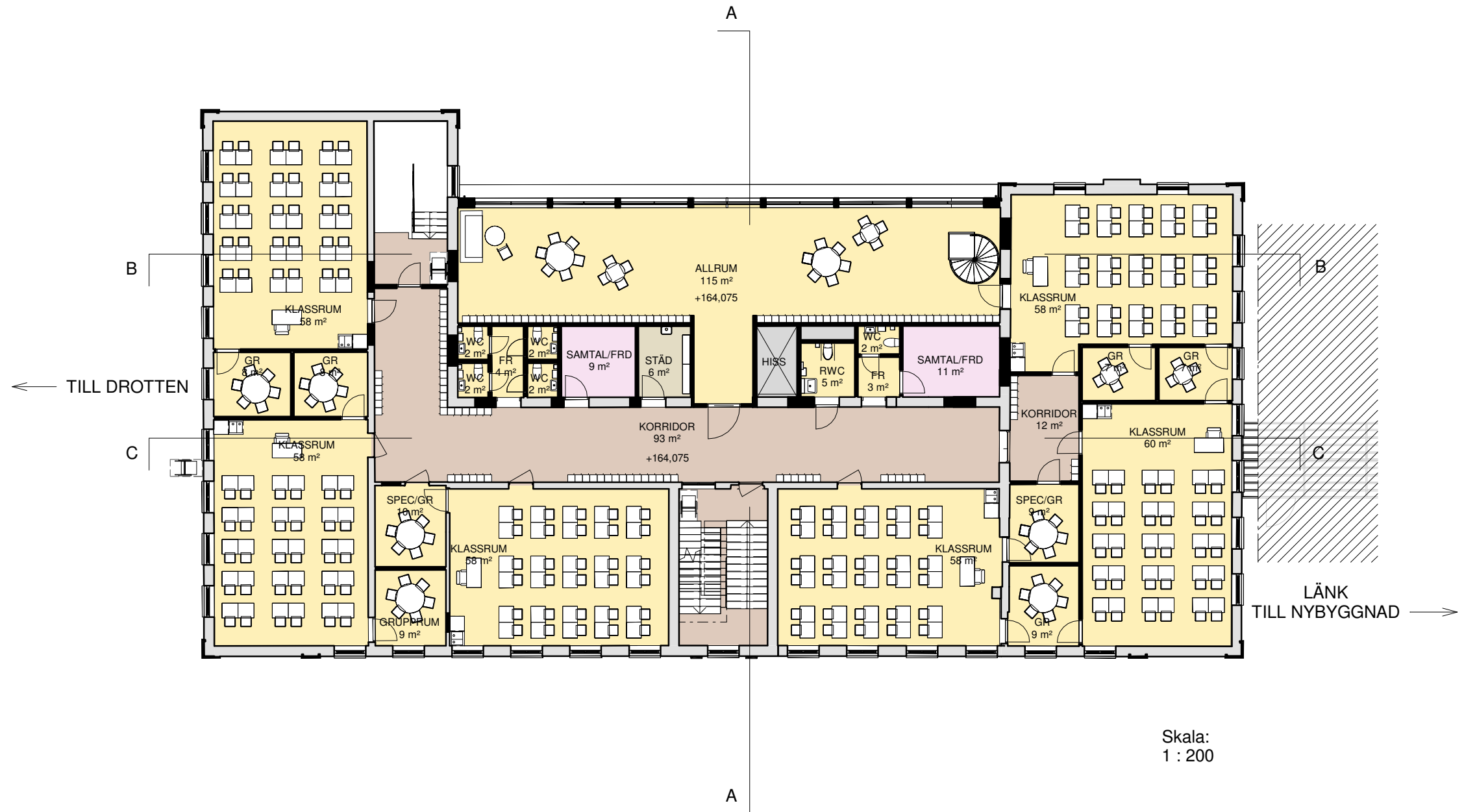
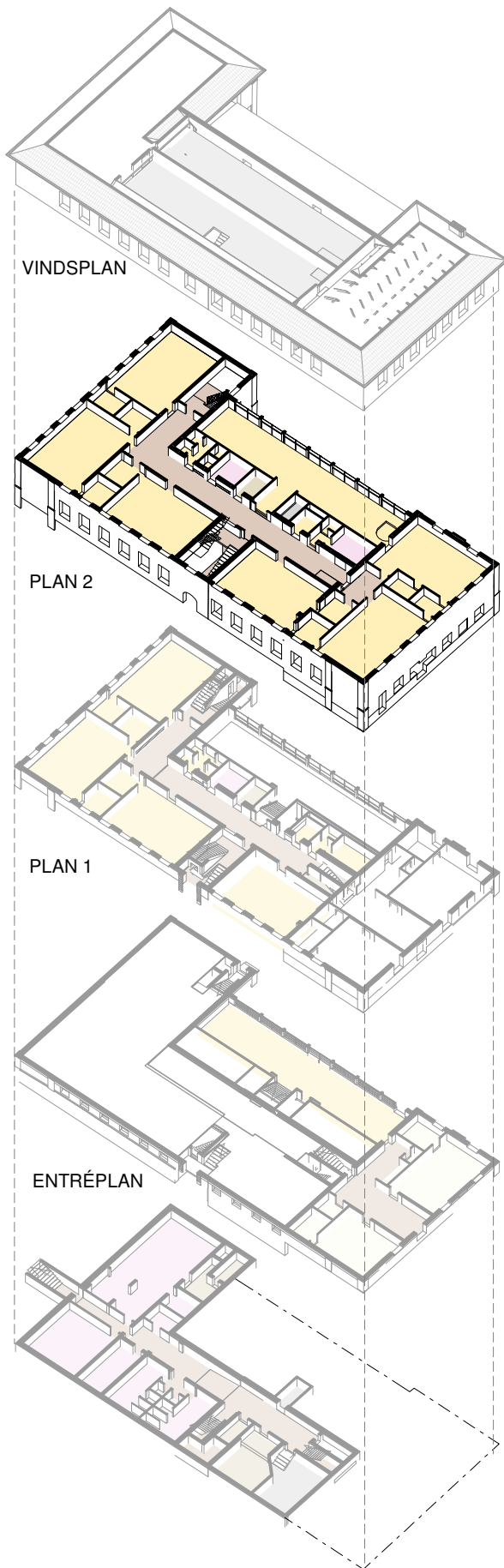
Krusen Plan 1

BTA 531 m²

Krusen Plan 2

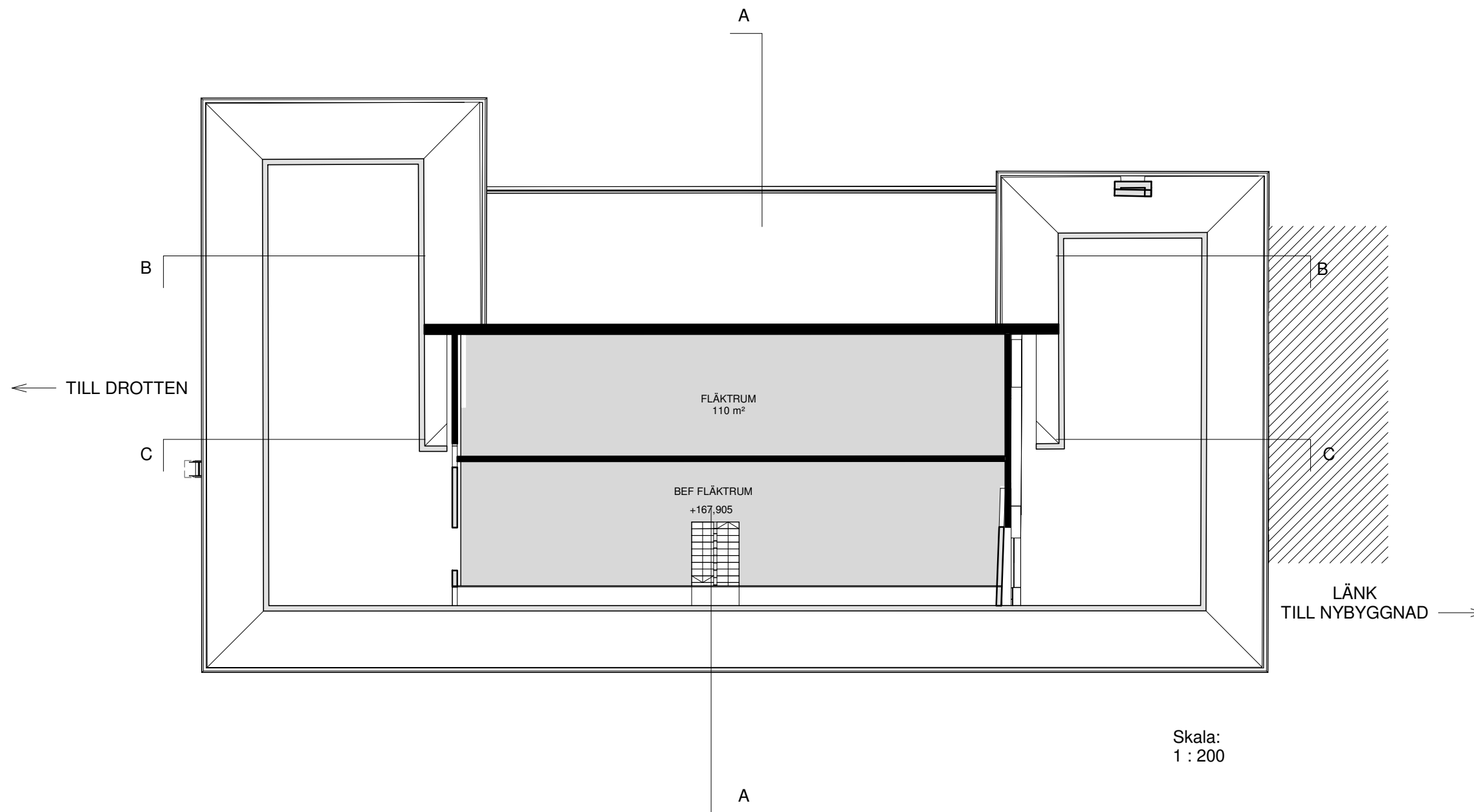
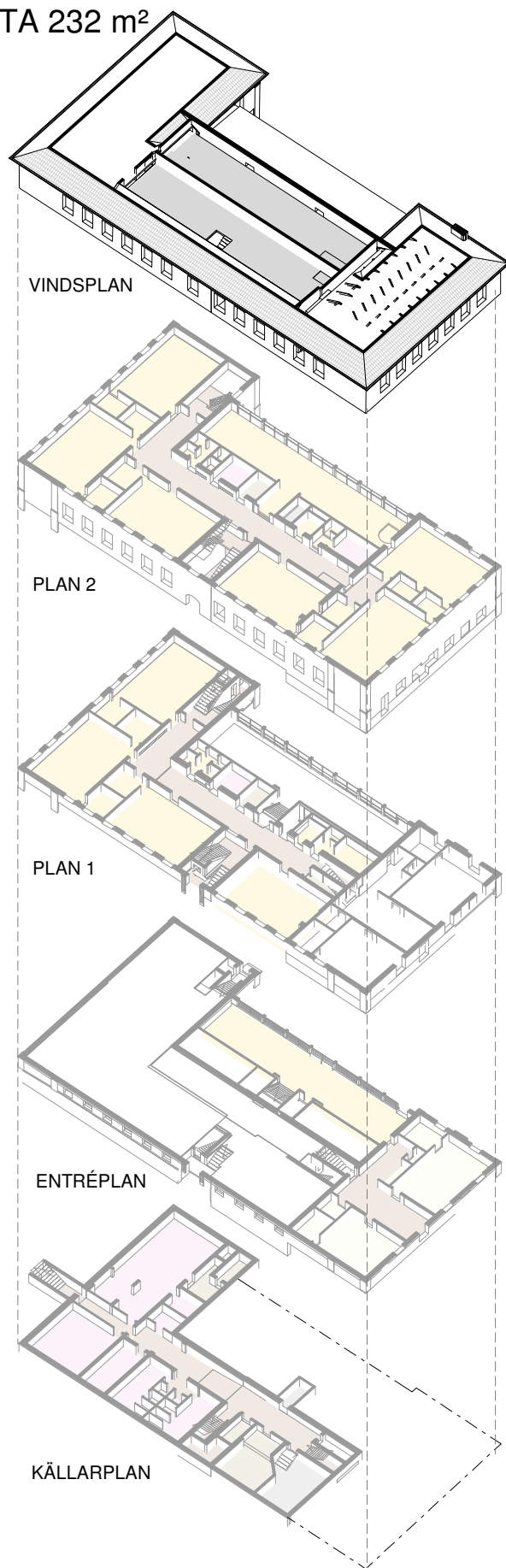
BTA 833 m²

Skala:
1 : 200

Krusen Vindsplan

BTA 232 m²

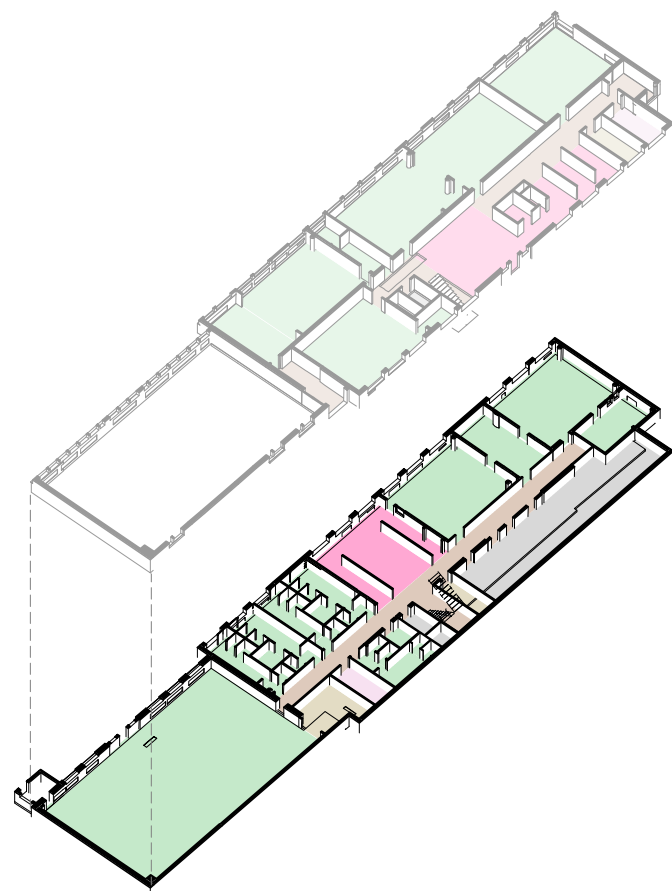

Drotten Soutterängplan

BTA 899 m²

Skala:
1 : 200

ENTRÉPLAN

SOUTTERÄNGPLAN

Drotten Entréplan

BTA 622 m²

Entréhall och reception

Entréhallen är en kopplingspunkt och centrum för alla stora funktioner såsom reception, administration, matsal, fritids och flöden vidare in byggnaden samt till den befintliga huvudbyggnaden. Huvudentrén från skolgården och den sekundära entrén från parkeringen möts i entréhallen och ytan fungerar även som en mindre aula med en generös gradängtrappa. Den sekundära entrén har närhet till gång- och cykelväg samt angöringsplatser. Innan och efter skoltid kan fritids nyttja den sekundära entrén för hämta och lämna samt använda entréhallen och gradängtrappan som aktivitetsyta.

Rummet präglas av rymd, ljus, rörelse och genomblickar. Det är ett utrymme med god överblickbarhet där det passar att hänga och prata. Rumskänslan ska vara varm, trygg och välkomnande. Rummet är skolans mötesplats, ett centralt nav för elever, lärare och besökare. Entréhallen vänder sig mot skolgården och skapar kontakt och öppenhet mellan byggnadens två våningsplan. Det finns en tydlig koppling mellan inne och ute och närvaro av grönska är en viktig del av upplevelsen i uppehålls- och kommunikationsutrymmen i skolan.

Trappan är en central punkt i entréhallen och dess utformning medger även ett integrerat utrymme för ett förråd samt kapphyllor och tvättränna intill matsalen.

I entréhallen finns:

- En reception. En välkomnande funktion som kan erbjuda stöd, överblick/trygghet och information.
- En central trappa som leder upp till andra plan med utsikt över skolgården.
- Uppehållsyta med mötesplatser och yta för fritids
- Direkt koppling till matsalen med tillhörande tillagningskök

Plats för konst finns med som ett förslag i planeringen för att erbjuda elever tillgång till bild- och formkonstens olika uttryck och möjligheter. Här redovisas även förslag på placering av konst i entréhallen.

Skolan kommer att vara en skofriskola vilket innebär att det finns en skogräns vid respektive entré, där ytterskor tas av och bärs till hemvisten. Skofritt gäller för såväl elever som personal.

Hemvist

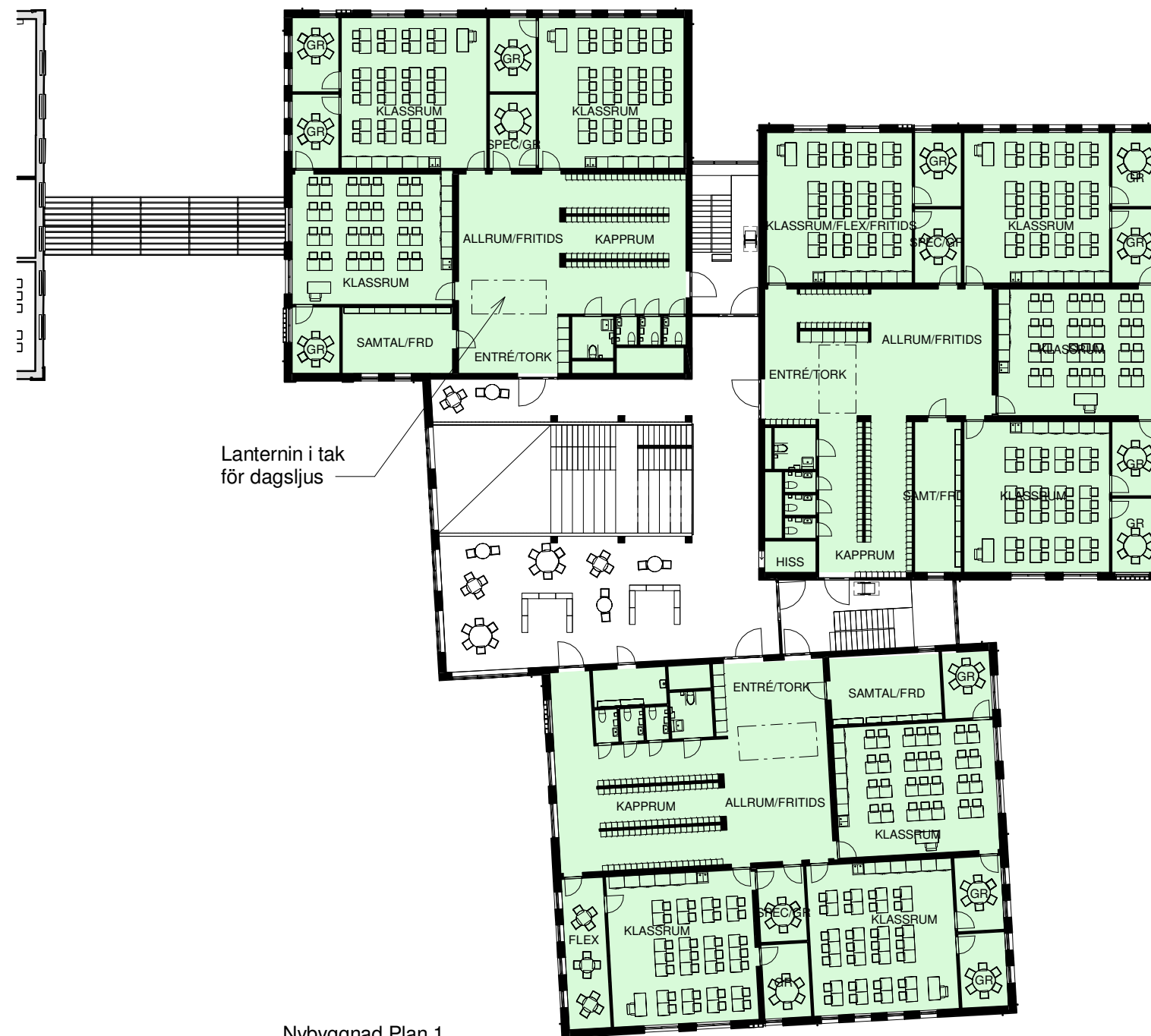
Skolan dimensioneras för hemklassrum för 3 paralleller och totalt 24 hemklassrum. Nybyggnaden dimensioneras för fyra årskurser. Elevantalet bedöms kunna variera från 23-30 elever / klass. Då elevantalet fluktuerar kan vissa årskurser behöva 4 klassrum, detta behov tillgodoses i nybyggnaden genom två hemvister med fyra klassrum, en i varje våning. En målsättning för projektet är att nyttja lokaler effektivt och flexibelt, så när de extra klassrummen inte behövs som hemklassrum kan de användas som flexrum t ex för arbete i halvklass eller för fritids.

I nybyggnaden ligger det en hemvist på entréplan, lämplig för förskoleklass samt hämta-lämna fritids på grund av placeringen närmast parkeringen samt möjlighet till att nyttja entrén direkt från vindfånget. De övriga hemvisterna ligger samlade på plan 1. Hemvisterna samlas runt det gemensamma öppna uppehållsrummet med varsin egen entré med torkmöjlighet.

Klassrummen är dimensionerade för upp till 30 elever och en eller två personal. Varje klassrum har tillgång till två grupprum som nås direkt från klassrummet. Klassrummet kan vid behov delas in i två zoner med hjälp av flyttbara skärmväggar; "basrummet" och en avskild "lugn del" som erbjuder individer en avskildhet mot övriga rummet.

Rummen har en sida mot ytterfasaden med stora fönster som ger så bra dagsljusvärden som möjligt. Hållbara varma material och en sammanhållen neutral färgsättning ger stöd till koncentration och inläring. Syftet är att eleverna ska känna sig uppmuntrade, inspirerade och omfamnade av sitt klassrum.

I hemvisten ingår även generösa entréer och kapprum med torkskåp, ett gemensamt allrum som även kan användas som uppehållsrum för fritids efter skoltid, toaletter samt ett mindre förråd och samtalsrum för ej stadigvarande arbete, där även nomader för laddning av datorer kan förvaras i. Dessa rum är strategiskt fördelade på alla hemvister för att ge möjlighet till översikt av hemvister. Omfattning av glaspardier föreslås utföras i tät dialog med verksamheten samt delvis frostade (eller med frostad film) vilket skapar en trygg miljö med närvaro av vuxna utan att elever ska känna sig övervakade eller störda.

Uppehållsyta och fritids

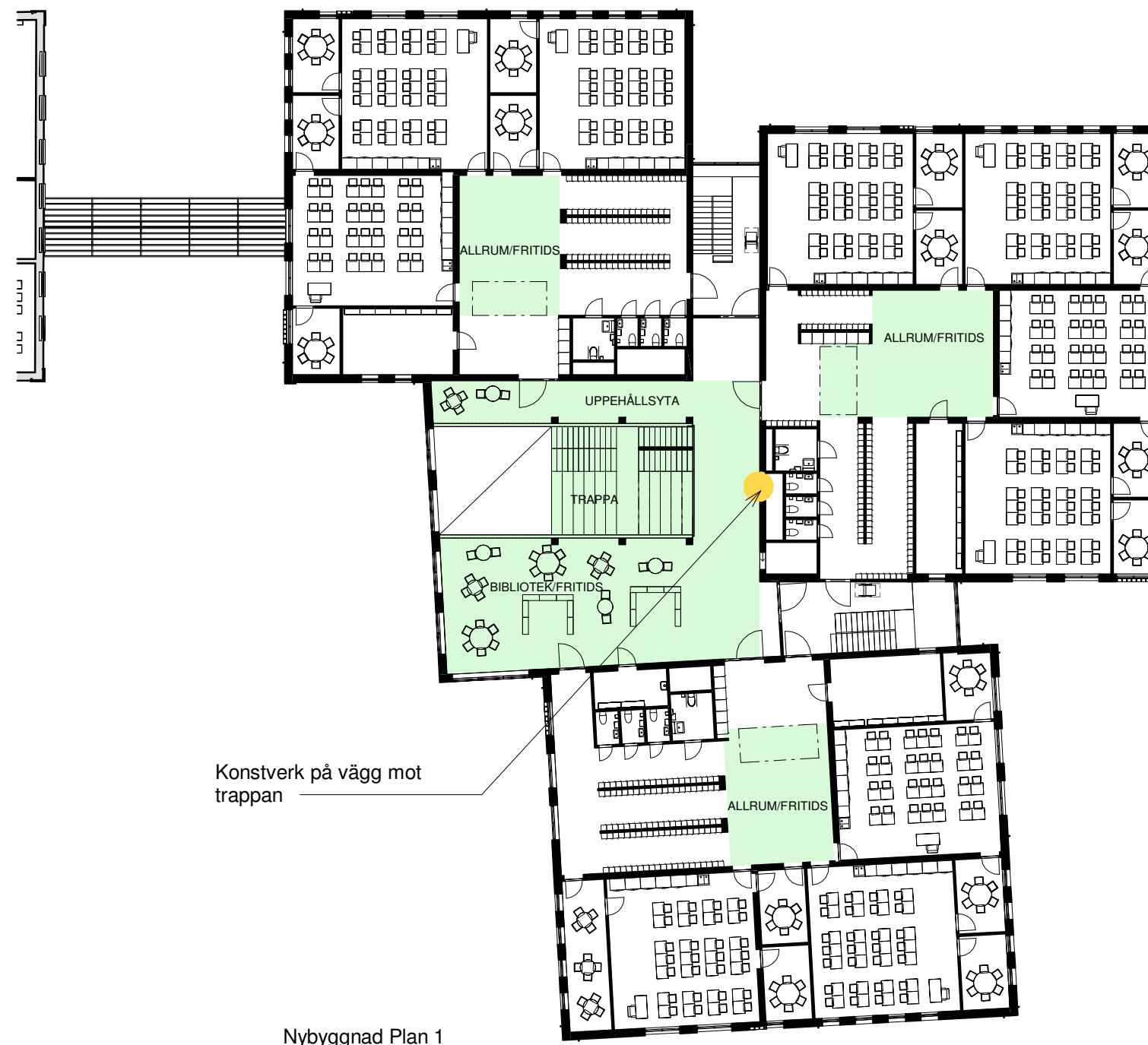
På plan 1 i samband med den stora gradängtrappan finns det en multifunktionell uppehållsyta som kan användas som lärmiljö under skoltid samt som yta för fritids på eftermiddagar.

Uppehållsytan präglas av naturliga material och generöst ljusinsläpp från de stora fönstren som vetter mot skolgården. Materialen och möbleringen är valda med stor omsorg för att skapa ett vardagsrum för elever i olika åldrar. Uppehållsytan är uppdelad till zoner med karaktär av rörelse och aktivitet samt mindre zoner med fast möblering med karaktär av avskildhet och lugn. I uppehållsytan ingår även gradängtrappan samt delar av entréhallen på entréplan.

Utöver den öppna uppehållsytan finns det i varje hemvist ett allrum som även kan användas av fritids efter skoltid. Allrummen är utformade med delvis fast möblering för olika former av användning. I närheten av allrummen finns även kapphyllorna.

Syftet är att eleverna ska kunna hitta just den platsen de behöver under rasten, som studieplats eller efter skoltid. Möjliga aktiviteter och inredning för zonerna i uppehållsytan fördjupas i nästa skede.

Plats för konst finns med som ett förslag i planeringen för att erbjuda elever tillgång till bild- och formkonstens olika uttryck och möjligheter. Här redovisas även förslag på placering av konst i det öppna uppehållsrummet.

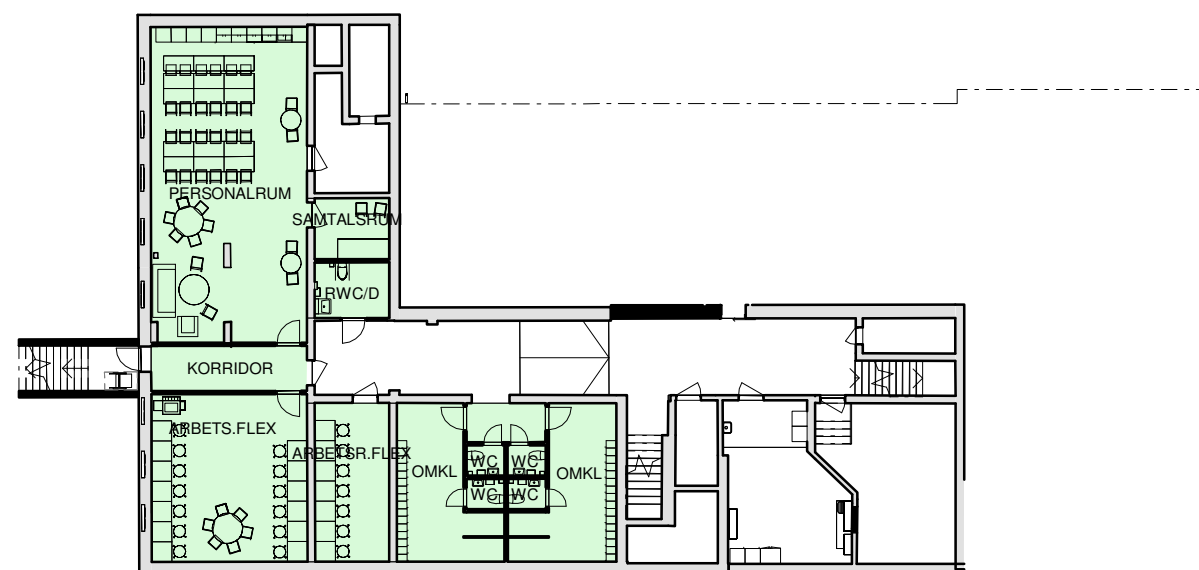

Personal, rektor och elevhälsa

Personalpausrummet har en central roll i personalens återhämtning samt i spontana möten och är ett mycket efterlängtat tillägg till de befintliga skollokalerna. Personalrummet är placerat i den befintliga huvudbyggnadens souterrängvåning med direkt koppling till både nybyggnaden samt den befintliga byggnaden med specialsalar. Här ligger även arbetsrum för personalen, omklädningsrum med dusch och ett mindre samtalsrum.

Från pausrummet har man tillgång till skolgården och det väderskyddade skärmtaket. I personaldelen finns det utrymme att samtala med kollegor men även sitta ostört och återhämta sig en stund.

Rektorsrum och elevhälsans lokaler ligger i närheten av receptionen vid huvudentrén och är separerade från korridoren utanför. Det ska vara lätt att hitta hit, enkelt att nå en vuxen och enkelt att skapa dialog. Rummen är kopplade till en stor uppehållsyta mot gradängtrappan och ligger mitt i huvudflödet mellan nybyggnaden och den befintliga huvudbyggnaden. Från receptionen och administrationens mötesrum har man utblick och uppsikt mot skolgården och uppehållsyta. Högt sittande glas i partier mot korridor/ uppehållsyta släpper in ljus men ger inte insyn.

Krusen källarplan

Nybyggnad Entréplan

Trappan

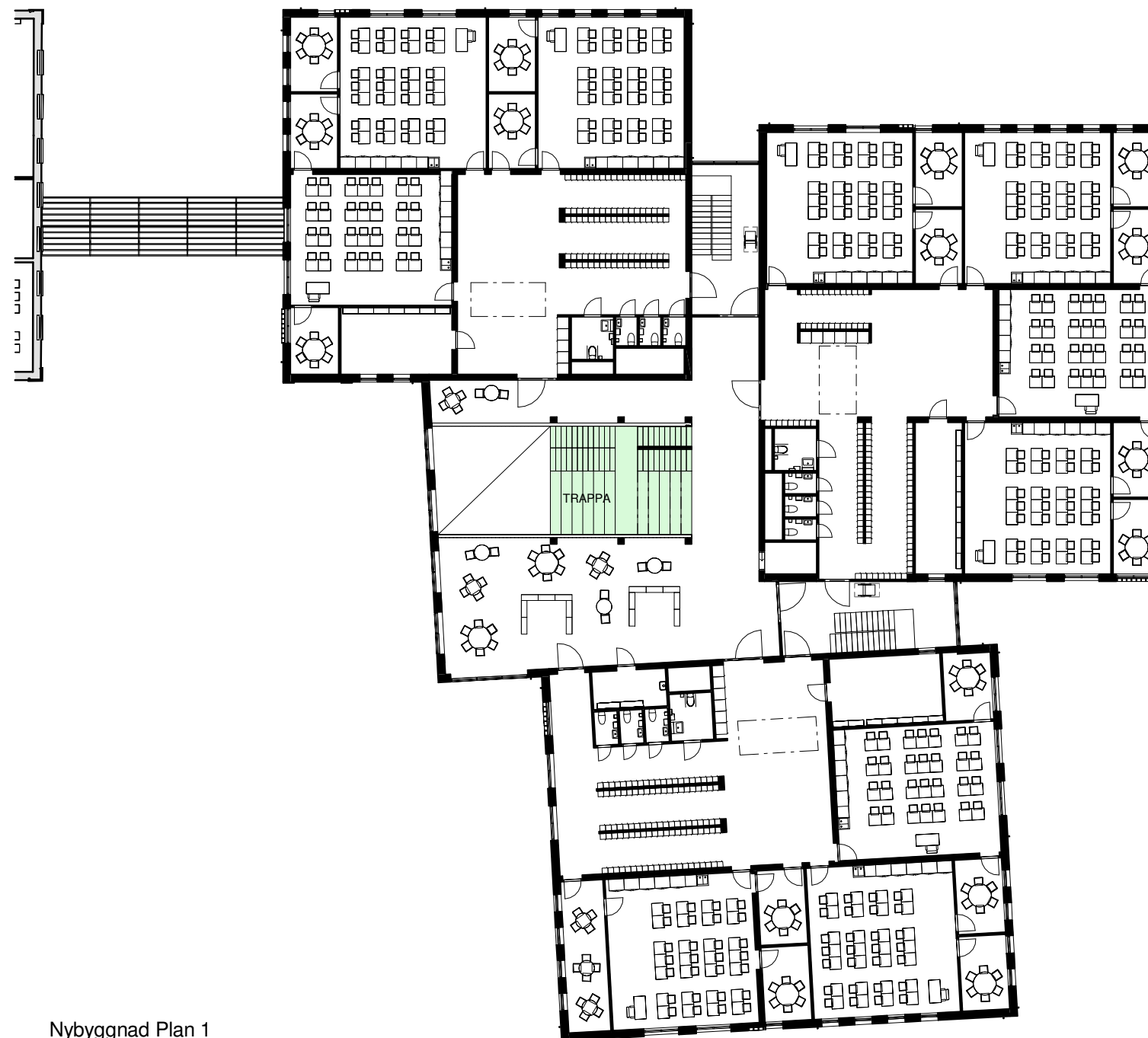
Trappan är en central punkt i entréhallen och kopplar ihop uppehållsytorna på entréplan och plan 1. Trappan är uppdelat till två stycken trappor med vanlig steghöjd samt en gradängtrappa med en sitthöjd. Trappans utformning medger ett flexibelt nyttjande för olika ändamål, till exempel för samlingar, uppträdanden och som lärmiljö med läsplatser på trappan. Utrymmet framför trappan i entréplan är utrustat med en projektor som kan användas för samlingar och till exempel mediavisningar.

Gradängtrappa med sittplatser till höger

Ytskikt i trä

Nybyggnad Plan 1

Matsal

Matsalen ligger i anslutning till entréhallen och vetter mot skolgården med utblick mot växtlighet, i förslaget redovisat med lägre planteringar för att minimera störande intryck när elever sitter ner.

Matsalen har plats för 200 personer. Stor vikt läggs vid att erbjuda en matsal som känns ombonad, trygg och välkomnande. Rummet är ljust och hållbara naturliga material ska prägla karaktären av rummet. Stor vikt i gestaltning kommer att läggas på att skapa en god ljudmiljö och minimera störande intryck.

Matsalen planeras med varierad möblering med olika höjd på sittplatser. Den nedre delen av matsalen kan med hjälp av vickväggar eller glaspartier formas till ett avgränsat rum (en lugn del) som även fungerar som ett mindre mötesrum för personalen. Serveringen är planerad i två linjer och är kopplat direkt till köket, diskblänningen är placerad närmast entréhallen. Med en akustikvägg mellan serveringen och matsalen kan störande intryck och ljud från serveringen minimeras.

Matsalen är multifunktionell och kan även användas som samlingsrum, expanderingsyta för fritids och som en samlingsplats utrustad med en infälld projektorduk för större grupper och för mindre möten. Den är lätt att hyra ut för externa aktörer vid behov då den är avskild från övriga skollokaler med en egen entré och rwc genom den sekundära entrén mot parkeringen samt utrustad med pentry för servering av mat.

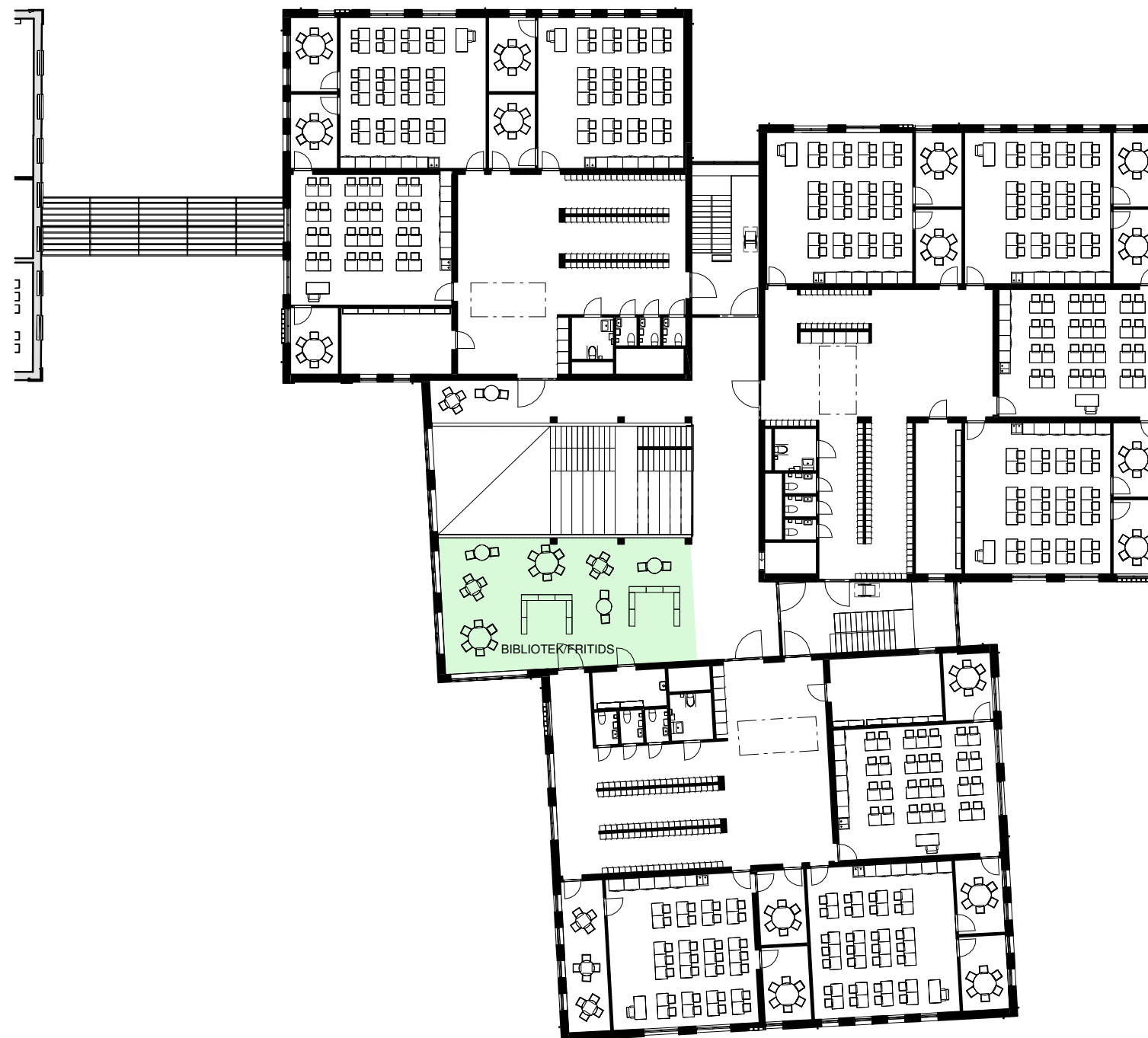
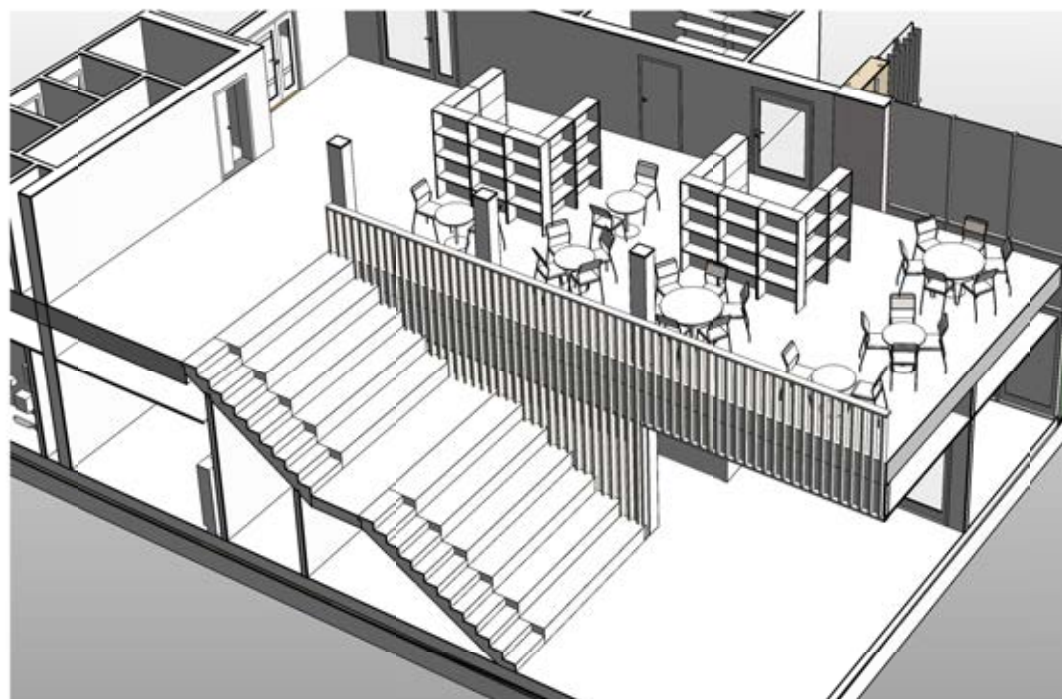
Matsalen är utrustad med ett eget tillagningskök anpassat för 200 sittplatser.

Bibliotek

På plan 1 i samband med den stora gradängtrappan finns det en uppehållsytta och en mindre biblioteksfilial till skolbiblioteket. Biblioteket består av ett stort öppet rum med bokhyllor och enskilda läsplatser och läsytor för små grupper. Biblioteket kan även användas som lärmiljö för arbete i halvklass. Som en del av den öppna uppehållsytan ska biblioteksrummet präglas av naturliga material och mysiga läsplatser för att skapa en varm mötesplats – ett vardagsrum där alla är välkomna.

Gradängtrappan kan även ytnyttjas för läsplatser på trappan. Det finns även en projektorduk framför trappan på entréplan som kan användas för samlingar, häng och tex mediavisningar.

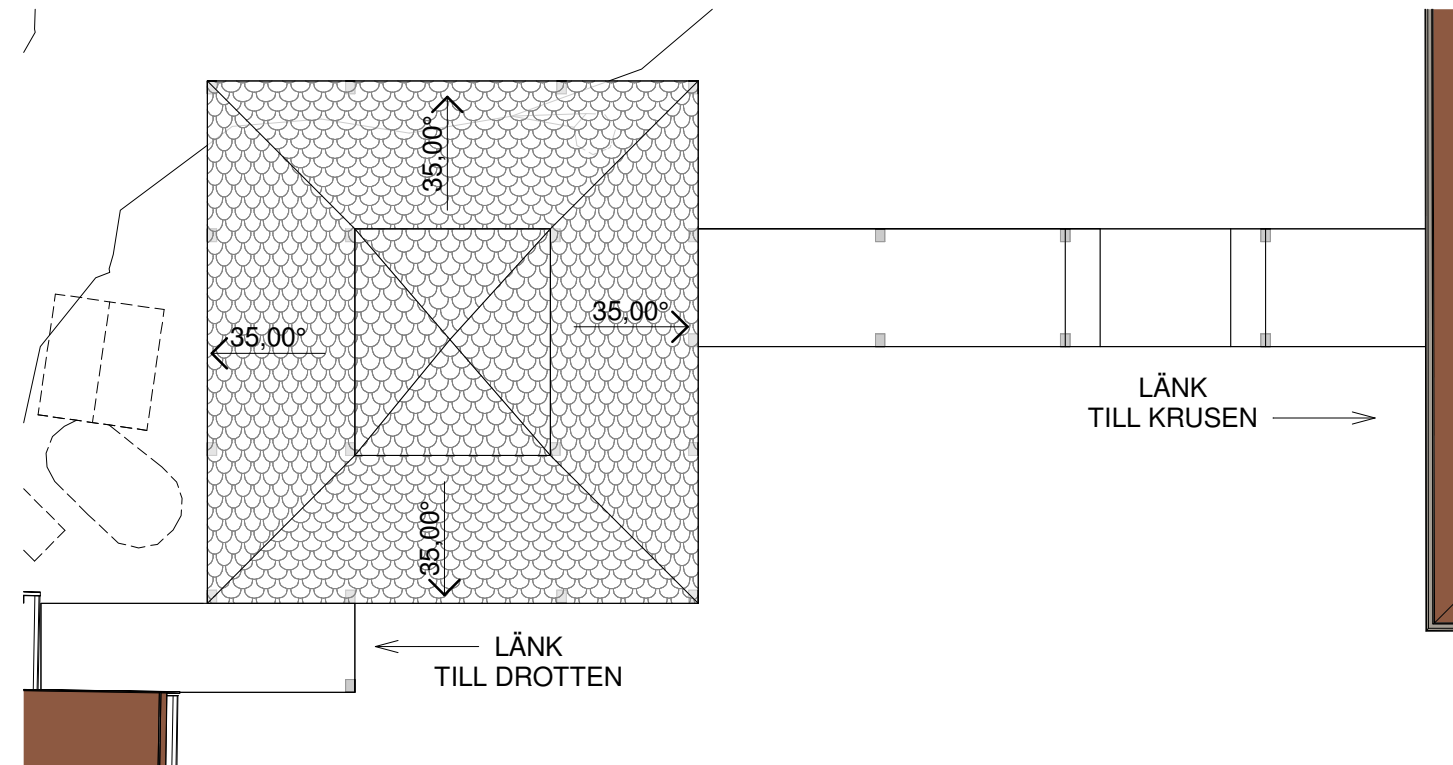
Skärmtak

Skärmtaket som ramar in skolgården är visuellt tilltalande och anses passa väl in i skolans övriga arkitektur. Skärmtaket och tillhörande takade gångstråket länkar samman de två befintliga skolbyggnaderna samtidigt som den historiska siktlinjen och kopplingen mellan årummet och kyrkan bevaras. Skärmtaket erbjuder en ny typ av väderskyddad lärmiljö utomhus, och med den rektangulära utformningen samt utemöbleringen fungerar den väl som uteklassrum eller väderskydd på raster.

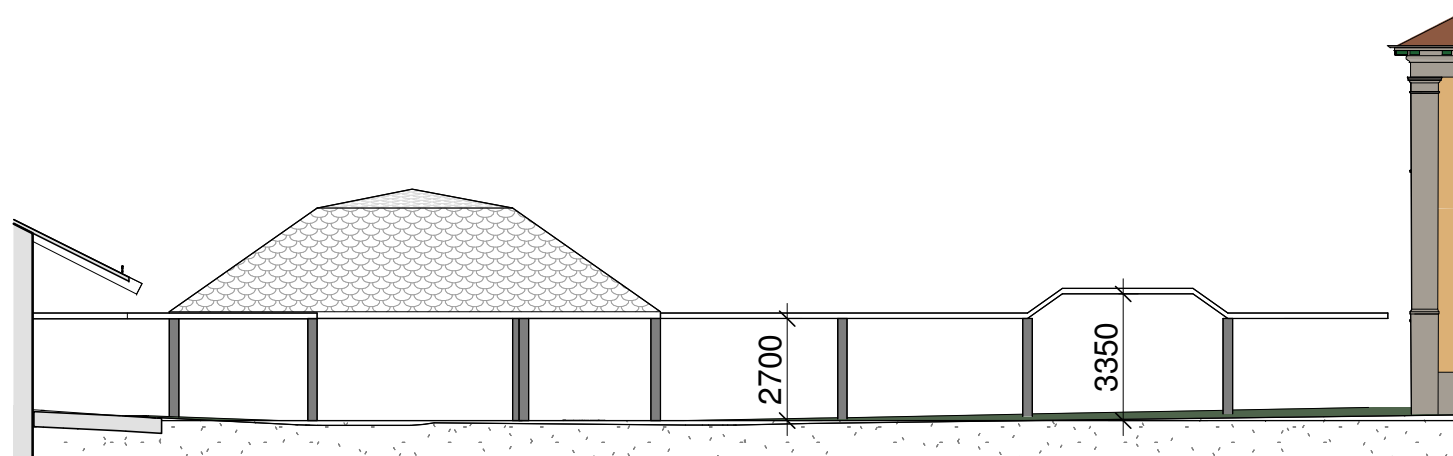
Det valmade sadeltaket associerar både till nybyggnaden samt till de befintliga byggnadernas takutformning och pärttaket adderar ett historiskt och hantverksmässigt lager till Kungsgårdsskolans utemiljö.

Traditionellt pärttak, Konsthjulet i Säterdalen

Plan 1:200

Elevation 1:200

GESTALTNING

Gestaltning

SÄTER STAD

Säter stad präglas av låga och småskaliga trähus samt av en tydlig kvartersstruktur i de centrala delarna. Gaturummet är tydligt definierat mellan husen. Centrala delarna är gemytliga med stor vikt på bevarande av arkitektur och stadsplanering. I kvartersstrukturen finns oftast många mindre hus mot gata och innanför kvarteren, portiker öppnar upp en del av de befintliga gårdarna som annars är helt slutna. Fasader av målat trä är ett vanligt inslag och fönsterbågar har ofta en accenterande kulör mot fasaden. Viktiga samhällsbyggnader som kyrkan och rådhuset med ljusa putsfasader skapar en tydlig kontrast mot den småskaliga träbebyggelsen.

KUNGSGÅRDSSKOLAN

Kungsgårdsskolan representerar en traditionell äldre skolmiljö som domineras av en huvudbyggnad och en stor öppen skolgård. Det löper rak axel mellan huvudbyggnaden och kyrkan, via en allé och en portal i tomtgränsen mot Västra Långgatan. Huvudmotivet är den friliggande huvudbyggnaden med en öppen gårdsplan framför. Huvudbyggnadens ursprungliga uttryck och tjugotalsskandinavisk arkitektur är fortfarande välbevarad. Den okrafärgade putsfasaden var antagligen ljusare i början. Sidobyggnaderna anpassar sig till huvudbyggnaden i skala, material och färgsättning.

NYBYGGNADEN

Byggnadens gestaltning tar sin utgångspunkt i sin funktion som Säter mest centrala grundskola på en plats vars historia går tillbaka till medeltiden. Byggnaden ligger inne i området för riksintresset i Säter stads kärna och anpassas därför till den omgivande miljön och de befintliga byggnaderna både vad gäller placering, skala och utformning. Den viktiga axeln mellan kyrkan och huvudbyggnaden samt kopplingen mellan ån och skolgården bevaras och förstärks. Den nya skolbyggnadens volym bryts ner med fyra sammanlänkade volymer i två våningar samt en vindsvåning. Volymerna gestaltas med valmade sadeltak vilket bidrar till att byggnaden inte har någon baksida utan snarare flera framsidor som möter besökaren i olika riktningar. Taken är vinklade ca 35 grader vilket gör att byggnaden får en takform som kan konceptuellt associeras till de traditionella valmade sadeltak i Säter stads kärna. Takriktningen ger även bra vinkel för placering av solceller mot sydväst. För att associera till den befintliga huvudbyggnaden och dess 20-talsskandinavisk med ett sakligt och stramt formspråk samt rationell fönstersättning grupperas fönstren i nybyggnaden enligt ett mer traditionellt sättning. Samtidigt skapar variationen i fönsterstorlekar samt inslag av trä en levande och varm fasadgestaltning som även kan associeras till de småskaliga träbyggnader i Säter stad.

Verksamhetens behov har studerats genom en dialogprocess, inre och yttre flöden, orienterbarhet, samband och kopplingar mellan funktioner samt verksamhetens syn på pedagogiken är grunden i planeringen. En grundförutsättning och vilja från skolverksamheten har varit att skapa en kompakt byggnad som erbjuder funktionella skollokaler samt generösa samlingsplatser för såväl elever som personalen. Byggnaden uppförs i två våningar med öppenhet mellan våningsplanen som ger möjlighet till att se och synas samt att skapa möten mellan barn och vuxna i skolan. För att skapa en kompakt volym utan långa korridorer och för att undvika flöden genom hemvister har hemvisterna formats enligt commonskola-principen.

BEFINTLIG HUVUDBYGGNAD "KRUSEN"

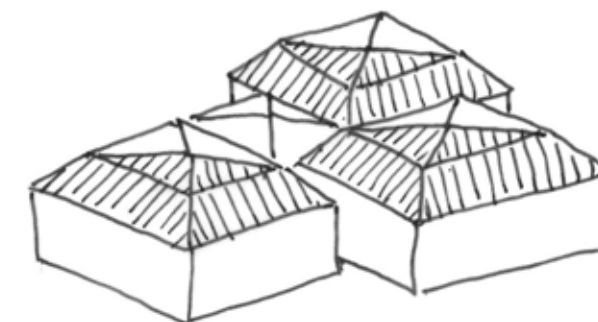
Nybyggnaden kopplas ihop med den befintliga huvudbyggnaden med en invändig länk. Det gemensamma personalrummet samt personalens arbetsrum är placerade som hjärtat i byggnaden för att skapa möjlighet för sammankomster och spontana möten. Nybyggnadens baksida byggs om för att skapa generösa allrum som även fungerar som flexibla lärmiljöer. Den befintliga gymnastiksalen ersätts med en ny hemvist på plan 2. Huvudbyggnaden byggs om varsamt med särskild hänsyn till det tidstypiska både invändigt och utvändigt. Tillbyggnaden på baksidan får en stram glasfasad som vänder sig mot Ljusterån och skapar kontakt och öppenhet mellan ute och inne. Det befintliga fläktrummet utökas med en tillbakadragen och diskret tillbyggnad på vindsvåningen.

TILLBYGGNAD FRÅN 60-TALET "DROTEN"

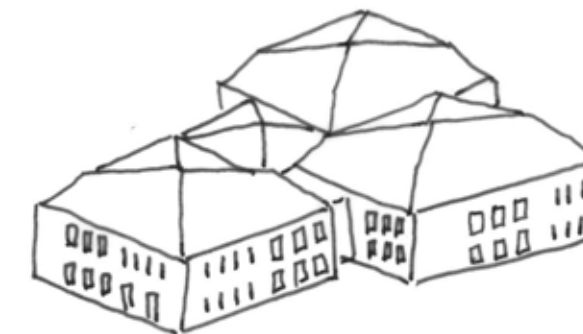
Nybyggnaden kopplas ihop med den befintliga 60-talsbyggnaden med en utvändigt trappa samt ett takat gångstråk. I byggnaden samlas alla specialsalarna inklusive ett nytt rörelserum. Byggnadens invändiga flöden rationaliseras och det tidstypiska bevaras både invändigt och utvändigt.

SAMMANFATTNING

Generellt är ambitionen att väva samman nybyggnaden med de befintliga byggnaderna med en gestaltning och en kulörpalett som representerar den historiska bebyggelsen på Kungsgårdsskolan samt de viktiga samhällsbyggnaderna i centrala Säter.

TAK

FÖNSTERGRUPPERING

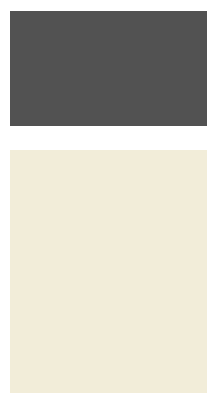
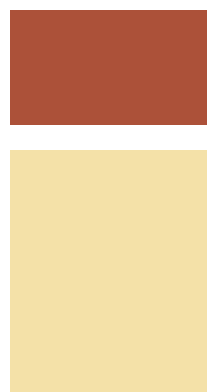
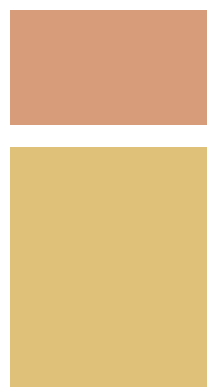

VOLYM

Kulörpalett

KULTURHISTORISKT VÄRDEFULLA BYGGNADER

I området för Kungsgårdsskolan är de dominanta färgerna ockra, ljusgult, gråvitt och tegelrött.

SÄTER STAD

Säter stad har en varierad färgskala som går i gult, rött, ljusblått, ljusgrått och grönt.

KULÖRPALETT

Den utvalda kulörpaletten medlar mellan de befintliga nyanserna. Kulörerna anpassas till platsen men kontrasterar samtidigt mot de befintliga byggnaderna på Kungsgårdsskolan.

Material

1. TRÄ

Nybyggnaden antas i detta skede utföras med en trästomme, vilket behöver utredas vidare i kommande skeden. Vid val av trästomme förstärks kopplingen till Säters som traditionell trästad. En trästomme följer även Strategin för hållbart byggande i Säters kommun, där trä lyfts fram som ett prioriterat byggnadsmaterial. Trä syns även i delar av fasaden, i utvändiga partier samt i inslag av utvändig träpanel och träribbor vid utvändiga fönster. Entrévolymen har en träfasad för att markera den nya huvudentrén men samtidigt underordna den till den befintliga huvudbyggnaden. Även volymen mot norr har en träfasad för att bryta ner nybyggnaden och associera till den småskaliga träbebyggelsen.

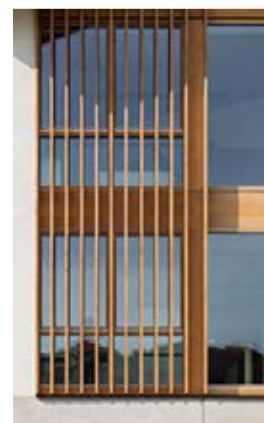
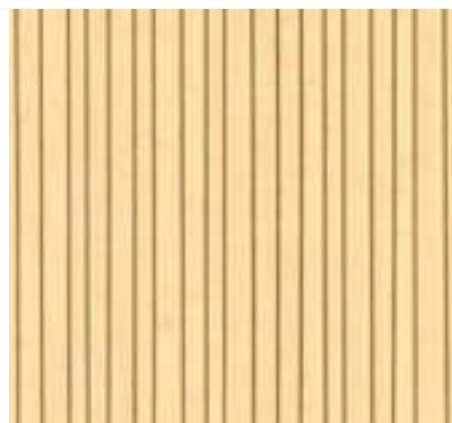
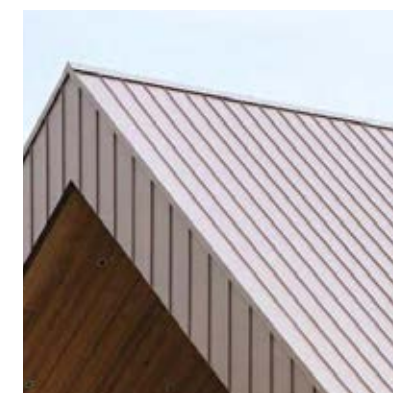
2. PUTS

Nybyggnaden hämtar inspiration från de befintliga byggnaderna på Kungsgårdsskolan samt från övriga viktiga samhällsbyggnader i Säters stad. Volymerna närmast de befintliga byggnaderna har en putsfasad för att skapa en sammanhållen helhet. Putsfasaderna är avskalade för att bryta ner den stora volymen och anpassa fasaden till den omgivande miljön. Kulören är dämpad för att volymerna ska underordna sig till den befintliga huvudbyggnaden.

3. PLÅT

Plåt är ett stryktåligt material med lång livslängd. Det är dessutom ett av få material som kan återvinnas flera gånger utan att det förlorar sina positiva egenskaper. Plåt kräver lite underhåll och det krävs en minimal insats för att ett plåttak ska skydda byggnaden år efter år. Ytterligare en fördel är att plåten är oorganiskt och inte kan binda fukt, vilket är bra för att minska risken för till exempel fuktskador och svampangrepp.

- 1a. Träpanel
- 1b. Träpanel
- 1c. Träpartier och träribbor

- 2. Puts
- 3. Plåt

Exteriör

Vy från allén mot huvudentrén

Exteriör

Vy från Västra Långgatan mot nybyggnaden

Entré

Huvudentrén riktar sig mot skolgården där flera flöden till skolan möts. Entrén är tydligt markerad med ett skärmtak och är direkt kopplad till den stora entréhallen och receptionen i nybyggnaden. Det finns även en sekundär entré från parkeringen och gång- och cykelvägen från Borgmästarevägen. Denna entré är tillgänglig för angöring men är underordnat till huvudentrén då den inte kopplar direkt till entréhallen. Den tredje entrén ligger mot ån i norr och används främst för utrymning. De sekundära entréerna är något indragna från fasadlivet, dels för att rikta flöden till den nya huvudentrén men även för att bryta byggnadens volym. Entréerna gestaltas med träpanel samt träribbor för att associeras till Säter som trästad samt god belysning och kontrastmarkering för att upplevas trygga och vara tydliga som entréer.

Inslag av trä i entrépartier

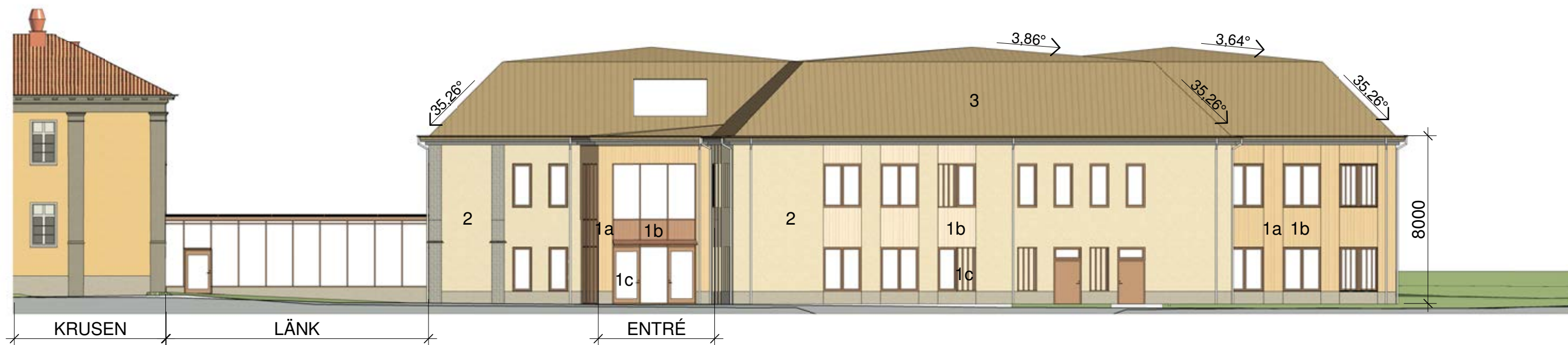

Huvudentré markerat med skärmtak

Elevation 1:50

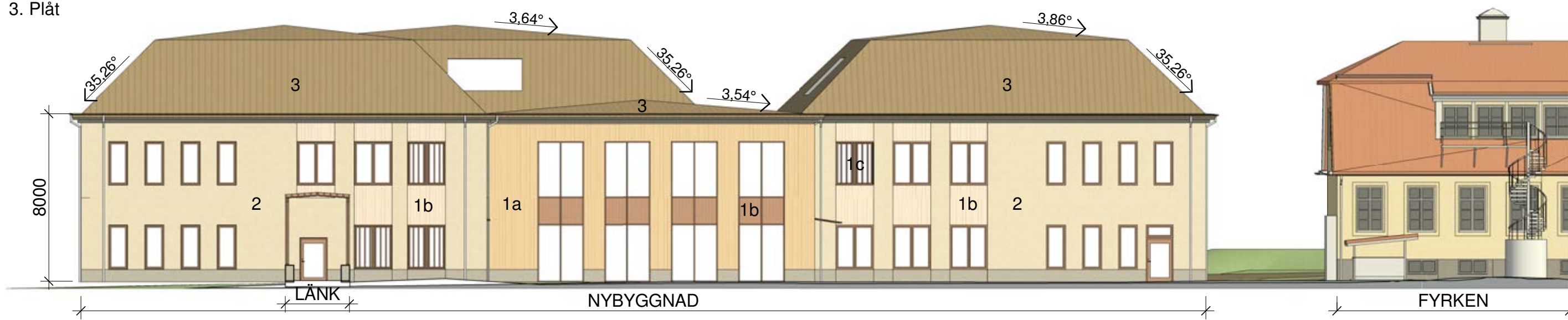
Fasader Nybyggnad

Fasad sydöst

Skala:
1 : 200

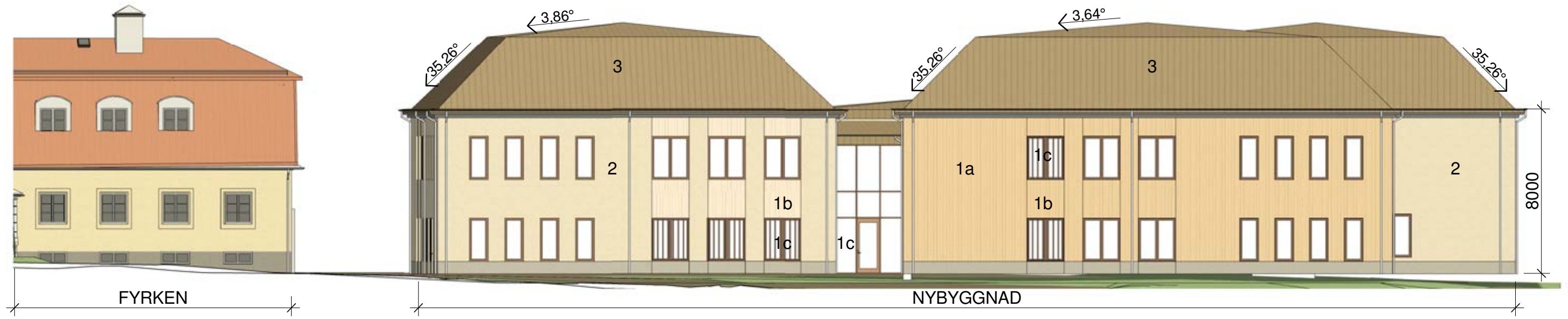
- Material
 1a. Träpanel
 1b. Träpanel
 1c. Träpartier och träribbor
 2. Puts
 3. Plåt

Fasad sydväst

Skala:
1 : 200

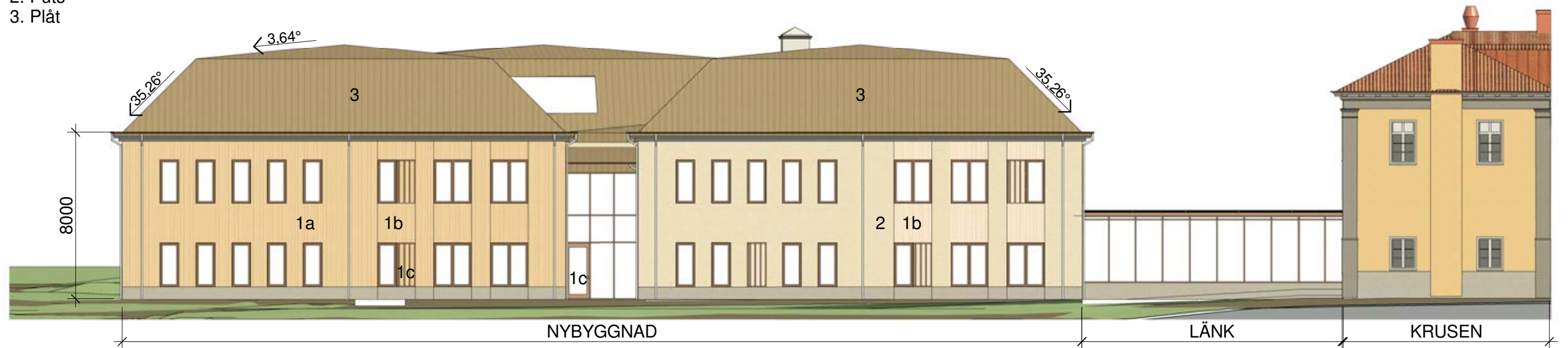
Fasader Nybyggnad

Fasad nordöst

Skala:
1 : 200

- Material
- 1a. Träpanel
  - 1b. Träpanel
  - 1c. Träpartier och träribbor
  - 2. Puts
  - 3. Plåt

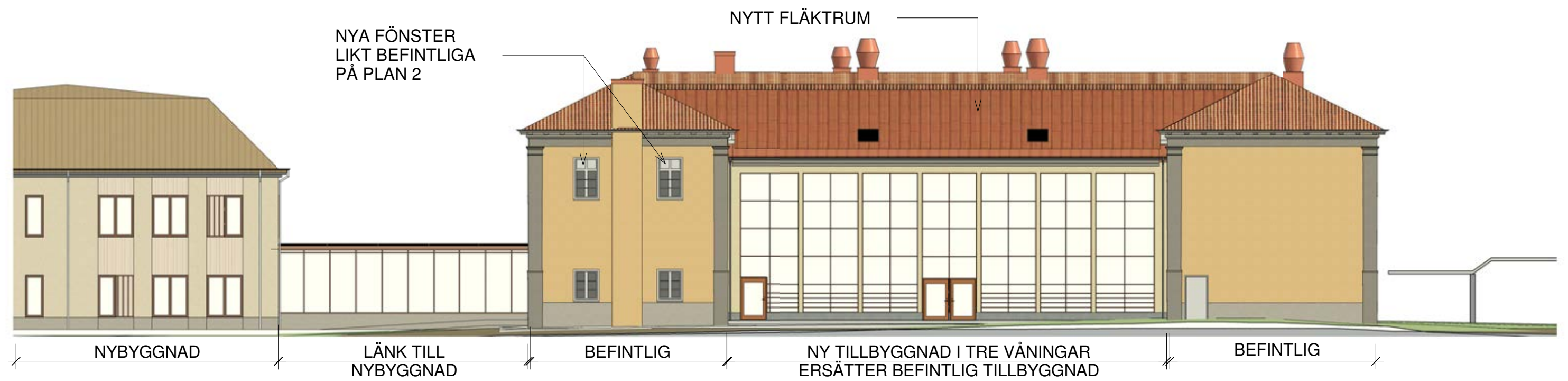

Fasad nordväst

Skala:
1 : 200

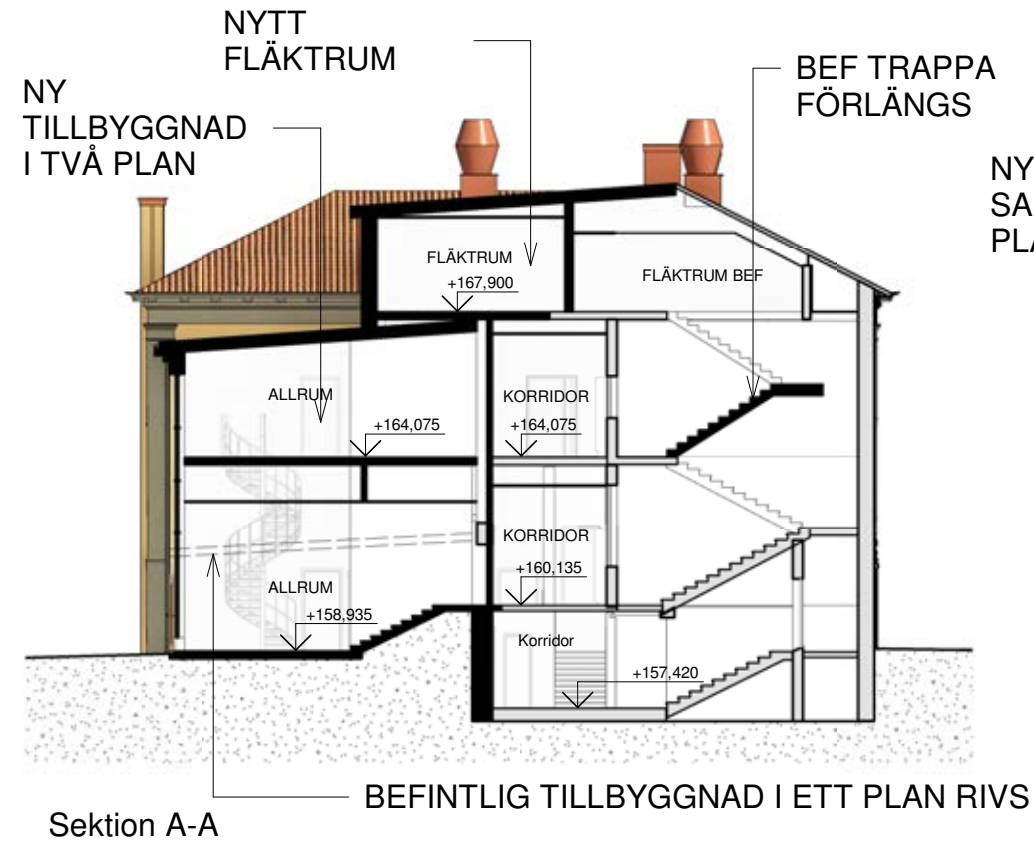
Fasad Krusen

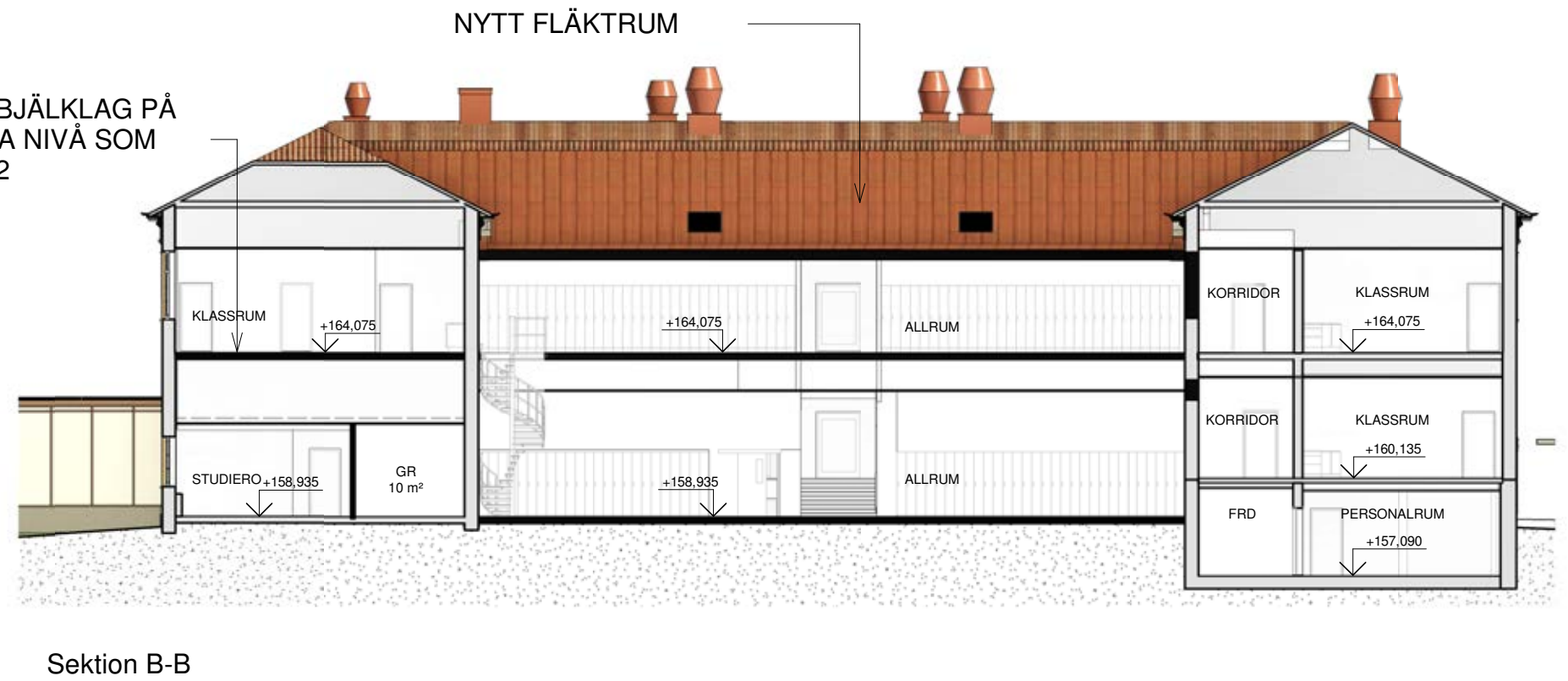
Fasad nordväst

Skala:
1 : 200

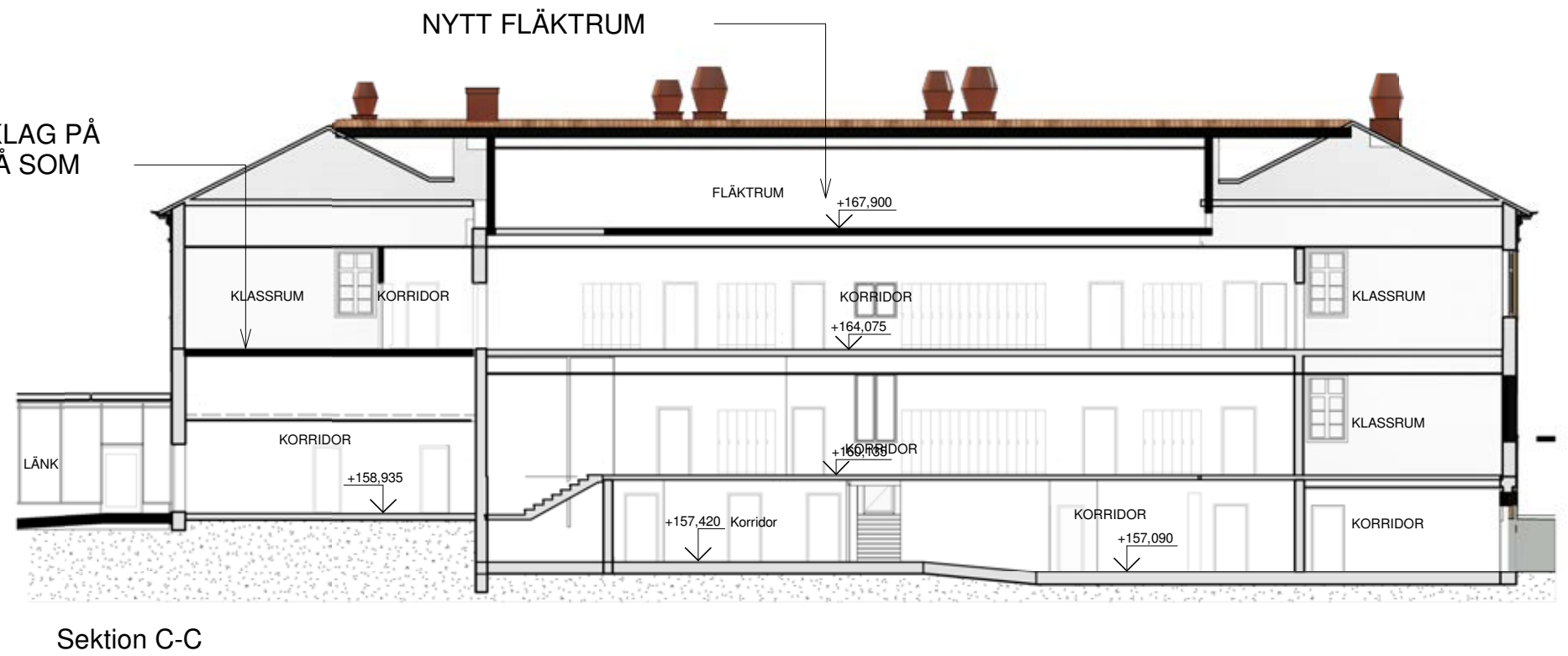
Sektioner Krusen

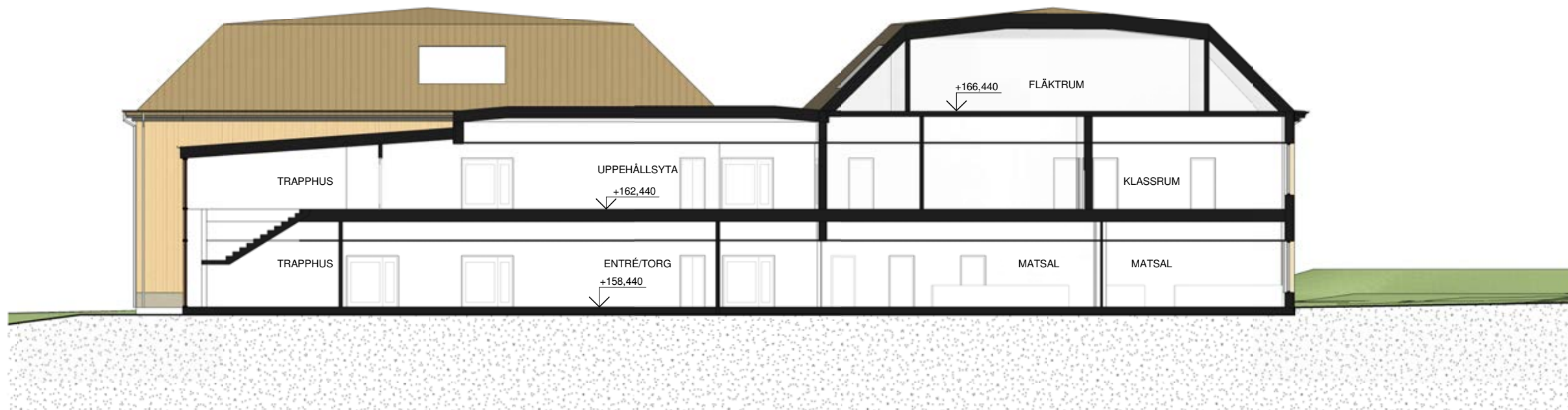
NYTT BJÄLKLAG PÅ SAMMA NIVÅ SOM PLAN 2

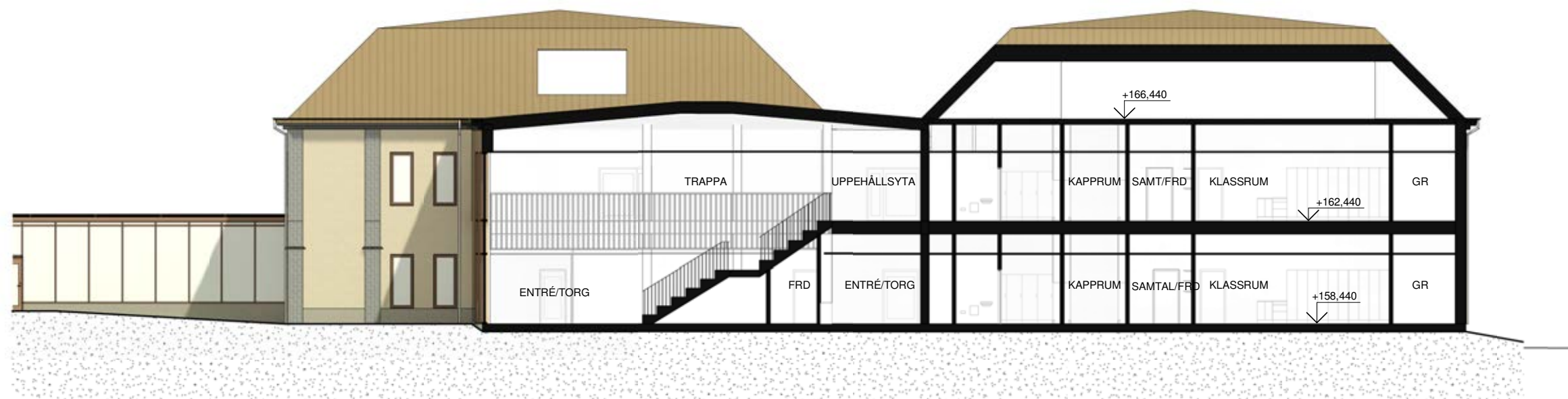
NYTT BJÄLKLAG PÅ SAMMA NIVÅ SOM PLAN 2

Sektioner Nybyggnad

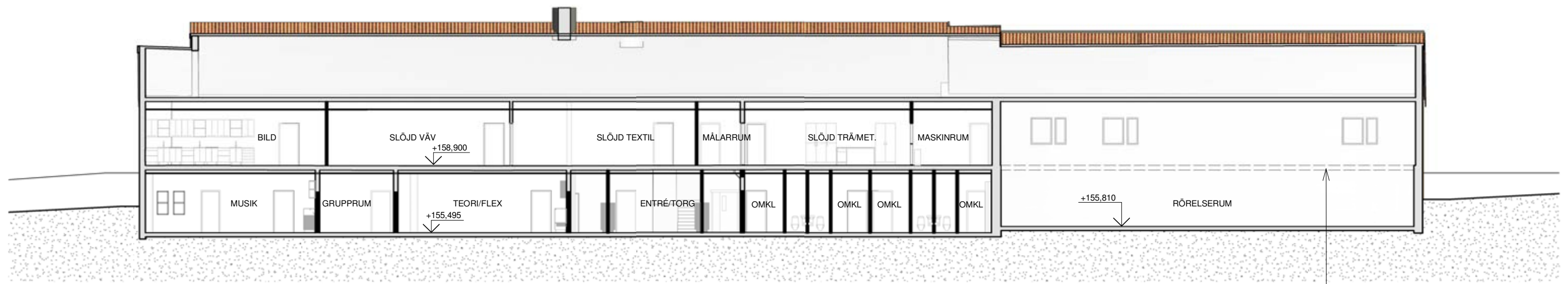

Sektion B-B

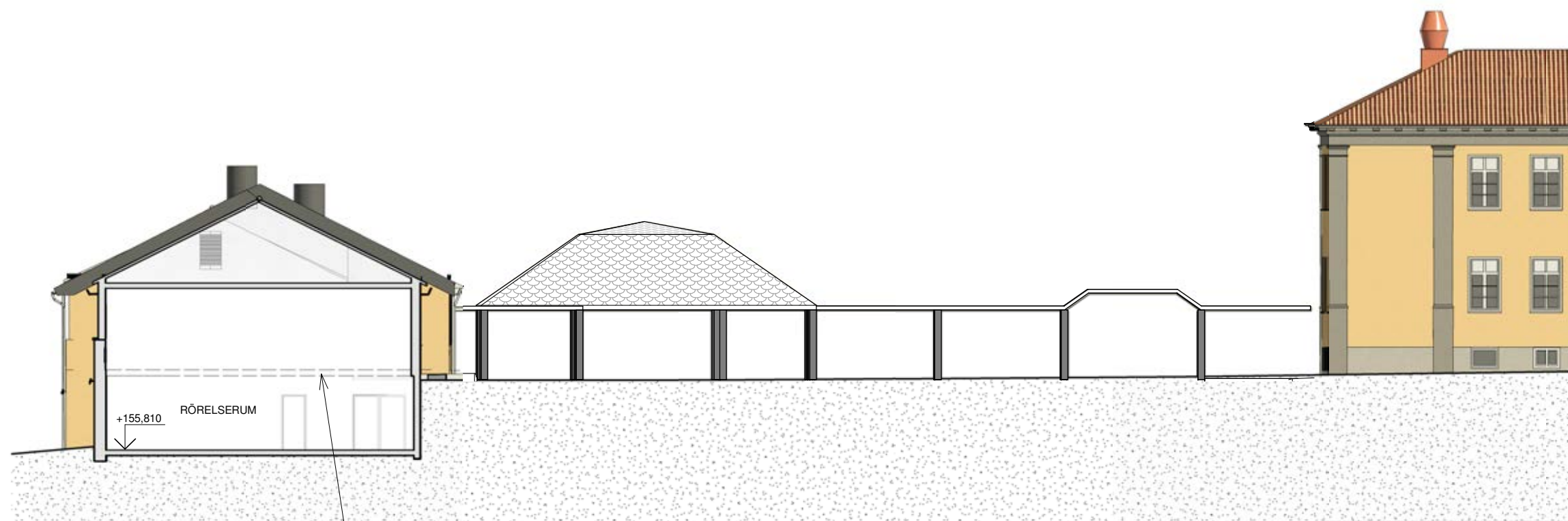
Sektion A-A

Sektioner Drotten

Sektion B-B

BEFINTLIGT BJÄLKLÄG RIVS FÖR DUBBEL TAKHÖJD

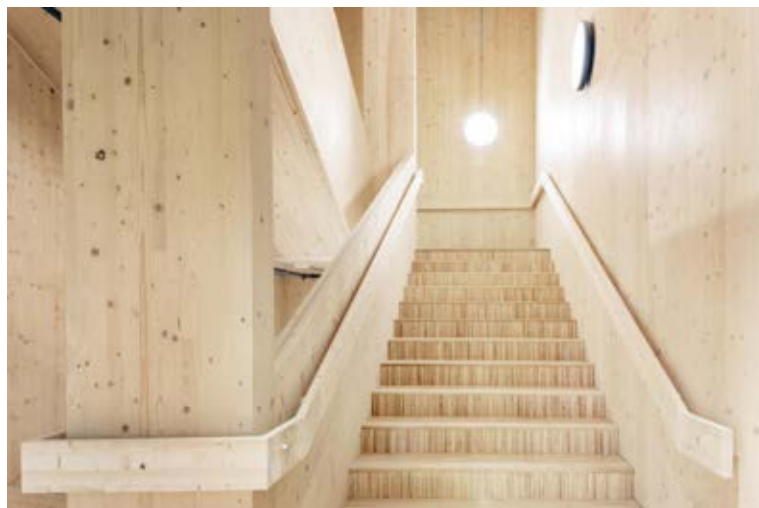
Sektion A-A

BEFINTLIGT BJÄLKLÄG RIVS FÖR DUBBEL TAKHÖJD

Interiör

TRÄ

Basen i den interiöra upplevelsen skall vara en förlängning och tolkning av husets gestaltning exteriört. En tolkning av den historiska platsen och trästaden med sin karaktär där även interiören gestaltas med trä. Där möjlighet ges lämnas trästommen synlig. Andra alternativ för invändiga ytskikt i trä kan vara träpanel, träribbor samt industriparkett.

NATURLIGA MATERIAL

Väggar interiört har dämpade kulörer för att harmoniera med trästrukturer interiört och för att minimera störande intryck. Ytskikt i naturmaterial dominerar de stora rummen och inbyggda akustiska lösningar i naturmaterial med nedtonade kulörer dämpar och absorberar ljud. Golven ska vara slitstarka med marmorerad utseende.

ÅTERBRUK

Möjligheten till återbruk av möbler och inredning bör utredas, genom en inventering av befintligt får man god överblick av vad som fortsatt kan nyttjas. Viktigt är att bruka färdigt och att sedan vid nyinköp följa ett tydlig koncept för framtida gestaltning och behovsuppfyllnad.

SKOLGÅRDEN

Centrala kvaliteter

De mest centrala kvaliteterna hos skolgårdar som har stor betydelse för barns hälsosamma liv och utveckling kan beskrivas utifrån sex funktioner: de är en arena för naturkontakt, samt för barns sociala liv, fysiska aktivitet, lärande, fria lek och återhämtning. (SLU, Rum för skolans utemiljö. Rapport 2021:4)

Begreppen har utgjort grund för dialogarbetet med elever och personal.

NATURKONTAKT

Ur dialog:

- Synd att man har tagit bort naturkontakten
- För mycket asfalt. Fler träd, buskar och gräs behövs
- Allén är fin
- Svårt att komma till ån

LÄRANDE

Ur dialog:

- Uteklassrum/kunna flytta ut klassrummet önskas, bord och tak
- Mer pedagogiskt material; så ett frö och se det växa
- Utescen

SOCIALT LIV

Ur dialog:

- Mer uppdelat för yngre och äldre. Gungor sandlek för de mindre. Hängplatser för de äldre
- Bänkar, bord, tak önskas
- Lätt att överblicka skolgården idag

ÅTERHÄMTNING

Ur dialog:

- Fler oaser behövs
- Gassande sol på gården idag
- Många dras mot skugga och planteringar
- Promenadstigar önskas

FRI LEK

Ur dialog:

- Fri lek sker idag vid allén. Barnen älskar att vara vid buskarna, pinnar, träd, gräs
- Mysigare, lugnare, mindre platser önskas
- Ytor som inte handlar om att tävla önskas

FYSISK AKTIVITET

Ur dialog:

- En bollplan för F-3, en för 4-6, en till idrotten önskas
- Linbana gillar alla
- Justerad pulkabacke
- Sparkcykelbana och skate
- Lägre basketkorgar
- Yta för landhockey
- Spolad isbana

Dialogarbete

INTRODUKTION

I en fortsättning av dialogarbetet fick elever på fritids bygga egna modeller på temat Drömskolgården. Det blev gröna leklandskap med stor variation. Vatten, grönska, solskydd och mycket lek var återkommande teman.

I en efterföljande bygg-workshop arbetade eleverna tillsammans med en konstnär. Tillsammans utforskade de naturmarken vid Ljusterån. Eleverna samlade material som de sedan byggde med på skolgården. Det råde full koncentration och fantasin flödade. Många sökte platser i skugga att bygga på, många byggde kojor, för sig själv eller några kompisar.

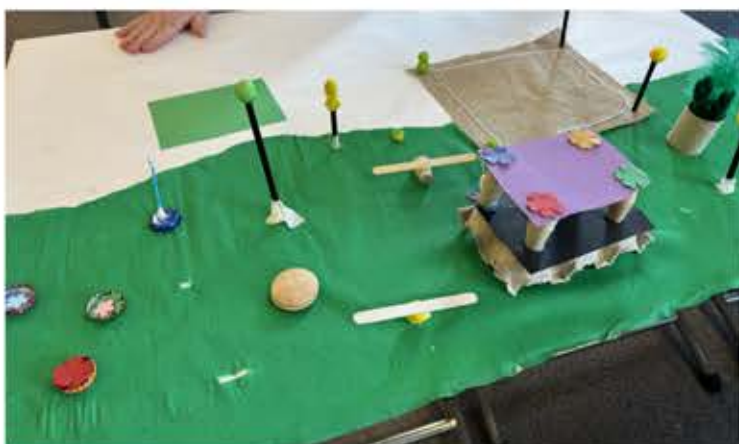
MODELLBYGGE

Vatten, träd, lekbro, rutsch, koja

Bord, gräs, blommor, vatten, klätter, solskydd

Scen, tak, grön skolgård

BYGG-WORKSHOP

Många kojbyggen tog plats i skuggan, vid träden

Stort intresse för detaljer

Ekosystemstjänster

INTRODUKTION

Flera av de centrala kvaliteterna går att relatera till sociala och kulturella ekosystemtjänster*. Utöver dessa kan flera reglerande ekosystemtjänster både tillvaratas och utvecklas på skolgården. En skolgård som tar sin utgångspunkt i resultatet av dialogarbetet med elever och personal, kan bidra med både nya och stärkta ekosystemtjänster.

*Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. (Naturvårdsverket)

Foto Åtlig skolgård

"En grön skolgård med många olika träd, buskar och blommor ger stora pedagogiska möjligheter, stärker den biologiska mångfalden, motverkar klimatförändringar och bidrar till barns hälsa och utveckling".

(SLU, Lunds Universitet, Natur på skolgården för lärande, hälsa och hållbarhet. Biodiversitet och ekosystemtjänster i ett föränderligt klimat BECC, Policy brief nr 01/2024)

SOCIALA OCH KULTURELLA EKOSYSTEMTJÄNSTER

Sociala och kulturella ekosystemtjänster ger oss upplevelserikedom och livskvalitet i form av friluftsliv, rekreation och upplevelser av natur- och kulturarv. (Naturvårdsverket)

Fysisk hälsa och mentalt välbefinnande

En variationsrik, inbjudande och grön skolgård som främjar rörelse, trygghet, välbefinnande och återhämtning.

Kulturarv och identitet

En vacker skolgård som knyter an till kulturhistorien. Dialogarbete som skapar identitet och delaktighet.

Sociala relationer

Platser för möten, inkluderande design.

Undervisning och kunskap

Synlig hantering av regnvatten.
Odling av perenna växter som exempelvis vinbär, krusbär, fruktträd, kryddväxter.
Platser för utomhusundervisning.

REGLERANDE EKOSYSTEMTJÄNSTER

Reglerande ekosystemtjänster ger oss en stabil och hälsosam naturmiljö, exempelvis genom rening av luft, mark och vatten samt pollinering. De reglerande ekosystemtjänsterna jämnar även ut effekterna av störningar och extremväder genom exempelvis vattenreglering, kolbindning och bullerdämpning. (Naturvårdsverket)

Koldioxidbindning

De hårdgjorda ytorna minimeras på skolgården. Befintlig vegetation tas tillvara. Många träd, klätterväxter, buskar planteras. Markmaterial med låga utsläpp.

Biologisk mångfald

Inhemskt växtmaterial, variationsrikt, blomning.

Rening av vatten och vattenreglering

Dagvatten fördröjs och filtreras i växtbäddar.

Klimatreglering

Värme- och solreglerande växtlighet.

Pollinering

Växter som gynnar pollinatörer. Blomning över hela säsongen.

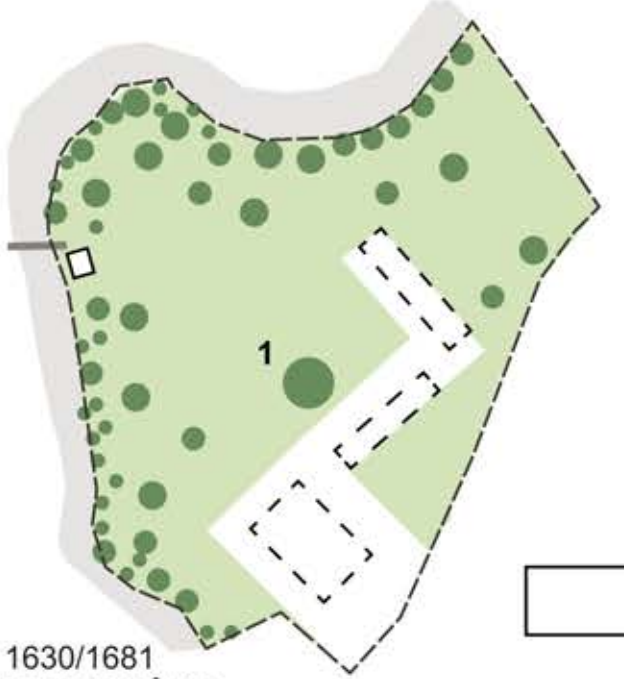
Erosionsskydd

Växter vid slänt binder jorden.

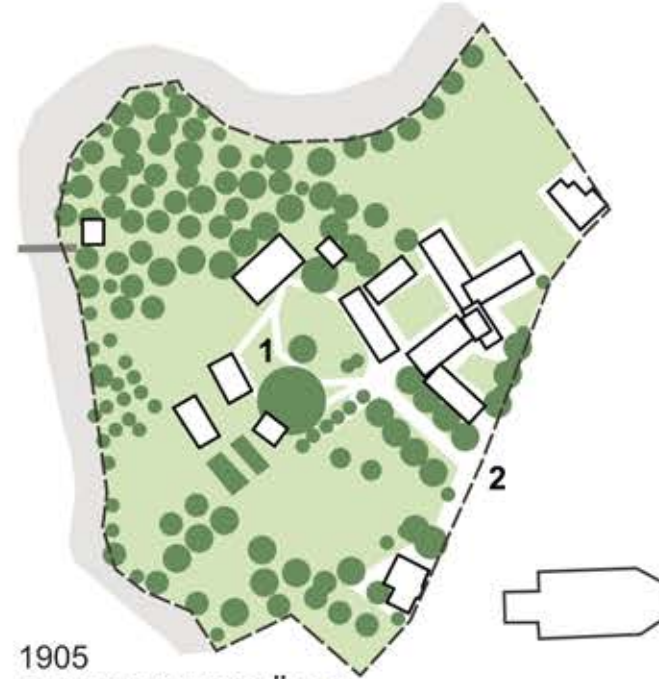
Historisk utveckling

INTRODUKTION

Bilderna visar hur bebyggelse och grönstruktur förändrats över tid. Förslaget förstärker grönskan med fler träd och buskar, samtidigt som förbindelsen till Ljusterån blir tydligare genom försiktig gallring. 1930-talets skolträdgård kommer tillbaka i ny form, och Drottning Kristinas ek återplanteras.

1630/1681
KUNGSGÅRD
Grovt antagen utifrån anläggningsplan 1630 och uppmätning 1681

1905
OFFICERSBOSTÄLLE

1936
SKOLA

1960
SKOLA

1975
SKOLA

2024
SKOLA

PROGRAMFÖRSLAG

1. DROTTNING KRISTINAS EK
1600-tal och programförslag

2. ALLÉ
1700-tal

3. SKOLTRÄDGÅRD
1930-tal och programförslag

Zonering

MÅLSÄTTNING

Hela skolgården ska nyttjas. Större delen av skolgården ska kunna överblickas från de större samlingsplatserna.

Alla elever får vistas på hela skolgården därav kommer de mer motorikkrävande delarna i skolgårdens slänter att kunna nyttjas av alla åldrar. Däremot finns ett fokus på aktiviteter för yngre barn i delen av skolgården närmast nybyggnaden och äldre barn runt Krusen.

Nedanför Drotten finns en något skymd del av skolgården. Här kommer i första hand idrottslektioner att hållas samt äldre elever vistas.

Inom varje zon finns en bollyta i gräs och en asfaltsyta för landbandy för att undvika konflikter. Dessutom finns bollytor vid idrotten nedanför Drotten.

Samlingsplatserna som skapas kommer att vara till för alla. Samlingsplatserna är också platser för undervisning och har olika teman: skogen, idrott, friluftsliv, scen, skolträdgård.

FRIYTA

Yta skolgård cirka
16000 kvadratmeter

Cirka 550 elever

Cirka 29 kvadratmeter
per elev

Rimligt mått på friyta
enligt Boverket är 30
kvadratmeter per elev.

	F-3	4-6	
Trygg zon			Torg/ samlingsplats/ uteklassrum
Aktiv zon			
Vild zon			

Programförklaring

Kvaliteter, dialogarbete och ekosystemtjänsterna är förutsättningar för programförslaget. Programförslaget kan sammanfattas i följande fyra punkter.

1. EN SKOLGÅRD MED STARK IDENTITET MED KULTURARVET SOM BAS

- Kulturhistoriskt värdefulla siktlinjer bevaras.
- Klassisk, harmonisk, symmetrisk entréplats skapas framför Krusen.
- Kulturhistoriskt passande material över hela skolgården. Kalkstensytan som binder ihop skolbyggnaderna är karaktärsskapande.
- Rak klassisk linjeföring med rundade hörn för naturliga flöden.
- Tillvaratagande av skolgårdens gröna kulturarv i form av;
- Skolträdgård med perenna, ätbara växter, uteklassrum.
- Återplantering av Drottning Kristinas ek, konst.
- Föryngring av ädellövträd som ask, lönn, kastanj, lind.

2. EN SKOLGÅRD SOM SKAPAR FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT GOTT SOCIALT LIV

- En stor variation av samlingsplatser skapas.
- Flera uteklassrum.
- Delaktighet för alla med tillgängliga stråk till all lek och till alla samlingsplatser.
- Justerade höjder för tillgänglig gångväg söder om Drotten.
- Variation av lekmöjligheter skapar ökad delaktighet.
- Platser för återhämtning.
- Tydliga entréer och trafiksituation.

3. EN SKOLGÅRD SOM STÄRKS AV DESS VACKRA LÄGE MELLAN STADEN OCH LJUSTERÅN

- Skolgårdens vackra läge vid Ljusterån tas tillvara och utvecklas med fokus på säkerhet och upplevelser. Siktlinjer skapas mot Ljusterån från flera platser på skolgården genom försiktig gallring.
- Strategiska platser för utsikt mot Ljusterån skapas.

4. EN GRÖNARE SKOLGÅRD

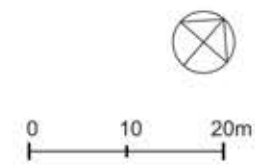
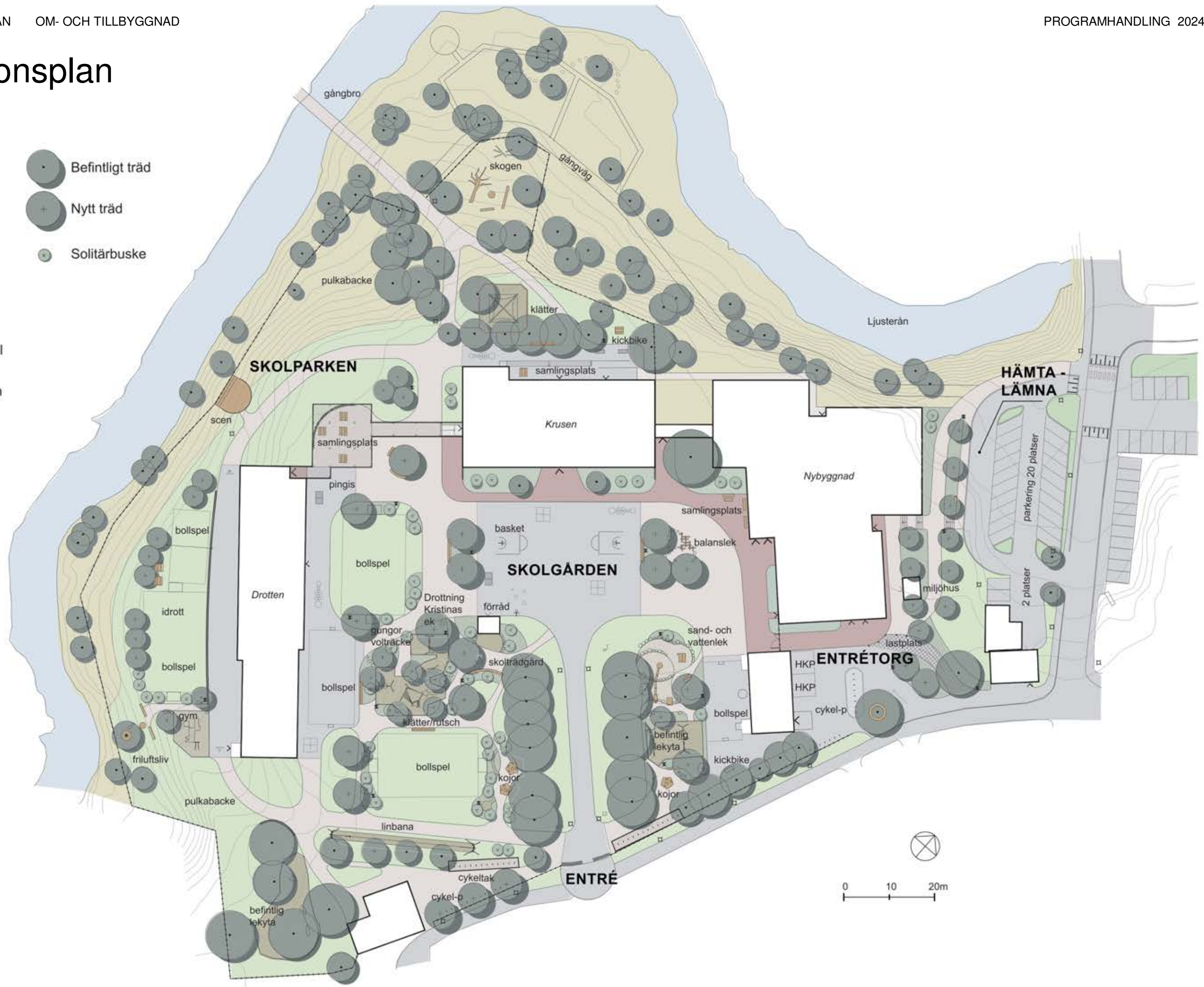
- Ökad andel gröna ytor.
- Lek integrerat i grönskan.
- Miljövänliga material med ökad genomsläpplighet.
- Dagvatten hanteras synligt där det är möjligt.
- Växtsuccession skapas. Almsjuka utgör risk för befintlig allé som på sikt kan behöva ersättas. Träd har tagits ned på skolgården utan att nya har planterats. Linjära trädrader planteras i samma riktning som befintlig allé. Det strukturerar skolgården och skapar en växtsuccession.
- Lägre rumsskapande vegetation.

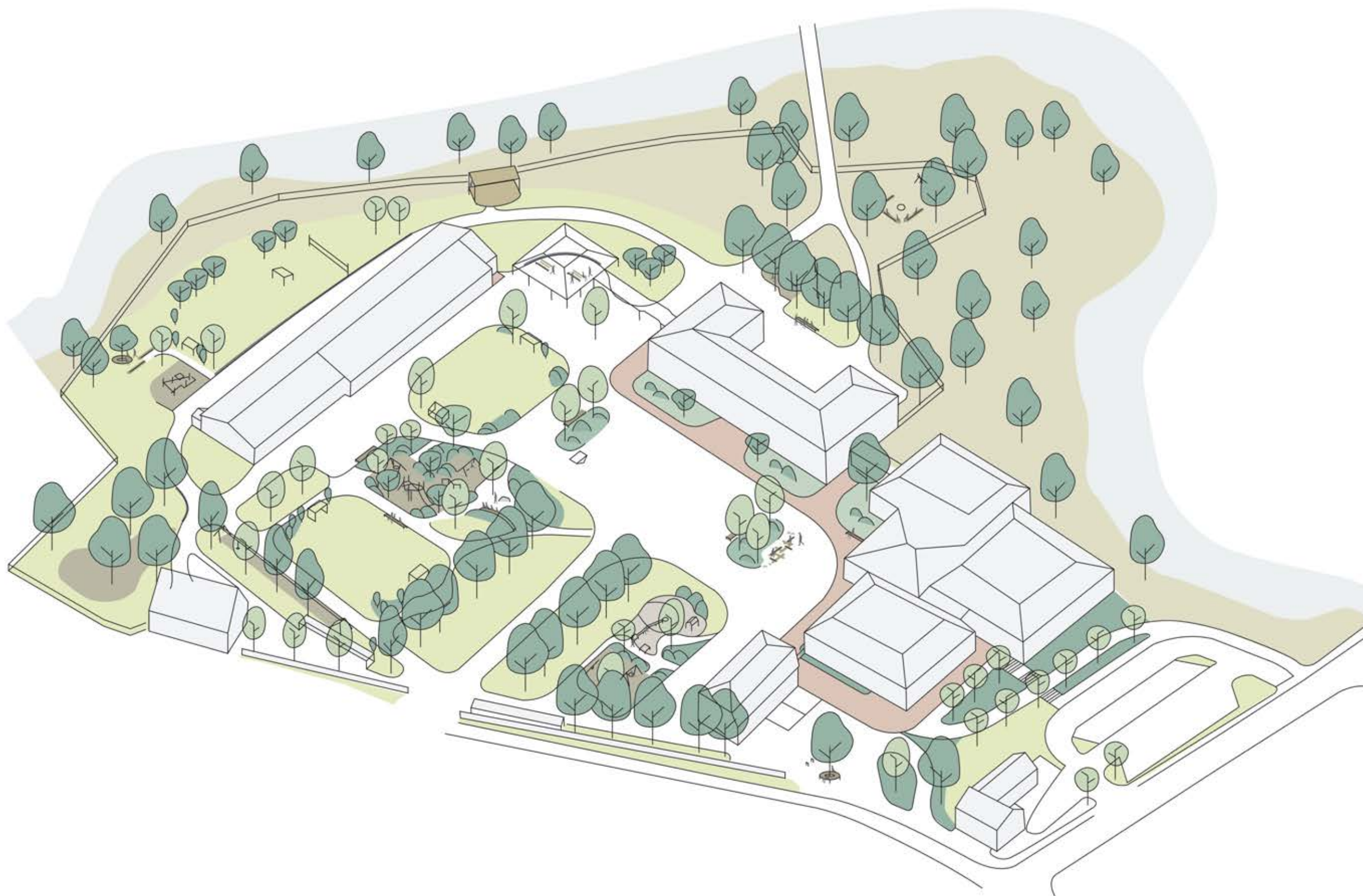
Illustrationsplan

- Gräs
- Äng
- Buskar
- Asfalt
- Stenmjöl
- Kalksten
- Bark
- Sand

- Befintligt träd
- Nytt träd
- Solitärbuske

Översikt

Skolgården

ALLÉN OCH TORGYTAN

Den gamla vackra allén leder fram till det stora öppna rummet med Krusen i centrum. De befintliga och nya skolbyggnaderna får en vacker sammanhållande torgyta av kalksten.

LEK OCH SPORT

Lekytorna bäddas in i växtlighet med varierande naturmaterial vilket skapar en kreativ och jämlik lek- och inlärningsmiljö och främjar rörelse. Det skapas också flera olika platser för sport som basket, pingis, fotboll, kickbike och landbandy. På vintern kan en yta spoljas för skridskoåkning.

SKOLTRÄDGÅRD OCH MATERIALPALETT

Skolträdgården med blommande buskar och ätbara perenner blir ett centralt uteklassrum. I anslutning till skolträdgården och den öppna torgytan placeras fritids förråd med möjlighet att låna utrustning och förvara skolträdgårdens undervisningsmaterial. Skolgårdens växtlighet och materialpalett med naturmaterial som trä och bark knyter på ett naturligt sätt samman skolan med den omgivande parken längs Ljusterån.

Murar och torgyta av kalksten
Foto Bogl

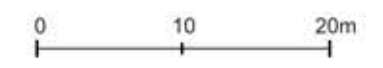
Sandlåda i nivåer, vatten

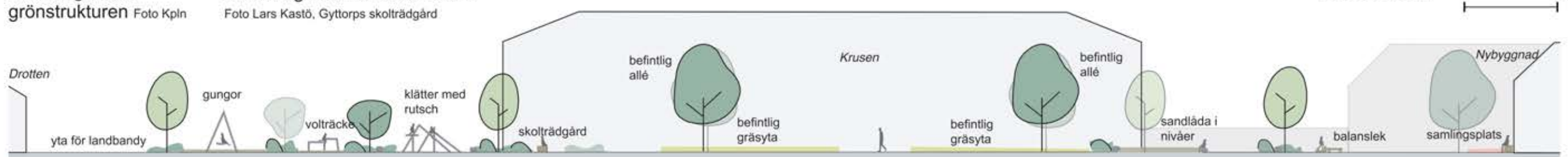
Lek integrerad i grönsstrukturen
Foto Kpln

Skolträdgård med uteklassrum
Foto Lars Kastö, Gyttorps skolträdgård

SEKTION A-a 0 5m

Skolparken

PARKYTOR

Parkytorna mellan skolan och Ljusterån med ängs- och gräsytor berikas med aktiviteter och blir på så sätt en naturlig del av skolans vistelseområde. Parken skulle kunna kallas Skolparken.

SAMLINGSPLATS MED UTSIKT

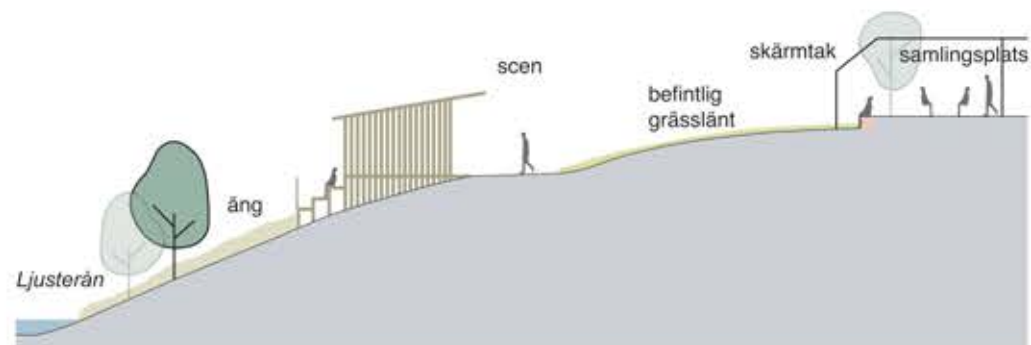
En stor samlingsplats under tak med utblick över Ljusterån placeras centralt mellan Krusen och Drotten. Härifrån kan man också åka pulka. En låg mur tar upp höjd och skapar en sittkant med utsikt. En scen placeras nedanför samlingsplatsen med möjlighet för många att uppträda och vara åskådare. Scenen blir också ett uteklassrum

UTEKLASSRUM I SKOGEN

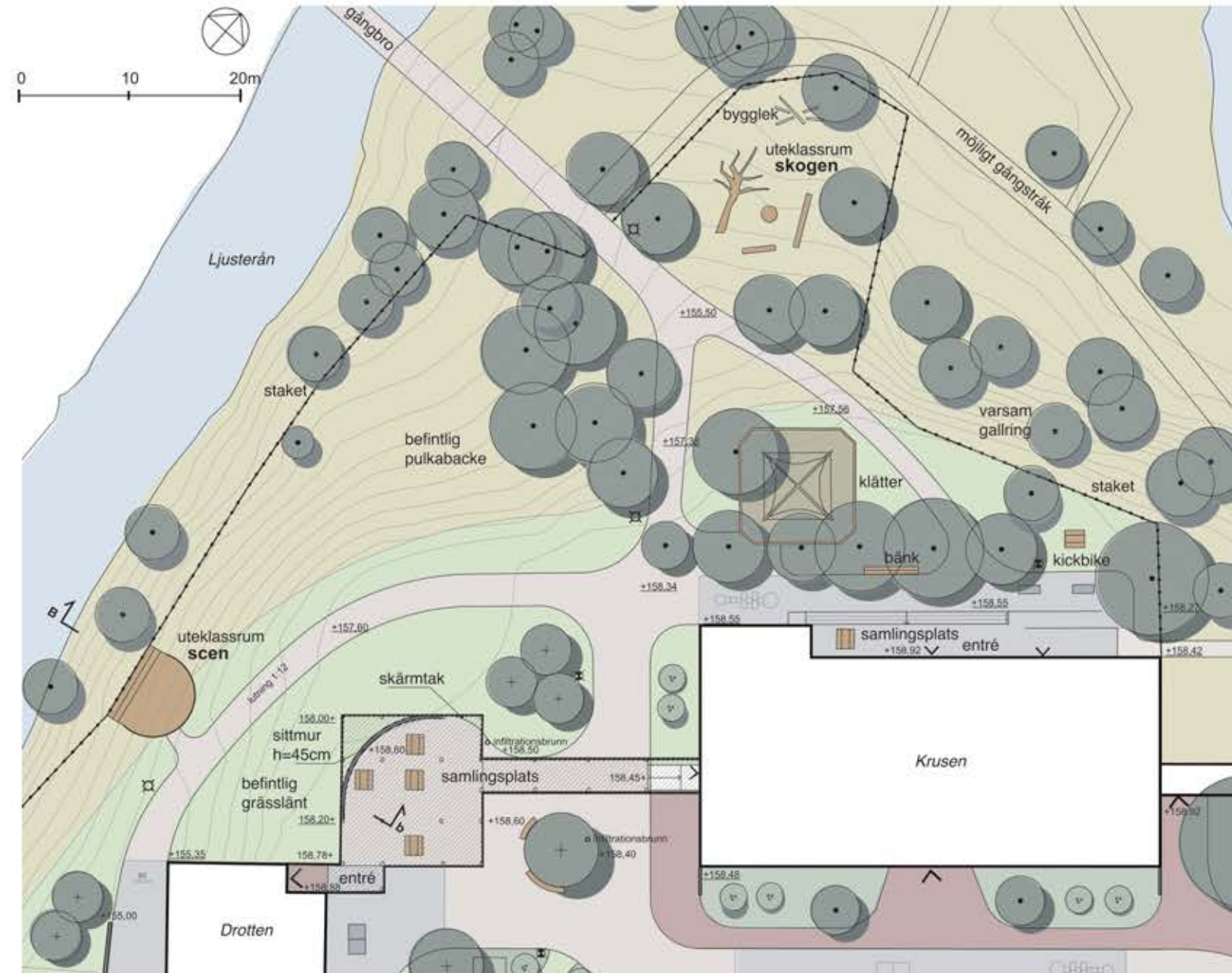
En uteklassrum i skogen med bygg- och naturlek blir skolparkens borte punkt. Därifrån har man en nära kontakt med Ljusterån tack vare siktlinjer genom varsam gallring.

AKTIVITET OCH LUGN VID KRUSEN

Vid Krusen placeras en stor klätterlek för större barn med möjlighet att nå upp till trädtopparna. Nedtagna stammar från gallring används som avgränsningar i lektytor. Från Krusens baksida skapas en utgång och uteplats mot Ljusterån med plats för kickbike, skate, bänkar och bord.

SEKTION B-b 0 5m

Utblickar över Ljusterån
Foto Kennet Ruona

Äng och klippt gräs

Stor samlingsplats under tak
Foto Bogl

Uteklassrum och bygglek
Foto Ätlig skolgård

Scen med utsikt
Foto Bogl

Klättra bland trädtopparna
Foto Kompan

Skolparken

IDROTT

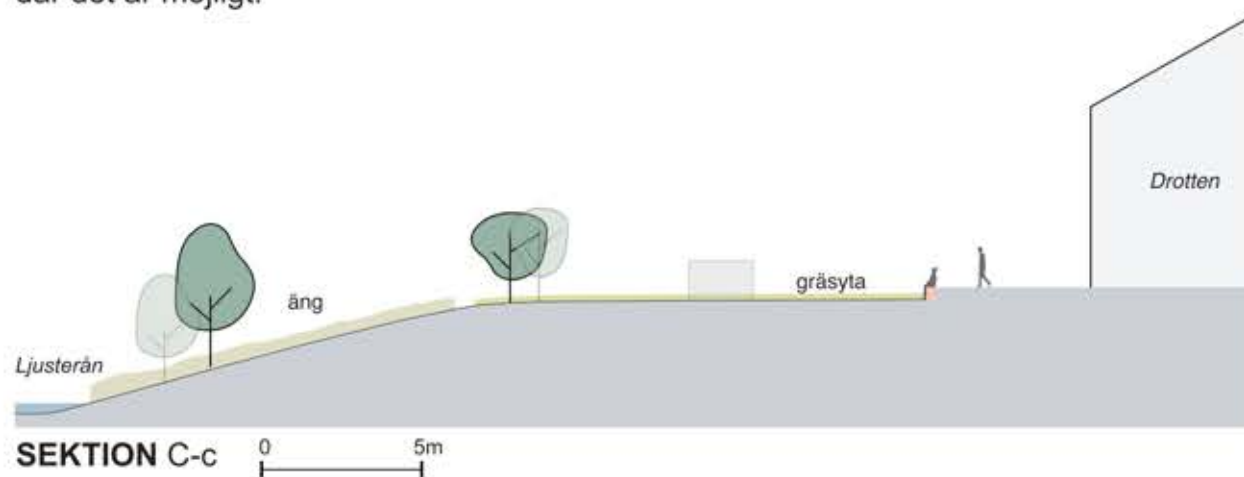
Nedanför Drotten skapas en stor gräsyta för många att samlas och utöva olika typer av aktiviteter. Marken görs flackare och höjden tas upp i en låg sittmur. Denna del av Skolparken ges ett fokus på idrott med fotbollsmål, volleybollnät och ett utegym. Ytan ligger i direkt anslutning till det planerade rörelserummet i Drotten och blir ett uteklassrum för idrott. Flera nya träd som kommer att skugga denna soliga del av skolgården planteras.

FRILUFTSLIV

Ett uteklassrum för friluftsliv med utblick över Ljusterån ges en ombonad utformning kring en befintlig spännande hängpil. En mindre pulkabacke kan tillskapas då befintligt staket flyttas ut i tomtgränsen.

DELAKTIGHET FÖR ALLA

Gångvägen söder om Drotten flackas ut så att den får en tillgänglig lutning på 1:12. Till skolans alla samlingsplatser och lekytor skapas tillgängliga stråk. Över hela skolans område hanteras dagvatten synligt där det är möjligt.

Gräsytor för många att samlas
Foto Vittra

Pulkabacke

Möjlighet till gymnastik
Foto Tress

Friluftsliv kring hängpil
Foto Ätlig skolgård

Låg sittmur
Foto Bogl

Synlig dagvattenhantering
Foto Lövetanna landskap

Trafik

HÄMTA - LÄMNA

På den västra sidan om Vattugränd/Hallbergs backe mellan Strandvägen och Västra Långgatan planeras det för hämtning och lämning för föräldrar som har ett behov av att skjutsa sina barn med bil. Programförslaget bygger på en tidigare utredning (Ramboll, 2020-06-08) med mindre justeringar för att klara tillgängligheten avseende lutning.

En upphöjd korsning med gång- och cykelpassage planeras i anslutning till korsningen Vattugränd/Hallbergs backe och Västra Långgatan. Körbanan enkelriktas med vinklade parkeringsplatser för att minska risken för konfliktytor med oskyddade trafikanter. Hämtning och lämning sker parallellt med en gångbana närmst Kungsgårdsskolan med anslutning mot entrétorget via trappor.

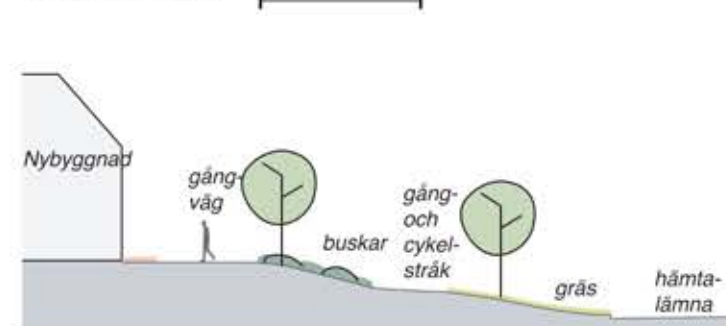
Befintlig hämtning och lämning vid Sätters kyrka på Storgatan påverkas ej av programförslaget och kommer att kvarstå för en bättre spridning av trafiken under morgonens och eftermiddagens maxtimme.

GÅNG- OCH CYKELTRAFIK

Vid planerad yta för hämtning och lämning planeras det för gång- och cykelstråk utmed parkeringsområdets västra sida parallellt med Ljusterån. Detta gör det möjligt för barn och unga att på ett mer trafiksäkert sätt passera området jämfört med idag. Den upphöjda korsningen vid Vattugränd/Hallbergs backe och Västra Långgatan sänker hastigheten vid skolområdet.

Vid förlängningen av Västra Långgatan förlängs gångbanan så att barn på ett mer trafiksäkert sätt kan nå skolan jämfört med idag.

SEKTION D-d

PERSONALPARKERING

Programförslaget möjliggör för 22 bilparkeringsplatser med angöring från Vattugränd/Hallbergs backe. Körbanan enkelriktas med vinklade parkeringsplatser för att minska risken för konfliktytor med oskyddade trafikanter. I tidigare utredning (Ramboll, 2020-06-08) planeras även parkeringsplatser på östra sidan om Vattugränd/Hallbergs backe. Detta programförslag har inte tagit hänsyn till eventuell placering och reglering av dessa.

ENTRÉTORG

Entrétorget utformas för att fungera som en mötesplats för elever och personal vid skolverksamheten där gång- och cykeltrafikanter på ett trafiksäkert sätt kan mötas.

LEVERANSER OCH SOPHANTERING

Varuleveranser och sophantering sker via en vändrörelse i anslutning till skolentrén. Tidigare utredning (Ramboll, 2020-06-08) bedömdes inom projektgruppen riskera att användas som yta för hämtning och lämning av föräldrar till barn på Kungsgårdsskolan. Detta programförslag innebär nu att endast varuleveranser, sophantering och nyttjande av parkeringsplatser för rörelsehindrade får trafikera förlängningen av Västra Långgatan. Detta regleras med en med en förbudsskylt mot trafik med annat motordrivet fordon än moped klass II (även kallad C3) samt tilläggstavla där det framgår vilka som är undantagna förbudet. Vidare skyltats utfarten för varuleveranser och sophantering med förbudsskylt mot infart med fordon (även kallad C1).

Välkomnande bänk runt träd
Foto Nola

Cykelparkering
Foto Vestre

Dagvattenhantering
Foto Tyréns

Bilaga ekonomi till Programhandling

Sammanfattning av projektet

Projektet omfattar om- och tillbyggnad av Kungsgårdsskolan enl Programhandling inkl illustrationsplan för skolgård och trafikytor. Förutsättningar för projektet framgår av programhandlingen samt nedanstående förtydliganden.

Genomförande av projektet

De skollokaler som ingår i KG nuvarande omfattning kommer inom kort behöva ersättas. Den äldre modulbyggnaden, Fogden, är i dåligt skick och står på utfylld mark med otillräcklig bärighet. Lokalen behöver ersättas.

Det senaste tillskottet av moduler på platsen, Guldhuset, har tillfälligt bygglov som går ut december 2026. Lokalen behöver ersättas.

Efter beslut om genomförande kommer upphandling av totalentreprenör ske under ledning av fastighetskontoret. Upphandlings- och ersättningsform beslutas senare.

Projektet kommer genomföras med skolverksamheten kvar i lokaler inom området i så stor utsträckning som möjligt. Anpassad skola samt årskurs 5 som idag finns i en del av Fogden behöver evakueras tidigt i byggskedet. Utredning av tillfartsvägar till byggplatsen vid ombyggnad av befintliga byggnader kommer erfordras.

Ekonomi

Beräknad kostnad för genomförande av projektet enligt programhandlingen uppgår till ca 350 miljoner kronor i kostnadsläge 2024. En bedömning av tillkommande finansieringsbehov på grund av indexkostnader under byggtiden, kan ske efter beslut om tidplan för genomförande. Aktuell tidpunkt för beslut och genomförande får anses lämplig då dels inflation såväl som ränteläge är vikande samt byggbranschen f.n är undersysselsatt. Intresset för detta projekt torde vara mycket intressant på byggmarknaden.

Viktigt underlag för beslut är nedanstående jämförelse för kommunens årliga driftskostnader avseende Kungsgårdsskolan. Tabellen visar gällande budget för 2024 inkl prognostiserade justeringar i jämförelse med uppskattade kostnader baserade på verksamhetens och fastighetskontorets uppskattningar av driftskostnader när nya Kungsgårdsskolan står klar. Kapitalkostnaden är baserad på upptagande av lån till hela projektkostnaden 350 miljoner kronor. Avskrivningstid bedömt till genomsnittligt 32 år samt ränta 2,5%.

Kostnader för ev evakueringar och tillfälliga skollokaler har ej medtagits i beräkningen.

	Nuvarande 2024 KGskolan åk 1-6 + PG åk F	Framtida KG-skolan åk F-6	Förändring
<u>Lokalhyra</u>			
Kungsgårdsskolan	4 432	22 346	17 449 kkr
<i>Krusen</i>		<i>Byggs om</i>	
<i>Drotten</i>		<i>Byggs om</i>	
<i>Fogden</i>		<i>Rivs</i>	
<i>Guldhuset</i>		<i>Flyttas</i>	
<i>Jumbo</i>		<i>Hys ut</i>	
Prästgårdsskolan	465		
<u>Lokalservice</u>			
Kungsgårdsskolan	1 484	1201	-594 kkr
Prästgårdsskolan	311		
<u>Kost</u>			
Kungsgårdsskolan	4 310	<i>Kök o matsal på KG</i>	5 674
Prästgårdsskolan	591		773 kkr
Personalkostnader	33 900	30 100	-3 800 kkr
Övriga verksamhetskostnader	1 800	1 800	0 kkr
Total årlig kostnad	47 293 kkr	61 121 kkr	13 828 kkr

Kostnad per elev

Antal inskrivna elever per 240813	468
Kostnad per elev gamla KG +PG	101 kkr
Kostnad per elev nya KG	131 kkr
Förändring per elev	30 kkr

I ovanstående tabell kan konstateras att kostnaden för Kungsgårdsskolan F-6 ökar med ca 30 000 kr, motsvarande ca 13,8 miljoner årligen. Jämförelsen bör dock kompletteras med en uppskattning av de kostnader som kommunen oavsett står inför, i det fall projektet enligt programhandlingen ej genomförs.

De framtida kostnader som då avses är:

1. Ersättning av lokalerna i Fogden som idag nyttjas för årskurs 5.
2. Ersättning av lokaler i Guldhuset som idag nyttjas av årskurs 3 samt Studiero.
3. Kungsgårdsskolans andel av nödvändig upprustning av Klockarskolans kök och matsal som idag nyttjas av samtliga elever F-9.

4. I det fall befintliga byggnader och installationer på Kungsgårdsskolan ej ska åtgärdas enligt programhandlingen, återstår såväl planerat som akut underhållsbehov. Kostnaderna i närtid bedöms vara omfattande.

Sammantaget har kostnader som kommunen kommer behöva investera beroende på ovanstående åtgärder punkt 1-4 uppskattats till ca 80-100 miljoner kronor eller omräknat som årlig driftskostnad 5,5-6,5 milj kr. På grund av denna uppskattning minskar ovanstående skillnad i årlig kostnad före och efter om- och tillbyggd Kungsgårdsskola till 7,3-8,3 milj kronor. Befintliga byggnader Krusen och Drotten samt utemiljön är i övrigt lämnade utan åtgärd och skolans övriga begränsningar är ej åtgärdade.

Ytterligare en intressant jämförelse är vad elevkostnad för grundskola är i jämförbara kommuner. Enligt kommunernas redovisningar i Kolada tycks Säter ligga lågt, trots stora genomförda investeringar i skolorna i Enbacka och Stora Skedvi.

Kf § 8 Avtal Folkets Hus

KS2024/0393

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till avtal mellan Sätters kommun och föreningen Folkets Hus u p a med giltighet 2025-01-01 t o m 2027-12-31.

Reservation

Caroline Willfox (M), Roger Siljeholm (M) och Roger Carlsson (SD) reserverar sig mot beslutet.

”Moderaterna anser att kommunen borde utreda hur avtalet är förenligt med likabehandlingsprincipen i enlighet med kommunallagen. Detta då det är ett förslag på nyupprättat avtal och att det inte känns rimligt att gynna en enskild förening på detta sätt.

Avtalet skulle utifrån liggande förslag behöva omarbetas då det lämnar många oklarheter och frågeställningar öppna. Man hänvisar som exempel till att eventuella kollisioner ska skötas "genom dialog mellan parterna". Det saknas allt för mycket information och tydliga gränsdragningar för vad som gäller för att det skulle gå att ta beslut på dagens liggande avtalsförslag.”

Förslag till beslut

Caroline Willfox (M) yrkar återremiss på förslag till avtal.

Mats Nilsson (S) yrkar att kommunstyrelsen godkänner förslag till avtal.

Ordförandes anmärkning

”Jag har som ordförande bett Caroline Willfox lämna motivering skriftligt till protokollet men hon vill inte göra detta. Så vi får acceptera detta och lämna återremissen utan motivering.”

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra varvid han finner att kommunstyrelsen beslutet enligt Mats Nilsson (S) förslag att godkänna förslag till avtal.

Ks § 122 forts

Omröstning begärs och genomförs. 11 ledamöter är röstberättigade.

Följande beslutsgång godkänns för omröstning:

Ja-röst till Mats Nilsson (S) förslag.

Nej-röst till förslaget om återremiss.

Hans Johansson (C)	Ja
Caroline Willfox (M)	Nej
Annika Karlsson (S)	Ja
Mattias Almroth (S)	Ja
Roger Siljeholm (M)	Nej
Håkan Karlsson (S)	Ja
Roger Carlsson (SD)	Nej
Karin Frejd (C)	Ja
Daniel Ericgörs (KD)	Ja
Magnus Gabrielson (MP)	Ja
Mats Nilsson (S)	Ja

Med 8 ja-röster mot 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat enligt Mats Nilsson (S) förslag att godkänna förslag till avtal.

Ärendebeskrivning

Kulturnämnden har 2024-10-03 beslutat föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige godkänna upprättat avtal mellan Sätters kommun och föreningen Folkets Hus u p a.

Föreningen Sätters Folkets Hus ek för har sedan många år bedrivit föreningsverksamhet i byggnaden Folkets Hus. Tillgången till lokalerna har reglerats i ett hyresavtal som löper ut 2024-12-31. Verksamhetsstöd till föreningen har reglerats i separata driftsavtal.

Dialog har förts mellan kommunen och föreningen i syfte att skapa ett nytt avtal där fokus är att öka och bredda Folkets Hus utbud som mötesplats. För bägge parter ska det vara ett ekonomiskt hållbart avtal.

I avtalet uttrycks en ambition att tillsammans utveckla Folkets Hus i Säter till en allmänt känd och uppskattad mötesplats för kultur och nöjesupplevelser samt arrangemang som stödjer demokrati- och samhällsutveckling, bildning och kreativt skapande.

Ks § 122 forts

Föreningen och kommunen ska i samverkan och tillsammans med andra aktörer främja ett levande förenings- och kulturliv i kommunen. Föreningen och Sätters kommun arbetar bägge för ett öppet och inkluderande samhälle för alla oavsett, kön, ålder, etnicitet, sexuell läggning, religiös trosuppfattning och funktionsnedsättning.

En utmaning i processen med att tillsammans arbeta fram ett avtal som lämnar utrymme åt bägge parter att utvecklas och förändras. Bägge parter ska kunna ställa om sina verksamheter utifrån olika behov, både interna och externa, som kan uppstå. Parterna har under processen ökat samarbetet genom att Kulturenheten nu har ett kontor i byggnaden.

Kulturnämnden har också gett Kulturchef i uppdrag att undersöka möjligheterna att samverka med fler parter i kvarteret Bikupan.

Avtalet innehåller några konkreta förändringar:

- Kommunen tar ett större helhetsansvar för fastigheten.
- Kommunen har större möjligheter att nyttja lokalerna utan att debiteras. Motprestationen i detta är att kommunen bistår med arbetsinsatser vid bokningar.
- Samverkan på alla nivåer formaliseras för att både lösa vardagen men också möjliggöra större strategiska utvecklingsfrågor.

Förutsättningar

- Föreningen Folkets Hus får ett årligt aktivitetsstöd på 600 t Kr.
- Föreningen tar ansvar för ekonomi, personal, arbetsmiljö, IT.
- Ett ”evenemangsråd” bildas som strategiskt arbetar med utvecklingsfrågor. VAD ska vi göra? Styrelsen, kulturchef, kultursekreterare ingår. Syftet är att dels öka kulturutbudet i fastigheten, dels att identifiera investeringar som behöver göras utifrån verksamheternas behov.
- Vecko- eller månadsmöten genomförs för mer operativ planering i syfte att öka förståelsen för varandras verksamheter och kunna hjälpas åt.

Beslutsunderlag

Avtalsförslag Sätters kommun och Föreningen Folkets Hus

Avtal Folkets Hus

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar hänskjuta beslut om avtal med föreningen Folkets Hus u p a till kommunstyrelsen utan eget förslag i avvaktan på kulturnämndens beslut.

Ärendebeskrivning

Föreningen Säter Folkets Hus ek för har sedan många år bedrivit föreningsverksamhet i byggnaden Folkets Hus. Tillgången till lokalerna har reglerats i ett hyresavtal som löper ut 2024-12-31. Verksamhetsstöd till föreningen har reglerats i separata driftsavtal.

Dialog har förts mellan kommunen och föreningen i syfte att skapa ett nytt avtal där fokus är att öka och bredda Folkets Hus utbud som mötesplats. För bägge parter ska det vara ett ekonomiskt hållbart avtal.

I avtalet uttrycks en ambition att tillsammans utveckla Folkets Hus i Säter till en allmänt känd och uppskattad mötesplats för kultur och nöjesupplevelser samt arrangemang som stödjer demokrati- och samhällsutveckling, bildning och kreativt skapande.

Föreningen och kommunen ska i samverkan och tillsammans med andra aktörer främja ett levande förenings- och kulturliv i kommunen. Föreningen och Säter kommun arbetar bägge för ett öppet och inkluderande samhälle för alla oavsett, kön, ålder, etnicitet, sexuell läggning, religiös trosuppfattning och funktionsnedsättning.

En utmaning i processen med att tillsammans arbeta fram ett avtal som lämnar utrymme åt bägge parter att utvecklas och förändras. Bägge parter ska kunna ställa om sina verksamheter utifrån olika behov, både interna och externa, som kan uppstå. Parterna har under processen ökat samarbetet genom att Kulturenheten nu har ett kontor i byggnaden

Kulturnämnden har också gett Kulturchef i uppdrag att undersöka möjligheterna att samverka med fler parter i kvarteret Bikupan.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Avtalet innehåller några konkreta förändringar:

- Kommunen tar ett större helhetsansvar för fastigheten.
- Kommunen har större möjligheter att nyttja lokalerna utan att debiteras. Motprestationen i detta är att kommunen bistår med arbetsinsatser vid bokningar.
- Samverkan på alla nivåer formaliseras för att både lösa vardagen men också möjliggöra större strategiska utvecklingsfrågor.

Förutsättningar

- Föreningen Folkets Hus får ett årligt aktivitetsstöd på 600 t Kr.
- Föreningen tar ansvar för ekonomi, personal, arbetsmiljö, IT.
- Ett ”evenemangsråd” bildas som strategiskt arbetar med utvecklingsfrågor. VAD ska vi göra? Styrelsen, kulturchef, kultursekreterare ingår. Föreningar med stort intresse i lokalerna bör ingå, t ex EDE-film och Hedemora svängäng. Syftet är att dels öka kulturutbudet i fastigheten, dels att identifiera investeringar som behöver göras utifrån verksamheternas behov.
- Vecko- eller månadsmöten genomförs för mer operativ planering i syfte att öka förståelsen för varandras verksamheter och kunna hjälpas

Beslutsunderlag

Avtalsförslag Sätters kommun och Föreningen Folkets Hus

Delges

Skriv text här.

Underskrifter

Anette Kotilainen
Kulturchef

Sektorchefs namn
Titel

Nyttjanderättsavtal mellan Säters kommun och Föreningen Säters Folkets Hus

Parter:

Säters Kommun
Orgnr 212000-2247
Box 300
783 27 Säter, nedan Kommunen

Föreningen Säters Folkets Hus u p a
Orgnr 782600-0874
Järnvägsgatan 22
783 20 Säter, nedan Föreningen

Bakgrund

Kommunen och Föreningen uttrycker genom detta avtal en överenskommelse att tillsammans utveckla Folkets Hus i Säter till en allmänt känd och uppskattad mötesplats för kultur- och nöjesupplevelser samt arrangemang som stödjer demokrati- och samhällsutveckling, bildning och kreativt skapande.

Föreningen och Kommunen ska i samverkan och tillsammans med andra aktörer främja ett levande förenings- och kulturliv i kommunen. Föreningen och Kommunen arbetar bägge för ett öppet och inkluderande samhälle för alla oavsett, kön, ålder, etnicitet, sexuell läggning, religiös trosuppfattning och funktionsnedsättning.

Folkets Hus är en central del av kvarteret Bikupan. Föreningen visar bio, ordnar digitala visningar av opera och hockey samt arrangerar kulturevenemang och föreläsningar i begränsad omfattning. Därutöver hjälper Föreningen andra utövare att, mot ersättning, genomföra olika arrangemang som dans och utställningar. Kommunen nyttjar främst lokalerna genom Kulturenheten och Kulturskolan, men även för andra möten som t ex Fullmäktige.

I och med detta avtal förbinder sig bägge parter att fortsätta samverka på ett konstruktivt sätt. Fokus ska vara utveckling tillsammans, och tillsammans med andra föreningar, för att skapa ännu mer aktiviteter i huset till glädje och nytta för säterbor och besökare.

Ansvar för fastigheten

Kommunen äger fastigheten. Kommunen bekostar och utför fastighetsdriften såsom värme, vatten och avlopp, sophämtning, snöröjning, yttre och inre underhåll, reparationer och lås och larm.

Föreningen får nyttja fastigheten enligt följande.

Föreningen har ensamrätt till ett kontor, köket och ett serverrum för bioprojektor.

Kommunens Kulturenhet och Fritidsenhet har ett gemensamt kontorsutrymme i huset för att verka nära egna arrangemang, möta föreningar och om möjligt kunna vara behjälpliga vid kommunens egna bokningar.

Övriga utrymmen i fastigheten är bokningsbara för Föreningen, Kommunen och andra aktörer. Föreningen sköter bokning av lokalerna, eventuellt kan Kommunens bokningssystem nyttjas i framtiden. Om så sker ska denna förändring behandlas i enlighet med vad som anges under rubriken "Ändrade förutsättningar" nedan.

Bokningar ska ske fortlöpande. Om kollision skulle uppstå mellan två bokningar ska detta lösas i dialog mellan parterna.

Föreningen sköter och bekostar städning och teknik i hela byggnaden, förutom det kontor som Kulturenheten nyttjar. Där städar Kulturenheten själva. Föreningen har rätt att debitera kostnaden för städningen och teknik på annan aktör som arrangerar ett evenemang.

Föreningen betalar alla drifts och licenskostnader relaterade till Föreningens verksamhet.

Föreningen ansvarar för ekonomihantering, personalansvar och arbetsmiljöansvar vad avser egen verksamhet.

Övriga villkor

Det är en viktig grund för detta avtal att andra aktörer än Föreningen och Kommunen har möjlighet att nyttja lokalerna. Parterna ska därför arbeta aktivt med att söka samverka med övrigt föreningsliv m fl parter i syfte att möjliggöra för dessa att nyttja lokalerna.

Föreningen erlägger ingen hyra för att disponera lokalerna.

Kommunen ska ha tillgång till lokaler för evenemang, sammanträden, orkesterundervisning o dyl (efter bokning) men då endast betala för de faktiska kostnader som kan uppstå för städning, möblering, tekniskstöd och annat. Bokningsrutiner för kommunens verksamheter ska finnas och vara tydligt kommunicerade. Avbokning av gjord bokning skall ske senast 7 arbetsdagar innan bokad tid.

För att säkerställa en ekonomisk hållbarhet i Föreningen ska ekonomisk delårsrapport presenteras för Kulturnämnden 31 augusti med därtill hörande verksamhetsrapport.

Bidrag

Föreningen får en månatlig ersättning för att skapa kulturaktiviteter samt möjliggöra för kommunen och fler föreningar att bedriva verksamhet i huset.

Som bidrag för ovanstående verksamhet erhåller Föreningen femtiotusen (50 000) kronor/månad. under avtalsperioden. Beloppet räknas upp enl PKV fr o m 2026 (Prisindex kommunala verksamheter). Beloppet utbetalas månadsvis.

Föreningen äger utöver det kommunala bidraget rätt att själv uppbära samtliga intäkter i verksamheten.

Föreningen ska vid uthyrning/arrangemang som genomförs inom konkurrensutsatta områden tillse att skattemedel inte används för att genomföra dessa.

Hävningsrätt

Kommunen äger rätt att med omedelbar verkan häva avtalet helt eller delvis om Föreningen:

- gör sig skyldig till att brista i åtagande enligt detta avtal och rättelse inte skett efter påpekande.
- blir föremål för ansökan om, eller sätts i konkurs, likvidation eller annat liknande förfarande.
- genom företrädare för Föreningen gör sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.
- inte fullgör sina åtaganden avseende socialförsäkringsavgifter och skatter eller andra offentliga utgifter.
- genomför aktiviteter utan giltiga tillstånd, t ex lotteritillstånd och alkoholtillstånd.
- före eller efter detta avtals undertecknande underlåtit att lämna uppgifter om Föreningen och dess verksamhet av väsentlig betydelse för avtalets tillkomst och fortsatta giltighet.

Kontaktpersoner

Föreningen och Kommunen ska utse kontaktperson som företräder parterna i den dagliga verksamheten i lokalerna.

Kontaktperson i fastighetsfrågor är Kommunens fastighetschef eller person som denne utser.

Kontaktperson i verksamhetsfrågor är Kommunens kulturchef eller person som denne utser.

Föreningen och Kommunen ska även ha regelbundna möten för att gemensamt driva utvecklingsfrågor. Kommunen kallar till sådana diskussioner.

Ändrade förutsättningar

Utifrån hur verksamheter utvecklas och förändras kan avtalet justeras under avtalsperioden, vilket noteras i form av tilläggsavtal. Det kan t ex handla om ansvar för bokningssystem. Detta ska alltid föregås av en överenskommelse som präglas av transparens och dialog i samförstånd.

Avtalstid

Detta avtal gäller from 2025-01-01—2027-12-31.

Avtalet upphör att gälla utan föregående uppsägning.

Tvist

Eventuell tvist ska i första hand söka lösas genom förhandlingar mellan parterna. Om detta inte lyckas ska tvisten avgöras av allmän domstol.

Villkor

Detta avtal ska för att bli gällande godkännas av Kommunfullmäktige i Sätters kommun genom beslut som vinner laga kraft. Avtalet ska även godkännas av Föreningen Sätters Folkets Hus styrelse.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Säter den
För Sätters Kommun

Säter den
För Föreningen Sätters Folkets Hus u p a

- Plats och tid:** Torsdag den 3 oktober kl 13.00- 13.50 på Rådhuset i rum utsikten för ordförande, sekreterare, justeringsperson samt kulturchef.
Övriga ledamöter via Teams.
- Beslutande:** Lennart Götesson (S) ordförande
Göran Söderqvist (M)
Kristina Hult (C)
Lena Stigsdotter (V)
Daniel Ericgörs (KD)
Hans-Otto Jönsson (L)
Nils-Erik Unnerud (S)
- Övriga deltagare:** Margareta Jakobsson, sekreterare
Anette Kotilainen, kulturchef
- Utses att justera:** Göran Söderqvist
- Justeringens plats och tid:** Direktjustering
- Paragrafer:** § 66

Underskrifter:

Sekreterare

Ordförande

_____
Margareta Jakobsson

_____
Lennart Götesson

Justerande

_____
Göran Söderqvist

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

- Organ:** Kulturnämnden
- Sammanträdesdatum:** 2024-10-03
- Datum för anslags uppsättande:** 2024-10-03
- Datum för anslags nedtagande:** 2024-10-25
- Förvaringsplats för protokollet:** Kulturenheten

Kn § 66 Avtal mellan Sätters kommun och föreningen Folkets Hus i Säter u.p.a 2025-01-01—2027-12-31

KN2024/0048

Beslut

Kulturnämnden godkänner avtalet med tillägget att och föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna förslag till avtal mellan Sätters kommun och föreningen Folkets Hus u p a med giltighet 2025-01-01 tom 2027-12-31.

Kulturnämnden beslutar att ge kulturchefen i uppdrag att avsikten är att föreningen ska nyttja kommunens bokningssystem.

Ärendebeskrivning

Föreningen Sätters Folkets Hus ek för har sedan många år bedrivit föreningsverksamhet i byggnaden Folkets Hus. Tillgången till lokalerna har reglerats i ett hyresavtal som löper ut 2024-12-31. Verksamhetsstöd till föreningen har reglerats i separata driftsavtal.

Dialog har förts mellan kommunen och föreningen i syfte att skapa ett nytt avtal där fokus är att öka och bredda Folkets Hus utbud som mötesplats. För bägge parter ska det vara ett ekonomiskt hållbart avtal.

I avtalet uttrycks en ambition att tillsammans utveckla Folkets Hus i Säter till en allmänt känd och uppskattad mötesplats för kultur och nöjesupplevelser samt arrangemang som stödjer demokrati- och samhällsutveckling, bildning och kreativt skapande.

Föreningen och kommunen ska i samverkan och tillsammans med andra aktörer främja ett levande förenings- och kulturliv i kommunen. Föreningen och Sätters kommun arbetar bägge för ett öppet och inkluderande samhälle för alla oavsett, kön, ålder, etnicitet, sexuell läggning, religiös trosuppfattning och funktionsnedsättning.

En utmaning i processen med att tillsammans arbeta fram ett avtal som lämnar utrymme åt bägge parter att utvecklas och förändras. Bägge parter ska kunna ställa om sina verksamheter utifrån olika behov, både interna och externa, som kan uppstå. Parterna har under processen ökat samarbetet genom att Kulturenheten nu har ett kontor i byggnaden

Kn § 66 forts

Kulturnämnden har också gett Kulturchef i uppdrag att undersöka möjligheterna att samverka med fler parter i kvarteret Bikupan.

Avtalet innehåller några konkreta förändringar:

- Kommunen tar ett större helhetsansvar för fastigheten.
- Kommunen har större möjligheter att nyttja lokalerna utan att debiteras. Motprestationen i detta är att kommunen bistår med arbetsinsatser vid bokningar.
- Samverkan på alla nivåer formaliseras för att både lösa vardagen men också möjliggöra större strategiska utvecklingsfrågor.

Förutsättningar

- Föreningen Folkets Hus får ett årligt aktivitetsstöd på 600 t Kr.
- Föreningen tar ansvar för ekonomi, personal, arbetsmiljö, IT.
- Ett ”evenemangsråd” bildas som strategiskt arbetar med utvecklingsfrågor. VAD ska vi göra? Styrelsen, kulturchef, kultursekreterare ingår. Andra föreningar med stort intresse i lokalerna bör ingå. Syftet är att dels öka kulturutbudet i fastigheten, dels att identifiera investeringar som behöver göras utifrån verksamheternas behov.
- Vecko- eller månadsmöten genomförs för mer operativ planering i syfte att öka förståelsen för varandras verksamheter och kunna hjälpas åt.

Beslutsunderlag

Avtalsförslag Sätters kommun och Föreningen Folkets Hus

Delges

Kommunstyrelsen

Kf § 9 Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende kollektivtrafik

KS2024/0369

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna:

1. Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län”
2. Beslutet gäller under förutsättning att alla Dalarnas kommuner fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Region Dalarna och Dalarnas kommuner har genom ”Skatteväxlingsavtal” och ”Tilläggsavtal” reglerat ansvar, finansiering och samrådsförfaranden gällande kollektivtrafik och skolskjutsar i länet.

”Tilläggsavtalets” punkt 5.1.8, fastställer att skolkortskostnaden är 350 kr exklusive mervärdesskatt. Skolkortskostnaden har endast justerats en gång sedan ”Skatteväxlingsavtalet” började gälla 2018, vilket bidragit till att regionen saknar kostnadstäckning för skolskjutsverksamheten.

Region Dalarna och Dalarnas kommuner är överens om att det behövs en justering av skolkortskostnaden, samt att kostnaden årligen ska indexeras. Den nya skolkortskostnadsmodellen, enligt ”Ändringsavtalet”, ska bidra till kostnadsneutralitet samt förutsägbarhet för både regionen och kommunerna.

Förslag ny överenskommelse gällande skolkort

Ny överenskommelse avseende pris och index för skolkort:

- a) Skolkortskostnaden fastställs till 500 kr exkl moms (”Grundpriset”) från och med september 2024 till och med december 2025.
- b) Skolkortskostnaden ska från och med januari 2026 årsvis indexeras med det genomsnittliga Trafikindexet för respektive Trafikföretag (”Indextalet”) med basmånad januari 2024.

Ks § 121 forts

Beräkning av nytt pris sker enligt följande:

Nytt pris för år 2026 är Grundpriset multiplicerat med Indexalet för januari 2025 delat med Indexalet för basmånad; nytt pris för 2027 är Grundpriset multiplicerat med Indexalet för januari 2026 delat med Indexalet för basmånad osv.

c) Det nya priset för kommande år ska meddelas Kommunerna senast i april året innan.

Bilagor

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Protokoll Kollektivtrafiknämnden daterat 2024-08-29, §59 Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner kollektivtrafik”
2. Beslutsmissiv - Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner angående kollektivtrafik” daterat 2024-08-26
3. Ändring av p. 5.1.8 i ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län”
4. Skatteväxlingsavtal

Ändringsavtal till Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende kollektivtrafik

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta att godkänna:

- Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län”
- Beslutet gäller under förutsättning att alla Dalarnas kommuner fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Region Dalarna och Dalarnas kommuner har genom ”Skatteväxlingsavtal” och ”Tilläggsavtal” reglerat ansvar, finansiering och samrådsförfaranden gällande kollektivtrafik och skolskjutsar i länet.

”Tilläggsavtalets” punkt 5.1.8, fastställer att skolkortskostnaden är 350 kr exklusive mervärdesskatt. Skolkortskostnaden har endast justerats en gång sedan ”Skatteväxlingsavtalet” började gälla 2018, vilket bidragit till att regionen saknar kostnadstäckning för skolskjutsverksamheten.

Region Dalarna och Dalarnas kommuner är överens om att det behövs en justering av skolkortskostnaden, samt att kostnaden årligen ska indexeras. Den nya skolkortskostnadsmodellen, enligt ”Ändringsavtalet”, ska bidra till kostnadsneutralitet samt förutsägbarhet för både regionen och kommunerna.

Förslag ny överenskommelse gällande skolkort

Ny överenskommelse avseende pris och index för skolkort:

- Skolkortskostnaden fastställs till 500 kr exkl moms (”Grundpriset”) från och med september 2024 till och med december 2025.
- Skolkortskostnaden ska från och med januari 2026 årligen indexeras med det genomsnittliga Trafikindexet för respektive Trafikföretag (”Indextalet”) med basmånad januari 2024. Beräkning av nytt pris sker enligt följande:
Nytt pris för år 2026 är Grundpriset multiplicerat med Indextalet för januari 2025 delat med Indextalet för basmånad; nytt pris för 2027 är Grundpriset multiplicerat med Indextalet för januari 2026 delat med Indextalet för basmånad osv.
- Det nya priset för kommande år ska meddelas Kommunerna senast i april året innan.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Bilagor

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Protokoll Kollektivtrafiknämnden daterat 2024-08-29, §59 Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner kollektivtrafik”
2. Beslutsmissiv - Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner angående kollektivtrafik” daterat 2024-08-26
3. Ändring av p. 5.1.8 i ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län”
4. Skatteväxlingsavtal

Catherine Hellgren
Ekonomichef

Marita Skog
Kommundirektör

2024-08-29

§59 Ändringsavtal till "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende kollektivtrafik "

Diarienummer KTN2022/79

Kollektivtrafiknämndens beslut

Kollektivtrafiknämnden föreslår regionstyrelsen:

1. Ändringsavtal till "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län", godkänns.
2. Beslutet gäller under förutsättning att alla Dalarnas kommuner fattar motsvarande beslut.

Regionfullmäktige fattar slutligt beslut i punkt 1 och punkt 2.

Kollektivtrafiknämnden beslutar för egen del:

3. Ändringsavtalet skickas till Dalarnas kommuner för godkännande.

Sammanfattning av ärendet

Region Dalarna och Dalarnas kommuner har genom "Skatteväxlingsavtal" och "Tilläggsavtal" reglerat ansvar, finansiering och samrådsförfaranden gällande kollektivtrafik och skolskjutsar i länet.

"Tilläggsavtalets" punkt 5.1.8, fastställer att skolkortskostnaden är 350 kr exklusive mervärdesskatt. Skolkortskostnaden har endast justerats en gång sedan "Skatteväxlingsavtalet" började gälla 2018, vilket bidragit till att regionen saknar kostnadstäckning för skolskjutsverksamheten.

Region Dalarna och Dalarnas kommuner är överens om att det behövs en justering av skolkortskostnaden, samt att kostnaden årligen ska indexeras. Den nya skolkortskostnadsmodellen, enligt "Ändringsavtalet", ska bidra till kostnadsneutralitet samt förutsägbarhet för både regionen och kommunerna.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande daterat 2024-08-23
2. "Ändringsavtal" till "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län"
3. Beslutsmissiv daterat 2024-08-26
4. "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län"

5. Beslut RF 2022-10-03 Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner om kollektivtrafiken
6. "Skatteväxlingsavtal"

Förslag till beslut under sammanträdet

1. Kaj Bergenhill (M) föreslår att ärendet bordläggs med motiveringen att handlingarna inkommit sent samma dag som nämndmötet och därför inte gett oppositionspartierna tillräcklig tid att bereda ärendet.
2. Abbe Ronsten (S) föreslår bifall till utsänt förslag till beslut.

Beslutsgång

Liselotte Forsberg (SD) och Lasse Jansson (SD) deltar inte i beslutet.

Ordförande ställer Kaj Bergenhills (M) förslag mot Abbe Ronstens (S) förslag och finner att kollektivtrafiknämnden beslutat enligt Abbe Ronstens (S) förslag.

Reservation

Kaj Bergenhill (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag med motiveringen att handlingarna inkommit sent samma dag som nämndmötet och därför inte gett oppositionspartierna tillräcklig tid att bereda ärendet.

Skickas till

Dalarnas kommuner

Förvaltningschef kollektivtrafikförvaltningen

Förvaltningscontroller kollektivtrafikförvaltningen

Regionstyrelsen

Kommuner i Dalarnas län
Region Dalarna

Beslutsmissiv - Ändringsavtal till ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner angående kollektivtrafik”

Region Dalarna är regional kollektivtrafikmyndighet och har genom överenskommelse med Dalarnas kommuner sedan 1 januari 2018 ansvar för att upphandla och samordna kollektivtrafik och skolskjutsar i länet. Ansvar, finansiering och samrådsförfaranden regleras i ”Skatteväxlingsavtalet”. 2023 tecknades ”Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län”.

”Tilläggsavtalets” punkt 5.1.8, fastställer att skolkortskostnaden är 350 kr exklusive mervärdesskatt. Skolkortskostnaden har endast justerats en gång sedan ”Skatteväxlingsavtalet” verkställdes 2018, vilket bidragit till att regionen saknar kostnadstäckning för skolskjutsverksamheten.

Förslag på förändringar av skolkortskostnadsmodellen har beretts i tjänstepersonsgrupp med representanter från Region Dalarna och Dalarnas kommuner.

Ärendet har också beretts av politisk arbetsgrupp, utsedd av Beredningen för Dalarnas utveckling (BDU), bestående av Elin Norén, Mats Nilsson, Abbe Ronsten, Fredrik Jarl och Mikael Thalín.

Beredningen för Dalarnas utvecklings (BDU) sammanträdde 5 juni 2024 och ställde sig bakom förslag från politisk arbetsgrupp gällande skolkortskostnader.

Förslaget innebär:

- Kostnaden per skolkort fastställs till 500 kr från september 2024.
- Kostnaden kommer att vara 500 kr per skolkort även hela år 2025.
- Därefter ska kostnaden regleras av index, och priset för kommande år ska meddelas kommunerna senast i april året innan.
- Det index som ska användas är Region Dalarnas egna kostnadsindex för kollektivtrafiken.
- Kostnaden för 2026 ska baseras på indexutvecklingen för perioden januari 2024 till januari 2025. Kommande år ska kostnaden beräknas på samma sätt.

- Inför nästa avtalsperiod, som beräknas komma 2028, ska nya diskussioner föras om eventuell förändring av indexberäkningen.

Förslag till beslut

Förslaget från den politiska arbetsgruppen som BDU utsett har formaliserats i ett "Ändringsavtal" till "Tilläggsavtalet" som ska godkännas av Dalarnas kommuner och Region Dalarna.

Regionen planerar att behandla ärendet på Regionfullmäktige under hösten och samtliga kommuner uppmanas besluta godkänna "Ändringsavtalet" innan årsskiftet.

Avtalet kommer efter godkännande signeras digitalt av behörig beslutsfattare/firmatecknare vilket Region Dalarna samordnar.

Nedan är fritt att använda som stöd för kommunens beredning och beslut

Besluts punkterna är:

1. Ändringsavtal till "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län", godkänns.
2. Beslutet gäller under förutsättning att alla parter (Dalarnas kommuner och Region Dalarna) fattar motsvarande beslut.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande daterat xxxx-xx-xx (kommunens eget dokument)
2. "Ändringsavtal" till "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län" (biläggs utskicket från Region Dalarna och diarieförs av kommunen)
3. "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län" (kommunens eget dokument)
4. "Skatteväxlingsavtal" (kommunens eget dokument)

Sammanfattning

Region Dalarna och Dalarnas kommuner har genom "Skatteväxlingsavtal" och "Tilläggsavtal" reglerat ansvar, finansiering och samrådsförfaranden gällande kollektivtrafik och skolskjutsar i länet.

"Tilläggsavtalets" punkt 5.1.8, fastställer att skolkortskostnaden är 350 kr exklusive mervärdesskatt. Skolkortskostnaden har endast justerats en gång sedan "Skatteväxlingsavtalet" började gälla 2018, vilket bidragit till att regionen saknar kostnadstäckning för skolskjutsverksamheten.

Region Dalarna och kommunerna är överens om att det behövs en justering av skolkortskostnaden, samt att kostnaden årligen ska indexeras. Den nya skolkortskostnadsmodellen, enligt "Ändringsavtalet", ska bidra till

kostnadsneutralitet samt förutsägbarhet för både regionen och kommunerna.

Beskrivning av ärendet och skäl till beslut

Sedan 1 januari 2018 ansvar Region Dalarna för att upphandla och samordna kollektivtrafik och skolskjutsar i länet. Detta genom avtal, "Skatteväxlingsavtalet", med Dalarnas kommuner om ansvar, finansiering och samrådsförfaranden gällande kollektivtrafik.

"Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län" tecknades 2023 för att reglera och förtydliga fördelningen av kostnader samt samverkansformer.

"Tilläggsavtalets" punkt 5.1.8, fastställer att skolkortskostnaden är 350 kr exklusive mervärdesskatt. Skolkortskostnaden har endast justerats en gång sedan "Skatteväxlingsavtalet" verkställdes 2018, vilket bidragit till att regionen saknar kostnadstäckning för skolskjutsverksamheten.

En arbetsgrupp med två representanter från regionen och fyra representanter från kommunerna har under hösten 2023 och våren 2024, arbetat fram förslag på justeringsmodell för skolkortskostnaden. Under senare delen av våren 2024 beredde en politisk arbetsgrupp, utsedd av Beredningen för Dalarnas utveckling (BDU) ärendet och presenterade förslag på ny modell för skolkortskostnad på BDUs sammanträde 5 juni 2024.

Region Dalarna och kommunerna genom BDU och arbetsgruppen med tjänstepersoner är överens om att det behövs en justering av skolkortskostnaden, samt att kostnaden årligen ska indexeras. Den nya skolkortskostnadsmodellen ska bidra till kostnadsneutralitet samt förutsägbarhet.

En justering av skolkortskostnaden ska, enligt "Tilläggsavtalet", föregås av behandling i Beredningen för Dalarnas utveckling ("BDU") samt därefter godkännas av respektive part innan justering av skolkortskostnaden debiteras.

Förslaget formaliserades i ett avtal som har stämts med tjänstepersonsgruppen innan godkännande av den politiska arbetsgruppen.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Här skriver respektive kommun om ekonomiska konsekvenser

Juridik

Kommunerna ansvar för skolskjuts i enlighet med skollagen (2010:800). Regionen har, som Regional kollektivtrafikmyndighet, ansvar att upphandla persontransport- och samordningstjänster för detta ändamål. "Skatteväxlingsavtalet", och senare även "Tilläggsavtalet", reglerar även att kommunerna ska finansiera skolskjutsarna genom köp av skolkort.

Enligt 2 kap 12 § lag (2010:1065) om kollektivtrafik får den regionala kollektivtrafikmyndigheten, efter en överenskommelse med kommun eller region, upphandla persontransport- och samordningstjänster för sådana transportändamål som kommunerna eller regionen ska tillgodose samt samordna sådana transporttjänster. I Dalarna är regionen den regionala kollektivtrafikmyndigheten, vilket medför att överenskommelsen endast behöver tecknas mellan regionen och kommunerna. Avtalsförhållandet är att anse som köp av tjänst från kommunernas sida och regionen är leverantör av dessa tjänster. Parterna har överenskommit ett visst pris för tillhandahållandet av tjänsten; priset är skolkortskostnaden.

Ärendet bedöms inte omfattas av retroaktivitetsförbudet i 2 kap 4 § kommunallagen (2017:725) trots att kostnadsökningen, enligt avtalet, träder i kraft före avtalet undertecknats av parterna. Det främsta skälet är att denna uppgörelse är köp av tjänst mellan två rättssubjekt. Retroaktivitetsförbudet i kommunallagen innebär att kommuner och regioner inte får fatta beslut negativa följder för medlemmarna som avser tid som redan passerat, såsom att höja taxor eller skatter retroaktivt. I aktuellt fall bedöms inte beslutet ge några varken ge negativa effekter eller vara till nackdel för Dalarnas kommun- och regionmedlemmar. Därmed bör avtalsupplägget vara tillåtet.

Avtalsrättsligt finns det inget hinder mot att ändras avtal retroaktivt om alla parter godkänner ändringen. Om ändringen däremot är ensidig kan ändringen klandras med stöd av avtalslagen om ändringen är att anse som oskälig. I aktuellt fall sker dock ändringen genom att samtliga parter godkänner ett transparent förslag som förhandlats med representanter från alla parter, och därmed torde det inte finnas någon grund för klander och jämkning utifrån någon av avtalslagens grunder.

Ärendet är avstämt med regionens jurist som också tagit fram avtalsförslaget.

Skickas till

Kollektivtrafikförvaltningen Region Dalarna

Ändring av p. 5.1.8 i "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län"

1. Parter

- a) Region Dalarna, ("**Regionen**"), och
- b) Avesta kommun, Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun, Leksands kommun, Ludvika kommun, Malung-Sälens kommun, Mora kommun, Orsa kommun, Rättviks kommun, Smedjebackens kommun, Sätters kommun, Vansbro kommun, och Älvdalens kommun, ("**Kommunerna**")

Regionen och Kommunerna benämns nedan var för sig som "**Part**" eller "**Parten**" eller gemensamt som "**Parter**" eller "**Parterna**".

2. Bakgrund

Parterna till detta ändringsavtal ("**Avtalet**") har sedan tidigare ingått "Tilläggsavtal mellan Region Dalarna och Dalarnas kommuner avseende ansvar, samråd och ekonomiska effekter av skatteväxlingen av kollektivtrafiken i Dalarnas län" ("**Tilläggsavtalet**") som är ett tilläggsavtal till avtalet som ingick i samband med ansvarsöverförandet och skatteväxlingen av kollektivtrafiken ("**Skatteväxlingsavtalet**").

Kommunerna har ett författningenligt ansvar för skolskjuts i enlighet med skollagen (2010:800). Regionen har, som Regional kollektivtrafikmyndighet, genom Skatteväxlingsavtalet åtagit sig att upphandla persontransport- och samordningstjänster för detta ändamål. Skatteväxlingsavtalet, och sedermera även Tilläggsavtalet, reglerar även att Kommunerna ska finansiera skolskjutsarna genom köp av skolkort.

Parternas senaste överenskommelse – Tilläggsavtalets punkt 5.1.8 – stipulerar att skolkortskostnaden är 350 kr exklusive mervärdesskatt. Skolkortskostnaden har justerats en gång sedan Skatteväxlingsavtalet verkställdes, vilket bidragit till att regionen saknar kostnadstäckning för skolskjutsverksamheten. Parterna är överens om att det behövs en justering av skolkortskostnaden, samt att kostnaden dessutom årligen ska indexeras. Den nya skolkortskostnadsmodellen ska bidra till kostnadsneutralitet samt en förutsägbarhet, både mellan parterna och inom respektive parts berörda verksamheter.

Regionens kostnader för den upphandlade trafiken indexeras ("**Trafikindexet**"). Indexet utgår ifrån Svensk kollektivtrafiks indexråds rekommenderade indexkorg. Den exakta viktningen och sammansättningen varierar mellan de olika upphandlade Trafikföretagen. Regionen har i dagsläget två trafikoperatörer ("**Trafikföretagen**"), och två olika indexkorgar.

3. Parternas överenskommelse

3.1 Ny överenskommelse avseende pris och index för skolkort

- a) Skolkortskostnaden fastställs till 500 kr exkl moms ("**Grundpriset**") från och med september 2024 till och med december 2025.

- b) Skolkortskostnaden ska från och med januari 2026 årsvis indexeras med det genomsnittliga Trafikindexet för respektive Trafikföretag ("**Indextalet**") med basmånad januari 2024. Beräkning av nytt pris sker enligt följande:
Nytt pris för år 2026 är Grundpriset multiplicerat med Indextalet för januari 2025 delat med Indextalet för basmånad; nytt pris för 2027 är Grundpriset multiplicerat med Indextalet för januari 2026 delat med Indextalet för basmånad osv.
- c) Det nya priset för kommande år ska meddelas Kommunerna senast i april året innan.

3.2 *Retroaktiv fakturering av mellanskillnad*

Regionen får inte fakturera den nya skolkortskostnaden förrän samtliga parter undertecknat Avtalet. Fram till och med undertecknande skett faktureras därför skolkortskostnaden enligt Tilläggsavtalet. Efter att samtliga parter undertecknat Avtalet får Regionen tilläggsfakturera mellanskillnaden för den nya skolkortskostnaden och den gamla skolkortskostnaden för perioden mellan september 2024 och senast fakturerade månaden.

Fakturering sker i enlighet med redan utarbetade rutiner och överenskommelser.

3.3 *Uppföljning av Avtalet och Tilläggsavtalet*

Parterna ska i god tid innan nästa Trafikavtal träder i kraft – som beräknas till tidtabellsskiftet i juni 2028 – genomlysna Avtalets, och eventuellt Tilläggsavtalets, regleringar, för att tillse att Avtalet och Tilläggsavtalet på ett korrekt sätt återspeglar dels Trafikindexet, dels eventuellt förändrade förhållanden och åtaganden i den nya trafikupphandlingen.

4. *Avtalets ikraftträdande*

Detta Avtal träder i kraft så snart samtliga parter undertecknat Avtalet. Undertecknande sker genom digital signering.

5. *Avtalet i förhållande till Skatteväxlingsavtalet och Tilläggsavtalet*

Utöver de förändringar som beskrivs i Avtalet ska Skatteväxlingsavtalet och Tilläggsavtalet fortsatt gälla på oförändrade villkor.

Avtalet utgör en integrerad del av Skatteväxlingsavtalet och Tilläggsavtalet. Om ett förhållande mellan parterna inte regleras i detta Avtal ska bestämmelserna i dessa två avtal gälla även för detta Avtal. Om Avtalet innehåller motstridiga bestämmelser gentemot Skatteväxlingsavtalet och Tilläggsavtalet, förutom de särskilda ändringar som Avtalet reglerar, äger Tilläggsavtalet och Skatteväxlingsavtalet företräde.

Tilläggsavtal utgör Parternas fullständiga reglering av alla frågor som Avtalet berör och ersätter alla muntliga eller skriftliga åtaganden, utfästelser och överenskommelser som föregått Avtalets undertecknande om inte annat framgår enligt andra stycket.

Tilläggsavtalet löper med samma avtalstid som Tilläggsavtalet och Skatteväxlingsavtalet, om inte parterna överenskommer om annat.

Avtalet har upprättats i 16 likalydande exemplar där varje part har ett exemplar.

2018-12-14

Dnr: LD18/04875

Avtal om finansiering av vissa kollektivtrafikkostnader i Dalarna samt tre andra avtalsreglerade poster

---

1 § Avtalsparter

Avtalet tecknas mellan Sätters kommun samt Landstinget Dalarna (fr.o.m 2019-01-01 Region Dalarna) i syfte att reglera vissa kostnader för kollektivtrafik som skulle ha ingått i skatteväxlingen för detta ändamål. Det då landstinget vid årsskiftet 2017/2018 ensamt övertog huvudmannskapet för kollektivtrafiken.

2 § Avtalstid

Avtalet gäller för åren 2019-2023 men kan sägas upp till ett årsskifte av ena parten med minst ett års skriftligt varsel.

3 § Kostnader för kollektivtrafikområdet utanför gjord skatteväxling

Kommunernas nuvarande avtal med Region Dalarna om färdtjänstenheten har övergått till ett avtal mellan kommunerna och landstinget avseende 2018. Kostnaden för enheten utgjorde i Region Dalarna 2017 sammanlagt 4 835 598,-. Då denna inte ingick i skatteväxling för ändrat huvudmannskap för kollektivtrafiken måste det fortsatt regleras särskilt i avtal. Parterna är här överens om att summan ska ligga kvar på samma belopp som 2017 och fördelas befolkningsbaserat grundat på befolkningstalen 1 november två kalenderår innan avsett betalningsår (Bilaga 1). Kostnaden faktureras kommunen under respektive års första kvartal.

Vad avser kostnader för riksfärdtjänst kommer kommunernas kostnad för sina invånares faktiska nyttjande av resor inom riksfärdtjänsten att även fortsatt faktureras månadsvis.

4 § Regional finansiering av Almi Företagspartner GävleDala AB

Utanför detta avtal och med egen uppgörelse och finansiering finns ett fortsatt avtal mellan kommunerna och nya Region Dalarna (tidigare regional part Landstinget Dalarna) kring Dalarnas andel av regional finansiering av Almi Företagspartner GävleDala AB

5 § Tillnyktringsverksamhet på tre platser i Dalarna

Utänför detta avtal och med egen uppgörelse och finansiering finns också ett nytt avtal mellan kommunerna och nya Region Dalarna (tecknat av Landstinget Dalarna) om tillnyktringsverksamhet i Mora, Falun och Avesta

6 § Utveckling av evidensbaserad praktik inom socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård

Utänför detta avtal och med egen uppgörelse och finansiering finns ett fortsatt avtal mellan kommunerna och nya Region Dalarna (tecknat av Landstinget Dalarna) om Långsiktig och hållbart stöd till utveckling av evidensbaserad praktik inom socialtjänsten och närliggande hälso- och sjukvård

7 § Tvist

Parterna är överens om att eventuella tvister med anledning av detta avtal löses genom förhandlingar mellan parterna.

Detta avtal är upprättat i två (2) likalydande exemplar, varav parterna har tagit var sitt.

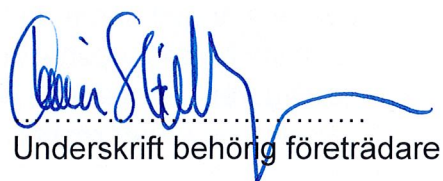
För kommun

För Landstinget Dalarna

.....
Ort och datum

Falun 2018-12-17

.....
Underskrift behörig företrädare

.....
Underskrift behörig företrädare

.....
Namnförtydligande

Karin Stikå-Mjöberg
Landstingsdirektör

.....
Titel/funktion

Kf § 10 Information från Visit Dalarna AB

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 11 Hemsorterat för villor, systemval

KS2024/0354

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna ett nytt insamlingssystem för plats- och pappersförpackningar med singelkärl samt att övriga fraktioner (glas och metall) avvaktas och utreds vidare.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden föreslå 2024-08-28, § 95 att godkänna ett nytt insamlingssystem för plast- och pappersförpackningar med singelkärl samt att övriga fraktioner (glas och metall) avvaktas och utreds vidare.

Förslaget innebär att nuvarande mat- och restavfallskärl kompletteras med två singelkärl för plast- och pappersförpackningar.

Bakgrund

I juni 2022 beslutade regeringen om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Förändringarna innefattar bland annat kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll samt anmälda samlokaliserade verksamheter.

Från och med 1 januari 2027 ska insamlingen av (papper, plast, metall, färgat- och ofärgat glas) ske fastighetsnära. Syftet med förordningen är att uppnå EU:s mål om materialåtervinning, där Sverige i nuläget inte uppnår målen gällande papper- och plastförpackningar.

Beslutsunderlag

Beslut från samhällsbyggnadsnämnden 2024-08-28 med underlag Hemsorterat 2024-08-02.

Delges

Samhällsbyggnadsnämnden

Hemsorterat för villor, systemval

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna ett nytt insamlingssystem för plats- och pappersförpackningar med singelkärl samt att övriga fraktioner (glas och metall) avvaktas och utreds vidare.

Ärendebeskrivning

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår 2024-08-28, § 95 att godkänna ett nytt insamlingssystem för plast- och pappersförpackningar med singelkärl samt att övriga fraktioner (glas och metall) avvaktas och utreds vidare.

Förslaget innebär att nuvarande mat- och restavfallskärl kompletteras med två singelkärl för plast- och pappersförpackningar.

Bakgrund

I juni 2022 beslutade regeringen om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Förändringarna innefattar bland annat kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll samt anmälda samlokaliserade verksamheter.

Från och med 1 januari 2027 ska insamlingen av (papper, plast, metall, färgat- och ofärgat glas) ske fastighetsnära. Syftet med förordningen är att uppnå EU:s mål om materialåtervinning, där Sverige i nuläget inte uppnår målen gällande papper- och plastförpackningar.

Beslutsunderlag

Beslut från samhällsbyggnadsnämnden 2024-08-28 med underlag Hemsorterat 2024-08-02.

Delges

Samhällsbyggnadsnämnden

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Marita Skog
Kommundirektör

Sektorchefs namn
Titel

Sbn § 95 Hemsorterat för villor, systemval

SBN2024/0319

Beslut

Samhällsbyggnadsnämnden föreslår Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att:

1. Godkänna ett nytt insamlingssystem för plast- och pappersförpackningar med singelkärl.
2. Övriga fraktioner (glas och metall) avvaktas och utreds vidare.

Ärendebeskrivning

Förslaget innebär att nuvarande mat- och restavfallskärl kompletteras med två singelkärl för plast- och pappersförpackningar.

Med förslaget system kan nuvarande fordon och chaufförer användas. Dagens tvåveckors intervall för mat- och restavfall ersätts med tvåveckorsintervall på matavfall + 1 fraktion till (restavfall, plast- och pappersförpackningar). Detta medför att en mindre kapacitet för restavfall införs. Möjlighet att välja större kärl för hushåll med särskilda behov finns.

En samlad bedömning visar att fördelarna med singelkärl vida överväger andra system. De främsta parametrarna är dock systemets robusta funktion, goda måluppfyllelse, dess flexibilitet, användarvänlighet samt dess fördelaktiga ekonomi.

För insamling av övriga fraktioner (metall och glas) föreslås att beslut avvaktar en reaktion från Naturvårdsverket och vidare utredning.

Bakgrund

Förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar har givit kommunerna ansvar för insamling från hushållen. Från och med 1 januari 2027 ska insamlingen av (papper, plast, metall, färgat- och ofärgat glas) ske fastighetsnära. Syftet med förordningen är att uppnå EU:s mål om materialåtervinning, där Sverige i nuläget inte uppnår målen gällande papper- och plastförpackningar.

Kommunerna i Dalarna, Hälsingland och Gästrikland har samarbetat i syfte att öka kunskap och utbyta erfarenheter från tester och analyser. Ett gemensamt projekt för systemval och införande av fastighetsnära förpackningsinsamling har drivits av Falun, Borlänge och Säter.

Drygt hundra kommuner har gått samma om en skrivelse till Naturvårdsverket, för att driva frågan om ökad rådighet kring insamling av glas- och metallförpackningar från permanenta småhus, och samtliga förpackningsslag från fritidshus. Det är en komplicerad process med många aktörer, och resultat väntas under slutet av 2024. Tills vidare avvaktar många kommuner med ställningstagande kring glas- och metallförpackningar.

Konsekvensbeskrivning

Beslutet innebär att servicen till kunderna kommer att öka och utsorteringen kommer att förbättras. Vidare innebär förslaget ingen taxepåverkan.

Beslutsunderlag

Beslutsunderlag Hemsorterat 240802

Hemsorterat för villor, systemval

Förslag till beslut

Samhällsbyggnadsnämndens arbetsutskott föreslår Samhällsbyggnadsnämnden föreslå Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att:

- ✓ Godkänna ett nytt insamlingssystem för plast- och pappersförpackningar med singelkärl.
- ✓ Övriga fraktioner (glas och metall) avvaktas och utreds vidare.

Ärendebeskrivning

Förslaget innebär att nuvarande mat- och restavfallskärl kompletteras med två singelkärl för plast- och pappersförpackningar.

Med föreslaget system kan nuvarande fordon och chaufförer användas. Dagens tvåveckors intervall för mat- och restavfall ersätts med tvåveckorsintervall på matavfall + 1 fraktion till (restavfall, plast- och pappersförpackningar). Detta medför att en mindre kapacitet för restavfall införs. Möjlighet att välja större kärl för hushåll med särskilda behov finns.

En samlad bedömning visar att fördelarna med singelkärl vida överväger andra system. De främsta parametrarna är dock systemets robusta funktion, goda måluppfyllelse, dess flexibilitet, användarvänlighet samt dess fördelaktiga ekonomi.

För insamling av övriga fraktioner (metall och glas) föreslås att beslut avvaktar en reaktion från Naturvårdsverket och vidare utredning.

Bakgrund

Förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar har givit kommunerna ansvar för insamling från hushållen. Från och med 1 januari 2027 ska insamlingen av (papper, plast, metall, färgat- och ofärgat glas) ske fastighetsnära. Syftet med förordningen är att uppnå EU:s mål om materialåtervinning, där Sverige i nuläget inte uppnår målen gällande papper- och plastförpackningar.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

socialnamnden@sater.se

Webbplats

sater.se

Kommunerna i Dalarna, Hälsingland och Gästrikland har samarbetat i syfte att öka kunskap och utbyta erfarenheter från tester och analyser. Ett gemensamt projekt för systemval och införande av fastighetsnära förpackningsinsamling har drivits av Falun, Borlänge och Säter.

Drygt hundra kommuner har gått samma om en skrivelse till Naturvårdsverket, för att driva frågan om ökad råddighet kring insamling av glas- och metallförpackningar från permanenta småhus, och samtliga förpackningsslag från fritidshus. Det är en komplicerad process med många aktörer, och resultat väntas under slutet av 2024. Tills vidare avvaktar många kommuner med ställningstagande kring glas- och metallförpackningar.

Konsekvensbeskrivning

Beslutet innebär att servicen till kunderna kommer att öka och utsorteringen kommer att förbättras. Vidare innebär förslaget ingen taxepåverkan.

Beslutsunderlag

Bifogat; Beslutsunderlag Hemsorterat 240802

Underskrifter

Liv Almstedt
Enhetschef, vatten & återvinning
Sätters kommun

Andreas Mossberg
Sektorchef
Samhällsbyggnadssektorn

**SÄTERS
KOMMUN**

SBS

Dokumentinformation

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Omfattar
Beslutsunderlag Hemsorterat		
Dokumentägare	Dokumentansvarig	Publicering
SBS	L. Almstedt	
Beslutsinstans	Beslutad	Diarienummer
		SBN 2024/0319

Författningsstöd
Revidering
Bör revideras senast

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Förordningen i korthet.....	4
1.2	Förutsättningar.....	4
1.3	Omvärldsanalys	5
2	Avfallssamverkan med Sätters kommun, Borlänge Energi och Falun Energi och Vatten.....	6
2.1	Projekt mål	7
3	Jämförelse av insamlingssystem.....	8
3.1	Fyrfack	9
3.1.1	Utvärdering fyrfack	9
3.2	Tvåfack	10
3.2.1	Utvärdering tvåfack	10
3.3	Singelkärl	11
3.3.1	Utvärdering av singelkärl.....	11
3.4	Samanställning av Utvärdering.....	13
3.5	Ekonomisk jämförelse av insamlingssystem	13
4	Förslag till systemval	14
5	Fortsatt arbete.....	15
5.1	Införandetid.....	15
5.2	Uppskattad investering	15
5.3	Vidare utredning	16
5.3.1	Gemensamma hämtställen	16
5.3.2	Fritidsbostäder	16
5.3.3	Befintliga ÅVS	16
5.3.4	Tidningspapper.....	17

1 Inledning

1.1 Förordningen i korthet

I juni 2022 beslutade regeringen om förändringar i förordningen om producentansvar för förpackningar. Förändringarna innefattar bland annat kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll samt anmälda samlokaliserade verksamheter.

Bakgrunden till förordningen är att Sverige inte uppnår EU:s krav på materialåtervinning av förpackningar. Förändringen är därför positiv då återvinningen kommer förbättras, servicen till kunderna kommer att öka och kan samordnas med insamlingen av mat- och restavfall. Producenterna ska fortfarande stå för hela kostnaden för insamling och omhändertagande. Ett nationellt kostnadsfördelningssystem, med omfattande rapporteringssystem och fördelningstal administreras av Naturvårdsverket.

Införandet av insamlingsansvaret ska ske i tre steg. I första steget 2024 tar kommunerna över insamlingen av förpackningsavfall genom fastighetsnära insamling eller lättillgängliga insamlingsplatser. I andra steget 2026 ska kommunerna samla in förpackningsavfall vid populära platser så som torg och parker. I det tredje steget 2027 ska kommunerna tillhandahålla en fastighetsnära insamling av förpackningsavfall. De förpackningsfraktioner som ska samlas in fastighetsnära är papp, plast, metall och glas (färgat & ofärgat) vilket innebär att kommunerna måste ordna med separat insamling av sammanlagt 7 fraktioner vid fastighet (5 förpackningsslag samt mat- och restavfall).

1.2 Förutsättningar

Denna beslutsrapport behandlar främst val av system för fastighetsnära insamling av förpackningar i småhus och fritidshus i Sätters kommuner. I Säter har vi 3590 permanentushåll och 1534 fritidshus som renhållningskunder. I kommunen finns ungefär 1720 flerfamiljshushåll. Fastighetsnära insamling i flerbostadshus är påbörjad, men endast införd till knappt 10% av beståndet. Sätters kommuns invånartäthet är 18 inv/m² (enl SCB 2024) att jämföra med Sverigemedian på 28,9 inv/m².

Idag utgör plast- och pappersförpackningar drygt 75% av den totala insamlade förpackningsvolymen. I Säter fanns ca 26% förpackningar och tidningar kvar i restavfallet vid en plockanalys från 2023. I branschen finns en enighet om att pappers- och plastförpackningar kommer att öka i volym, och bli de helt dominerande förpackningsslagen. Glas- och metallförpackningar kommer stå för en allt mindre del som ska samlas in. Förordningens syfte är primärt att Sveriges ska uppnå EU:s mål

gällande plast- och pappersförpackningar där Sverige ligger under gällande mål. För glas- och metallförpackningar uppnås EU:s mål.

Tidigt under 2023 startade arbetet med att utreda hur fastighetsnära insamling ska utformas. Samverkan initierades mellan Dala Avfall, Avfall Hälsingland och Gästrik Återvinnare. Tester och analyser genomförs med kontinuerligt erfarenhetsutbyte. Även leverantörer och närliggande kommuner/förbund har bjudits in i arbetet. I början av 2024 initierades samråd med utövare i norra Sverige som bedöms ha likartade förutsättningar.

Samverkan har medfört att en skrivelse tagits fram om att öka kommunernas rådighet att själv bestämma hur insamling ska ske avseende glas och metall i småhus och samtliga förpackningsslag i fritidshus. Önskan är att förordningen ändras så att det ska vara möjligt med både fastighetsnära insamling och insamling via lättillgängliga insamlingsplatser (LIP) eller olika gemensamhetslösningar där ersättning erhålls för båda lösningarna.

Den föreliggande rapporten föreslår att beslut om insamling av glas och metall avvaktar handläggning av skrivelsen hos Naturvårdsverket. Liknande inställning har de flesta kommuner som ställt sig bakom skrivelsen.

1.3 Omvärldsanalys

I Sverige hade närmare 65 kommuner fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar i småhus varav cirka 60 tillämpar fyrfackssystem. 3 kommuner tillämpar optisk sortering och 1-2 tvåfackssystem (dock finns flertal kommuner med tvåfackssystem papper och plast).

Kommuner som infört fastighetsnära insamling av förpackningar är främst i Skåne (22 st), Blekinge, Kronoberg och Jönköpings län. Nordligast är Härnösand samt Ludvika.

Säter har en lägre invånartäthet och högre landareal än mediankommunen i Sverige samt befintliga FNI kommuner. Detta påverkar utformning av insamlingssystem och kostnadseffektivitet. Mängden restavfall i Sätters kommun har sjunkit de senaste åren. Mängden restavfall bedöms vara det kanske viktigaste och mest säkra måttet på hur väl källsortering av restavfall fungerar.

I Dalarna är de flesta kommuner inriktade mot separata kärl även om fyrfackskärl tillämpas i WBAB (Ludvika och Smedjebacken). Dala vatten och Avfall AB (Gagnef, Leksand, Rättvik, Vansbro) genomför tester med singelkärl för pappers- och plastförpackningar och har beslutat att införa detta i samtliga 4 delägarkommuner. Även Hedemora lutar det åt en insamling med singelkärl. Malung-Sälen utreder frågan där tvåfackssystem kan bli det som föreslås. Gästrikre Återvinnare har tagit inriktningsbeslut om 4 singelkärl för mat, rest, papper och plast. Ställningstagande om lösning för glas och metall avvaktas. I Ljusdal pågår införande av insamling för papper och plast via singelkärl.

Fyrfackssystem tenderar att utvidgas i anslutning till nuvarande kommuner med fyrfackssystem (Kalmar län, Smedjebacken) men också i Östergötland. I norra Sverige har Skellefteå och Timrå beslutat om införande av fyrfackssystem och Sundsvall har en inriktning mot detta.

Det finns ett antal kommuner, ex i Jönköpings län, Västra Götaland, Värmland, Västmanland och Västerbotten som är inriktade mot tvåfackssystem.

Nuvarande kommuner med optisk sortering av förpackningar (Eskilstuna, Strängnäs, Örebro) avser fortsätta med optisk och några kommuner med optisk hantering av mat- och restavfall verkar vilja utveckla fastighetsnära insamling (ex Alvesta, Ljungby, Halmstad). Ett större antal av kommuner med optisk sortering mat- och restavfall har dock tagit beslut om att lägga ned och övergå i annan insamlingsform (ex i Östergötland, Kalmar och Jönköpings län).

2 Avfallssamverkan med Sätters kommun, Borlänge Energi och Falun Energi och Vatten

Sätters kommun har sedan 2018 ett väl etablerat samarbete med Borlänge Energi kring insamling av hushållsavfall. Borlänge Energi kör sopbilarna i Säter och omhändertar både restavfall och matavfall. Borlänge Energi och Falu Energi har ett närmare samarbete på ledningsnivå. Det finns flera konkreta samarbetsområden som kundtjänst och vattenproduktion. Både Falun Energi och Vatten och Borlänge Energi har sedan flera år tillbaka erbjudit flerfamiljshus fastighetsnära förpackningsinsamling. Systemet är därför redan väl utbyggt, och större delen av flerfamiljshusen använder tjänsten.

När det kommunala ansvaret utökas med insamling av förpackningar initierade Borlänge Energi ett gemensamt projekt kring anpassning till den nya förordningen. En projektgrupp med 15 tjänstemän från de olika organisationerna (Borlänge Energi, Falu Energi och vatten samt Sätters kommun) har arbetat intensivt med frågorna under det senaste året. En projektledare från Falu Energi och Vatten har arbetat ungefär 50% för att driva projektet. Kompetenser inom administration, insamlingssystem, fordon, logistik och kundtjänst har deltagit i arbetet.

Inledningsvis har man upphandlat kärl, tömning, skötsel och underhåll av ÅVS:er gemensamt. Vidare har man tagit fram en gemensam taxa för tömning av förpackningar hos flerfamiljshushåll. Inför utbyggnaden av fastighetsnära insamling hos villor och fritidshus har ett större projektsamarbete skett

I projektet har man inledningsvis tittat närmare på sju olika insamlingssystem. De sju systemen har utgjort en blandning av kärlestorlekar och tömningsintervaller. Optisk sortering har inte tagits med på grund av höga investeringskostnader samt att miljömålen inte anses nås med detta system. Möjligheter och utmaningar med de olika systemen har diskuterats på arbetsmöten i olika grupperingar under året. Vid två tillfällen (24 april och 27 maj) har en större grupp samlats för att sammanställa erfarenheter och ensa om gemensam värdering.

Efter den första utvärderingsträffen valdes tre system ut för vidare fördjupad utvärdering. De system som valt för en fördjupad analys var: **fyrfack, tvåfack, singelkärl** samt **kombination av singelkärl och tvåfack**

2.1 Projekt mål

Målsättningen för det gemensamma projektet är att de tre organisationerna ska kunna fortsätta och utveckla samarbetet kring avfallshanteringen. Genom samverkan kan man dela på specialistkompetenser och dra större nytta av den kompetens som finns i olika organisationer.

Målsättningen är att en samordnad organisation ska byggas upp för att hantera de nya kraven om kommunal fastighetsnära förpackningsinsamling. Projektet inkluderar;

- ✓ Framtagande av beslutsunderlag för systemval villor och fritidshus.
- ✓ Skapa förutsättningar för respektive avfallsorganisation att enskilt eller i samverkan bedriva FNI. Införandearbetet sker i första hand med respektive organisations resurser.
- ✓ Ta fram en modell för eventuell taxa gällande villor och fritidshus.

- ✓ Skapa en rutin för löpande rapportering till Naturvårdsverket avseende ersättningar.
- ✓ Skapa rutiner för hantering av ärendetyper hos kundtjänst.

Projektet skulle vara avslutat i juni 2024, men har förlängt till årets slut, då arbetet med systemval har tagit längre tid än beräknat. Nya förutsättningar som kan påverka beslutet har uppstått under vintern/våren 2024.

3 Jämförelse av insamlingssystem

Ambitionen vid ett systemval är att hitta den optimala avvägningen mellan motstridiga intressen under givna förutsättningar.

Utvärderingsmallar för att underlätta kommunernas systemval och vidare beslut har arbetats fram i Dala Avfall. 15 parametrar med olika viktning har identifierats. Parametrarna har grupperats efter en bedömd viktning.

I arbetet med val av insamlingssystem har följande faktorer givits högsta prioritering (A-parametrar);

- Uppnå förordningens mål om materialåtervinning
- God arbetsmiljö (praktisk funktion)
- Kostnadseffektivitet (full kostnadstäckning från producenter)
- Flexibilitet (följa samhälle och trender i förändring)

B-parametrar rör frågor om kundnöjdhet med systemet, möjlighet att styra sorteringen via taxan på restavfallet samt resurshushållningen (hur mycket nytt det måste investeras i eller om befintlig utrustning kan återanvändas).

C-parametrar rör konkurrensfrågor vid upphandling, markyta för systemet, service för fordon och utrustning, om systemet hanterar tidningspapper samt barnperspektiv och tillgänglighet för funktionsvarierade.

Bakgrunden till förordningen är främst att Sverige inte uppnår EU:s krav på materialåtervinning av förpackningar. Detta gäller plastförpackningar men också pappersförpackningar. Utsorteringen av plastförpackningar låg under 2022 på 35% i Sverige. EU:s mål för plastförpackningar är 55% till 2030. I Sverige har utsortering av pappersförpackningar legat på 78% under 2022, där EU målet för 2030 är 85%. Trenden 2015 till 2023 i Sverige är att plast- och pappersförpackningar ökar. Prognos baseras på innehåll i restavfall för småhus (plockanalyser) som indikerar att glas och metall sorteras väl medan plast- och pappersförpackningar ofta felsorteras.

Detta medför att förordningens ambitioner om bättre källsortering främst kommer medföra ytterligare plast- och pappersförpackningar som ska samlas in för materialåtervinning medan glas- och metallförpackningar förväntas vara relativt konstant gällande insamlade mängder.

3.1 Fyrfack

Fyrfackssystem tillämpas i cirka 60 kommuner för villor (Avfall web 2022). Systemet bygger normalt på att varje hushåll erhåller 2 st 370 l kärl med 4 fack. Mellanväggar kan placeras så att kärlet erhåller 40/60 delning. Insatser kan bestå av 30, 45, 60 och 80 l. Kärlet har fronthjul som standard. Det finns även 240 l och 660 l kärl med fyra fack. 660 l kan tillämpas för fritidshus och gemensamma hämtplatser.

Två fyrfacks-kärl. Olika varianter på indelningar möjliga. Båda kärl töms med intervall 2 veckor

3.1.1 Utvärdering fyrfack

Fördelar

Systemet är enkelt för kunderna att förstå. Det tar mindre markyta i anspråk och upplevs ofta ha mindre påverkan på stadsbilden.

Nackdelar

Samtliga gamla kärl och fordon skrotas/avyttas, vilket blir starkt kostnadsdrivande. Kärlen är stora och tunga att hantera, både för kunder och medarbetare. Ur tillgänglighetsperspektiv kan fyrfackskärlens storlek och tyngd orsaka problem. Det krävs viss längd för att nå till de inre facken, vilket kan vara svårt både för rullstolsburna och korta personer. Vidare är kärlen tunga och därmed svåra att hantera vid utställning och flytt på fastigheten.

Tömning av de större och tyngre fyrfackskärlen måste ske med baklastande större bilar. Det medför att hela fordonsflottan behöver bytas ut. Vidare sker tömning bakom bilen, med längre stopp, då en person måste gå ut ur bilen vid varje tömning.

Förutom direkta investeringskostnader för kärl och fordon riskerar man ytterligare investeringar för att klara framkomlighet i trånga stadsmiljöer och bärighet på landsbygden.

Beroende på hur indelning av facken sker kan det bli för lite utrymme för papper och plast. Volymerna för papper och plast kan knappt utformas för att klara dagens utsorteringsvolym. Med en begränsad volym för papper och plast bedöms fyrfackssystemets laguppfyllelse som något tveksam. Framtida beroende av ÄVS är sannolikt, men behöver utredas vidare.

En sammanställning av hur påverkande parametrar har värderats finns i utvärderingen, se kap 3.4 Samanställning av Utvärdering

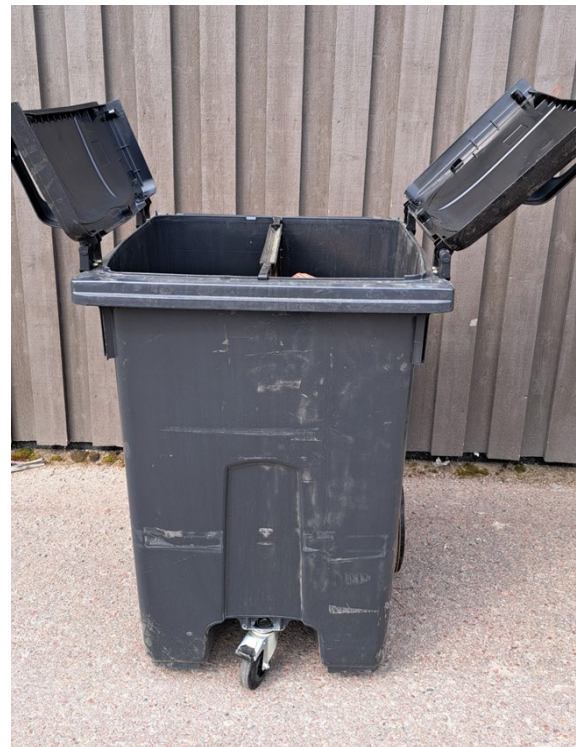
3.2 Tvåfack

Tvåfackssystem tillämpas i ett fåtal kommuner (ex Västervik) men många kommuner testat detta eller planerar för tvåfackskärl. Systemet bygger normalt på att varje hushåll erhåller 4 st 240 l kärl med 2 fack som kan indelas volymmässigt 60/40 eller 50/50.

Möjlig indelning av fyra tvåfack (delade 240 l kärl);

- ❖ Mat och rest
- ❖ Papper och plast alt. papper och tidningar
- ❖ Glas/glas
- ❖ Metall och tidningar alt. plast och metall

Kärl innehållande matavfall töms normalt var 14:e dag. De övriga var 4:e vecka. Tömning av färgat och ofärgat glas och metall sker lämpligast efter 12 veckor eller mer. Fordonen kan vara baklastande (dubbelbemanning) eller sidlastande (enkelbemanning).

3.2.1 Utvärdering tvåfack

Fördelar

Systemet är relativt yt-effektivt.

Det finns fortfarande goda möjligheter att miljöstyra renhållningstaxan för restavfall.

Nackdelar

Stora problem vid tömning av papper och plast har uppmärksammats. De skrymmande volymerna har en tendens att fastna i de avdelade kärnen som bli trånga.

Vid tester med instruktion om att lägga mindre plast i större påsar har minskat problemen avsevärt.

Kärlvolymen räcker inte till i ett framtidsscenario med bättre utsortering av papper och plast. Större kärl kan då behövas för olika fraktioner.

Gällande insamling av glas i 240-liters kärl kan högsta tillåtna kärllvikt ur arbetsmiljösynpunkt komma att överskridas beroende på hämtningsintervall.

En sammanställning av hur påverkande parametrar har värderats finns i utvärderingen, se kap 3.4 Samanställning av Utvärdering

3.3 Singelkärl

Fullt utbyggt med alla fraktioner fastighetsnära innebär systemet 7 st separata (240 l) kärl. Mat- och restavfall i befintliga kärl, tills ett naturligt utbyte sker. Systemet medger stor flexibilitet vid införandet. Under rådande förutsättningar finns ett stort värde i att inte investera sig fast i ett system om förordningen kommer att ändras.

I ett första steg kan två nya kärl för papper och plast införas. I nästa steg införs sortering av metall, tidningar samt färgat & ofärgat glas i singelkärl eller i delade 240 l kärl. Införs förändringar i förordningens tillämpning kan även lättillgängliga uppsamlingsplatser vara ett alternativ för insamling av metall, tidningar och glas.

Tömningsintervall för ovanstående innebär mat varannan vecka. Restavfall, plast & papper var 6:e vecka. Vid full utbyggnad töms metall, färgat & ofärgat glas samt tidningar var 12:e vecka.

3.3.1 Utvärdering av singelkärl

Fördelar

Systemet utgår från befintliga resurser kärl, fordon och personal. Det finns inga behov att kassera befintliga kärl eller bilar, vilket är både resurseffektivt och kostnadseffektivt. Investeringsbehoven är låga och personalbehoven hålls. Inga problem vid tömning som riskerar att försena turer och sänka effektiviteten. För Säter finns goda förutsättningar att ersättningen som naturvårdsverket betalar även kan

täcka det administrativa arbetet med implementation av nytt insamlingssystem.
Möjligheten att miljöstyra taxan finns fortfarande kvar för restavfallet.

Systemet medger en hög flexibilitet i kärstorlek och kan därmed anpassas efter hur väl utsorteringen fungerar, samt till hur framtida konsumtionsmönster genererar olika typer av avfall. Därmed finns goda förutsättningar att uppnå lagkraven målsättningen.

Tömning sker med en välkänd och stabil metod.

Nackdelar

Tar större markyta i anspråk

En sammanställning av hur påverkande parametrar har värderats finns i utvärderingen, se kap 3.4 Samanställning av Utvärdering.

3.4 Samanställning av Utvärdering

Parametrar	Vikt	Fyrfack	Tvåfack (Västervik)	4 separata kärl (Ljusdal)
Arbetsmiljö	A	-2	-1	+1
Flexibilitet och utveckling	A	-1	+1	+2
Full kostnadstäckning	A	-2	0	+1
Funktion tömning	A	0	-2	+1
Lagkrav	A	-2	-1	0
Miljö- och klimat	A	0	0	0
Måluppfyllelse	A	-2	-1	+1
Kundnöjdhet	B	+1	0	-1
Miljöstyrning taxa	B	-2	-1	+2
Resurshushållning	B	-2	0	+2
Marknad/konkurrens	C	-1	+1	+1
Planförhållanden	C	+2	-1	-2
Service	C	-1	+2	+2
Tidningar	C	+2	+2	+2
Tillgänglighetsperspektiv	C	-2	-1	0
A parametrar (7)		-9	-4	+6
B parametrar (3)		-3	-1	+3
C parametrar (4)		0	+3	+3

Nedan följer en sammanställning av den poängsättning och utvärdering som har gjorts för de tre återstående systemen.

Från utvärderingen syns att systemen skiljer sig mycket åt i de flesta parametrarna. Vid en närmare titt på singelkärl är det tydligt att fördelarna överväger de nackdelar som finns i form av kundnöjdhet och planförhållanden. En närmare granskning av fyrfackens fördelar med hög kundnöjdhet och bättre planförhållanden väger inte upp dess nackdelar i form av utmanande arbetsmiljö, dålig flexibilitet, dålig måluppfyllelse, dålig resurshushållning och väldigt kostsamt.

3.5 Ekonomisk jämförelse av insamlingsystem

Den ekonomiska jämförelsen ger en tydlig bild av skillnaderna mellan systemen.

System	Investering fordon	Investering kärl	Driftkostnad inkl. kapitalkost. per år	Påverkan avfallstaxa efter ersättning	Påverkan taxa % (uppskattat på ca 16 Mkr i oms)
Fyrfackskärl	16,5 Mkr	14,7 Mkr	12 Mkr	9,3 Mkr	58,1 % ökning
Tvåfackskärl	13,8 Mkr	12,3 Mkr	6,9 Mkr	4,1 Mkr	25,6 % ökning
Singelkärl 7 st	10,7 Mkr	10,5 Mkr	5,1 Mkr	2,2 Mkr	13,8 % ökning
Singelkärl papper och plast	5,3 Mkr	4,6 Mkr	1,1 Mkr	-1,1 Mkr	

Den ekonomiska jämförelsen visar på stora skillnader i investeringsbehoven för de olika systemen. Vidare finns det kostnadsdrivande skillnader i hur bemanning och driften går till med olika system.

Huvuddelen (ca 75%) av ersättningen från Naturvårdsverket avser insamling av plast- och pappersförpackningar. Många kommuner börjar därför med dessa fraktioner för att säkra upp ekonomin kring investeringar och övriga kostnader för utbyggnad.

Ersättningen från naturvårdsverket påverkas alltså inte direkt av vilket system vi väljer att införa, utan bygger på de insamlade volymerna. Kommunen har möjligheten att finansiera insamlingen av förpackningar med avfallstaxa, men målsättningen är att systemet ska vara kostnadsneutralt för kommunen. Möjligheten och utmaningen här ligger i att hitta ett system som når målen med förordningen på ett kostnadsneutralt sätt.

Jämförelsen ovan visar att med singelkärl finns en potential att införandet av fastighetsnära förpackningsinsamling kan ske utan att belasta taxan.

4 Förslag till systemval

Med bakgrund av det underlag som sammanställts **föreslår projektgruppen för Falun, Borlänge och Säter ett insamlingssystem i form av singelkärl för mat, rest, papper och plast i samtliga berörda kommuner.**

Med föreslaget system kan att nuvarande fordon och chaufförer användas. Dagens tvåveckors intervall för mat- och restavfall ersätts med tvåveckorsintervall på matavfall + 1 fraktion till (restavfall, plast- och pappersförpackningar). Detta medför att en

mindre kapacitet för restavfall införs. Möjlighet att välja större kärl för hushåll med särskilda behov finns.

En samlad bedömning visar att fördelarna med singelkärl vida överväger andra system. De främsta parametrarna är dock systemets robusta funktion, goda måluppfyllelse, dess flexibilitet, användarvänlighet samt dess fördelaktiga ekonomi.

För övriga fraktioner (glas och metall) föreslås att beslut avvaktar en reaktion från Naturvårdsverket gällande översyn av förordningen.

Projektgruppen föreslår vidare att insamling av glas och metall utreds vidare. Detta beror främst på att Svensk Glasåtervinning har fått nytt ägarskap, vilket kan öppna för att blanda färgat/ofärgat glas och kanske också metall (som i Danmark t ex).

5 Fortsatt arbete

5.1 Införandetid

Införandet av FNI kan ske med etappvis utbyggnad av fraktioner eller att full insamling av FNI ställs ut på en gång. Systemvalet är i viss mån avgörande för tillvägagångssättet. Med det föreslagna systemet med hemsortering av papper och plast i singelkärl kan utbyggnaden påbörjas redan under hösten 2025. Övriga system kräver mer förberedelser med stora upphandlingar av kärl och fordon, som påverkar den införandetiden. Risken att leveranser blir försenade är även stor, då samtliga av landets kommuner har samma korta tidplan för dessa systemskiften.

5.2 Uppskattad investering

Införandet av det föreslagna insamlingsystemet kräver investeringar om ca 8 milj (varav kärl 4,6 milj + införande 3,2 milj). Utöver kostnad för kärl så tillkommer införandekostnader, så som personal som ska montera, ställa ut kärl och registrera nya abonnemang hos kunder, samt kostnad för de lokaler och den utrustning som behövs för utkörningen. Vidare behövs nya och uppdaterade datasystem för att hantera abonnemang och insamlade avfallsmängder.

Under 2026–28 tillkommer 12 miljoner för tre sopbilar.

5.3 Vidare utredning

Det finns fortsatt flera områden där förutsättningarna innehåller stora osäkerheter. Utredning, faktainsamling och nya avvägningar sker på många håll, i Säter och i landet. I Säter lägger vi ner stort arbete på att inventera befintliga hämtställen och abonnemang. Ett korrekt underlag underlättar den logistik som sker vid införandet av de nya avfallstjänsterna. Vidare kopplas kundsystemet till verktyg för digital ruttplanering som kan säkerställa kvalitén på utförda tjänster.

Några utredningsområden som kommer att fortsätta beskrivs nedan.

5.3.1 Gemensamma hämtställen

Redan idag används gemensamma hämtställen för rest- och matavfall, särskilt på landsbygden. I Säter finns redan drygt 150 avfallsabonnemang med gemensamma hämtställen (kallas även Ministation). Merparten är avsedda för fritidshus, men används även för permanentushåll. Möjligheten att dela kärl eller utöka antalet gemensamma hämtställen behöver utvecklas för att hantera frågor som utrymmesbrist, både på landsbygden och i delar av tätorten. En utökning av dessa abonnemang kan öka både effektiviteten för insamlingsorganisationen och öka kundnöjdheten. I dialog med berörda fastighetsägare kommer en utökning av gemensamma hämtställen att tas fram.

5.3.2 Fritidsbostäder

Enligt förordningen skall fritidshus ingå i systemet men skapar problem för insamlingsorganisationen med utökad rutt under sommaren. En möjlighet kan vara att i de lokala avfallsföreskrifterna medge att kunden sorterar sina förpackningar vid permanentbostaden om det kan anses juridiskt möjligt.

5.3.3 Befintliga ÅVS

Ersättningen för ÅVSer från Naturvårdsverket upphör den 31/12 2026. Ersättning kommer dock att fortsätta betalas ut för lätt tillgängliga insamlingsplatser (LIP) för större förpackningar av plast och kartong. Beroende på systemval för FNI kommer vissa alternativ eller fraktioner inte att räcka till i volym jämfört med hämtningsintervall varför ÅVS-systemet kan behöva finnas kvar som stöd. Kostnaden för dessa ÅVS:er behöver i så fall räknas in i den totala kostnaden för valt insamlingssystem då den, utan ersättning från Naturvårdsverket, blir direkt påverkande på taxan.

5.3.4 Tidningspapper

Huruvida insamling av tidningspapper ska ingå i insamlingssystemet eller fortsätta samlas in via till exempel LIP behöver utredas vidare. Kostnad för nuvarande insamling bör jämföras mot om det ingår i systemvalet för FNI. Väljer man att inte låta tidningar ingå i systemet måste också framtida insamlingsplatser för tidningar beaktas då flertalet av nuvarande ÅVS (LIP) kan komma att tas bort efter 2026

Kf § 12 Revidering av samverkansavtal – gemensam överförmyndarnämnd

KS2024/0325

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att besluta

1. Godkänna förslag till nytt reviderat samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun- Borlänge regionen.
2. Beslutet gäller under förutsättning att samtliga kommunen i Falu- Borlänge regionen, Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken och Säter fattar likalydande beslut.

Ärendebeskrivning och bakgrund

År 2018 beslutade Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken och Säter kommuner att övergå från en styrgrupp av överförmyndare till att bilda en gemensam överförmyndarnämnd med start mandatperioden 2019-2022.

Inför inrättandet av den gemensamma nämnden antogs ett avtal av kommunerna för hur formerna för samverkan skulle se ut. Det avtalet har revisorerna i Borlänge kommun granskat och slagit ned på att det saknas en klausul avseende uppsägningstid. Revisorerna skriver att detta är framförallt av vikt för Borlänge kommun som är värdkommun.

Därför föreslås i det reviderade förslaget att § 24 ska reglera uppsägningstid för kommun som väljer att lämna samverkan. I den gemensamma nämnden har diskussioner förts under våren 2024 om hur lång uppsägningstiden ska vara och kommit fram till att föreslå för samverkanskommunerna att fastställa det till 1 år, där utträde sker per den 31 december året efter uppsägning skett.

Övriga revideringar i avtalet är under § 1, där invånarantal och procentandel uppdaterats enligt SCB:s invånarstatistik samt under § 5 där den nuvarande organisationen består av 12.4 tjänster från tidigare avtal som angav 11.4 tjänster.

Det är en revidering som gjorts för att avtalet inte uppdaterats efter att den utökningen gjordes, den har således ingen ekonomisk konsekvens för medlemskommunerna.

Ks § 132 forts

Konsekvensbeskrivning

Beslut medför inga konsekvenser för kommunens ekonomi.

Beslutsunderlag

Förslag till nytt samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun-Borlängeregionen

Beslut kommunfullmäktige 2018-10-23 § 187

Delges

Borlänge kommun

Revidering av samverkansavtal - gemensam överförmyndarnämnd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att besluta

- Godkänna förslag till nytt reviderat samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun- Borlänge regionen.
- Beslutet gäller under förutsättning att samtliga kommunen i Falu- Borlänge regionen, Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken och Säter fattar likalydande beslut.

Ärendebeskrivning och bakgrund

År 2018 beslutade Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken och Säter kommuner att övergå från en styrgrupp av överförmyndare till att bilda en gemensam överförmyndarnämnd med start mandatperioden 2019-2022.

Inför inrättandet av den gemensamma nämnden antogs ett avtal av kommunerna för hur formerna för samverkan skulle se ut. Det avtalet har revisorerna i Borlänge kommun granskat och slagit ned på att det saknas en klausul avseende uppsägningstid. Revisorerna skriver att detta är framförallt av vikt för Borlänge kommun som är värdkommun.

Därför föreslås i det reviderade förslaget att § 24 ska reglera uppsägningstid för kommun som väljer att lämna samverkan. I den gemensamma nämnden har diskussioner förts under våren 2024 om hur lång uppsägningstiden ska vara och kommit fram till att föreslå för samverkanskommunerna att fastställa det till 1 år, där utträde sker per den 31 december året efter uppsägning skett.

Övriga revideringar i avtalet är under § 1, där invånarantal och procentandel uppdaterats enligt SCB:s invånarstatistik samt under § 5 där den nuvarande organisationen består av 12.4 tjänster från tidigare avtal som angav 11.4 tjänster.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Det är en revidering som gjorts för att avtalet inte uppdaterats efter att den utökningen gjordes, den har således ingen ekonomisk konsekvens för medlemskommunerna.

Konsekvensbeskrivning

Förslag till beslut medför inga konsekvenser för kommunens ekonomi.

Beslutsunderlag

Förslag till nytt samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun-Borlängeregionen

Delges

Borlänge kommun

Samverkande kommuner

Marita Skog
Kommundirektör

Från: "kommunstyrelsen@borlange.se" <kommunstyrelsen@borlange.se>
Skickat: den 28 augusti 2024 13:18:48
Till: "kommun@smedjebacken.se" <kommun@smedjebacken.se>;
"kontaktcenter@falun.se" <kontaktcenter@falun.se>; "registrator@gagnef.se" <registrator@gagnef.se>;
"Sätters Kommun - Kommun" <kommun@sater.se>; "info@ludvika.se" <info@ludvika.se>
Kopia: "Johan Ohrzén" <johan.ohrzen@borlange.se>; "Eva Bjurling"
<eva.bjurling@borlange.se>; "Evelina Hillerström" <evelina.hillerstrom@borlange.se>
Ämne: Revidering av samverkansavtal gemensam överförmyndarnämnd
Bilagor: Revidering av samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och
gemensam organisation i Falun-Borlängeregionen.docx, Förslag på reviderat Samverkansavtal -
Gemensam överförmyndarnämnd för överförmyndare i samverkan.docx

Hej!

Bifogat finner ni tjänsteskrivelse att använda, samt ett förslag till reviderat samverkansavtal avseende gemensamma överförmyndarnämnden, för beslut i era respektive kommunfullmäktige. Det reviderade samverkansavtalet har gemensam överförmyndarnämnd beslutat i måndags (26/8) att skicka till medlemskommunerna i den version som bifogas.

Bakgrunden till revideringen är den tilläggsparagraf som revisorerna föreslagit ska tillföras. Övriga frågor kan skickas till johan.ohrzen@borlange.se , 070-216 77 43.

Vänligen hantera ärendet skyndsamt.

Enligt uppdrag

Johan Ohrzén

Utvecklare

Borlänge kommun
Verksamhetsstöd

Telefon: 070-216 77 43

Besök: Röda vägen 50

Post: Borlänge kommun, 781 81 Borlänge

johan.ohrzen@borlange.se , www.borlange.se

BORLÄNGE

Borlänge kommun
Gemensam överförmyndarnämnd
Evelina Hillerström
evelina.hillerstrom@borlange.se

2024-08-28
2024/1230

1 (2)

Kommunstyrelsens arbetsutskott/
Kommunfullmäktige

Revidering av samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun-Borlängeregionen

Förslag till beslut

Borlänge kommun godkänner förslaget till nytt samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun- Borlängeregionen.

Sammanfattning av ärendet

År 2018 beslutade Borlänge, Falun, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken och Sätters kommuner att övergå från en styrgrupp av överförmyndare till att bilda en gemensam överförmyndarnämnd med start mandatperioden 2019-2022.

Inför inrättandet av den gemensamma nämnden antogs ett avtal av kommunerna för hur formerna för samverkan skulle se ut. Det avtalet har revisorerna i Borlänge kommun granskat och slagit ned på att det saknas en klausul avseende uppsägningstid. Revisorerna skriver att detta är framförallt av vikt för Borlänge kommun som är värdkommun.

Därför föreslås i det reviderade förslaget att § 24 ska reglera uppsägningstid för kommun som väljer att lämna samverkan. I den gemensamma nämnden har diskussioner förts under våren 2024 om hur lång uppsägningstiden ska vara och kommit fram till att föreslå för samverkanskommunerna att fastställa det till 1 år, där utträde sker per den 31 december året efter uppsägning skett.

Övriga revideringar i avtalet är under § 1, där invånarantal och procentandel uppdaterats enligt SCB:s invånarstatistik samt under § 5 där den nuvarande organisationen består av 12.4 tjänster från tidigare avtal som angav 11.4 tjänster. Det är en revidering som gjorts för att avtalet inte uppdaterats efter att den utökningen gjordes, den har således ingen ekonomisk konsekvens för medlemskommunerna.

Beslutsunderlag

- Förslag till nytt samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun-Borlängeregionen
- Beslut kommunfullmäktige 2018-10-23 § 187

Postadress
SE-781 81 Borlänge
Besöksadress
Röda vägen 50

Telefon
0243-740 00 (vxl)
Fax
0243-745 50

E-post
kommun@borlange.se

www.borlange.se

BORLÄNGE

Konsekvenser för kommunens ekonomi

Förslag till beslut medför inga konsekvenser för kommunens ekonomi.

Eva Bjurling
Förvaltningschef

Bilagor

1.	Förslag till nytt samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun-Borlängeregionen
----	---

Beslutet skickas till

Samverkanskommuner
Förvaltningschef Verksamhetsstöd Borlänge kommun
Enhetschef Överförmyndare i samverkan Falun- Borlängeregionen

Samverkansavtal om gemensam överförmyndarnämnd och gemensam organisation i Falun-Borlångeregionen

§ 1 Bakgrund

Detta avtal reglerar samverkan mellan Borlänge kommun (värdkommun) och Falu, Gagnef, Ludvika, Smedjebacken samt Sätters kommuner avseende gemensam överförmyndarnämnd (nedan kallad överförmyndarnämnden) och gemensam tjänstemannaorganisation för utförande av lagstadgad överförmyndarverksamhet i samverkande kommuner.

Följande kommuner ingår i samverkan.

Kommun	Antal invånare	% av total andel
Borlänge	51 735	30 %
Falu	59 986	35 %
Säter	11 243	7 %
Smedjebacken	10 913	6 %
Gagnef	10 430	6 %
Ludvika	26 402	16 %
Totalt	170 709	100 %

*Enligt SCB (Statistiska centralbyrån) 2023-12-31

§ 2 Syfte

Syftet med samverkan är att gemensamt nyttja resurser för att få en organisation som långsiktigt klarar av såväl ökad ärendetillströmning som skärpta lagkrav på överförmyndarverksamhet. Strävan är att långsiktigt kunna upprätthålla erforderlig kontinuitet, kompetens, kvalitet (rättssäkerhet) och att uppnå kostnadseffektivitet. Den gemensamma organisationen ska utföra de uppgifter som ankommer på överförmyndarnämnden och som kan delegeras av densamma till tjänsteman. Respektive samverkanskommun utser ledamöter till överförmyndarnämnden som till tjänstemännen i den gemensamma organisationen delegerar rätten att fatta beslut på överförmyndarnämndens vägnar. Respektive samverkanskommun utser också ersättare till ordinarie ledamöter i överförmyndarnämnden.

Överförmyndarnämnden kan delegera beslutanderätt i alla ärenden förutom;

- Framställning till kommunfullmäktige
- Beslut om att entlediga eller skilja en ställföreträdare från uppdrag (olämpliga ställföreträdare)
- Beslut om att häva avtal om sammanlevnad i oskiftat bo.
- Föreläggande om vite.

Finner tjänsteman som har delegation enligt §2 i detta avtal att samtycke, tillstånd, förordnande, upphörande i ett visst fall inte bör meddelas eller beslutas eller anser tjänsteman att frågan är tveksam, ska ärendet hänskjutas till överförmyndarnämnden.

§ 3 Omfattning

För samverkan ska det finnas en gemensam organisation som ska utföra följande:

- Samtliga uppgifter som delegerats till den gemensamma organisationen enligt 19 kap. 14 § Föräldrabalken (FB).
- Inom ramen för delegationen ansvarar den gemensamma organisationen för överförmyndarens tillsynsverksamhet över ställföreträdare i enlighet med gällande lagstiftning.
- Vid icke delegeringsbara förfaranden ska tjänstemannaorganisationen efter föredragning av ärenden presentera överförmyndarnämnden ett förslag till beslut eller liknande.
- Arvoden och kostnadsersättning åt ställföreträdare ingår endast i samverkan på så sätt att förslag till beslut härom tas fram av tjänstemannaorganisationen. Arvoden och kostnadsersättning utbetalas därefter av den samverkanskommun där huvudmannen är folkbokförd.
- Den gemensamma organisationen ansvarar för upprätthållande och granskning av personakter.
- Utbildning och rekrytering av ställföreträdare.
- Fullgörande av eventuellt ytterligare lagkrav som i framtiden kan komma att ställas på överförmyndarverksamheten.

§ 4 Organisation/ansvarig arbetsgivare

Borlänge kommun är värdkommun för den gemensamma överförmyndarorganisationen. Den gemensamma tjänstemannaorganisationen ingår i värdkommunens organisation, personal i tjänstemannaorganisationen har således sin anställning i Borlänge kommun.

Den gemensamma organisationen har sitt arbetsställe och säte i Borlänge kommun.

§ 5 Bemanning och organisatorisk placering med mera

Den nuvarande organisationen består av 12.4 tjänster. Antalet anställda kan efter godkännande av överförmyndarnämnden ändras inom ramen för beslutad budget.

Den gemensamma överförmyndarnämnden ska besluta i ärenden som avses i 2 § 3-4 st. detta avtal.

Den gemensamma tjänstemannaorganisationen är en självständig myndighet som organisatoriskt tillhör förvaltningen för verksamhetsstöd i Borlänge kommun. Den gemensamma organisationens namn är **Överförmyndare i samverkan i Falun-Borlängeregionen.**

§ 6 Besökstider

Kontoret i Borlänge tar emot besök enligt överenskommelse. Överförmyndarnämnden ska inte ha expeditions- och telefontider.

§ 7 Akter/Register

Akter ska förvaras i värdkommunen.

Då ärende upphört ska personakten överlämnas enligt dokumenthanteringsplan till centralarkiv i respektive samverkanskommun.

Datasystem och register som förs av den gemensamma organisationen ska ständigt ajourhållas. Datasystem och register ska föras i enlighet med gällande lagstiftning.

§ 8 Budget

Värdkommunen ska för den gemensamma organisationen årligen upprätta och fastställa budget i samråd med övriga samverkande kommuner.

§ 9 Underlag för kostnadsfördelning

Borlänge kommun upplåter erforderliga lokaler och utrustning samt svarar för att erforderliga investeringar avseende lös egendom görs.

I underlag för budget ska de kostnader som ska fördelas mellan samverkanskommunerna tas utifrån följande kostnader;

- Lön och personalomkostnader
- Administration
- IT
- Lokaler/hyra
- Övriga kostnader, exempelvis telefoni, resor, litteratur och kontorsmaterial.

Det noteras att arvoden och kostnadsersättningar åt ställföreträdare inte omfattas av samverkan. För dessa kostnader ansvarar respektive huvudmans folkbokföringskommun. Respektive kommun står även för kostnaden för deras ledamot och ersättare i överförmyndarnämnden.

§ 10 Kostnadsfördelning

Kostnaderna (totala faktiska kostnaderna) för den gemensamma organisationen ska fördelas mellan samverkanskommunerna utifrån invånarantal per den sista december året före budgetens fastställande.

Anser endera kommunen att fördelningen är oskälig äger vederbörande kommun uppta förhandlingar med de övriga kommunerna i denna fråga (se § 16). Träffas överenskommelse om annan fördelning av organisationens kostnader efter det att part begärt förhandling i frågan, anses avtalet inte uppsagt utan löper vidare med överenskommen fördelning. Kan överenskommelse inte träffas gäller vad som stadgas i §§ 16 och 21.

§ 11 Ersättning

Ersättning enligt § 10 ska av vardera samverkanskommun betalas till värdkommunen halvårsvis i förskott.

Verksamhetens kostnader ska slutregleras före januari månads utgång året efter verksamhetsåret.

§ 12 Ekonomisk redovisning och överskott

Värdkommunen ska årligen till samverkanskommunerna före den 15 februari redovisa föregående års räkenskaper.

Vid överskott överförs detta till kommande år. Vid underskott fördelas kostnaderna enligt vad som anges i detta avtal avseende kostnadsfördelningen enligt § 10.

Om överskott/underskott uppstår och samverkanskommunerna anser att överskott/underskott är orimligt stora gäller vad som stadgas avseende utvärdering/omförhandling i § 16.

§ 13 Utökning av verksamhetens omfattning

Utökningen av omfattningen (§ 3) enligt detta avtal ska ske efter samråd och godkännande av samverkanskommunerna.

§ 14 Utökning av samverkanskommuner

Om utökning av samverkanskommuner aktualiseras ska samtliga befintliga samverkanskommuner sammankallas. Det är samverkanskommunerna, efter samråd och i samförstånd, som har att besluta om huruvida utökning av antalet samverkanskommuner ska ske eller ej samt villkor för en utökning.

§ 15 Tillägg/ändringar

Tillägg och ändringar av detta avtal ska ske skriftligen för att vara gällande.

§ 16 Utvärdering/omförhandling

Avtalet (inkluderar verksamhet och ekonomi) ska årligen utvärderas. Att särskilt beakta vid utvärderingen är att verksamheten ska bedrivas med hög kvalitet och rättssäkerhet. Verksamheten ska bedrivas så kostnadseffektivt som möjligt. Det är samverkanskommunernas gemensamma ansvar att säkerställa att årlig utvärdering sker.

Omförhandling av avtalet kan påkallas av samverkanskommun efter skriftlig underrättelse till den gemensamma organisationen. Beslut om omförhandling eller eljest ändringar i fråga som rör avtalet kan endast tas av samtliga samverkanskommuner gemensamt efter samråd dem emellan.

Om samverkanskommunerna efter omförhandling inte kan enas om ändringar/tillägg, vilka för sin giltighet ska ske enligt § 15, gäller avtalet på oförändrade villkor intill dess att avtalet upphör för samverkanskommun enligt vad som stadgas i bestämmelsen om uppsägning (§ 21)

§ 17 Insyn i förvaltningen

Samverkanskommunerna och överförmyndarnämnden har rätt till löpande insyn i den gemensamma organisationens verksamhet och de personärenden som är hänförliga till den egna kommunen.

§ 18 Överlåtelse av avtal

Detta avtal får inte överlåtas på annan utan skriftligt medgivande från övriga samverkanskommuner.

§ 19 Tvist

Tvist ska i första hand avgöras genom förhandling mellan parterna. Om detta visar sig ogörligt ska tvist prövas av allmän domstol.

§ 20 Force Majeure

Part är befriad från att fullgöra sin skyldighet enligt detta avtal endast om utförande hindras eller oskäligt betungas på grund av händelser utanför partens kontroll samt att dessa händelser ej kunnat förutses. Sådan befrielsegrund kan utgöras av exempelvis naturkatastrof, krigsutbrott eller strejker bortom parternas kontroll.

Befrielsegrund får ej åberopas med mindre än att parten kan visa att alla skäliga åtgärder för att undanröja eller begränsa hindrets verkan vidtagits och att part efter att hindret undanröjts försökt fullgöra sina åtaganden.

§ 21 Samverkans upphörande

I det fall den gemensamma organisationen upphör fördelas tillgångarna och avvecklingskostnaderna på samma sätt som kostnaderna för verksamheten enligt § 10.

Då organisationens personal är anställda av värdkommunen åligger det övriga samverkande kommuner vid avtalets upphörande, om de avser anställa personal för handläggning av sin överförmyndarverksamhet, att erbjuda handläggare och assistenter i den gemensamma organisationens anställning i denna verksamhet.

Det åvilar den gemensamma organisationen att till respektive kommun överlämna personakter och register vid samverkans upphörande.

§ 22 Avtalets giltighet

Detta avtal gäller under förutsättning av beslut av kommunfullmäktige i samtliga sex samverkanskommuner.

§ 23 Originalavtal

Detta avtal har upprättats i sex original varav parterna tagit varsitt.

§ 24 Uppsägningstid

Uppsägning av detta avtal sker skriftligen till samtliga avtalsparter. Utträde sker per den 31 december året efter uppsägning skett.

Datum 2024-
Borlänge kommun

Datum 2024-
Falun kommun

Datum 2024-
Gagnef kommun

Erik Nises
Kommunstyrelsens ordf.

Liza Lundberg
Kommunstyrelsens ordf.

Fredrik Jarl
Kommunstyrelsens ordf.

Datum 2024-
Ludvika kommun

Datum 2024-
Smedjebackens kommun

Datum 2024-
Sätters kommun

Leif Petterson
Kommunstyrelsens ordf.

Fredrik Rönning
Kommunstyrelsens ordf.

Mats Nilsson
Kommunstyrelsens ordf.

Kf § 13 Redovisning av obesvarade medborgarförslag

KS2024/0348

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning

---

Ärendebeskrivning:

Enligt kommunfullmäktige arbetsordning, 31 §, ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag - Trollskogens förskolas nuvarande verksamhet flyttas tillfälligt till Fågelsångens lokaler för att den nya förskolan ska kunna byggas i Siggebo.

KS2023/0451

Medborgarförslag om att Trollskogens förskolas nuvarande verksamhet flyttas tillfälligt till Fågelsångens lokaler för att den nya förskolan ska kunna byggas i Siggebo lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-11-30. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beslut. Kommunstyrelsens presidium beslutade 2023-12-11 uppdra till kommundirektören bereda medborgarförslaget.

Medborgarförslag – att bryggan nedanför vårdcentralen läggs i

KS2024/0123

Medborgarförslag om att bryggan nedanför vårdcentralen läggs i, lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-04-25. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut. Nämnden bereder förslaget och beräknar att ta beslut inom kort.

Ks § 133 forts

Medborgarförslag om att ishallen är öppen för allmänheten under skollov

KS2024/0142

Medborgarförslag om att ishallen är öppen för allmänheten under skollov lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-04-25. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beslut. Fritidsenheten bereder förslaget.

Redovisning av obesvarade medborgarförslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna redovisningen samt att medborgarförslagen ligger kvar för beredning

Ärendebeskrivning:

Enligt kommunfullmäktige arbetsordning, 31 §, ska kommunstyrelsen två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte har beretts färdigt. Redovisningen ska ske på fullmäktiges ordinarie sammanträde i april och oktober.

Följande medborgarförslag har inte beretts färdigt

Medborgarförslag - Trollskogens förskolas nuvarande verksamhet flyttas tillfälligt till Fågelsångens lokaler för att den nya förskolan ska kunna byggas i Siggebo.

KS2023/0451

Medborgarförslag om att Trollskogens förskolas nuvarande verksamhet flyttas tillfälligt till Fågelsångens lokaler för att den nya förskolan ska kunna byggas i Siggebo lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2023-11-30. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beslut. Kommunstyrelsens presidium beslutade 2023-12-11 uppdra till kommundirektören bereda medborgarförslaget.

Medborgarförslag – att bryggan nedanför vårdcentralen läggs i

KS2024/0123

Medborgarförslag om att bryggan nedanför vårdcentralen läggs i, lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-04-25. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till samhällsbyggnadsnämnden för beslut. Nämnden bereder förslaget och beräknar att ta beslut inom kort.

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Medborgarförslag om att ishallen är öppen för allmänheten under skollov

KS2024/0142

Medborgarförslag om att ishallen är öppen för allmänheten under skollov lämnades in till kommunfullmäktiges sammanträde 2024-04-25. Kommunfullmäktige beslutade hänskjuta förslaget till kommunstyrelsen för beslut. Fritidsenheten bereder förslaget.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #9618 | Inskickat av: Anna Linnéa Hellqvist | 2023-11-03 13:52

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

För att den nya förskolan ska kunna byggas i Siggebo (ungefär) där Trollskogens förskola ligger idag kan nuvarande verksamhet flytta tillfälligt till Fågelsångens lokaler.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Trollskogens förskola ligger bra där den ligger och den nya förskolan skulle passa bra in där i det växande bostadsområdet.

Smart att utnyttja lokaler (fågelsången) som kommunen redan äger för att göra det möjligt för den nya förskolan att ersätta modulerna som är där idag.

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Anna Linnéa Hellqvist

Telefon

0765578005

E-postadress

anna.hellqvist@edu.sater.se

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #10997 | Inskickat av: Lena Solveig Romlin | 2024-03-09 15:22

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Vi är många som vill att bryggorna nedanför vårdcentralen läggs i denna kommande sommar.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Bryggorna ligger nära våra bostäder och det är lätt att ta sig i vattnet för ett dopp. Vi kan hjälpa till och hålla rent. Gärna en bänk också .

✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Lena Solveig Romlin

Telefon

0704445085

E-postadress

lenaromlin@hotmail.com

Notifieringar

E-post

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Ja

SÄTERS KOMMUN

Lämna medborgarförslag

Ärendenummer: #11239 | Inskickat av: Torbjörn Arne Eriksson | 2024-03-18 16:47

✓1. Medborgarförslaget

Regler för medborgarförslag i Sätters kommun

- Du som lämnar ett förslag måste vara folkbokförd i Sätters kommun.
- Förslaget ska vara undertecknat/digitalt signerat av en eller flera kommuninvånare och bara gälla frågor som kommunen ansvarar för.
- Förslaget får inte handla om personer vara odemokratiska eller rasistiska.
- Varje förslag får bara gälla en fråga och innehålla ett tydligt och konkret förslag som svarar på frågan "Vad vill du att kommunen ska göra?"

Uppfyller ditt medborgarförslag ovanstående regler?

Ja

Vad vill DU att kommunen ska göra?

Skriv kortfattat vad du anser att kommunfullmäktige ska besluta om.

Se till att Ishallen har öppet för allmänheten under höstlov/jullov/sportlov samt påsklov. Idag exkluderas påsklov och förklaringen är att Sätters kommun skrivit ett avtal med Säterbostäder som inte är reglerat så att man kan hålla öppet över påsklov.

Motivera ditt förslag

Beskriv varför du anser att Sätters kommun bör fatta det beslut du föreslår. Bifoga gärna dokument, bilder eller filer.

Givetvis skall kostnaderna för driften av Ishallen gynna allmänheten, ökad aktiv sysselsättning för barn är en viktig fråga i synnerhet över perioder som skollov under höst-vinter-vår.

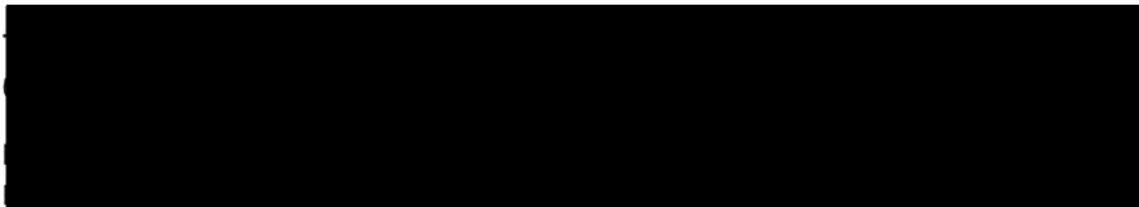
✓2. Kontaktuppgifter

Vem är du som lämnar in medborgarförslaget?

Fyll i telefonnummer och e-post om det saknas.

För- och efternamn

Torbjörn Arne Eriksson

Är det någon mer än du som lämnar in medborgarförslaget?

Nej

Jag godkänner att mina personuppgifter publiceras på kommunens hemsida.

Nej

Kf § 14 Rapport ej verkställda beslut kvartal 2 2024

KS2024/0385

Beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna rapporten.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har överlämnat rapport avseende ej verkställda beslut för kvartal 2 2024 och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut för kvartal 2 2024. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § SoL.

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6 f§ SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport ej verkställda beslut kvartal 2 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta godkänna rapporten.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har överlämnat rapport avseende ej verkställda beslut för kvartal 2 2024 och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut för kvartal 2 2024. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställts och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställts inom 3 månader ska rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § SoL.

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6 f§ SoL har rapporterats som ej verkställt.

Margareta Jakobsson
Kommunsekreterare

Malin Karhu Birgersson
Sektorchef kommunstyrelsesektorn

Postadress

Box 300, 783 27 Säter
Telefon: 0225-55 000 (vxl)

Besöksadress

Rådhuset, Åsgränd 2, Säter

E-post

kommun@sater.se

Webbplats

sater.se

Sn § 91 Ej verkställda beslut kvartal 2, 2024

SN2024/0099

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen och översänder den till kommunfullmäktige och kommunrevisionen för kännedom.

Ärendebeskrivning

Socialförvaltningen har till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) lämnat en rapport över ej verkställda beslut kvartal 2, 2024. Förvaltningen har även rapporterat de beslut som verkställdes och som tidigare har rapporterats som ej verkställda.

Ej verkställda beslut

Biståndsbeslut som inte verkställdes inom 3 månader ska rapporteras till IVO.

Det gäller beslut enligt 9 § lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och enligt 4 kap. 1 § SoL.

Verkställda beslut

Socialnämnden ska även till IVO anmäla när nämnden har verkställt ett gynnande beslut som enligt 16 kap 6 f§ SoL har rapporterats som ej verkställt.

Rapport till revisorer och kommunfullmäktige

Enligt 16 kap SoL ska kommunens revisorer och kommunfullmäktige informeras om ej verkställda/verkställda beslut.

Underlag till beslut

Sammanställning rapport kvartal 2, 2024

Delges

Kommunfullmäktige
Kommunrevisionen

Rapport till IVO 2024-04-30 (avser kvartal 2 2024)

Nedan redovisas uppgifter som är inrapporterade till IVO. Inrapporteringen avser både ej verkställda beslut samt beslut som nu verkställts men som tidigare rapporterats som ej verkställda beslut.

I kommentarskolumnen är uppgifter som är nya markerad som fet text.

Beslut om särskild boende enligt 4 kap 1 § SOL

Rapport om:

- 2 ej verkställda beslut

Beslutsdatum	Verkställt	Kommentar
2023-12-05		Har tackat nej till erbjudet boende. Vill vänta på plats på specifikt boende.
2024-01-18		Har tackat nej till erbjuden lägenhet. Väntar på ledig lägenhet i förstahandsvalet

Kf § 15 Interpellationer/frågor

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 16 Valärenden

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 17 Rapporter

Ange diarienummer

Beslut

Skriv text här.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Skriv text här.

Kf § 18 Delgivningar

Beslut

Kommunstyrelsen har tagit del av delgivningarna.

Protokoll från sammanträde med kommunstyrelsen 2024-10-08